

ЛУСИНДА РАЙЛИ МОМИЧЕТО НА СКАЛАТА

Превод от английски: Цветелина Тенекеджиева, 2015

chitanka.info

На Стивън

*„Тъй се борим с вълните, кораби срещу
течението, непрестанно отнасяни назад в
миналото“*

Ф. Скот
Фицджералд, „Великият
Гетсби“

АВРОРА

Аз съм аз.

И ще ви разкажа една история.

Разправят, че тези думи били най-трудните за всеки писател.

Иначе казано: откъде да започнем. Аз лично плагиатствах от първите поведователни напъни на малкия ми брат. Встъпителното му изречение се е запечатало в съзнанието ми заради простотата си.

И така, началото е поставено.

Трябва да ви предупредя, че не съм професионален писател. Всъщност дори не си спомням кога за последно взех перото. Винаги съм се изразявала с тялото си. И тъй като вече не съм способна на това, реших да се изразя със съзнанието си.

Не пиша с намерението да издам творбата си. Опасявам се, че целите ми са далеч по-себични. Намирам се в онази житейска фаза, от която всички се ужасяват — вече запълвам дните си с миналото, защото не ми остава много бъдеще.

Поне си намирам някаква работа.

А и мисля, че историята ми — моята история и тази на семейството ми, започнала почти век преди аз да се родя — е доста увлекателна.

Съзнавам, че всеки би казал същото за собствената си история. И с право. Всяко човешко същество води изумителен живот с интригуващ актьорски състав от добри и лоши персонажи.

И почти винаги, по една или друга отсечка от пътя — магия.

Кръстена съм на принцесата от една всеизвестна вълшебна приказка. Може би именно затова открай време вярвам в магията. А с годините осъзнах, че вълшебните приказки всъщност са алегория за великия танц на живота, в който всички се впускаме от мига на раждането си.

И не спираме до деня на смъртта си.

И така, драги читателю — дръзвам да използвам това обръщение с презумпцията, че съм намерила публика, макар и еднолична, — нека ти разкажа историята си.

Тъй като много от действащите лица в нея са починали дълго преди да се родя, ще направя всичко възможно да им върна живота с помощта на въображението си.

И докато седя тук, премисляйки историята, предадена ми от две поколения назад, в съзнанието ми се откроява един мотив. Този за любовта, разбира се, и изборите, които правим в нейно име.

Мнозина от вас навярно ще решат, че говоря за любовта между мъж и жена, и с право — има в изобилие от нея. Но тя съществува и в други скъпоценни форми, които не отстъпват на романтичната по сила: родителската любов например. Но я има и онази, маниакалната, унищожителната, която сее смут по света.

Другият основен мотив в историята ми са огромните количества чай, които хората поглъщат — но май се отклонявам от темата. Простете, май това е привичка, типична за дамите, усетили тежестта на годините. И така, започвам.

Ще ви съпровождам в разказа си и ще го прекъсвам, когато сметна за нужно да ви просветля по някой въпрос, тъй като сюжетът е доста заплетен.

И за да усложня нещата още повече, смятам да започна почти от края на историята си, когато бях осемгодишно момиченце, останало без майка. Стъпило на ръба на скала с изглед към залива Дънуърли, любимото ми място на земята.

Имало едно време...

1

Залив Дънуърли, Западен Корк, Ирландия

Дребната фигура стоеше опасно близо до ръба на скалата. Силният вятър грабваше буйната ѝ, дълга червена коса и я разпиляваше зад гърба ѝ. Фината ѝ бяла памучна рокля достигаше до глезените ѝ, разкривайки малките ѝ боси ходилца. Стоеше с опънати до тялото си ръце, с длани, обърнати към пенещата се сивота на морето под нея, и вдигнато нагоре бледо лице, сякаш се принасяше в жертва върху олтара на природните стихии.

Грония Райън я наблюдаваше отдалече, хипнотизирана от призрачното видение пред себе си. Сетивата ѝ бяха твърде зашеметени, за да ѝ кажат дали всичко е истинско, или плод на въображението ѝ. Тя затвори очи за част от секундата, после отново ги отвори, но тъничката фигура не беше изчезнала. След като мозъкът ѝ получи необходимите послания, тя направи няколко плахи стъпки напред.

Приближавайки, Грония осъзна, че привидението всъщност е най-обикновено дете; че бялата памучна материя върху тялото ѝ е нощница. Грония виждаше черните буреносни облаци, надвиснали над морето, и първите солени капки на натежалия в тях дъжд зажилиха бузите ѝ. Крехкостта на малкото човешко същество, застанало на фона на необузданата природа, я накара да ускори крачките си.

Вятърът вече вилнееше покрай ушите ѝ и бе започнал да изразява яростта си на глас. Грония спря на десетина метра от момичето, което още не беше помръднало от мястото си. Мъничките посинели пръстчета на краката ѝ се вкопчваха стоически в скалата, докато усилващият се вихър брулеше и люлееше птичето ѝ телце като върбова фиданка. Грония направи още няколко крачки и спря зад нея, чудейки се как да постъпи. Инстинктът ѝ подсказваше да се спусне напред и да я сграбчи, но ако момичето се стреснеше и стъпеше накриво, завъртайки се към нея, можеше да стане немислимото и то да полети към сигурна смърт върху покритите с морска пяна скали на трийсетина метра под краката им.

Грония стоеше скована от паника, дълбаейки в съзнанието си за най-удачния начин да спаси детето от надвисналата опасност. Ала преди да измисли такъв, то се обърна бавно и впери в нея незрящ поглед.

Водена от вътрешен инстинкт, Грония протегна ръце напред.

— Не ти мисля злото, кълна се. Тръгни към мен и ще те хвана.

Момичето продължаваше да се взира в нея, без да помръдне от ръба на скалата.

— Мога да те отведа у вас, ако ми кажеш къде живееш. Тук е много опасно. Моля те, нека ти помогна — продължи Грония.

Направи още една стъпка напред, а в следващия миг по лицето на момичето пробяга страх, сякаш току-що се беше пробудило от дълбок сън. Изведнъж се обърна надясно и хукна по ръба на скалата, изчезвайки от очите на Грония.

— Вече се канех да изпратя спасителния отряд след теб. Виж каква буря се развихря.

— Мамо, на трийсет и една години съм, последните десет от които прекарах в Манхатън — отвърна сухо Грония, влизайки в кухнята и закачайки палтото си над старовремската готварска печка. — Не ме мисли. Вече съм голямо момиче, забрави ли? — Отиде с усмивка на лице до майка си, която сервираше на масата за вечеря, и я целуна по бузата. — Сериозно говоря.

— Може и така да е, но знам за мъже, къде-къде по-силни от теб, отнесени от скалата в ей такава хала. — Катлийн Райън махна към кухненския прозорец, отвъд който виелицата се вихреше с такъв размах, че караше голата глициния да шиба стъклото с кафявата си клонеста мъртвота. — Току-що сварих чай. — Катлийн избърса ръце в престилката си и се запъти към печката. — Искаш ли чашка?

— Чудна идея, мамо. Защо не поседнеш да отмориш краката си за няколко минутки, а аз ще сипя чай? — Грония отклони майка си към един от кухненските столове, издърпа го изпод масата и я настани внимателно на него.

— Ама само за пет минутки, че като си дойдат в шест момчетата, и те ще искат чай.

Сипвайки от силната отвара в две чаши, Грония вдигна вежда в безмълвен коментар относно домакинската всеотдайност на майка ѝ към съпруга и сина ѝ. Не че нещо се беше променило в десетте години, откакто Грония живееше другаде — Катлийн открай време слугуваше на мъжете си, поставяйки техните нужди и желания пред своите. И все пак контрастът между живота на майка ѝ и нейния собствен, където еманципацията и равенството между двата пола бяха даденост, караше Грония да се чувства неловко.

При все това... колкото и освободена да беше от онова, което много съвременни жени биха нарекли мъжката тирания от миналото, точно в този момент кой беше по-доволен от живота си — майката или дъщерята? Грония въздъхна тъжно, сипвайки мляко в чая на майка си. Отлично знаеше отговора.

— Заповядай, мамо. Искаш ли и бисквита?

Грония сложи тенекиената кутия пред Катлийн и я отвори. Както обикновено, беше пълна догоре с двойни бисквити, слепени с яйчен крем, шоколадови бисквити с маслен крем и дребни ронливи сладки. Поредната реликва от детството, на която суетните ѝ съвременнички от Ню Йорк със същия ужас биха погледнали като на ядрена бомба за фигурата.

Катлийн си взе две и каза:

— Хайде, почерпи се и ти, за да ми правиш компания. Като те гледам, ядеш по-малко от коте.

Грония загриза послушно една бисквита, мислейки си, че откакто бе пристигнала в някогашния си дом преди десет дни, постоянно беше на ръба да се пръсне от щедрите порции храна на майка си. И все пак, смееше да се определи като една от жените с най-здрав апетит сред приятелките си от Ню Йорк. И дори използваше готварската си печка по предназначение, не като удобно място за съхранение на чинии.

— Избистри ти се главата от разходката, нали? — осмели се да попита Катлийн, довършвайки третата си бисквита. — Винаги когато ме мъчи нещо, излизам да се поразходя и се връщам с отговор в главата.

— Всъщност... — Грония отпи глътка чай. — Видях нещо доста странно, мамо. Едно малко момиченце, на около осем или девет, стоеше по нощница на самия ръб на скалата. Имаше разкошна дълга,

вълниста червена коса... останах с впечатлението, че е ходила насън, защото като я доближих и тя се обърна, очите ѝ бяха някак... — тя потърси подходящата дума — ... празни. Сякаш не ме виждаше. А в следващия момент като че ли се събуди и изтърча като подплашен заек нагоре по пътеката. Имаш ли представа коя е?

Кръвта се изцеди от лицето на Катлийн пред очите на дъщеря ѝ.

— Добре ли си, мамо?

Катлийн видимо опита да се съвземе. После втренчи поглед в Грония.

— Казваш, че си я видяла преди няколко минути, докато се разхождаше?

— Да.

— Света Дева Марийо — прекръсти се Катлийн. — Върнали са се.

— Кой се е върнал, мамо? — попита Грония, притеснена да види майка си толкова разтърсена.

— Защо са се върнали? — Катлийн отправи поглед към нощния пейзаж отвъд прозореца. — Каква работа имат тук? Мислех, че... Реших, че всичко най-сетне е приключило, че са си отишли завинаги. — Катлийн сграбчи ръката на Грония. — Сигурна ли си, че си видяла малко момиченце, а не възрастна жена?

— Напълно, мамо. Както казах, беше на около осем или девет. Притесних се за нея; краката ѝ бяха боси и изглеждаше премръзнала. Да ти призная, зачудих се дали не виждам призрак.

— Как пък се натъкна точно на нея, Грония? — измърмори под носа си Катлийн. — Явно са се върнали тези дни. Миналия петък превалях хълма и минах покрай къщата. Вече беше десет часа вечерта и прозорците не светеха. Беше мъртвило.

— И коя е тази къща?

— Старото имение Дънуърли.

— Онази изоставена грамада, построена точно на върха на скалата? — попита Грония. — Поправи ме, ако греша, но тя пустее от години.

— Необитаема беше по време на детството ти, да, но — Катлийн въздъхна, — стопаните ѝ се върнаха, след като ти се пресели в Ню Йорк. А когато се случи... нещастиято, си тръгнаха. Никой не вярваше, че ще ги видим по тия места отново. И така щеше да е най-добре —

натърти тя. — Между тях и нашето семейство има дългогодишна вражда. Виж какво — плесна майка ѝ с ръка по масата и се надигна от стола си, — това е в миналото, но те съветвам да стоиш настрана от тях. Донесли са само неприятности на семейството ни, от мен да знаеш.

Грония погледна как майка ѝ, свъсила вежди в каменно изражение, отива до кухненската печка и изважда от една от фурните тежката желязна тава с вечерята.

— Но не смяташ ли, че ако онова момиченце си има майка, тя трябва да научи на каква опасност се излагаше дъщеря ѝ днес? — не се отказа от темата Грония.

— Няма си майка. — Дървената лъжица на Катлийн бъркаше яхнията ритмично.

— Мъртва ли е?

— Да.

— Разбирам... тогава кой се грижи за горкото дете?

— Не ме разпитвай за чужди семейни грижи — сви рамене Катлийн. — Не ме интересува и не искам да знам.

Грония сбърчи чело. Реакцията на майка ѝ беше в абсолютен контраст с обичайното ѝ поведение. Голямото майчино сърце на Катлийн биеше като лудо за всяка изстрадала душа. Тя се отзоваваше първа, ако някой роднина или приятел изпаднеше в затруднение и се нуждаеше от помощ. Особено ставаше ли дума за деца.

— Как е починала майка ѝ?

Дървената лъжица спря да обикаля из тавата и в кухнята се спусна тишина. Накрая Катлийн въздъхна тежко и се обърна към дъщеря си.

— Е, предполагам, че ако аз не ти го кажа, от някой друг ще го чуеш. Сама си отне живота.

— Самоубила се е?

— И аз това казах, Грония.

— Преди колко време?

— Хвърли се от скалата преди четири години. След два дни я намериха на плажа на остров Инчидони.

Сега беше ред на Грония да се умълчи. Накрая се престраши да попита:

— Откъде точно е скочила?

— Ако съдя по думите ти, вероятно там, дето си видяла дъщеря й днес. Сигурно Аврора е търсила майка си.

— Знаеш името й?

— Естествено. Не е тайна. Семейство Лайл притежаваха цял Дънуърли, включително тази къща. Някога, много отдавна, те бяха господари тук. През шейсетте продадоха земите си, но запазиха къщата на скалата.

— Виждала съм това име някъде... Лайл...

— Дворът на църквата е пълен с техни надгробни плочи. Включително нейната.

— Значи си виждала малкото момиченце, Аврора, да се качва на скалите и друг път?

— Затова я отведе оттук баща й. След като тя почина, онова мъниче все бродеше по скалите и я викаше. Почти си беше загубила ума от скръб, мен ако питаш.

Грония забеляза, че изражението на майка й бе поомекнало.

— Горкичката — прошепна тя.

— Да, тъжна гледка беше и не го заслужаваше, ама в това семейство тече зла кръв. Слушай какво ти казвам, Грония, и недей да се забъркваш с тях.

— Защо ли са се върнали? — прошепна Грония, почти на себе си.

— Лайлови са странни птици. Не знам и не ме е грижа. А сега, ако обичаш, ще ми помогнеш ли да приготвя масата за следобедния чай?

Грония се качи в стаята си малко след десет часа, както правеше всяка нощ, откакто беше пристигнала вкъщи. На долния етаж майка й подготвяше кухненската маса за закуска, баща й дремеше в креслото пред телевизора, а брат й, Шейн, беше в селската кръчма. Двамата мъже стопанисваха заедно петстотинакровать ферма, чиято земя служеше главно за отглеждането на млекодайни крави и овце. „Момчето“, както до ден-дневен се обръщаха на галено към Шейн, беше на дваисет и девет години и като че ли нямаше никакво намерение да се изнася в своя собствена къща. Жените идваха и си отиваха, но рядко прекосяваха прага на семейния дом. Катлийн

гледаше неодобрително на безбрачния статус на сина си, но Грония знаеше, че майка ѝ щеше да е загубена без него.

Пъхна се между чаршафите, заслушана в плющияция по стъклата на прозорците дъжд, и се замисли за горкичката Аврора Лайл: дано и тя да е скътана на топло, безопасно място. Попрелиства страниците на една книга, но бързо започна да се прозява и усети, че не може да се съсредоточи в сюжета. Може би свежият тукашен въздух я правеше такава поспалана; в Ню Йорк рядко си лягаше преди полунощ.

Като се замислеше, в детството ѝ майка ѝ почти не беше напускала къщата вечер. А ако милосърдието ѝ наложеше да пренощува в дома на болен роднина, подготовката около това семейството да не гладува и да не ходи с непрани дрехи граничеше с военна операция. Що се отнасяше до баща ѝ, Грония се съмняваше изобщо да е спал в друго легло през последните трийсет и четири години брачен живот. Ставаше в пет и половина всяка божа сутрин и се отправяше към доилнята, а вкъщи се прибираще чак когато се спуснеше здрач. Съпруг и съпруга знаеха къде се намира другият във всеки един момент. Животите им бяха едно цяло, неразделно свързани.

И лепилото бяха децата им.

Когато двамата с Мат бяха заживели заедно преди осем години, знаеха, че един ден ще имат деца. И като всяка друга съвременна двойка, чакаща удачния момент за това, се бяха вкопчили в младостта и кариерите си, живеейки на бързи обороти, докато имаха възможност.

И тогава, една сутрин като всяка друга Грония, облечена в долнище на анцуг и суичър, беше седнала в „Уинтър Гардънс“ в парка „Батъри“ за кафе с мляко и геврече след обичайното тичане за здраве по Хъдсън. Именно там ѝ се беше случило — пийвайки кафето си, беше надникнала в детската количка до съседната маса. Вътре спеше съвсем мъничко новородено бебче. А Грония беше изпитала внезапен, непреодолим порив да го вземе в ръце и да долепи майчински нежната му, покрита с фина косица глава до гърдите си. Когато майката беше станала с престорена усмивка, отдалечавайки количката от нежеланото ѝ внимание, Грония се беше върнала вкъщи на бегот, задъхана от емоциите, зародили се в нея.

За да се разсее, беше прекарала деня в ателието си, вгълбена в извайването на гъвковата кафява глина за последната си поръчка, но чувството не беше отшумяло.

Беше си тръгнала от ателието в шест, а после се беше изкъпала и преоблякла в тоалет, подходящ за откриването на художествена галерия. Беше си наляла чаша вино и беше отишла до прозореца с изглед към блещукащите светлини на Ню Джърси от другата страна на реката Хъдсън.

— Искам бебе.

Грония беше отпила щедра глътка вино, кискайки се на абсурдните думи, изскочили от устата ѝ. А после ги беше повторила, за да види как ще ѝ се сторят този път.

Продължаваха да звучат съвсем правдоподобно. Не само правдоподобно, но е напълно естествено, сякаш мисълта и нуждата я бяха съпровождали цял живот, а съображенията „против“ просто се бяха изпарили и сега ѝ се струваха нелепи.

Грония беше отишла на откриването, където беше водила обичайните салонни разговори с обичайния кръг от художници, колекционери и критици, присъстващи на подобни събития. В ума ѝ обаче се бяха прехвърляли всички практически въпроси около съдбовното решение, което беше взела по-рано. Ще трябва ли да се преместят? Не, вероятно нямаше да е необходимо поне в началото — апартаментът им в Трибека беше просторен, а кабинетът на Мат лесно можеше да се преустрои в детска стая. И бездруго рядко го използваше, тъй като предпочиташе да работи с лаптопа си във всекидневната. Намираха се на четвъртия етаж, но товарният асансьор беше достатъчно голям, за да побере детска количка. Паркът „Батъри“ с добре оборудваната му игрална площадка и свежия приток на въздух откъм реката беше на няколко крачки от жилището им. Грония работеше в ателието си вкъщи, така че дори да се наложеше да наемат бавачка, щеше да е само през една–две стени от бебето.

По-късно вечерта се беше пхнала в голямото, празно легло, въздишайки ядно при мисълта, че няма с кого да сподели плановете и вълнението си. Мат го нямаше вече една седмица и щеше да се върне чак след няколко дни. А подобна новина не се съобщаваше по телефона. Беше заспала чак в малките часове на нощта, представяйки си гордото изражение на Мат, когато един ден му подадеше новороденото им детенце.

Пристигайки вкъщи, Мат се беше развълнувал от идеята ѝ не по-малко от самата нея. Бяха поставили незабавен и доста приятен старт

на плановете си, и двамата щастливи от факта, че споделяха таен съвместен проект, който щеше да скрепи връзката им, както се беше случило с родителите ѝ. Това беше липсващото парче от пъзела, което щеше да ги обедини веднъж завинаги в едно хомогенно, взаимозависимо цяло. Или иначе казано — в семейство.

Грония лежеше в тясното легло от детинството си, слушайки как вятърът бучи гневно около масивните каменни стени на къщата. Пресегна се за кърпичка и издуха шумно носа си.

Това се беше случило преди година. И жестоката истина беше, че „съвместният им проект“ не ги беше обединил. Напротив — беше ги унищожил.

2

На сутринта, когато Грония се събуди, бурята беше отшумяла като спомен, повличайки сивите облаци със себе си. Слънцето беше изплувало на небето за една от редките си зимни появи и озаряваше хълмистия пейзаж отвъд прозореца ѝ, подчертавайки безбрежната зеленина на полята около фермата с пасящите по тях овце, разпръснати като бели мъхнати точки.

От опит Грония знаеше, че подобни условия не се задържаха дълго; слънцето на Западен Корк наподобяваше своенравна примadona, удостояваща сцената с краткото си звездно присъствие, само колкото да окъпе всички във великолепието си и да изчезне също толкова неусетно, колкото се беше появила.

Тъй като заради неспирните дъждове през последните десет дни Грония все не успяваше да потича сутрин, каквато беше ежедневната ѝ рутина, сега изскочи от леглото и прерови все още неразопакованата си пътническа чанта за суичъра, спортния клин и гуменките си.

— Я виж ти, кой е станал рано-рано тая сутрин — коментира майка ѝ, когато Грония се появи в кухнята на долния етаж. — Овесена каша?

— Ще хапна, като се върна. Отивам да потичам.

— Гледай да не се преуморяваш. Не ми харесваш такава бледа. Обичам да виждам червени бузи.

— Аз пък именно това се опитвам да предотвратя, мамо — Грония потисна усмивката си. — До после.

— И внимавай да не настинеш, чу ли? — викна Катлийн подир отдалечаващия се гръб на дъщеря си. Погледна от кухненския прозорец как Грония тича по тясната алея, която беше единствената следа от древната каменна стена, прорязвала полето някога, и водеше към шосето, а оттам — и към пътеката за скалите.

Беше се смаяла от вида на детето си, когато Грония се беше прибрала у дома. За трите години, откакто Катлийн не я беше виждала, красивата ѝ, чаровна дъщеря, която открай време приковаваше

погледите с прасковено-кремавата си кожа, вълниста руса коса и искрящи тюркоазени очи, като че ли беше загубила живеца си. Както беше коментирала пред съпруга си Джон, в момента Грония ѝ приличаше на яркорозова тениска, погрешка пусната в пералня с тъмни дрехи и извадена с потъмнял, сивкав цвят, жалко отражение на предишния ѝ блясък.

Катлийн знаеше причината. Грония ѝ я беше разкрила, когато ѝ се беше обадила от Ню Йорк, за да попита дали може да поживее у дома известно време. Тя, естествено, се беше съгласила, безкрайно щастлива от неочакваната възможност да прекара малко време с дъщеря си. Въпреки това Катлийн не разбираше реакцията ѝ — не беше ли редно в такъв момент двамата с мъжа ѝ да са заедно, да се подкрепят в тъгата си, а не да поставят половин свят помежду си.

А и прекрасният Мат звънеше всяка вечер да говори с нея, но Грония упорито отказваше да приеме обажданията му. На Катлийн открай време ѝ беше симпатичен — с привлекателните си изчистени черти, лек кънектикътски акцент и безупречни маниери Мат ѝ напомняше на кинозвездите, по които се беше увличала като момиче. Младият Робърт Редфорд — на него ѝ приличаше Мат. Умът ѝ не го побираше защо Грония не се беше омъжила за него още преди години. А сега дъщеря ѝ, вечният инат наумеше ли си нещо, несъмнено беше на ръба да го загуби завинаги.

Катлийн не знаеше много за света, но познаваше мъжете и егото им. Те не бяха устроени като жените — нямаха същата търпимост на откази, — затова едно беше сигурно: ежевечерните телефонни обаждания съвсем скоро щяха да спрат и Мат щеше да се откаже.

Освен ако нямаше нещо, което Катлийн да не знаеше...

Тя въздъхна, събра съдовете от закуска и ги сложи в мивката. Грония беше златното ѝ момиче — единствената Райън от клана им, която беше отлетяла от гнездото и бе направила всичко възможно да накара семейството си, особено майка си, да се гордее с нея. Тя беше отрочето, за което роднините вечно разпитваха, ровейки из вестникарските изрезки на статии за последните ѝ изложби в Ню Йорк, които Грония изпращаше, впечатлени от това колко заможни клиенти наемаха сродничката им да увековечи лицата на децата или домашните им любимци в бронз...

Да успееш в Америка — до ден-днешен това беше най-съкровената мечта на ирландците.

Катлийн подсуши купите и приборите за хранене и ги прибра в дървения бюфет. Ясно ѝ беше, че никой не живее като в приказките. Открай време имаше усещането, че дъщеря ѝ никога не бе въздишала по дребосъците и се беше примирила с мисълта. Нали все пак имаше добър, здрав син, който щеше да я дари с внуци един ден? Е, оказваше се, че бе грешала. Явно колкото и изтънчен начин на живот да водеше Грония, и то в центъра на света, както го възприемаше Катлийн, ѝ липсваха деца. И докато те не се появяха, дъщеря ѝ нямаше да е щастлива.

Но Катлийн не можеше да я оневини напълно. Защото колкото и да насърчаваше съвременната медицина най-голямото чудо на природата, заместител на младостта нямаше. Тя самата беше родила Грония на деветнайсет. И само след две години пак кипеше от енергията, необходима да се справи с второ бебе. Дъщеря ѝ беше на трийсет и една. А каквото и да си въобразяваха модерните кариеристки, с които дружеше, беше невъзможно човек да постигне всичко.

Затова, макар и да съчувстваше на дъщеря си, тя самата беше свикнала да се задоволява с онова, което има, и да не страда по онова, което няма. И с тази мисъл Катлийн тръгна към горния етаж да оправи леглата.

Грония седна на един влажен, обвит в мъх камък, за да си поеме дъх. Пръхтеше и пуфтеше като пенсионерка. Очевидно спонтанният аборт и липсата на движение напоследък си бяха казали думата. Отпусна задъхано глава между коленете си и зарита с гуменки бабунестата пръст, обрасла с груба трева. Буците упорито отказваха да се откъснат от силните корени, които ги придържаха към земята. Да можеше и мъничкият живот в нея да се бе оказал толкова упорит...

Четири месеца... в този момент двамата с Мат най-сетне смятаха, че могат да си отдъхнат — всеобщо мнение беше, че дотогава опасността отшумяваше. Грония, обзета от параноя чак до края на този решаващ период, вече бе започнала да се поотпуска и да се отдава на сладки фантазии за предстоящото майчинство.

Двамата с Мат бяха съобщили хубавата новина и на двата чифта баби и дядовци. Илейн и Боб, родителите на Мат, ги бяха завели в „Лескал“, който се намираше близо до огромната им къща в затворения комплекс Бел Хейвън, град Гринуич. Боб беше попитал най-безцеремонно дали няма да подхождат към дълго отлагания брак, при положение че вече очакват бебе. Все пак това беше първото им внуче и Боб им беше дал да разберат, че настоява да наследи фамилията им. Грония беше парирала въпроса му — натиснеха ли я в ъгъла, винаги се наежваше, особено в разговорите с бащата на Мат — и беше отвърнала, че двамата с Мат още не са обсъдили темата.

Седмица по-късно интеркомът в апартаментата им беше известил пристигането на камион на „Блумингдейлс“, доставящ цялостно обзавеждане за детска стая. Грония, твърде суеверна, за да внесе мебелите в жилището им, бе помолила да ги отнесат в мазето, където щяха да останат до последния момент. Докато наблюдаваше как редят различните кашони в единия му ъгъл, Грония беше повече от сигурна, че Илейн не бе пропуснала нищо.

— Разминахме се с разходката в „Блумингдейлс“ и избора на креватче и предпочитана от мен марка памперси — беше измърморила неблагодарно Грония същата вечер.

— Майка ми просто се опитва да ни помогне, Грония — беше я защитил Мат. — Знае, че заплатата ми е мижава, а твоите хонорари са добри, но непостоянни. Май в крайна сметка не е лоша идея да се захвана с бизнеса на татко, при положение че малкото ще се появи скоро. — Мат беше посочил малкото, но видимо изпъкнало коремче на Грония.

— Не, Мат! — беше избухнала тя. — Нали се разбрахме, че никога няма да прибъгваш до това. Губиш и личния си живот, и свободата си, ако започнеш да работиш за баща ти. Знаеш колко обича да се налага.

Грония се отказа да изкоренява тревата и тръгна към морския бряг. Усмихна се мрачно при мисълта за сдържаното си изказване в онзи разговор с Мат. Боб си беше абсолютен маниак на тема контрол, особено що се отнасяше до сина му. Макар и да разбираше разочарованието му от факта, че Мат нямаше желание да наследи семейния инвестиционен бизнес, не разбираше защо не проявява нито интерес, нито гордост към кариерата на сина си. Мат се справяше

много добре и беше станал именита фигура в сферата на детската психология. Беше титуляр на катедрата в Колумбийския университет и постоянно го канеха да изнася лекции в други университети из щатите. Освен това Боб не пропускаше шанс да се държи надменно с нея, изказвайки дребни, но хапливи коментари за корените и образованието ѝ.

Като се замислеше, Грония беше щастлива, че поне бяха отказвали подаянията на родителите му. Дори в началото, когато тя опитваше да си изгради име като скулптор, а Мат завършваше докторантурата си, и едвам плащаха наема на едностайното си апартаментче, Грония я преследваше параноя. И то съвсем основателно, помисли си тя — лъскавите, безупречно облечени кънектикътски момичета, с които се беше запознала покрай Мат и семейството му, се отличаваха драстично от нея самата — недодялана девойка от затънтено ирландско градче, получила образованието си в католическо училище.

— Здравей.

Грония подскочи, уплашена от гласа. Огледа се наоколо, но не видя никой.

— Здравей, казах.

Гласът идваше иззад гърба ѝ. Тя се завъртя на сто и осемдесет градуса, за да види собственика му. И откри Аврора зад себе си. За радост днес беше облечена в дънки, анорак, висящ по слабото ѝ телце, и вълнена шапка, скрила почти цялата ѝ глава, освен няколко немирни кичура от разкошната ѝ червена коса. Лицето ѝ беше мъничко и с красива сърцевидна форма, а огромните ѝ очи и плътни розови устни — несъразмерни с миниатюрното платно, върху което се разполагаха.

— Здравей, Аврора.

Поздравът на Грония породи изненада в очите на момичето.

— Откъде знаеш името ми?

— Вчера те видях.

— Така ли? Къде?

— Тук, на скалата.

— Сериозно? — свъси вежди Аврора. — Не си спомням да съм идвала тук вчера. Нито пък да съм говорила с теб.

— Не говорихме, Аврора. Просто те видях, това е — обясни Грония.

— Тогава откъде знаеш името ми? — Аврора говореше с висок, насечен британски акцент.

— Попитах майка ми кое е момиченцето с красивата дълга коса. И тя ми каза.

— Тя пък откъде знае? — попита с високомерен тон детето.

— Прекарала е целия си живот в селото. Каза, че семейството ти се е изнесло оттук още преди години.

— Така е. Но се върнахме. — Аврора отправя поглед към морето и замаха с ръце, сякаш да прегърне брега. — И много ми харесва тук, а на теб?

Грония имаше чувството, че въпросът на Аврора всъщност е твърдение, с което нямаше право да не се съгласи.

— Разбира се, че ми харесва. Тук съм родена и израснала.

— Е! — Аврора се настани грациозно на тревата до Грония и сините ѝ очи се впиха в нея. — Твоето име какво е?

— Грония. Грония Райън.

— Хм, не мога да кажа, че съм чувала за теб.

На Грония ѝ досмеша от недетинския начин, по който се изказваше Аврора, но съдържа усмивката си.

— Предполагам не е имало причина. Не живея тук от десет години.

Лицето на Аврора се озари от радост и тя плесна с малките си ръчички.

— Значи и двете сме се върнали на мястото, което обичаме, по едно и също време.

— Май да.

— Тоест може да си правим компания! Може да станем приятелки.

— Много мило от твоя страна, Аврора.

— Е, сигурно ти е самотно.

— Като че ли си права... — усмихна се Грония. — Ами ти? И на теб ли ти е самотно тук?

— Понякога — сви рамене Аврора. — Тате винаги е затрупан с работа и често отсъства от дома, а аз мога да си играя само с икономката. Пък нея не я бива в игрите особено. — Аврора сбърчи осеяното си с бледи лунички, симпатично вирнато носле в недоволна гримаса.

— О, боже — коментира Грония, не знаейки какво друго да каже. Беше едновременно обезоръжена и леко смутена от чудатото поведение на детето. — Но предполагам имаш много приятели в училище?

— Не ходя на училище. Баща ми предпочита да стоя вкъщи с него. Затова си имам гувернантка.

— А къде е тя днес?

— С татко решихме, че не ни допада и я оставихме в Лондон — Аврора се изкиска неочаквано. — Просто си стегнахме багажа и потеглихме.

— Разбирам — каза Грония, макар и далеч да не разбираше.

— Имаш ли си работа? — попита Аврора.

— Да, имам. Скулптор съм.

— Това не беше ли човек, който прави статуетки от глина?

— Правилно се ориентираш — отвърна Грония.

— О, а можеш ли да работиш с папиемаше? — светна личицето на Аврора. — Обожавам папиемаше! Една бавачка някога ми показа как да правя купички от него, които после оцветявах и подарявах на тате. Ще дойдеш ли у нас да правим разни неща от папиемаше? Моля те.

Грония беше очарована от ентузиазма и искреното вълнение на момиченцето.

— Добре — кимна с глава тя. — Не виждам защо не.

— Ще дойдеш ли още сега? — сграбчи я за ръката Аврора. — Може да се качим в къщата и да направим нещо за тате, преди да е заминал. — Малката се пресегна и подръпна суичъра на Грония. — Моля те, кажи да!

— Не, Аврора, не мога още сега. Трябва да отида до вкъщи, за да взема каквото ни е нужно. Пък и майка ми може да си помисли, че съм се загубила — добави Грония.

Изражението на Аврора видимо посърна, светлината в очите ѝ угасна и раменете ѝ увиснаха.

— Аз пък си нямам майка. Имах някога, но умря.

— Много съжалявам, Аврора — Грония протегна инстинктивно ръка и я потупа нежно по рамото. — Сигурно много ти липсва.

— Да. Тя беше най-красивият, неповторим човек на света. Тате все казва, че е била ангел и затова другите ангели дойдоха да си я

вземат и да я отведат в рая, където ѝ е мястото.

Сърцето на Грония се сви при вида на болката в изражението на детето.

— Сигурна съм, че татко ти е прав — съгласи се тя. — А и поне си имаш него.

— Да, така е — потвърди Аврора. — И той е най-добрият баща на земята, а и най-хубавият. Не се съмнявам, че ако го видиш, веднага ще се влюбиш в него. С всички жени е така.

— Е, в такъв случай ще трябва да се запознаем — усмихна се Грония.

— Да — Аврора скочи ненадейно от тревата. — Трябва да вървя. Утре по същото време ще се срещнем тук.

Не беше молба, а заповед.

— Ами...

— Чудесно — И най-спонтанно Аврора се хвърли към Грония и я прегърна. — Донеси всичко необходимо за папиемашето, а после ще отидем у дома и цяла сутрин ще правим купички за тате. Чао, Грония, до утре.

— Довиждане — махна ѝ Грония и я загледа как подскача като млада газела по скалите. Макар и да беше по възголям анорак и гуменки, си личеше колко грациозни са движенията ѝ.

Когато Аврора изчезна от полезрението ѝ, Грония си пое дълбока глътка въздух, чувствайки се сякаш току-що се свестяваше от обаянието на малко неземно същество. Стана и разтърси глава, за да я прочисти — чудеше се какво ли ще каже майка ѝ, когато ѝ заявеше, че на другия ден ще гостува в имението „Дънуърли“, за да играе с Аврора Лайл.

3

Същата вечер, след като баща ѝ и брат ѝ станаха от масата — оставяйки мръсните си чинии и прибори за майка ѝ — Грония помогна на Катлийн с миенето на съдовете.

— Днес отново срещнах Аврора Лайл — подхвърли небрежно Грония, бършейки измитите чинии с кърпа.

Катлийн вирна едната си вежда.

— Пак ли беше по нощница и се преструваше на призрак?

— Не, този път беше напълно облечена. Странно момиченце.

— Е, аз няма как да знам — отвърна Катлийн и стисна уста.

— Обещах ѝ да отида у тях и да си поиграем с папиемаше. Изглежда ми много самотна — продължи Грония.

След кратка пауза Катлийн каза:

— Предупредих те, Грония, да не се замесваш с онова семейство. Но вече си голяма и не мога да те спра.

— Но, мамо, тя е просто едно самотно, симпатично момиченце. Струва ми се толкова тъжна... няма си майка. Какво лошо има в това да прекарам няколко часа с нея?

— Повече няма да говоря по тая тема, Грония. Чу моето мнение, оттам нататък изборът си е твой. Точка по въпроса.

Звънът на телефона проряза спусналото се мълчание. Грония не отиде да го вдигне, нито пък майка ѝ. На седмото позвъняване Катлийн сложи ръце на хълбоците си.

— Не се и съмнявам, че знаеш кой е.

— Напротив — каза престорено Грония, — откъде да знам кой е, мамо? Може да е всеки.

— И двете отлично знаем кой звъни по това време, момичето ми, а мен вече ме е срам да говоря с него.

Телефонът продължи да звъни и стържещата настойчивост на звука прорязваше с контрастна острота напрегнатото мълчание, настанало между майка и дъщеря. Накрая спря и двете жени впиха очи една в друга.

— Няма да позволя такава грубост под моя покрив, Грония. Не знам какво да му казвам вече. Какво ти е направил клетичкият, че да заслужи такова отношение? Претърпяла си ужасна загуба, ама да не би той да е виновен?

— Съжалявам, мамо — поклати глава Грония, — но просто не разбираш.

— Е, поне с това съм съгласна. Защо тогава не ми обясниш?

— Мамо! Моля те! Не мога... — Грония закърши ръце смутено. — Просто не мога...

— В моите очи, Грония, това не е редно. Каквото и да се е случило помежду ви, то засяга всички в тая къща и имаме право да сме в течение. Няма...

— Мат е, скъпа — каза баща ѝ, влизайки в кухнята с телефонната слушалка в ръка. — Добре си побъбрихме, но май иска да говори с теб. — Джон ѝ подаде слушалката с извинителна усмивка на уста.

Грония стрелна един кръвнишки поглед на баща си и грабна слушалката от ръката му. После излезе от кухнята и заизкачва стълбите към стаята си.

— Грония? Ти ли си?

Мекият, познат тон на гласа му моментално образува буца в гърлото ѝ. Тя затвори вратата след себе си и седна на ръба на леглото.

— Мат, помолих те да не ме търсиш.

— Знам, миличка, но да му се не види! Не мога да разбера какво се случва. Къде сбърках? Защо ме напусна?

Грония затърка със свободната си ръка по дънковия плат върху бедрото си в опит да запази спокойствие.

— Грония? Там ли си, скъпа? Умолявам те, обясни ми какво смяташ, че съм направил, за да мога да се защитя.

Грония продължаваше да мълчи.

— Грония, моля те, кажи нещо. Аз съм Мат, мъжът, който те обича. С когото си споделяла живота си цели осем години. И вече полудявам, понеже нямам представа защо ме напусна.

Грония си пое дълбока глътка въздух.

— Моля те, не ми се обаждай повече. Не искам да говоря с теб. И притесняваш родителите ми, като им звъниш всяка вечер.

— Грония, моля те, разбирам, че страдаш много от загубата на бебето, но защо да не опитаме отново? Обичам те, скъпа, и съм готов на всичко да...

— Лека нощ, Мат.

Грония натисна копчето за прекратяване на разговора, нямайки сили да го слуша повече. Остана неподвижно на мястото си, вперила незрящ поглед в избледнелите цветя по тапета на стаята от детството ѝ. Беше изучавала шарката им нощ след нощ, потопена в момичешките си мечти за бъдещето. В тях личният ѝ рицар с блестящи доспехи щеше да се появи отнякъде и да я отведе към живот на идилична любов. Мат беше именно такъв и дори по-добър... обожаваше го още от мига, в който го видя за пръв път. И наистина бяха живели като в приказките.

Грония се отпусна назад върху леглото и гушна възглавницата си. Вярата ѝ, че любовта винаги възтържествува — прескача всякакви граници, надделява над всички житейски грижи и вечно побеждава — се беше изпарила.

Мат Конъли се стовари върху дивана с мобилния си телефон в ръка.

През последните две седмици, откакто Грония си беше тръгнала, Мат постоянно блъскаше мозъка си в търсене на причина за постъпката ѝ. Но такава не изникваше. Как можеше да реши проблема? Грония му беше дала да разбере, че в момента не иска да има нищо общо с него... приключила ли беше връзката им?

— По дяволите!

Мат хвърли телефона през стаята, гледайки как батерията изхвърча от задната му част. Да, разбираше колко е покъртена от спонтанния аборт, но нима това беше причина да го изгони от живота си? Може би трябваше просто да хване самолета и да отиде при нея в Ирландия. Но какво щеше да прави, ако тя не искаше дори да го погледне? Ако така само влошеше нещата?

Мат се изправи, внезапно стигнал до решение. Крачейки към лаптопа си, вече знаеше, че всичко е за предпочитане пред несигурността, която го мъчеше в момента. Дори Грония да му кажеше

в очите, че всичко е приключило, все щеше да е по-търпимо от това да живее в пълно неведение.

Включи лаптопа и започна да проучва полетите от Ню Йорк до Дъблин. В същото време интеркомът избръмча. Той не му обърна внимание. Не очакваше посетители, а и определено нямаше желание да приема такива. Бръмченето обаче не спря, докато Мат, вече изнервен, не прекоси всекидневната и не натисна копчето за отговор.

— Кой е?

— Здравсти, миличък, просто минавах наблизо и ми хрумна да проверя как си.

Мат веднага натисна копчето, което отваряше вратата.

— Извинявай, Чарли, качвай се.

Остави отворено и се върна пред лаптопа, продължавайки с проучването на полетите. Чарли беше една от малкото хора, които можеше да понесе в момента. Приятелка от детството, тя беше излязла от полезрението му — заедно с много от другите му стари приятели, — когато двамата с Грония се бяха събрали. Грония се чувстваше неловко покрай кънектикътската му компания и той странеше от тях заради нея. Преди няколко дни Чарли му се беше обадила най-неочаквано, обяснявайки как чула от родителите му, че Грония се била върнала в Ирландия. Беше дошла от другия край на града, за да го води на пица. Мат се беше зарадвал да я види.

След няколко минути две ръце обвиха раменете му и Чарли го целуна леко по бузата. На бюрото до лаптопа му се появи бутилка червено вино.

— Реших, че ще ти се отрази добре. Да донеса ли две чаши?

— Страхотна идея. Благодаря, Чарли.

Мат продължи да сравнява разписания и цени, докато Чарли отваряше бутилката и наливаше вино.

— В какво си се зачел? — попита го тя, след като събу ботушите си и се настани на дивана, свивайки дългите си крака под себе си.

— Проучвам полетите до Ирландия. Щом Грония няма намерение да се върне, аз ще отида при нея.

Чарли вдигна едната си съвършено оформена вежда.

— И смяташ, че е разумно?

— А какво друго да правя, по дяволите? Да вися тук, губейки ума си, докато се мъча да разреша тая загадка и всеки път удрям на камък?

Чарли отметна назад пицната си, лъскава черна коса и отпи глътка вино.

— Ами ако просто ѝ е нужно малко време? За да преодолее... е, знаеш какво. Може да влошиш нещата, Мати. Казала ли е Грония, че иска да те види?

— Как пък не! Току-що ѝ се обадох, а тя ме помоли да спра да ѝ звъня. — Мат стана от лаптопа, отпи голяма глътка от виното си и седна до Чарли на дивана. — Може би си права — въздъхна той. — Може би трябва да ѝ дам още малко време, а тя рано или късно ще се осъзнае. Загубата на бебето беше толкова жесток удар за нея. Знаеш колко нетърпеливи бяха майка ми и баща ми да видят следващото поколение. Татко не се постара особено да скрие разочарованието си, когато се появи в болницата след аборта.

— Представям си — врътна очи Чарли. — Тактичността никога не е била в стила на баща ти. Не че някога ме е обиждал, но пък вие винаги сте ми били като семейство, така че съм му свикнала. Но предполагам, че за външен човек като Грония е било доста трудно.

— Да. — Мат опря лакти в коленете си и отпусна глава в дланите си. — Може би просто не се постарах достатъчно да я защитя. Знаем колко неловко се чувства заради голямата разлика в произхода ни.

— Напротив, Мати, миличък, толкова усилия вложи. Дори мен хвърли на боклука, когато се появи Грония.

Мат я погледна със сбърчено чело.

— Ей, нали не говориш сериозно? Това, че някога ходехме, не значи, че връзката ни имаше бъдеще, нали така? И двамата бяхме на същото мнение, в случай че си забравила.

— Естествено, Мати — усмихна му се успокоително Чарли. — Рано или късно щяхме да се разделим, права ли съм?

— Абсолютно. — Мат се поуспокои, като чу собствените си мисли, отразени в думите ѝ.

— Знаеш ли — подхвана умислено Чарли, — понякога, като гледам как приятелките ми преживяват такива любовни несгоди, благодаря на бога, че още съм необвързана. В последно време не се сещам за нито една успешна връзка, макар и наистина да вярвах, че вие двамата сте имали късмет.

— И ние така си мислехме — отвърна тъжно той. — Каж ми, че не си решила да прекараш живота си като стара мома. От цялата

гринуичка тайфа на теб възлагахме най-големи надежди; колежанска кралица, отлична ученичка и най-красивото момиче в курса. Понастоящем преуспяла редакторка на списание... така де, Чарли, сама знаеш, че можеш да имаш всеки.

— Да, и май именно там е проблемът — въздъхна Чарли. — Може би съм твърде придирчива и никой не ми се струва достоен. Както и да е, сега не му е времето да обсъждаме моите неволи. Ти си този, който се е забъркал в голяма каша. Кажеш с какво мога да ти помогна?

— Добре... Как смяташ, трябва ли да хвана самолета за Дъблин още утре и да направя всичко възможно да спася връзката ни? — попита той.

— Мати, решението е изцяло твое — сбърчи нос Чарли, — но щом искаш мнението ми, на твое място бих дала на Грония малко време. Очевидно има да мисли върху много неща. Сигурна съм, че ще се върне при теб, когато е готова. Помолила те е да я оставиш на мира, нали така? Защо тогава не изпълниш желанието на дамата и не преразгледаш положението след няколко седмици? Пък и нали си затънал до гуша в работа?

— Така е — прошепна Мат. — И вероятно си права. Трябва да й дам малко време. — Той се пресегна и потупа леко изпънатия напред пищял на Чарли. — Благодаря, сестричке. Винаги ми се притичваш на помощ.

— Да, миличък — усмихна се Чарли под гъстите си мигли. — Винаги можеш да разчиташ на мен.

Няколко дни по-късно интеркомът на Мат отново избръмча.

— Здравей, скъпи, мама е. Може ли да се кача?

— Разбира се.

Мат й отвори входната врата, изненадан от неочакваното посещение. Родителите му рядко благоволяваха да се появят в тази част на града и никога не идваха без предварителна уговорка.

— Скъпи, как си? — Илейн целуна сина си по двете бузи и влезе след него.

— Справям се — отвърна Мат, твърде потиснат и уморен, за да вложи повече усилие в отговора си. Майка му съблече палтото си от

естествен косъм, отметна с отривисто движение деликатно изрусената си коса и с грациозни движения настани съвършеното си, стройно тяло на дивана. Той побърза да отстрани гуменките си и няколко празни бирени бутилки от пода до малките ѝ, обути в обувки на токчета крака. — Какво те води тук?

— Ходих на един благотворителен обяд, а на връщане се сетих, че си ми на път — усмихна се Илейн. — Искях да видя как е момчето ми.

— Справям се — повтори Мат. — Искаш ли нещо за пийване, мамо?

— Чаша вода е достатъчно.

— Дадено.

Илейн го погледа как отива до хладилника и ѝ налива вода. Струваше ѝ се пребледнял и изтощен, а езикът на тялото му издаваше колко е нещастен.

— Благодаря — каза тя, когато ѝ донесе водата. — Е, някакви вести от Грония?

— Преди няколко дни си разменихме броени думи, но определено няма желание да говори с мен.

— Разбра ли защо те е напуснала?

— Не — сви рамене Мат. — Нямам представа какво лошо съм направил. Божичко, мамо, толкова държеше на това бебе.

— Беше много мълчалива онзи ден в болницата. Забелязах, че беше плакала, когато излезе от банята.

— Да, а на следващия ден, когато отидох да я видя след работа, тя вече беше напуснала болницата. Върнах се тук и намерих бележка, на която пишеше, че е отпътувала за дома на родителите си в Ирландия. Оттогава не ми е казала и дума. Знам, че тъгува, но не знам как да я предразположа да говори с мен.

— Сигурно и ти тъгуваш, скъпи. Все пак бебето беше и твоё — коментира Илейн, не понасяйки да гледа безценното си синче толкова измъчено и самотно.

— Да, не ми е особено леко. Щяхме да си правим семейство. Беше ми мечта... Мамка му! Извинявай, мамо. — Мат положи огромни усилия да сдържи сълзите си. — Толкова много я обичам, и нея, и малкото същество, което не оцеля, а беше част от нас... просто...

— О, скъпи. — Илейн стана и прегърна сина си. — Толкова много съжалявам. Ако мога да ти помогна с нещо...

На Мат му се щеше майка му да не го беше хванала в толкова неприятен момент. Потърси дълбоко в себе си силата да възвърне самообладанието си.

— Вече съм голямо момче, мамо. Ще се оправя, наистина. Просто ми се иска да знаех какво е подтикнало Грония да избяга. Просто не разбирам.

— А защо не поживееш у нас известно време? Неприятно ми е да знам, че си сам–самичък тук.

— Благодаря, мамо, но си имам цял куп работа. Трябва да живея с мисълта, че Грония ще се върне, когато раните ѝ зараснат и се почувства готова. Винаги е била луда глава. Май именно затова я обичам толкова.

— Определено е необичайно момиче — съгласи се Илейн. — И май не зачита правилата, които повечето от нас следват.

— Което вероятно се дължи на факта, че не е израснала с тях — парира я Мат, далеч не в настроение за язвителни родителски коментари и такива от рода на „казах ти“ по отношение на избраницата му.

— О, не, Мат, не ме разбра правилно — побърза да поясни Илейн. — Най-искрено се възхищавам на Грония, и изобщо на двамата ви задето обърнахте гръб на предразсъдъците и заживяхте заедно просто защото се обичате. Може би повече от нас трябва да слушат сърцата си, вместо натрапваните от детинство ценности. — Илейн въздъхна. — Трябва да вървя. Баща ти е поканил приятелите си от клуба по голф за ежегодната зимна вечеря.

Мат се усмири и помогна на Илейн да облече палтото си.

— Благодаря, че се отби, мамо. Оценявам го.

— Радвам се, че те видях, Мат. — Тя го целуна по бузата. — Знаеш, че се гордея с теб, нали? Ако имаш нужда да поговориш с някого, насреща съм, скъпи. Представям си... как се чувстваш. — В очите ѝ изплува нотка на тъга и изчезна толкова бързо, колкото се беше появила. — Довиждане, Мати.

Мат затвори вратата след майка си, усетил колко искрено е състраданието ѝ. Обзет от внезапна любов към нея, за пръв път осъзна

колко малко знаеше за жената под външния блясък на съвършената
кънектикътска съпруга и майка.

4

На сутринта, след като Катлийн тръгна за Клонакилти за ежеседмичното пазаруване, Грония отиде до хамбара, където държаха старите вестници, и взе една купчина. Прерови разхвърляната работилница на баща си и с победоносна усмивка грабна плесенясала кутия лепило за тапети. Сложи всичко в чанта и тръгна по каменната алея към скалите. Ако Аврора не се появеше — а тъй като не бяха уговорили точен час за срещата, имаше такава вероятност — просто щеше да се върне у дома.

Вървейки, Грония си мислеше колко изтръпнала се чувства отвътре. Сякаш животът ѝ се случваше на някой друг, сякаш се движеше през меласа и не можеше да достигне собствените си емоции. Нито можеше да си поплаче, нито да намери сили да говори с Мат, нито да прецени дали реакцията ѝ е била удачна. Това би наложило да се изправи срещу болката, а най-безопасното и разумно решение беше просто да я отблъсне. Стореното беше сторено и не можеше да се заличи от миналото ѝ.

Грония седна на скалния връх и впери поглед в морето с въздишка. Наблюдавайки как връзките на приятелите им рухват една по една, наистина беше вярвала, че тяхната е различна. Изчерви се от срам, като си спомни за всички самодоволни разговори, които двамата бяха провеждали на тази тема. Коментарите като „на нас не би ни се случило“ или „тежко им на тях, а ние какви сме щастливци“ сега прогаряха дупки в паметта ѝ. Защото и те самите бяха станали жертва на бурния, вечноменящ посоката си водовъртеж — стремежът към хармоничен съвместен живот.

Докато се взираше в студеното, сиво море, Грония изпита внезапно, огромно уважение към родителите си. Те някак бяха съумели да постигнат непостижимото — да правят компромиси, да приемат несъвършенствата си и най-вече да останат щастливи за цели трийсет и четири години.

Може би всичко се дължеше на факта, че напоследък очакванията бяха станали твърде високи. Йерархията на човешките нужди се беше изменила. На двойките вече не им се налагаше да се тревожат как ще изхранят децата си и откъде ще изкарат пари. Или дали невръстните им отрочета ще оцелеят след тежка болест. Настоящото поколение не се притесняваше как ще се топли през дългата зима, а от кой дизайнерски бутик да си купи дрехи. В последно време на малко жени от западното общество им се налагаше да изпращат съпрузите си с целувка на бойното поле, без да знаят дали ще ги видят отново. В общи линии бяха отминали дните на елементарното оцеляване.

— Сега *изискваме* щастие. Вярваме, че го заслужаваме.

Грония изговори думите на глас, съзнавайки, че стоицизмът на родителите ѝ поражда у нея по-скоро благородна завист, отколкото съжаление. Те бяха живели с малко материални блага и ограничен кръгзор. Усмиввали се бяха на дребни неща, но усмивките им бяха споделени в разбирателство и примирение с общия им жребий. Светът им е бил малък, но поне им е подсигурирал безопасност в границите си и е споявал връзката им. За разлика от тях Грония и Мат живееха в необятен метрополис, където и за двама им нямаше граници, а ограниченията им бяха опасно малко.

— Здравей, Грония.

Гласът на Аврора прозвуча иззад гърба ѝ. Грония се обърна да я види и ѝ хрумна колко много приличаше на малка феичка, изникваща съвсем безшумно от най-неочакваните кътчета на земите, които обитаваше.

— Здравей, Аврора. Как си?

— Много добре, благодаря. Тръгваме ли?

— Да. Донесох всичко необходимо.

— Знаем. Видях нещата в чантата ти.

Грония стана покорно и двете се заизкачваха по баира към къщата.

— Може да те запозная с моя татко — предложи Аврора. — Той е в кабинета си. Само че не е изключено да има главоболие. Често го боли глава.

— Така ли?

— Да. Така е, защото не иска да носи очила и напряга очите си, докато чете разните си документи.

— Не е хубаво така.

— Да, но откакто мама умря, няма кой да се грижи за него. Освен мен.

— Сигурна съм, че се справяш много добре — увери я Грония, докато приближаваха вратата към градината.

— Старая се — отвърна Аврора, отваряйки я. — Тук живея: имението „Дънуърли“. Принадлежи на рода Лайл от два века. Идвала ли си преди?

— Не — отговори Грония, а като влезе след Аврора през вратата, усети как вятърът, който беше свистял край тях, докато се изкачваха по хълма, внезапно стихна. Това се дължеше на гъстия жив плет от бодливи храсти и виреещата в изобилие из Западен Корк фуксия, който се издигаше като защитна стена около къщата, бранейки нея и обитателите ѝ.

Грония впери изненадан поглед в старателно поддържаната градина, образуваща разкошна, приятна периферия около неприветливата сива къща, кацнала в центъра ѝ. Ниски живи плетове от лаврови храсти обточваха и двете страни на пътеката, водеща към къщата. А докато следваше Аврора към входа ѝ, Грония забеляза препълнените с розови храсти лехи, които, макар и посърнали сега, в разгара на лятото несъмнено подсигуряваха така нужната ведрост на иначе мрачната обстановка.

— Никога не използваме предната врата — обяви Аврора и зави надясно по пътеката, водеща към задната част на къщата. — Тате казва, че била заключена още от Северноирландския конфликт през шейсетте и някой загубил ключа. Ето този вход използваме.

Грония се озова в голям вътрешен двор, подсигуряващ достъп на автомобили откъм шосето. В него имаше паркиран чисто нов рейндж роувър.

— Хайде — каза Аврора, отваряйки вратата.

Минаха през фойето и влязоха в голяма кухня. Гигантски боров бюфет, заемащ цяла стена, направо скърцаше под товара си от синьобели чинии и още какви ли не кухненски принадлежности. До една от другите стени беше разположена старинна готварска печка, а до третата, между два стари кухненски плота, имаше дъвен двоен

умивалник. В средата на стаята стоеше дълга дъбова маса, затрупана с купища вестници.

Помещението не беше обзаведено с цел уют или комфорт — не приличаше на място, където да се събира цялото семейство, докато майката кръжи край печката и готви нещо вкусно за вечеря. Беше спартанско, функционално и неприветливо.

— Май не трябваше да нося вестници — коментира Грония, сочейки купчините върху масата.

— О, тате подпалва с тях всички камини из къщата. Студът не му влияе добре. А сега какво ще кажеш да поразчистим масата, за да освободим място за проекта ни? — попита Аврора с ентузиазирани поглед.

— Да... но не е ли редно да предупредим някого, че съм дошла у вас?

— О, не — поклати глава момичето. — Тате не обича да го безпокоят, а госпожа Митър знае, че ще идваш. — Вече буташе цели купчини вестници на пода около масата, посочвайки на Грония освободеното място. — Какво друго ни трябва?

— Вода, за да забъркаме кашата.

Грония изсипа чантата си върху масата, притеснена, задето беше влязла в чужд дом без официална покана.

— Ей сега ще донеса. — Аврора извади един буркан от претрупания бюфет и го напълни с вода.

— И голям съд за бъркане на кашата.

Аврора намери подходяща купа и я остави на масата. Докато Грония правеше кашата, Аврора я наблюдаваше с оживен, развълнуван поглед.

— Забавно е, нали? Обичам да се занимавам с такива неща. Последната ми бавачка не ми позволяваше да правя нищо, защото се безпокоеше, че ще се оцапам.

— Аз цял живот се цапам — усмихна ѝ се Грония. — Правя скулптурите си от материали, подобни на този. А сега ела да седнеш до мен и ще ти покажа как да направиш купа.

Аврора се оказа много схватлива и след около час върху котлона на кухненската печка вече стоеше купа от разкиснати вестници.

— След като изсъхне, можем да я оцветим. Имаш ли боички? — попита Грония, мийки ръцете си на чешмата.

— Не. Останаха ми в Лондон.

— Сигурно у нас има.

— Може ли да видя къщата ти? Предполагам е забавно да живееш във ферма?

— Не живея там постоянно, Аврора — обясни Грония. — Живея в Ню Йорк. В момента просто гостувам на родителите си.

— О! — Лицето на малката посърна. — Тоест скоро ще си тръгнеш?

— Да, но не знам кога. — Докато бършеше ръцете си в кърпата до мивката, Грония усещаше втренчения поглед на Аврора върху себе си.

— Защо си тъжна? — попита я момичето.

— Не съм тъжна, Аврора.

— Напротив, виждам го в очите ти. Наранил ли те е някой?

— Не, Аврора, нищо ми няма. — Грония усещаше как започва да се изчервява под нетрепващия поглед на детето.

— Знам, че си тъжна. — Аврора скръсти малки ръчички пред гърдите си. — Знам какво е да си тъжен. А когато се почувствам така, отивам на моето си магическо място.

— И къде е то?

— Не мога да ти кажа, защото така ще спре да е магическо. И лично мое. Просто трябва да си имаш свое.

— Чудесна идея. — Грония погледна часовника си. — Трябва да вървя. Наближава обяд. Сигурно си гладна. Ще дойде ли някой да ти приготви храна?

— О, госпожа Митър сигурно ми е оставила нещо ей там. — Аврора махна небрежно към килера. — Най-вероятно пак е супа. Искаш ли да разгледаш и останалата част от къщата, преди да си тръгнеш?

— Аврора... аз...

— Хайде, де! — Аврора сграбчи ръката на Грония и я задърпа към вратата. — Искам да я разгледаш. Много е красива.

След като я изтегли през кухненската врата, Грония се озова в просторен вестибюл с под от черни и бели плочки и изящно дъбово стълбище в единия ъгъл, водещо към горния етаж. Малката я извлачи през помещението и я въведе в голяма гостна, чиито високи балконски врати предлагаха изглед към градината. Стаята беше непоносимо

топла, благодарение на големия огън, разпръскващ горещина откъм елегантната мраморна камина.

Грония вдигна поглед и образът от картината над камината хвана скулпторското ѝ око. Беше портрет на млада жена, чието сърцевидно лице беше обгърнато от буйни червено-златисти къдри. Чертите ѝ бяха изключително нежни и — както моментално забеляза Грония — симетрични, което беше белегът на истинската красота. Поразително сините ѝ очи, инкрустирани като диаманти в млечнобялата ѝ кожа, излъчваха невинност, но и мъдрост. Професионалният ѝ опит веднага наведе Грония на мисълта, че портретът е дело на талантлив художник. Тя се обърна към Аврора и моментално видя приликата.

— Това е майка ми. Всички казват, че съм била нейно копие.

— Така е — отвърна тихо Грония. — Как се е казвала?

Аврора вдиша дълбоко.

— Лили. Казваше се Лили.

— Много съжалявам, че е починала, Аврора — каза състрадателно Грония, докато детето впиваше поглед в картината.

Аврора не отговори, а просто продължи да се визира в майка си.

— Коя е гостенката ти, Аврора?

Мъжкият глас, долетял иззад тях, накара Грония да подскочи. Тя се обърна, питайки се колко ли от разговора им беше дочул натрапникът, и дъхът пресекна в гърлото ѝ.

До вратата стоеше — Грония се смъмри наум, задето прибягваше до такова клише, но фактът си беше факт — най-красивият мъж, когото някога беше виждала. Висок — поне метър и осемдесет — с гъста абаносова коса, старателно пригладена назад, но мъничко по-дълга от нужното, в резултат на което се извиваше на тила му. Устните му бяха плътни, но не толкова, че да изглеждат женски, а очите му — дълбоки и тъмносини, украсени с гъсти, тъмни мигли.

Скулпторът в нея се възхити на изящната костна структура на лицето му; ъглестите скули, здравата челюст, съвършеният нос.

Този образ Грония искаше да запомни до най-малката подробност, за да го извае от глина един ден.

Цялата тази живописност стоеше върху стройна фигура с идеални пропорции. Очите ѝ бяха привлечени към фините, чувствени пръсти, които се свиваха и отпускаха, явно от напрежение. Цялостният му вид излъчваше невероятно изящество — качество, което

обикновено не би свързала със силния пол. Но едно беше сигурно: този мъж притегляше всички погледи — и мъжки, и женски, — появеше ли се някъде.

Грония въздъхна неволно — професионалната ѝ реакция към физика, граничеща по нейно мнение със съвършенството, комбинирана с естествената ѝ женска такава, я накараха да онемее за миг.

— Коя сте вие? — попита той отново.

— Това е приятелката ми Грония, тате — притече ѝ се несъзнателно на помощ Аврора. — Казах ти, че я срещнах на скалите вчера, помниш ли? Тази сутрин добре се позабавлявахме в кухнята: направихме си купа от лепило и вестник. Като я оцветя, ще ти я подаря. — Аврора отиде до баща си и го прегърна.

— Радвам се, че сте си прекарали добре, скъпа. — Той погали нежно косата на дъщеричката си и се усмихна някак половинчато, леко подозрително на Грония. — Е, Грония, гостуваш ли в Дънуърли?

Тъмносините му очи сезираха преценяващо в нея. Грония положи големи усилия да се окопоти, а накрая каза със суха, подпухнала уста:

— Коренна жителка съм на селото, родена съм тук, но живея в чужбина през последните десет години. В момента гостувам на семейството си.

— Разбирам. — Той отмести очи към високите балконски врати и великолепната гледка към морето отвъд градината. — Това място има рядка, магическа красота. И на теб много ти харесва тук, нали, Аврора?

— И още как, тате. Това е истинският ни дом.

— Да, така е. — Той върна вниманието си към Грония. — Прощавай, не ти се представих. — Доближи я, без да откъсва Аврора от себе си, и протегна ръка към нея. — Александър Девъншър. — Дългите му, фини пръсти стиснаха нейните.

Грония опита да се изтръгне от чувството за нереалност, което я обземаше.

— Девъншър? Мислех, че сте от рода Лайл?

Чифт тъмни вежди се вдигнаха почти недоловимо.

— Права си, що се отнася до къщата, но аз се сродих със семейство Лайл чрез брак. Съпругата ми — очите на Александър

отскочиха към портрета — беше наследничка на имението „Дънуърли“, което един ден ще премине в ръцете на дъщеря ни.

— Съжалявам... не знаех.

— Не се притеснявай, Грония, свикнал съм да ме наричат „господин Лайл“ по тези места. — Александър притисна Аврора към себе си, потънал в мисли.

— Трябва да се прибирам — обяви неловко Грония.

— О, тате, наистина ли трябва? Не може ли да остане за обяд? — Аврора вдигна умолителен поглед към баща си.

— Благодаря ти за поканата, Аврора, но наистина трябва да вървя.

— Разбира се — каза Александър. — Много мило от твоя страна, че отдели от времето си за дъщеря ми.

— Тя е много по-забавна от старата ми бавачка, тате. Защо тя да не се грижи за мен?

— Скъпа, сигурен съм, че Грония си има много други задължения. — Александър ѝ се усмихна извинително над главата на дъщеря си. — И не бива да отнемаме повече от времето ѝ.

— Не се притеснявай, наистина. Беше ми приятно.

— Ще донесеш ли боичките утре? Дотогава купата трябва да е изсъхнала — примоли ѝ се Аврора.

Грония погледна към Александър за разрешение и го получи.

— Разбира се, ще ги потърся.

Грония се запъти към вратата, а Александър пристъпи настрани и отново ѝ протегна ръката си.

— Благодаря ти, Грония. Много благородно от твоя страна да правиш компания на дъщеря ми. Знай, че си добре дошла по всяко време. Когато аз отсъствам, госпожа Митър живее тук, за да я гледа. — Двамата с Аврора, хванати за ръка, изпроводиха Грония от гостната, преведоха я през вестибюла и влязоха в кухнята. — Аврора, ще намериш ли госпожа Митър, за да ѝ кажеш, че сме готови за обяд?

— Да, тате — отвърна покорно детето. — Довиждане, Грония. До утре. — Аврора се обърна и изчезна нагоре по стълбището.

Александър я поведе през кухнята към задната врата. Отвори я и се обърна към Грония.

— Моля те, имай предвид, че Аврора може да е много убедителна. Не ѝ позволявай да те задържа повече, отколкото можеш

да си позволиш.

— Както вече казах, за мен беше удоволствие.

Близостта на Александър, застанал едва на няколко сантиметра от нея, докато ѝ държеше вратата, превръщаше мозъка на Грония в пюре.

— Е, просто те предупреждавам. Знам си я.

— Разбирам.

— Чудесно. Сигурен съм, че ще се видим отново. Довиждане, Грония.

— Довиждане.

Докато прекосяваше вътрешния двор и вървеше по пътеката, водеща към дворната порта и скалите, Грония умираше от желание да погледне назад, за да види дали Александър още стои на вратата. Като излезе през портата, закрачи бързо по скалната пътека, докато не достигна любимия си камък. Стовари се отгоре му, задъхана и дезориентирана.

Отпусна глава в ръцете си, мъчейки се да дойде на себе си. Образът на Александър изскочи в съзнанието ѝ. Фактът, че мъж, с когото беше общувала не повече от пет минути, можеше да има такъв ефект върху нея, я озадачаваше и дори плашеше.

Вдигна глава и отправи поглед към морето. Днес беше спокойно, кротко — спящо чудовище, което можеше да се развилнее с опустошителна мощ всеки един момент.

Отправяйки се към вкъщи, Грония се замисли дали тази аналогия не беше подходяща и за мъжа, когото беше срещнала току-що.

— Здравсти, аз съм. Ще ме пуснеш ли?

— Разбира се. — Мат натисна копчето за отваряне на вратата и с печална крачка се върна пред телевизора, където вървеше бейзболен мач.

Чарли се появи на входа и затвори вратата след себе си.

— Взех храна от китайския ресторант. Любимото ти ястие, миличък, хрупкава патица — добави тя, отправяйки се към кухнята. — Гладен ли си?

— Ъ-ъ — отвърна лаконично Мат, докато Чарли вадеше чинии и отваряше бутилката вино, която беше донесла.

— Трябва да се храниш, слънце, иначе ще останеш без сили. — Тя го погледна, оставяйки храната на масичката за кафе пред него. — Ето. — Зави няколко парчета патешко със сос хойсин в палачинка и му подаде чинията.

Мат се попремести напред с въздишка, отхапа от палачинката и задъвка като по принуда.

Чарли му направи още една палачинка и отпи глътка вино.

— Говори ли ти се?

— Какво има за казване? — сви рамене Мат. — Приятелката ми ме изостави по непонятна за мен причина и отказва дори да ми обясни. — Той поклати отчаяно глава. — Поне ако знаех къде смята, че съм се провинил, можех да направя нещо по въпроса. — Той пхна и втората палачинка в устата си. — И между другото стратегията ти на въздържание не сработи. Грония не ми се е обадила нито веднъж. Май търпеливостта ми не даде резултат — добави мрачно той.

— Съжалявам, Мати. Наистина вярвах, че ако й дадеш малко време, може да склони. Мислех, че те обича.

— Аз също — каза с горчива гримаса Мат. — Може би съм грешал. И може би всичко това се дължи на чувствата й към мен. Може би — Мат прокара отнесено ръка през косата си, — чисто и просто вече не иска да бъде с мен. Защото как ли не блъсках мозъка си, но не можах да се сетя с какво съм я наранил.

Чарли опря утешително длан върху коляното на Мат.

— Може би всичко е започнало от загубата на бебето, може би тогава чувствата й са се променили... — Чарли вдигна рамене. — Съжалявам, баналните ми реплики са на изчерпване.

— Е, просто вече няма какво да се каже, нали? Нея я няма и с всеки изминал ден все повече и повече губя вяра, че ще се върне. — Той погледна Чарли. — Смяташ ли, че трябва да се върна към първоначалния си план и да хвана самолета за Ирландия?

— Не знам, Мати. Не искам да прозвуча негативно, но май демонстрира от ясно по-ясно, че не иска да има нищо общо с теб в момента.

— Когато си права, права си. — Мат пресуши чашата си и си наля още вино. — Просто се заблуждавам, опитвам да си внуша, че още има надежда, а за нея всичко е приключило.

— Защо не изчакаш до края на седмицата? Ако ти се обади дотогава, може да ѝ подметнеш за решението си да отскочиш до Ирландия.

— Може, но започва да ми омръзва да се чувствам виновният в тази ситуация. Освен това имам цял куп работа, а и през следващите две седмици ще изнасям лекции в други университети.

— Клетичкият ми Мати — каза жалостиво Чарли. — Май доста ти се насъбра в последно време. Нещата ще се наредят рано или късно, обещавам. Нали знаеш, че всички минаваме през такива моменти... когато имаме чувството, че светът ще свърши.

— Да, признавам си, напоследък живея в сапунена опера — съгласи се Мат. — Извинявай. Май е най-добре просто да ме избягваш за момента. Не съм особено приятна компания.

— Нали за това са приятелите, Мати, да са до теб, когато изпаднеш в нужда. Лека смяна на темата: дойдох да те помоля за една услуга — каза Чарли.

— Каква? — попита незаинтересовано Мат, загубен в собствената си мъка.

— Декораторите ще дойдат до няколко дни. И тъй като ще останат в апартамента ми около месец, се питах дали мога да използвам стаята ти за гости през това време. Естествено нямам нищо против да ти плащам наем — добави Чарли. — Пък и нали ме познаваш, не съм си вкъщи повечето вечери и уикенди.

— Ей, няма нужда да ми плащаш. Както ти казах, затрупан съм с работа и почти не се задържам тук, така че заповядай, когато решиш.

Мат стана, прерови чекмеджето на бюрото си и ѝ подаде резервния ключ от апартамента.

— Благодаря, скъпи.

— Няма защо. Пък и ако трябва да съм откровен, независимо от казаното преди малко, компанията ти вероятно ще ми се отрази добре. Общо взето ще ми направиш услуга.

— Е, щом си сигурен, прекрасно. Оценявам го.

Мат я плесна по крака.

— А аз оценявам помощта ти.

— Няма проблем, Мати — усмихна му се Чарли. — Никакъв проблем.

5

— Накъде се запъти? — поинтересува се Катлийн, гледайки как Грония закопчава палтото си. — Пък и с измита коса и грим на лицето.

— За да отговоря на въпроса ти, отивам при Аврора. И да не би по тези места да е необичайно за една жена да измие косата си и да носи спирала за мигли? — отвърна подразнено Грония.

— Отиваш в имението „Дънуърли“, значи?

— Да.

Катлийн скръсти ръце.

— Предупредих те, Грония, че не е добра идея да се занимаваш с тях.

— Мамо, просто правя компания на едно самотно момиченце, не съм тръгнала да се нанасям у тях! Какъв е проблемът?

— Казах ти вече и пак ще го кажа: онова семейство е навлякло много беди на нашето. А и ти си имаш достатъчно грижи, без да се нагърбваш с техните.

— За бога, мамо! Аврора е дете, останало без майка, което току-що се връща тук и не познава никого. Самотна е! — избухна Грония. — До после.

Вратата се затръшна зад дъщеря ѝ и Катлийн въздъхна.

— Да — прошепна под носа си тя, — а ти си майка, останала без дете.

Катлийн се впусна в сутрешните си задачи с натежало сърце.

Чудеше се дали да сподели с Джон за посещенията на Грония в имението „Дънуърли“. През изминалата седмица дъщеря им ходеше там всеки ден, а вчера се прибра чак по тъмно. Погледът в очите ѝ беше достатъчно доказателство, че нещо я теглеше там. А дали не се бе случило и с много други преди нея...

— Е, момичето ми — заговори на празната стая Катлийн, оправяйки леглото на Шейн, — колкото по-скоро се върнеш в Ню Йорк и мъжа си, толкова по-добре за теб. За всички ни.

Грония вече знаеше, че докато изкачва хълма към къщата, Аврора ще се спусне към нея, за да я придружи до дворната порта. Обичаше да я гледа как тича; през живота си не беше виждала толкова грациозно дете. Когато ходеше, Аврора сякаш се носеше във въздуха, а когато тичаше — сякаш танцуваше. Ето я и сега, кръжеше край нея като блуждаещо над блато огънче, като вълшебно същество, изсочило от книгите с легенди за някогашна Ирландия, които майка ѝ ѝ четеше като малка.

— Здравей, Грония. — Аврора я прегърна, после я хвана за ръката и я затегли нагоре по хълма. — Чаках те на прозореца в стаята ми. Май тате има да те пита нещо.

— Така ли? — Грония не беше виждала Александър през последната седмица. Аврора ѝ беше казала, че го мъчела жестока мигрена, затова стоял в стаята си. Когато Грония беше изразила загриженост за здравето му, Аврора бе свила рамене небрежно.

— Бързо се оправя, стига никой да не го закача.

Колкото и да се беше хулила за това, мисли за бащата на Аврора неизменно изпълваха съзнание ѝ в тихите мигове преди да заспи. А фактът, че Александър се намираще някъде на горния етаж и можеше да се появи всеки момент, ѝ носеше гузна тръпка. Не разбираше на какво се дължи ефектът му върху нея — знаеше единствено, че мисли все по-малко и по-малко за Мат. А това беше хубаво.

— За какво иска да говорим? — не се сдържа и попита Грония.

Аврора се изкиска.

— Тайна. — Спусна се в пирует към портата и я отвори още преди Грония да я е достигнала.

— Случайно да си ходила на уроци по танци в Лондон, Аврора? Струва ми се, че много ти се удават.

— Не, мама не ми позволи. Винаги е мразела балета. — Аврора потърка носа си, затваряйки портата след тях. — Аз обаче искам да се науча да танцувам. Намерих няколко стари книги в таванската стая, пълни със снимки на красиви дами, застанали на пръсти. Ако мама не мразеше балета толкова много, май и аз щях да стана балерина.

Гледайки как Аврора подскача жизнерадостно по пътеката пред нея, на Грония ѝ се прииска да ѝ каже, че Лили вече не е сред живите и

няма как да я спре, но нямаше право да се меси. Затова влезе мълчаливо в кухнята след Аврора.

— И така — усмихна ѝ се детето, слагайки ръце на хълбоците си, — какво ще правим днес? Какво ми носиш в магическата си чанта? — попита нетърпеливо тя.

Грония извади кутия с водни боички и малко платно.

— Тъй като времето е приятно днес, ми хрумна, че може да излезем навън и да нарисуваме пейзажа. Какво ще кажеш?

Аврора кимна.

— Няма ли да ни трябва статив?

— Мисля, че ще се справим и без, но ако ти хареса да рисуваш, може да те заведе в магазина за художнически материали в Корк и да ти купим статив.

Лицето на Аврора се озари.

— С автобуса ли ще отидем? — попита я тя. — Винаги съм искала да пътувам с автобус.

Грония вдигна едната си вежда.

— Никога ли не си се качвала в автобус?

— Не, тук не минават много, а когато живеехме в Лондон, шофьорът на тате ни караше навсякъде. Ще го питаш ли дали ще ме пусне, като го видиш?

Грония кимна утвърдително, а докато се отправяха към гостната, откъдето щяха да излязат на терасата, госпожа Митър, икономката, се появи на стълбището, стиснала кошница с дрехи за пране. Грония я беше срещала и преди и я намираше за приятна жена.

— Може ли да поговорим, Грония? — попита я госпожа Митър. — Насаме — добави шепнешком.

— Аврора, излез навън и опитай да намериш най-подходящото място за рисуване на пейзажа. Идвам ей сега.

Аврора кимна и отвори високите врати към терасата.

— Господин Девъншър ми заръча да ви попитам дали ще ви е удобно да вечеряте с него днес или пък утре вечер. Иска да поговорите за Аврора.

— Разбирам.

Явно по лицето ѝ се бе изписала тревога, защото госпожа Митър я потупа по ръката с усмивка.

— Няма защо да се притесняваш. С господин Девъншър сме ти много благодарни за времето, което отделяш на Аврора. Кога ще ти е най-удобно да останеш за вечеря? Очевидно не му се иска Аврора да присъства на разговора ви.

— Тази вечер съм свободна.

— Да му предам ли, че ще дойдеш към осем?

— Да.

— Чудесно. Ще си позволя да кажа, че компанията ти се отразява прекрасно на детето — добави госпожа Митър. — Направо сияе, откакто те среща.

Грония прекоси с бавна крачка гостната и излезе на терасата при Аврора, мъчейки се да не гадае какво точно иска да обсъди с нея Александър. Двете с Аврора прекараха приятна сутрин под слабите лъчи на слънцето и Грония ѝ обясни основите на перспективата. Като захладня, се върнаха в кухнята, за да довършат рисунката ѝ. Грония настани Аврора на коляното си и ѝ показа как смесва малко червена боя със синя, за да получи бледия лилав цвят на далечните скали отвъд залива. След като приключиха и огледаха доволно творението си, Аврора се хвърли на врата на Грония и я прегърна силно.

— Благодаря ти, Грония. Прекрасна е и ще я закача на стената в спалнята си, където и да заживее някой ден, за да ми напомня вечно за дома.

Госпожа Митър беше дошла в кухнята и сега бъркаше супа на печката. Грония прие появата ѝ като сигнал, че е време да си ходи и стана.

— Какво предлагаш да правим утре? — попита ентусиазирано Аврора. — Довечера ще попиташ ли тате дали може да се повозя на автобуса до Корк?

Грония сведе изненадан поглед към Аврора.

— Откъде знаеш, че ще идвам довечера?

— Просто знам. — Аврора потупа носа си с пръст. — Ще го попиташ, нали?

— Обещавам — кимна Грония.

Грония беше казала на майка си, че няма да е вкъщи за вечеря. Новината беше приета с вирната вежда, но не и с гласен коментар.

— Тръгвам — обяви Грония, слизайки по стълбите. — Ще се видим по-късно.

Катлийн я погледна подозрително.

— Облякла си се като за среща с господин, струва ми се? Права ли съм, Грония?

— О, мамо, бащата на Аврора просто иска да поговорим за нея. Виждали сме се само веднъж. Това не е никаква среща.

Грония се запъти към антрето с бързи стъпки, грабвайки едно фенерче от шкафа.

— А какво да кажа на мъжа ти, ако се обади да пита за теб?

Грония не удостои критиката ѝ с отговор, а просто затръшна вратата след себе си и закрачи ядосано към голямата къща. Тя самата нямаше абсолютно никаква причина да се чувства гузна, а майка ѝ нямаше причина да се съмнява в подбудите ѝ. Освен това Мат вече нямаше право да ѝ казва с кого ще се вижда и какво ще прави. Именно той беше унищожил връзката им. Какво да направи тя, че майка ѝ го харесваше открай време. А и след почти три седмици висене у дома вечер, нямаше да ѝ навреди да поизлезе.

Въоръжена с размирни мисли, Грония включи фенерчето и продължи смело нагоре по каменната алея.

Когато почука на задната врата на имението „Дънуърли“ обаче, никой не ѝ отвори. Тя като не знаеше как другояче да постъпи, си позволи да влезе, а после застана плахо в средата на празната кухня. Накрая се престаши да отвори вратата и да пристъпи във вестибюла.

— Ехо? — провикна се отново, но и този път не получи отговор. — Ехо?

Прекося просторното помещение и почука на вратата на гостната. Отваряйки я, видя Александър да седи в креслото до камината, зачетен в някакъв документ. Той се стресна от неочакваната ѝ поява и стана засрамено.

— Прощавай, боя се, че не те чух да влизаш.

— Няма нищо — отвърна неловко Грония, а езикът ѝ отново започваше да се оплита в присъствието му.

— Моля, позволи ми да взема палтото ти и заповядай до огъня. Тази къща ми се струва толкова студена — коментира той, помагайки ѝ да съблече палтото си. — Да ти предложи ли чаша вино? Или джин с тоник?

— Вино, благодаря.

— Настани се удобно, а аз ей сега ще дойда.

Грония не се насочи към креслото от другата страна на камината — горещината в стаята беше непоносима. Вместо това седна на изискания, но неудобен тапициран с дамаска диван, забелязвайки колко уютна е стаята нощем.

Александър се върна с шише вино и две чаши.

— Благодаря ти, че се съгласи да дойдеш, Грония — каза той, подавайки ѝ виното, и се върна на креслото пред огъня. — Покрай всичко друго исках да ти кажа колко благодарен съм, че забавляваш дъщеря ми през последната седмица.

— За мен беше удоволствие, наистина. Беше ми не по-малко забавно, отколкото на нея самата.

— Въпреки това постъпката ти е много великодушна. Аврора ми каза, че си скулптор. Занимаваш ли се професионално с това?

— Да. Имам ателие в Ню Йорк.

— Сигурно е прекрасно да се изхранваш с дарбата си — въздъхна Александър.

— Така е — съгласи се Грония. — Но пък честно казано, никога не съм била способна да се занимавам с друго.

— Е, хиляди пъти по-добре е да блестиш в едно нещо, отколкото да владееш посредствено много. Какъвто е моят случай — заяви той.

— Извини ме за любопитството, но с какво точно се занимаваш?

— Правя пари по цял свят, за чужди портфейли обаче. А когато клиентите ми забогатяват, забогатявам и аз. Най-спокойно можеш да ме наречеш лешояд. Работата ми не ми носи абсолютно никакво удоволствие. Напълно безсмислена е — добави унило Александър.

— Струва ми се, че си прекалено самокритичен — коментира Грония. — Все пак и това изисква талант. Аз лично нямам никакво понятие от тези неща.

— Благодаря ти за милите думи, но аз не създавам нищо, докато ти твориш красиви предмети, радващи окото. — Александър отпи глътка вино. — Винаги съм се възхищавал на хора с артистични наклонности, макар и аз самият да нямам такива. Много бих се радвал да видя творбите ти. Правиш ли изложби?

— Да, от време на време, въпреки че напоследък работя главно по частни поръчки.

Той вдигна поглед към нея.

— Значи можеш да ми изработиш нещо по поръчка?

— Да — сви рамене Грония. — Разбира се.

— Е, в такъв случай може да се възползвам — усмихна се сдържано той. — Готова ли си за вечеря?

— Да, стига и ти да си готов — отвърна свенливо Грония.

Александър стана.

— Ще отида да кажа на госпожа Митър.

Грония го изпрати с поглед от стаята, чудейки се как е възможно мъж като него да изглежда толкова притеснен. Опитът ѝ говореше, че богати, преуспели мъже с вид като този на Александър бяха арогантни и самонадеяни, благодарение на възхищението, което пораждаха у околните.

— Всичко е готово — обяви Александър, надниквайки през вратата. — Ще вечеряме в трапезарията, тъй като ми се струва доста по-топла от кухнята.

Грония последва Александър до стая от другата страна на вестибюла. В единия край на излъскана до съвършенство дълга махагонова маса беше сервирано за двама. И в тукашната камина бумтеше огън, затова Грония зае по-отдалечения от нея стол.

Александър седна на челното място до нея, а в същия момент госпожа Митър влезе с две чинии и им ги поднесе.

— Благодаря ти — кимна ѝ той и икономката излезе от стаята. Той надникна към Грония и ѝ се усмихна дяволито. — Извинявам се за елементарното блюдо пред теб, но изтънчената кулинария не е една от силните ѝ страни.

— В интерес на истината шунката с колканон^[1] и месен сос е едно от любимите ми ястия — увери го Грония.

— Е, отидеш ли в Рим, прави като римляните. А и това е единствената храна, която мога да разчитам, че госпожа Митър ще сготви отлично. Моля — посочи той, — заповядай.

Двамата се храниха мълчаливо известно време, а Грония хвърляше тайни погледи към сътрапезника си. Накрая се престаши да наруши мълчанието.

— Е, за какво искаше да говорим?

— Искях да се поинтересувам какви са плановете ти за идния месец — обясни Александър. — Предполагам, че щом просто

гостуваш на роднините си, скоро ще отпътуваш към Ню Йорк?

Грония остави ножа и вилицата си.

— Откровено казано, още не съм решила какво ще правя.

— Да разбирам ли тогава, че умишлено страниш от нещо?

Доста проникателно наблюдение от човек, който едва познаваше.

— Би могло да се кажа така — съгласи се бавно тя. — Как се досети?

— Ами — подхвана Александър, избутвайки празната си чиния и забърсвайки устни с кърпата си. — Като начало имаш изискано поведение, което едва ли си развила в село като Дънуърли. На няколко пъти те мярвах да се разхождаш по скалите, вероятно още преди Аврора да те засече. Беше очевидно, че си потънала в дълбок размисъл, което ме наведе на мисълта, че се бориш с някаква трудност. И за капак на всичко е малко вероятно при нормални обстоятелства жена като теб да има време и желание да прекарва всеки ден в компанията на осемгодишно дете.

Грония усети как бузите ѝ пламват.

— Бих казала, че преценката ти е доста точна.

— Дъщеря ми е страшно привързана към теб, а като гледам чувствата ви са взаимни...

— Мисля, че е прекрасно момиченце и си прекарваме чудесно заедно — прекъсна го Грония. — Но е толкова самотна.

— Да, наистина е самотна — потвърди с въздишка Александър.

— Не ти ли се струва разумно да я изпратиш на училище? Има едно основно само на километър оттук. Там ще може да се сприятели с деца на нейна възраст.

— Би било безсмислено — поклати глава той. — Нямам представа колко време ще се задържим тук, а не е хубаво да изгражда приятелства, които впоследствие ще трябва да изостави.

— А хрумвало ли ти е да я запишеш в пансион? Така поне би имала някакво усещане за стабилност, дори когато ти отсъстваш — предложи Грония.

— Минавало ми е през ума, разбира се — отвърна Александър. — Проблемът е, че след смъртта на майка ѝ, Аврора получи емоционално разстройство, което не би го позволило. Затова, макар да съзнавам, че не е най-добрият вариант, се налага да я образувам

вкъщи. А това ме води до причината, поради която те поканих тази вечер.

— И тя е?

— Госпожа Митър работеше за нас в лондонския ни дом и беше така добра да дойде тук, но само за първите няколко седмици. Семейството ѝ обаче е в Лондон и тя естествено иска да се върне възможно най-скоро. Свързах се с множество агенции, издирвайки бавачка за Аврора и икономка за къщата, но до момента няма резултат. А трябва да отпътувам до няколко дни. Затова исках да те попитам, Грония, дали би дошла да живееш при Аврора и да се грижиш за нея, докато намеря подходящи служители?

Това беше последното нещо, което Грония бе очаквала да чуе.

— Аз...

Александър вдигна ръка, за да я спре.

— Разбирам, че не си бавачка, нито имам намерение да те възприемам като такава. Лошото е, че в този случай не мога да взема Аврора със себе си и спешно трябва да намеря човек, на когото да мога да се доверя и в чиято компания дъщеря ми да се чувства добре. Дано предложението ми не те засяга.

— Никак даже — отвърна тя. — Поласкана съм, че си готов да ми се довериш, въпреки че почти не ме познаваш.

— О, познавам те, Грония — усмихна се той. — Аврора не спира да говори за теб. Не съм я виждал толкова влюбена в някого, откакто майка ѝ почина. Прости ми за въпроса. Напълно ще разбере, ако си имаш други планове. Обещавам ти, че няма да е за повече от месец, само колкото да си свърша работата... — гласът му позагълхна — ... и да намеря някой, който да поеме грижите за нея в дългосрочен план.

— Месец... Александър — Грония прехапа долната си устна. — Честно казано, не знам.

— Моля те, помисли си. Не ми давай отговор веднага. Другото нещо, което искам да те попитам, е дали би се съгласила да изработиш скулптура на Аврора? Тоест ще можеш да работиш в същото време. И ще ти платя както за скулптурата, така и за грижите за дъщеря ми. Щедро, бих добавил.

Грония усети, че потъва в синята бездна на очите му и опита да се съвземе.

— Иска ми се да помисля, като се прибера у дома, защото в момента не знам как да постъпя.

— Разбира се — кимна Александър. — Мога ли да те помоля да ми дадеш отговора си възможно най-скоро? Отпътувам в неделя.

Неделя беше след четири дни.

— Какво ще правиш, ако ти откажа? — попита тя.

— Нямам никаква представа — сви рамене Александър. — Може би ще опитам да убедя госпожа Митър да остане с уговорката, че ще ѝ плащам двойно. Както и да е, това не е твой проблем и се извинявам, ако съм те поставил в неудобно положение. Постъпи както сметнеш за добре. И още веднъж прощавай, но Аврора ми се примири да те питам.

— Става ли да ти отговоря утре?

— Да. А сега, ако не възразяваш, ще трябва да полегна, защото ме мъчи жестока мигрена.

— Разбира се, че не. Мога ли да помогна с нещо?

Александър впери в нея пропит с дълбока тъга поглед.

— Не, а ми се ще да можеше. — Протегна ръка и я сложи върху нейната. — Благодаря ти за загрижеността.

Докато вървеше по скалното било, осветявайки пътя към дома си с фенерчето, Грония изпитваше срам от факта, че само докосвайки я с ръката си, Александър я беше размекнал толкова. В онзи момент беше готова на всичко, за да му помогне. Нямахше представа кой е и що за човек е. Но болката, която беше видяла в очите му, не я напусна дори когато се промъкна тихо в къщата, изкачи стълбището до горния етаж и се пъкна между чаршафите, незнайно защо грохнала от умора.

Идеята ѝ се струваше направо нелепа... защо ѝ беше на преуспяла скулпторка от Ню Йорк със свой собствен живот дори да се замисля върху нечие предложение да заживее в отцепена от света къща на върха на скала, където да се грижи за малко момиченце, което не беше виждала допреди седмица? И то за да удовлетвори желанието на мъж, за когото не знаеше нищо? Отгоре на всичко историята на семейство Лайл и наскоро зародилата се връзка на Грония с тях очевидно носеха на майка ѝ необяснима болка.

И въпреки това... и въпреки това...

Докато часовникът отброяваше нощните часове, Грония започваше да проумява, че навлиза в опасни води. Внезапно пламенно закопня за безобидния, стабилен и нормален живот, който бе водила през изминалите осем години.

Наистина ли беше приключила връзката ѝ с Мат?

Беше избягала така спонтанно, толкова ранена... като уплашено животно...

Дори не му беше дала шанс да обясни. Ами ако се беше заблудила? Ако просто беше навързала поредица от злополучни събития, създавайки сценарий, за който си имаше съвсем разбираемо и невинно обяснение? Все пак току-що бе загубила бебето си... отдавна чаканото бебе. Дали емоционалното ѝ състояние точно в онзи момент беше подходящо за вземане на подобни решения? И дали шокът и хормоните, бушуващи в тялото ѝ, не я бяха подтикнали към твърде крайна реакция? Грония въздъхна и се обърна за пореден път в тясното легло. Липсваше ѝ огромната спалня, която беше споделяла с Мат. И всичко, споделено в нея. Липсваше ѝ животът с него... *той* ѝ липсваше.

Грония взе решение. Може би беше време да изчисти неяснотите, да даде шанс на Мат да ѝ предаде събитията от своя гледна точка.

Погледна към часовника и видя, че е три часът, тоест в Ню Йорк беше девет вечерта. В най-лошия случай мобилният телефон на Мат щеше да е изключен, а телефонният секретар в апартамента — включен. В най-добрия щеше да вдигне — независимо кой от телефоните.

Грония се надигна в леглото, светна нощната лампа и се пресегна за мобилния си. Без да мисли повече, намери името на Мат и набра номера му. Гласовата поща се включи веднага и Грония затвори. После набра номера на стационарния телефон в апартамента и след две позвънявания нечий глас ѝ отговори.

— Ало?

Гласът беше женски и тя познаваше собственичката му.

Грония впери безмълвно поглед в пространството, докато гласът не повтори:

— Ало?

О, боже, о, боже, о, боже...

— Кой е?

Грония натисна бутона за прекратяване на разговора.

[1] Традиционно ирландско ястие с картофено пюре и зеле. — Бел.прев. ↑

6

На следващата сутрин, когато Грония и Аврора пристигнаха в къщата, Александър се появи в кухнята с очакващ поглед.

— Съгласна съм. Наемам се да гледам Аврора за един месец.

— Прекрасно! Грония, благодаря ти. Нямах представа колко е важно за мен да знам, че Аврора ще е в сигурни ръце и в компанията на човек, когото харесва. — Александър погледна към дъщеря си. — Доволна ли си, Аврора?

На никой от двамата възрастни не им беше нужен гласен отговор. Щастие то беше изписано по лицето на Аврора.

— О, да! — Тя се спусна да прегърне баща си, а после направи същото и с Грония. — Благодаря ти, Грония. Обещавам, че ще слушам.

— Сигурна съм, че ще е така — усмихна ѝ се Грония.

— А може би ще намерите време и за някои от учебниците, захвърлени в стаята ти, а? — Александър вдигна вежда към Грония. — Госпожицата пристигна тук с работа за цял месец, възложена ѝ от гувернантката в Лондон. Съмнявам се, че дори ги е отворила.

— Но, тате, нали се уча на изкуство.

— Не се безпокой, ще се погрижа за учението ѝ — побърза да го увери Грония.

— Попита ли тате дали може да ме водиш до Корк с автобуса? — подхвана нетърпеливо Аврора, обръщайки се към баща си. — Грония има да си купува разни неща от магазина за художнически материали и каза, че може да отида с нея. Пускаш ли ме, тате? Никога не съм се возила на автобус.

— Не виждам защо не, стига Грония да няма нищо против да те вземе със себе си.

— Разбира се, че нямам — отвърна Грония.

— А дали би могла да се възползваш от случая и с едното да вземеш необходимото за изработката на скулптурата, която обсъдихме снощи? — поинтересува се Александър.

— Да, ако си сигурен, че я искаш. Бих могла да ти покажа някои от творбите ми в интернет.

— В интерес на истината тази сутрин ти направих едно скромно проучване — каза той. — Много ще се радвам, ако се наемеш, и разбира се, трябва да обсъдим заплащането, както за грижите за Аврора, така и за скулптурата. Освен това се питах дали не се сецаш за някоя жена от селото, която би се заела да поддържа къщата на непълнен работен ден? Това, разбира се, не влиза в твоите задължения.

Грония се замисли за антипатията на майка ѝ към рода Лайл и ѝ стана чудно колко ли други хора от селото споделяха вижданията ѝ.

— Мога да поразпитам — каза неуверено тя. — Но...

Александър вдигна ръка, за да я спре.

— Съзнавам, че семейството ни не се ползва с особено добра репутация сред местните. Така и не установих каква е причината, тъй като съм ново попълнение в рода, но мога да те уверя, че всичко се гради на древна история.

— Ирландците имат дълга памет — съгласи се Грония. — Но ще видя какво мога да направя.

Аврора подръпна ръкава ѝ.

— Няма ли да изпуснем автобуса, ако се забавим още?

— Единият тръгва по обяд. Имаме десет минути.

— В такъв случай, момичета, ви оставям на мира — кимна Александър. — Благодаря ти още веднъж, Грония. Ще уточним подробностите около уговорката ни преди да замина.

След като двете с преливащата от щастие Аврора бяха хванали автобуса към града и се бяха върнали натоварени с материали от художническия магазин, Грония се прибра тъкмо когато майка ѝ пренасяше вечерята.

— Мога ли да попитам къде се губиш цял ден, драга ми госпожице?

— Ходих до Корк. — Грония остави пазарските торби в антрето и съблече палтото си. — Трябваше да си купя разни материали.

— Подочух, че си имала придружителка — отбеляза Катлийн, разпределяйки говеждата яхния в купи.

— Да. Водих Аврора със себе си. Досега не се беше качвала в автобус и много ѝ хареса. Мога ли да ти помогна с нещо, мамо?

Катлийн игнорира предложението ѝ и сама сервира храната.

Когато с баща ѝ и брат ѝ седнаха на масата, Грония се почувства сякаш и тя самата беше осемгодишно момиченце, избягало от час и спипано в автобуса.

След вечеря, когато Шейн тръгна към кръчмата, а баща ѝ зае креслото си в съседната стая, Грония помогна на майка си с миенето на съдовете.

— Какво ще кажеш да сложа чайника на печката и да изпием по един чай заедно? — предложи тя. — Имам да ти казвам нещо.

— Връщаш се в Ню Йорк при очарователния си мъж? — Лицето на Катлийн се озари за миг, но Грония поклати глава.

— Не, мамо, съжалявам, но след скорошното развитие на нещата едва ли ще се случи — отвърна тъжно тя, слагайки чайника на котлона.

— Е, Грония, просто не разбирам защо се държиш така. Знам, че по-ужасно от това да загубиш бебето си няма, но...

— Не е само това, мамо. Но моля те, не ми се подхваща тази тема.

— Добре, ама като го чувам как говори, ми се струва, че каквото и да е направил, е готов да ти се реваншира. Няма ли да му дадеш втори шанс, гълъбчето ми? — подкани я Катлийн.

Грония наля чая в две чаши и ги занесе на масата.

— Кълна ти се, мамо, ако имаше как да разреши проблема, щях. Но мисля, че е твърде късно за това. А както ти самата винаги си казвала, станалото — станало. Трябва да продължи с живота си.

— И какви са плановете ти за бъдещето?

— Знам, че това, което предстои да ти кажа, няма да ти хареса — подхвана Грония, отпивайки от врелия чай, — но бащата на Аврора трябва да отпътува за месец, а аз се съгласих да я гледам в имението „Дънуърли“, докато той се върне.

— Пресвета Дева Марийо! — Катлийн хвана бузите си с длани. — Все по на зле отиват нещата.

— Моля те, мамо, както Александър ми каза днес, всичко случило се е древна история. И няма нищо общо с горкото момиченце. Нито пък с мен — натърти Грония, мъчейки се да запази спокойствие. — Александър ми поръча да направя скулптура на Аврора по време на

престоя си в къщата. Ще ми плати добре, а докато уредя нещата с Мат, ще са ми нужни пари, мамо, много ще са ми нужни. Особено при положение че изобщо не знам дали ще се върна в Ню Йорк.

Главата на Катлийн вече беше заровена в ръцете ѝ.

— Божичко! Имам чувството, че историята се повтаря. Но си права. — Тя вдигна поглед към дъщеря си. — Какво общо има с теб миналото?

— Е, мамо, може би ако знаех какво се е случило в миналото, щях да разбера. В настоящата ситуация обаче възнамерявам да приема предложението на Александър. И защо не?

— Защо не...? — прошепна Катлийн и видимо се напъна да дойде на себе си. — Е, май излиза, че и двете действаме на сляпо. Аз нямам представа какво се е случило между двама ви с Мат, а ти не разбираш защо имам против да се забъркваш с рода Лайл. Казваш значи, че негово величество няма да е в къщата, докато ти живееш там?

— Не, налага му се да замине.

— И какво е мнението ти за него?

— Струва ми се свестен човек — сви рамене Грония. — Не го познавам особено добре.

— И аз мисля, че беше... е... добър човек. Но всеки, който има нещастieto да се обвърже с онова семейство, като че ли си навлича лош късмет. Това касае и теб, Грония. — Катлийн размаха яростно пръст пред лицето на дъщеря си.

— Мамо, далеч не искам да те разстройвам, но докато не разбере какво...

— Да, права си — прекъсна я Катлийн. После се усмихна вяло и потупа тъжно ръката на дъщеря си. — И все пак се надявах, че поне на теб ще ти се размине.

— Само за месец е, мамо — подчерта Грония. — И поне няма да ти се пречкам из къщата.

— Това ли си мислиш, че искам, Грония? След цели десет години раздяла? Приятно ми е, че ми гостуваш и винаги ще е така.

— Благодаря, мамо. Питам се и нещо друго: би ли се съгласила да доведе Аврора тук, за да се запознаете? — престраши се Грония. — Сигурна съм, че поговориш ли си с нея, ще ме разбереш. Толкова прекрасно момиченце е...

— Не насилвай късмета си, Грония. Убедена съм, че е така, но в нашия дом семейството ѝ не е на почит. Най-добре да го отложим.

— Разбирам. — Грония се прозя. — Извинявай, но снощи не успях да се наспя. Ще си лягам. — Тя стана и изплакна чашата си в мивката. После отиде до майка си и я целуна по главата. — Лека нощ, мамо. Приятни сънища.

— И на теб, гълъбчето ми.

Когато Катлийн чу вратата на Грония да се затваря, стана от масата и отиде във всекидневната при съпруга си.

— Тревожа се за момичето ни — въздъхна тя, настанявайки се в креслото срещу това на Джон. — Взела че се съгласила да живее цял месец в имението „Дънуърли“, за да се грижи за детето на Лайл.

— Така ли? — Джон обърна вниманието си от телевизора към тревожното лице на съпругата си.

— Какво да правим? — попита го Катлийн.

— Нищо. Вече е голяма.

— Джон, не виждаш ли какво се случва? Знаеш я нашата Грония, винаги се затваря, когато я мъчи нещо. И сега така прави. Личи си колко болка е насъбрала отвътре, но отказва да си излее душата.

— Такава си е, Катлийн. Метнала се е на баща си — призна кротко Джон. — Всички се справяме с трудностите по различен начин, и никой от тях не е правилен или грешен.

— Не ти ли се вижда странно, че още не е проронила и сълза по бебето си?

— Както вече казах, всеки тъгува по свой си начин, скъпа. Остави я.

— Джон — Катлийн усещаше, че започва да губи търпение заради типично невъзмутимия подход на съпруга ѝ към нещо, което неизменно щеше да прерасне в същинско бедствие, — дъщеря ни влива всичките си майчински чувства в това дете. Използва Аврора като заместител на загубеното си бебе. А отгоре на всичко май започва да вижда баща ѝ като заместител на Мат. И докато влага цялата си енергия в тях двамата, не ѝ се налага да мисли за собствения си живот, нито да търси решение на проблемите си.

— Ех, Катлийн — подхвана Джон, най-сетне откликвайки на тревогата ѝ, — разбирам защо си разстроена и че искаш да защитиш дъщеря ни, но не виждам какво можем да направим. А ти?

— Не — отвърна Катлийн след дълга пауза, съзнавайки, че търси решение, което Джон не можеше да ѝ даде, но въпреки това подразнена от безсилието му. — Лягам си.

— И аз идвам след малко — отвърна Джон. И въздъхна. Знаеше, че притесни ли се Катлийн за някое от обичните си деца, нямаше с какво да я успокои.

Три дни по-късно Шейн откара Грония до имението „Дънуърли“.

— Благодаря, Шейн — каза тя, слизайки от колата.

— Няма защо, Грония — усмихна ѝ се той. — Обаждай се, ако имаш нужда от превоз с малката. Всичко хубаво.

Грония извади пътническата си чанта от багажника и влезе в кухнята през задната врата. Малка мълния се изстреля в прегръдката ѝ.

— Наистина дойде! Чакам те цяла сутрин.

— Естествено, че дойдох — усмихна ѝ се Грония. — Нали не си очаквала, че ще се отметна от думата си?

Аврора сви розовите си устни.

— Понякога възрастните дават обещания, които не спазват.

— Е, аз не съм от тези възрастни — успокои я Грония.

— Чудесно. Така. Тате каза като пристигнеш, да те заведе в стаята ти. Сложих те в съседната до моята, за да не се чувстваш самотно. Хайде.

Аврора хвана Грония за ръката, изтегли я от кухнята и я поведе към стълбището. После тръгнаха по коридора на горния етаж и стигнаха до красива стая, оборудвана с голямо легло от ковано желязо с бяла дантелена покривка. Стените бяха розови, а пердетата на цветчета сякаш обрамчваха зашеметяващата гледка към скалния нос.

— Розовото е любимият ми цвят — обяви Аврора, подскачайки върху голямата спалня. — А на теб?

— Обичам розово и синьо, и лилаво, и — Грония седна на леглото и загъделичка Аврора, — жълто, и червено, и оранжево, и зелено...

Аврора се закиска щастливо и така ги завари Александър, когато почука на вратата и влезе в стаята.

— Божичко! Каква врява.

— Извинявай, тате. — Аврора се изправи веднага. — Дано не сме нарушили спокойствието ти.

— Не, скъпа, не сте.

На лицето му изплува усмивка, която приличаше по-скоро на гримаса. Изглеждаше ужасно блед.

— Ако Аврора благоволи да те пусне за половин час, Грония, бих искал да обсъдим някои неща, преди да замина — предложи Александър.

— Добре. — Грония слезе от леглото и се обърна към Аврора. — Защо не отидеш да намериш учебниците, за които говореше баща ти, и след малко ще се видим в кухнята.

Аврора кимна покорно и влезе в съседната стая, докато Грония и Александър се отправяха към долния етаж. Той я покани в малка библиотека, обзаведена с бюро и компютър.

— Заповядай, седни, Грония.

Грония се настани, а Александър ѝ подаде напечатан лист хартия.

— Оставям ти всичките ми телефонни номера за връзка. Добавил съм и този на адвоката ми Ханс и съм го уведолил, че може да му се обадиш, ако не успееш да се свържеш с мен.

— Може ли да попитам къде отиваш?

— Първо в Съединените щати, а после може би в Швейцария... — сви рамене Александър. — Съжалявам, че не мога да ти отговоря със сигурност. Включил съм и номерата на водопроводчик и електротехник, в случай че изникнат проблеми с къщата. Отоплителната система и топлата вода се контролират с регулатора до бойлера в мокрото помещение, което се намира в съседство с кухнята. Градинарят идва веднъж седмично и подсигурява дърва за камините.

— Ясно — каза Грония. — А аз май успях да намеря временна чистачка. Дъщеря е на собственичката на магазина в селото и ми се струва свястно момиче.

— Чудесно. Благодаря ти, Грония. Ще намериш чек на твоето име, съдържащ сума, която ми се струва удачна за едномесечната ти ангажираност тук, както и възнаграждение за изработката на скулптурата. Предвидил съм и пари за текущи разходи, за храна например, както и за непредвидени случаи. От тях може да плащаш на

чистачката. Всичко е описано подробно на листа. Ако случайно ти дотрябват повече, не се колебай да се свържеш с адвоката ми.

Грония погледна чека. Сумата на него беше дванайсет хиляди евро.

— Но това е твърде много... аз...

— Знам, че скулптурите ти се продават за минимум десет хиляди долара, Грония.

— Да, но обикновено клиентът държи да види завършения продукт, преди да плати цялата сума.

— Не е необходимо — каза Александър. — Е, стига сме говорили за пари. Ако не беше ти, нямаше да успея да замина.

— Не се притеснявай, за мен е удоволствие — отвърна Грония. — Компанията на Аврора ми е много приятна.

— И трябва да знаеш, че симпатиите са взаимни. Не съм виждал дъщеря ми да се държи така с някого, откакто майка ѝ почина. Мисля, че е — Александър въздъхна, — много трогателно.

Инстинктивната тъга отново изплува в очите му и Грония едвам се сдържа да не протегне ръка към него, за да го утеши.

— Обещавам да се грижа добре за нея — увери го със състрадателен тон тя.

— Не се съмнявам, че ще е така. Но трябва да те предупредя... не знам как да ти го кажа... но понякога Аврора говори за майка си сякаш още е тук, в къщата. — Александър поклати глава. — И двамата знаем, че това са просто фантазиите на едно скърбящо дете. Уверявам те, че в дома ни не витаят призраци, но щом тази мисъл действа успокояващо на Аврора, не виждам нищо лошо в нея.

— Така е — съгласи се бавно Грония.

— Е, май това е всичко. Потеглям след около час. Ще стигна с такси до летището в Корк. Естествено можеш да използваш колата, ключовете са окачени на стената в кухненския килер.

— Благодаря — Грония стана. — Ще отида да намеря Аврора и ще опитам да я убедя да залегне над учебниците.

— Ще се обаждам при всяка отдала ми се възможност — кимна Александър, — но те умолявам да не се тревожиш, ако се загубя за известно време. Същото важи и за Аврора. А, между другото — той посочи към най-горното чекмедже от лявата страна на бюрото, — ако

случайно ме сполети нещо, всички необходими документи са заключени ето тук. Адвокатът ми ще ти каже къде е ключът.

Грония потрепери от изражението по лицето на Александър.

— Да се надяваме, че няма да ми се наложи да го питам. Ще се видим след месец. Желая ти спокойно пътуване.

— Благодаря.

Тя се запъти към вратата.

— Грония?

— Да?

Александър ѝ прати неочаквана, широка усмивка.

— Дължа ти вечеря като се върна. Спаси ми живота, буквално.

Грония кимна и напусна мълчаливо стаята.

Грония и Аврора седяха на пейката до прозореца в стаята на детето и гледаха как таксито на Александър криволичи надолу по хълма. Грония праметна инстинктивно ръка през раменете на Аврора, макар че ѝ се струваше спокойна. Момиченцето вдигна поглед към нея.

— Няма нищо, не съм тъжна. Свикнала съм да ме оставя, когато отпътува по работа. А и този път е по-добре, защото ти си с мен. — Аврора се надигна на колене и прегърна Грония през врата. — Грония?

— Да?

— Може ли да отидем във всекидневната, да запалим камината и да си печем от онези меки бонбони, както правят в книгата на Инид Блайтън, която току-що прочетох?

— Прекрасна идея. Стига да решаващ задачи един час на кухненската маса, докато приготвям вечерята. Съгласна? — Грония протегна ръка.

Аврора я стисна с усмивка.

— Съгласна.

По-късно същата вечер, след като настани Аврора в леглото ѝ и бе придумана да ѝ чете приказки за лека нощ доста по-дълго, отколкото се бяха уговорили предварително, Грония се върна на долния етаж и влезе във всекидневната. Коленичейки пред огъня, за да го разпали, тя се заслуша в обкръжаващата я тишина и в главата ѝ

изникна въпросът какво, за бога, прави тук. Съзнаваше, че е постъпила импулсивно заради шока от това, че бе чула гласа на Чарли в собствения ѝ апартамент миналата нощ. Разумно ли беше да се затвори в чужда къща за цял месец, и то насаме с момиченце, което почти не познаваше?

Искаше ѝ се Мат да звънне на родителите ѝ и майка ѝ да му каже, че вече не е при тях; искаше ѝ се той да разбере, че не я е сринал с постъпката си, че вече е готова да продължи напред...

Умишлено подмени образа на Мат в съзнанието си с този на Александър. Но защо ли си представи изражението му точно в онзи момент, когато ѝ беше предложил да вечерят заедно след края на командировката си? И чак толкова уязвима ли се чувстваше в момента, че се бе вкопчила с всички сили в няколкото думи, които може и да бяха подтикнати от чиста вежливост и нищо повече? Грония въздъхна, осъзнавайки, че какъвто и да беше мотивът на Александър, имаше цял месец да го разнищва — навярно безуспешно — в съзнанието си.

Тя изключи лампите на долния етаж и тръгна към стаята си на горния. Постоя дълго време в дълбоката старинна вана в съседната баня, после облече пижамата си и легна в голямата, удобна спалня. Отпусна се върху възглавниците, любувайки се на комфорта след седмиците, прекарани в тясното легло от детството ѝ.

На следващия ден щеше да започне със скицирането на Аврора, мислеше си тя, изгасявайки лампата, да опознае по-отблизо лицето ѝ, да прецени кое изражение изникваше най-често върху него...

Грония се намърда под завивките и затвори очи.

Катлийн седеше на кухненската маса, стиснала чаша чай между дланите си. От съседната стая се чуваше краят на вечерните новини в десет. След като изгледаше прогнозата за времето, Джон щеше да изключи телевизора и лампата и да се отправи към кухнята, откъдето щеше да си налее чаша вода за през нощта.

Катлийн стана и тръгна към задната врата. Отвори я, подаде глава навън и надникна наляво. Прозорците на къщата върху скалите не светеха. Явно Грония си беше легнала. Катлийн затвори вратата, заключи я и я залости, потрепервайки леко при мисълта за това къде

щеше да прекара нощта дъщеря ѝ. Като се върна в кухнята, Джон вече стоеше до чешмата и си наливаше вода.

— Отивам към леглото, душице. Идваш ли? — Той сведе поглед към жена си и ѝ се усмихна любвеобилно.

Катлийн въздъхна тежко и потри лицето си с длани.

— О, Джон, не мога да си намеря място.

Джон остави чашата си с вода върху отцедника на мивката, отиде до жена си и я прегърна.

— Какво има? Не съм свикнал да те гледам толкова напрегната. Кажй сега какво те мъчи.

— Тревожа се за Грония... сам-самичка в оная къща. Знам, ще кажеш, че се държа глупаво, но... — тя вдигна поглед към съпруга си, — ... и ти знаеш какво мисля за онова семейство и злините, които са ни навлекли през годините.

— Да, знам. — Джон пхна нежно един посивял кичур от косата на жена си зад ухото ѝ. — Но това е далеч в миналото. Грония и детето са от друго поколение.

— Да ѝ разкажа ли? — Погледът ѝ го умоляваше за отговор.

Джон въздъхна.

— Не съм сигурен дали идеята е добра или лоша. Но виждам, че тайната те гложди. Ако ще се почувстваш по-добре, говори с нея. Не че това ще промени нещо. И двамата знаем, че последното поколение не отговаря за греховете на предшествениците си.

Катлийн отпусна глава върху мощните гърди на съпруга си.

— Знам, Джон, знам. Но тяхното прегрешение спрямо семейството ни... — Тя поклати глава. — Едва не ни унищожиха, Джон, знаеш, че е така. — Тя го погледна със страх в очите. — Не си ли я видял как говори за бащата на Аврора? Семейството им съсипа две поколения от нашето, а сега всичко се повтаря пред собствените ми очи.

— Недей така, душичке, нашата Грония е силно момиче — утеши я Джон. — И двамата знаем, че науми ли си нещо, не можеш да я разубедиш.

— Ами ако поиска да е с него?

— В такъв случай ще си с вързани ръце. Грония е възрастна жена, Катлийн, не е дете вече. Пък и ти май се тревожиш излишно. Той

дори не е в къщата с тях, Грония просто гледа дъщеря му, докато него го няма. Никой не е казал, че...

Катлийн се изтръгна от прегръдката на Джон и закърши отчаяно ръце.

— Не! Грещиш! Видял си погледа ѝ, Джон, личи си, че мисли за него. Ами Мат? Дали да не му се обадя, да го извикам... тя не знае, не разбира.

— Катлийн, успокой се. — Джон въздъхна. — Не бива така да се месиш в личния живот на дъщеря ни. Крие нещо за Мат и нямаме право да се месим, докато не реши да ни каже. Но може би ще ти олекне, ако ѝ разкажеш за миналото на семейството ни. Със сигурност няма да ѝ навреди, а напротив, може да ѝ помогне да разбере защо така се противеше да я пуснеш там.

Катлийн вдигна поглед към него.

— Мислиш ли?

— Да. Така ще може сама да вземе решение. А моето е да се запътваме към леглото. И бъди спокойна, че докато съм ѝ баща, няма да позволя да ѝ се случи нищо лошо.

Поуспокоена, Катлийн се усмихна вяло на съпруга си.

— Благодаря ти, съкровище. Знам, че няма.

Силен трясък събуди Грония. Тя се надигна в леглото и пресегна ръка към ключа на нощната лампа, чудейки се дали шумът не ѝ се беше присънил. Погледна часовника върху нощното шкафче и видя, че минава три часът. Сега в къщата цареше пълна тишина, затова изключи лампата и се отпусна назад в леглото с намерението да заспи отново.

Тихото скърцане на дюшемето по коридора пред стаята ѝ я накара отново да седне в леглото. Заслуша се и чу тупкането на леки стъпки, последвано от отварянето на някоя от вратите по коридора. Ставайки от леглото, Грония откряна плахо вратата на спалнята си и надникна навън. Една от вратите в дъното на коридора беше леко отворена и пропускаше ивица бледа светлина. Грония тръгна към нея и дюшемето отново заскърца, този път под нейните стъпки. Като достигна вратата, я побутна и видя, че спалнята отвъд нея е окъпана в лунна светлина, разливаща се откъм две високи стъклени врати, които

водеха към балкон, ограден с балюстрада. В стаята беше ужасно студено и Грония забеляза, че балконските врати са откренати. Тръгна боязливо към тях и излезе на терасата с разтуптяно сърце.

Аврора стоеше като привидение под лунната светлина, протегнала ръце към морето, както първия път, когато я беше видяла Грония.

— Аврора — прошепна Грония, ясно съзнавайки, че балюстрадата, възпряла детето от петметровия полет до земята, стигаше само до бедрата ѝ. — Аврора — повтори тихо, но и този път не получи отговор. Инстинктът я накара да се пресегне и да хване ръката на момичето, но то отново не реагира. — Хайде, да влезем вътре, скъпа, моля те. Ще настинеш тук. — Усещаше вледенената ѝ кожа под тънката материя на нощницата.

Ненадейно Аврора вдигна ръка, посочвайки морето.

— Тя е там, ей там... виждаш ли я?

Грония проследи посоката на пръстите ѝ до ръба на скалите и в този момент дъхът ѝ пресекна. На лунната светлина се открояваше тъмна фигура, застанала на същото място, където за пръв път бе видяла Аврора... Грония преглътна сухо, затвори очи и после ги отвори. Погледна отново, но този път не видя нищо. Обзета от паника, дръпна ръката на Аврора.

— Аврора! Хайде, да влизаме!

В отговор Аврора обърна към нея лице, по-бледо от луната. Усмихна ѝ се безмълвно и ѝ позволи да я отведе вътре, през спалнята и по коридора към нейната стая. Докато Грония я завиваше, добавяйки още едно одеяло от долния край на леглото, за да я стопли, тя просто се завъртя настрани и затвори очи, без да каже и дума. Грония остана с нея до момента, в който равномерното ѝ дишане ѝ подсказа, че е заспала. После, разтреперана от студ и страх, излезе на пръсти от стаята ѝ и се върна в своята.

Докато лежеше в леглото си, в паметта ѝ изпъкваше тъмната фигура, застанала на ръба на скалата.

Беше ѝ се привидяла, разбира се. Грония не беше от хората, които се бояха от неизвестното; винаги се присмиваше на майка си заради вярата ѝ в невидимия свят, приписвайки я на бурното ѝ въображение.

Тази вечер обаче... тази вечер... на скалите...

Грония въздъхна. Започваше да се чувства глупаво.
Затвори очи и се помъчи да заспи.

Първото нещо, което Грония видя, като се събуди, бяха колебливите слънчеви лъчи, осветяващи прозорците на стаята ѝ. Протегна се, завъртя се в леглото и установи, че минава осем часът. Вкъщи обикновено я будеха баща ѝ и брат ѝ, отправяйки се още призори към доилните. Отпусна се върху възглавниците, изтръпвайки при спомена за странното си изживяване от миналата нощ. Кое то несъмнено беше просто плод на въображението ѝ. А докато ставаше от леглото и се обличаше, ведрата утринна светлина бързо затвърди това ѝ убеждение.

Аврора вече беше слязла в кухнята и ядеше зърнена закуска. Щом видя Грония, веднага оклюма.

— Искан да ти донеса закуска в леглото — каза намусено.

— Много мило от твоя страна, но нямам нищо против да си я приготвя сама. — Грония напълни чайника и го сложи на печката. — Как спа? — попита внимателно.

— Много добре, благодаря — отвърна Аврора. — А ти?

— Аз също — излъга тя. — Искан ли чай?

— Не, благодаря. Пия само мляко. — В следващия момент се умисли и пълната ѝ лъжица застина във въздуха между устата ѝ и купата. — Понякога, Грония, ме преследват странни сънища.

— Така ли?

— Да — лъжицата продължаваше да виси във въздуха, — понякога сънувам, че виждам майка ми на ръба на скалите.

Грония не каза нищо, умишлено вперила поглед в чайника. След малко лъжицата достигна устата на Аврора и тя задъвка умислено. Накрая вдигна поглед към Грония.

— Но това е просто сън, нали? Мама е мъртва, не може да се върне, защото вече е в рая. Поне тате така твърди.

— Да. — Грония потупа утешително слабото рамо на Аврора. — Татко ти е прав. Попаднат ли в рая, хората не могат да се връщат, колкото и да ни се иска...

Сега беше ред на Грония да изпита внезапна скръб. Скъпоценното ѝ, мъничко бебче не бе получило шанса да изпита дори секунда от живота, бе умряло в утробата ѝ, преди да поеме първата си глътка въздух. Въпреки това тя си беше представяла човека, в когото щеше да се превърне... живота, който щеше да води. Сълзи запариха в очите ѝ и тя направи всичко възможно да ги преглътне.

— Но понякога имам чувството, че е тук — продължи Аврора — и съм сигурна, че я виждам. Като кажа на тате обаче, той ми се ядосва и ме праща на доктор, затова вече не му казвам — добави тъжно тя.

— Ела тук. — Грония протегна ръце и взе Аврора върху коленете си. — Аврора, виждам, че майка ти много те е обичала, както и ти нея. Въпреки че баща ти е прав и хората не могат да се връщат от рая, не е изключено да чувстваш, че са наблизо, бдят над теб и те обичат.

— И не смяташ, че това е лошо? — Аврора вдигна сериозен поглед към нея, търсейки подкрепа в очите ѝ. — Не смяташ, че съм луда?

— Не, не смятам, че си луда. — Грония замилва червено-златистите вълнички на косата ѝ, усуквайки едно кичурче около пръста си. — И така — тя целуна челото на Аврора, — мислех тази сутрин да поучим малко, за да зарадваме татко ти, и да те екипирам за скулптурата, която ще му направя. А следобедът сме свободни да правим каквото си поискаме. Да имаш някакви идеи?

— Не — сви рамене Аврора. — Ти?

— Ами, хрумна ми да отскочим до Клонакилти за сандвичи, а после да се разходим до плажа.

Аврора плесна радостно с ръце.

— О! Да, чудесно. Обичам плажа!

— Уговорихме се, значи.

Аврора седна на масата и зарешава усърдно математически задачи, а после премина към тест по география. Грония я скицира набързо от различни ъгли, за да добие представа за костната ѝ структура. По-късно сутринта, докато си правеше кафе, Грония осъзна какво им липсва.

— Аврора, знаеш ли дали някъде в къщата има радио или уредба за компактдискове? — попита тя. — Обичам да слушам музика, докато работя.

— Мама не обичаше музика — заяви без да вдигне поглед Аврора.

Грония вдигна изумено вежда, но реши да остави темата.

— Ами телевизор?

— Имахме в лондонската къща. Обичах да гледам телевизия.

— Е, татко ти ми остави пари, така че какво ще кажеш да си купим един? Искаш ли?

Лицето на Аврора засия.

— Много бих се радвала, Грония.

— И не смяташ, че татко ти би имал нещо против?

— О, не, и той гледаше телевизия в Лондон.

— Е, в такъв случай ще си купим телевизор от града преди разходката до плажа. А после ще помоля брат ми Шейн да дойде и да го настрои. Бива го в тези работи.

— А може ли да ядем сладолед на плажа?

— Да — усмихна се Грония, — може.

След като си купиха телевизор, двете обядваха в Клонакилти, после Грония ги закара до великолепния плаж на остров Инчидони, с който се славеше градът. Там, сред безлюдната шир от чист бял пясък, гледайки как Аврора се върти в пируети и танцува, за пореден път се удиви от свършената грация във всяко едно нейно движение. За младо момиче, което твърдеше, че никога не бе посещавало танцувална школа, имаше зашеметяващ природен талант. Ръцете ѝ се извиваха в разкошни форми и елегантни линии край нея, докато краката ѝ я издигаха с лекота от земята в свършени балетни стъпки. Накрая Аврора дотърча до Грония с приятно порозовели бузи и се метна върху една пясъчна дюна до нея.

— Май обичаш да танцуваш, а? — коментира Грония.

— Да. — Аврора сложи ръце под главата си и впери поглед в облаците, плуващи по небето. — Не знам точно как се прави, но...

— Да? — подкани я Грония.

— Имам чувството, че тялото ми знае само. Когато танцувам, забравям за всичко останало и съм щастлива. — Внезапно по лицето ѝ пробяга сянка и тя въздъхна. — Ще ми се всеки един момент да е такъв.

— Би ли искала да се научиш да танцуваш? Имам предвид да посещаваш балетна школа например?

— О, много би ми харесало. Но веднъж тате подхвърли идеята пред мама и тя отказа. Не знам защо. — Аврора сбърчи малкото си, вирнато нагоре носле.

— Е — подхвана съобразително Грония, — може би е мислила, че си била прекалено малка за това. Сигурна съм, че не би възразила, ако опиташ сега.

Грония съзнаваше колко важно е Аврора сама да вземе решението.

— Може би... но къде бих могла да се уча? — почуди се Аврора.

— В Клонакилти провеждат курс по балетни танци всяка сряда следобед. Знаем, защото и аз го посещавах някога.

— Значи учителката трябва да е много стара.

— Не е чак толкова стара, млада госпожичке. — Грония се изкиска до бузата ѝ. — Нито пък аз. Е, какво ще кажеш? Искаш ли да пробваме утре?

— Няма ли да ми трябва балетни обувки и от онези неща, дето ги носят танцьорите? — попита Аврора.

— Трико? — Грония се замисли. — Ами, предлагам да опитаме утре, и ако решиш, че би ти допаднало и искаш да продължиш, ще се разходим до Корк отново и ще ти купим всичко необходимо.

— А няма ли да ми се смеят другите момичета, ако се появя с обикновени дрехи?

Типичната реакция на срамежливо осемгодишно момиченце.

— Мисля, че като те видят как танцуваш, дори няма да забележат в какво си облечена.

— Добре тогава — отвърна неуверено Аврора. — Но ако не ми хареса, няма да се връщам там, нали?

— Разбира се, че не, скъпа.

По-късно същата вечер Шейн дойде да настрои телевизора в гостната. Аврора подскачаше край него развълнувано и слушаше търпеливите му обяснения за това как да сменя каналите с дистанционното управление. След като я настаниха на дивана, брат и сестра отидоха в кухнята.

— Питие? — предложи Грония. — Купих си бутилка вино, докато бяхме в града — добави тя, отваряйки я.

— Бих пийнал една малка чашка, но сама знаеш, че не съм почитател на виното — каза Шейн и седна на масата, оглеждайки се

наоколо. — Тази къща би понесла добре една ръка боя, не смяташ ли?

— Вярно е, но все пак е пустяла през последните четири години. Може би ако останат тук, Александър ще реши да ѝ направи един ремонт.

— Въпреки всичко е като от филм на ужасите. — Шейн изпи виното си на две глътки, както обикновено правеше с халбите бира. — Струва ми се много смело от твоя страна да останеш тук само с малкото за компания. Аз не бих, гаранция ти давам. Мама също не е особено доволна.

— Демонстрира ми го съвсем ясно. — Грония сипа още вино в чашата му. — Мама никога не е могла да крие чувствата си. Имаш ли някаква представа защо е толкова зле настроена към тази къща и обитателите ѝ?

— Никаква. — Шейн изгълта на два пъти и тази доза вино. — Но несъмнено има нещо общо с дълбокото, далечно минало. Не се тревожи, Грония, всички страдаме от това. Миналата година се хванах за малко с едно момиче, чиято майка някога била в един клас с нашата. Мама открай време не я харесваше и направо ми вгорчи живота, казвам ти. — Шейн се усмихна. — Добре, че не беше избраницата ми. Но нали знаеш, че мама ни мисли доброто?

— Да — въздъхна Грония. — Знам. Понякога обаче е трудно да разбере човек дали има истинска причина зад тревогите ѝ.

— Е, мога да ти кажа само, че снощи ги чух да говорят за теб с татко, така че нищо чудно утре да си имаш гости. А сега трябва да вървя; чаят вече е на масата, а нали знаеш, че не обича да закъсняваме. — Шейн стана. — А онова мишле там — той посочи към Аврора, — е мило същество, което се нуждае от майка и истинска любов. Ако ти трябва още нещо, докато си тук, Грония, звъни ми на мобилния; не е нужно мама да разбира, че съм идвал. Едно нещо е сигурно — добави той, целувайки Грония по бузата, — никога няма да се промени. Доскоро.

Тази вечер, преди да си легне, Грония отиде до дъното на коридора и отвори вратата на стаята, водеща към балкона, където беше намерила Аврора предишната нощ. Включвайки лампата, долови смътна нотка на парфюм във въздуха. Очите ѝ попаднаха върху елегантната тоалетна масичка с три огледала, върху която беше подредено типичното женско снаряжение. Доближи я и взе в ръце

красива четка за коса от слонова кост с гравирани на гърба ѝ инициалите „ЛЛ“. Обърна я и видя дълъг червено-златист косъм, все още оплетен около зъбците. Грония изтръпна — открай време намираще личните вещи, останали след мъртъвците, за крайно странни и обезпокояващи.

Обърна гръб на тоалетката и погледна към леглото, загърнато с дантелена покривка и украсено с декоративни възглавници; изглеждаше сякаш очаква завръщането на някогашната си собственичка. Погледна към масивния махагонов гардероб, отиде до него и завъртя ключа, неспособна да сдържи любопитството си. Както беше подозирала, дрехите на Лили още висяха там и ароматът на парфюма, с който беше пропит въздуха в стаята, извираше още по-осезаемо от дълбините на гардероба.

— Мъртва си... няма те вече...

Грония изговори думите на глас, за да убеди себе си в този факт. Излизайки от стаята, тя извади ключа от вътрешната страна на вратата и я заключи от външната. После се върна надолу по коридора и го скъта в чекмеджето на нощното си шкафче. Като си легна, се замисли дали беше полезно за Аврора стаята на майка ѝ да стои недокосната от деня, в който беше умряла. Сякаш изпълняваше ролята на храм, от който произтичаше вярата, че Лили още е в света на живите.

— Горкичкото детенце — прошепна сънено Грония.

И в съзнанието ѝ изникна мисълта, че дори гледището на майка ѝ за семейство Лайл да беше доста крайно, нямаше съмнение, че къщата и обитателите ѝ бяха меко казано странни.

Грония подскочи в леглото си и видя, че е заспала на светната нощна лампа. Дочу стъпки пред вратата си и отиде на пръсти да я отвори. Дребна фигура стоеше в дъното на коридора и въртеше безуспешно дръжката на най-крайната врата.

Грония светна лампата и тръгна към нея.

— Аврора — каза тихо, докосвайки леко рамото на момиченцето.
— Аз съм, Грония.

Аврора се обърна към нея с тревожно, объркано лице.

— Скъпа, пак сънуваш. Хайде да те върнем в леглото. — Грония опита да я отдръпне от вратата, но Аврора се изплъзна мудро от ръцете

й и пак се обърна към валчестата дръжка, въртейки я с нарастващ смут.
— Аврора, събуди се! Сънуваш — повтори тя.

— Защо не се отваря? Мама ме вика, трябва да отида при нея. Защо не мога да я отворя?

— Аврора — разклати я нежно Грония. — Трябва да се събудиш, скъпа. — Опита да отлепи пръстите на момиченцето от дръжката и накрая успя. — Хайде, миличка, ще те вода в леглото и ще те завия хубаво.

Всичкото съпротивление мигновено напусна тялото на Аврора и тя се срути в ръцете на Грония, ридаейки.

— Викаше ме, чух я... Грония, чух я.

Грония усети колко силно трепери, взе я на ръце и я пренесе до леглото ѝ. Внимателно избърса сълзите от лицето ѝ и погали косата ѝ.

— Миличка Аврора, не разбираш ли, че всичко е просто сън? Не е истина, повярвай ми.

— Но аз я чувам, Грония, чувам гласа ѝ. Вика ме при себе си.

— Знам, скъпа, и ти вярвам. Много хора имат ярки сънища, особено за близки, които са загубили и които им липсват ужасно. Но Аврора, скъпа, майката ти я няма вече, в рая е.

— Понякога — Аврора избърса носа си с ръка, — ми се струва, че иска да отида в рая при нея. Казва, че е самотна и иска да ѝ правя компания. Докторите ме мислят за луда... но не съм, Грония, наистина не съм.

— Знам, че не си — утеши я Грония. — А сега защо не затвориш очички, а аз ще остана при теб, докато заспиш.

— Да, доста съм уморена... — Аврора затвори покорно очи, а Грония замилва челото ѝ. — Обичам те, Грония, чувствам се в безопасност, когато си до мен — пророни детето.

Накрая Аврора се унесе в сън и Грония се върна на пръсти в стаята си, усещайки как умората надделява и над нея.

8

На следващия ден Грония откара притеснената Аврора в Клонакилти.

— Съвсем сериозно, ако не ти хареса в школата, никой няма да те кара да се връщаш там — опита да я успокои тя.

— Сигурна съм, че танците ще ми харесат, но ме е страх, че другите момичета ще ме гледат странно — призна си Аврора. — Повечето ми връстнички не ме харесват.

— Убедена съм, че си въобразяваш, Аврора. А и както казва майка ми, не бива да се отказваш, преди да си опитала поне веднъж.

— Струва ми се, че майка ти е симпатична — отбеляза Аврора на излизане от колата. — Дали някой ден ще може да отидем до фермата ви, за да се запозная с нея?

— Ще измислим нещо. В интерес на истината имам среща на чай с нея по време на урока ти. — Грония я преведе през вратата на салона.

Госпожица Елва, някогашната учителка по балет на Грония, с която беше разговаряла по-рано, целуна Грония и се усмихна приветливо на Аврора.

— Грония, много се радвам да те видя. А това трябва да е Аврора. — Госпожица Елва коленичи пред детето и взе ръцете ѝ в своите. — Нали знаеш, че си кръстена на красивата принцеса от балета „Спящата красавица“?

Аврора поклати глава с опулени от изумление очи.

— Е — подаде ѝ ръка госпожица Елва, — ела с мен, и ще те запозная с някои от другите момичета в групата ти. Засега ще кажем довиждане на Грония и ще я видим след около час.

— Добре. — Аврора сложи срамежливо ръка в тази на госпожица Елва и тръгна с нея към студиото.

Грония излезе от сградата и тръгна по тясната, оживена улица, обточена с къщи в живописни цветове, каквато беше традицията в Ирландия. Видя майка си зад витрината на кафене „О’Донованс“; вече си беше поръчала чай.

— Здравей, мамо, как си? — Грония я целуна и седна срещу нея.

— Що-годе добре. Ти?

— И аз съм добре, мамо.

Грония прегледа краткото меню и си поръча чай и кифличка.

— Е, завела си, значи, детето на първия ѝ урок по танци?

— Да, и макар да не съм експерт, смятам, че има голям талант.

Толкова е грациозна, мамо. Понякога не мога да откъсна очи от нея заради красивите ѝ движения.

— Е, не се учудвам — кимна сериозно Катлийн. — Съвсем нормално е да има такава дарба. В кръвта ѝ е — въздъхна тя.

— Така ли? — вдигна изненадано вежда Грония, докато ѝ сервираха чая. — Да не би майка ѝ да е била танцьорка?

— Не, баба ѝ. И то много известна по нейно време.

— Изненадвам се, че Аврора не ми е споменала нищо по въпроса.

Грония отхапа от кифличката си.

— Може би не знае. Е, кажи сега, как вървят нещата в имението?

— Ами... добре. — Грония имаше нужда да поговори с майка си за нощното скитане на Аврора и странната атмосфера в къщата, но пък не искаше да подклажда допълнително неодобрението ѝ. — Аврора започва да се отпуска и да ми се доверява. Сигурно си разбрала, че си купихме телевизор и тя много му се радва. Имам чувството, че ѝ трябва — Грония потърси подходящата дума — *нормалност*. Толкова много от живота си е прекарала отцепена от външния свят, че се притеснявам за нея. Колкото по-самотна е, толкова повече се вживява във въображението си.

— Въображение, казваш? — усмихна ѝ се дяволито Катлийн. — Споделила ти е, че вижда майка си, правилно ли се досещам?

— Да... но и двете знаем, че това са просто сънища.

— Значи още не си видяла мамчето ѝ да стои на скалите?

В очите на Катлийн играеше палаво пламъче.

— Мамо, дръж се сериозно! Шегуваш се, нали?

— Не съвсем, Грония. Аз лично не съм я виждала, но доста хора от селото твърдят, че са.

— Е, това са врели-некипели, разбира се. — Грония отпи смутено глътка чай. — Лошото е, че Аврора в действителност вярва, че

вижда майка си. Тя... ходи на сън, а когато опитам да я събудя, ми казва, че майка ѝ я викала.

Катлийн се прекръсти по навик и поклати глава.

— Божичко, не знам за какво му беше на баща ѝ да я връща тук. Както и да е, не е наша работа да го умуваме. Макар че на теб се падат грижите за горкото мъниче.

— Нямам нищо против. Обичам я и искам да ѝ помогна, стига да мога — отвърна отбранително Грония. — Е, за какво искаше да говорим?

— Слушай сега, Грония — приведе се напред Катлийн, понижавайки глас, — обсъдихме го с баща ти, и той смята, че е най-добре да ти разкрия поне част от причината да се противя на обвързването ти с онова семейство. — Катлийн бръкна в пазарската си чанта и извади дебела купчина писма.

Покафенелите краища на хартията подсказаха на Грония, че писмата са доста стари.

— От кого са, мамо?

— От Мери, моята баба.

Грония свъси вежди, претърсвайки паметта си.

— Аз виждала ли съм я?

— Не, за жалост. Но беше прекрасна жена и много я обичах. Някои разправяха, че е изпреварила времето си. Беше опърничава и независима жена и дори бих казала, че ти, Грония, си се метнала именно на нея. — Катлийн се усмихна широко.

— Ще го приема като комплимент, мамо.

— Така и трябва. Отгоре на всичко си ѝ одрала кожата. — Катлийн отвори най-горния плик и подаде на Грония малка старинна снимка в червеникавокафяв цвят. — Ето я и нея, прабаба ти.

Грония огледа портрета и веднага се съгласи с думите на майка си. Сякаш гледаше себе си, макар и с боне и старомодни дрехи.

— Кога е направена снимката, мамо?

— Бих казала, че тук Мери е на двайсет и няколко, така че вероятно е снимана в Лондон.

— Лондон? Какво е правила в Лондон?

— Е, ще научиш от писмата.

— Искаш да ги прочета?

— Не те принуждавам, но ако искаш да разбереш откъде е започнала историята ни с Лайлови, бих те посъветвала да ги прочетеш. Пък и така ще си имаш занимание през самотните нощи в оная голяма къща. Освен това едва ли има по-подходящо място да ги прочетеш, като се има предвид, че и Мери е прекарала известно време там.

— Значи отговорът е в тях?

— Не — поклати глава Катлийн. — Не само. От тях ще научиш как е започнало всичко. Аз ще ти разкажа останалото. — Тя погледна часовника си. — А сега трябва да вървя.

— Аз също. — Грония махна на сервитьорката. — Ти тръгвай, мамо, аз ще се погрижа за сметката.

— Благодаря ти, Грония. — Катлийн стана и целуна дъщеря си. — Всичко хубаво и до скоро виждане.

— Коего ме подсеца... имаш ли нещо против, с Аврора да отскочим до фермата? Умира от желание да се запознае с теб и да види животните.

— Защо не — предаде се с въздишка Катлийн. — Просто ми звънни преди това.

— Благодаря ти, мамо — усмихна ѝ се Грония.

Плати сметката, пхна дебелия купчина писма в дамската си чанта и тръгна към танцовия салон, за да вземе Аврора. Като пристигна, видя, че другите момичета вече бяха отишли да се преобличат, но Аврора още беше вътре с госпожица Елва. Учителката видя Грония да наднича през прозореца и каза нещо на Аврора, която кимна в отговор. След това госпожица Елва излезе да поговори с Грония.

— Как се справя? — попита я нетърпеливо Грония.

— Какво да ти кажа, това дете — госпожица Елва понижи глас, изчаквайки останалите ѝ ученички да се изнижат от съблекалнята, — е невероятно. Твърдиш, че никога не е ходила на уроци по балет в живота си?

— Да — отвърна Грония, — тя така ми каза, а не вярвам да лъже.

— Аврора има *всичко*, което търсим в една бъдеща балерина. Естествено изпълнение на позициите, висока извивка на ходилото, идеални пропорции на тялото... откровено казано, Грония, направо не мога да повярвам на очите си.

— Смяташ ли, че трябва да продължи?

— Абсолютно. И то веднага. Вече е закъсняла с четири години, а колкото повече съзрява тялото ѝ, толкова по-трудно ще ѝ е да се научи. Но този курс не е подходящ за Аврора. Само след няколко урока ще надхвърли уменията на останалите момичета. Не знам какво е семейното ѝ положение, но с радост бих ѝ предавала по няколко частни урока на седмица.

— Въпросът е дали тя самата го иска — попита Грония.

— Ами, преди малко ѝ зададох същия въпрос и ми се стори много ентузиазирана. Грония, овладее ли това дете техниката, до няколко години си я представям в Кралското балетно училище в Лондон. Дали бих могла да разговарям с родителите ѝ?

— Майка ѝ е починала, а баща ѝ замина за чужбина. В момента аз се грижа за Аврора. Мисля да си поговоря с нея и да разбера дали би имала желание да продължи.

Госпожица Елва кимна, а Аврора, отегчена да стои сама в салона, излезе при тях.

— Здравей, миличка. Госпожица Елва казва, че добре си се позабавлявала. Така ли е? — попита Грония.

— О, да! — Очите на Аврора искряха от радост. — Много ми хареса — възкликна тя.

— Чудесно. Значи искаш да се върнеш?

— Разбира се. С госпожица Елва вече го обсъдихме. Може да продължа, нали, Грония?

— Естествено. Но май е редно да говоря с татко ти, за да сме сигурни, че и той е съгласен.

— Добре — прие неохотно Аврора. — Довиждане, госпожице Елва, и много ви благодаря.

— Дано се видим другата седмица, Аврора — отвърна учителката, докато Грония и Аврора се отправяха към колата.

Същата вечер Аврора, изпълнена с вълнение, показа на Грония позициите, които беше научила по време на урока си, въртейки се в пируети и подскачайки, и опъвайки крачета насам-натам, докато Грония приготвяше вечерята.

— Кога ще можем да отидем до Корк, за да купим нещата за балета? Може ли утре? — попита я малката, като се нахраниха.

— Не виждам защо не — отвърна Грония. — Но наистина смятам, че трябва първо да попитаме баща ти.

— Но ако много го искам — намуси се Аврора, — той няма да ми откаже, нали?

— Едва ли, но просто трябва да се уверя. Приказка за лека нощ?

— Да, моля — отвърна радостно Аврора, докато изкачваха стълбището към стаята ѝ. — Знаеш ли „Спящата красавица“, където се разказва за принцесата, чието име нося? Много бих се радвала някой ден да изиграя ролята ѝ в балета — добави замечтано тя.

— Нямам никакво съмнение, че ще се случи, миличка.

След като Аврора най-сетне се успокои и заспа, Грония се върна на долния етаж и влезе в кабинета на Александър. Намери телефонния му номер в списъка и го набра. Гласовата му поща се включи веднага.

— Здравей, Александър, обажда се Грония Райън. Аврора е много добре и съжалявам, че те безпокоя, но исках да те попитам дали имаш нещо против да я запиша на уроци по танци. Днес посети един и понеже много ѝ хареса, иска да продължи. Ще съм ти благодарна, ако ми звънеш набързо или дори ми изпратиш съобщение, и... — Грония се замисли за малко, преди да продължи — ... ако не се свържеш с мен до два-три дни, ще приема, че си съгласен. Надявам се, че при теб всичко е наред. Дочуване.

В единайсет часа Грония се пъкна под завивките, неспособна да разсее напрежението, загнездило се в душата ѝ. Стоеше нащрек, ослушвайки се за стъпки по коридора, и колкото и да се мъчеше да заспи, сънят не идваше. В три часа сутринта — времето, по което се бе будила предишните нощи — Грония влезе на пръсти в стаята на Аврора и я намери спокойно заспала. Като се върна в собствената си стая, взе дебелия купчина писма, които майка ѝ ѝ беше дала. Развърза връвчицата, с която бяха пристегнати, отвори първото и зачете...

АВРОРА

Така започва историята ми. И някои от персонажите вече са на сцената. Включително аз самата, разбира се. Както обикновено, съм в центъра на събитията. Миналото минава пред очите ми като на кинолента и си мисля колко мило дете съм била. Но и „меланхолично“, заради което възрастните са склонни да простят какво ли не.

Няма да развалям разказа си, издавайки твърде много за среднощните ми приключения. Но все пак ви загатнах за тях с цел „художествен ефект“, насочен главно към моя милост. Пък и във второто действие на „Спящата красавица“ ефирната завеса между реалността и страната на сънищата бива повдигната от самата принцеса Аврора с помощта на Люляковата фея.

Кой има право да определя кое е реално, и кое — въобразяемо?

От самото начало ви подготвих, че вярвам в магията.

Днес научих нещо интересно: нося името не само на принцеса от възшебна приказка, но и на мистична светлина, озаряваща нощното небе. Много бих искала да съм звезда и вечно да грея от небето, но пък е добре, че второто ми име не е „Бореалис“.

Сега обаче трябва да се върна назад във времето и да вложя още по-голямо старание в писателските си напъни. Героите, появили се в историята ми дотук, са хора, които познавах и в реалния живот:

Грония, която скърбеше така дълбоко за загубеното си бебе и живееше в заблуда относно възлюбения си. Чак сега осъзнавам колко уязвима е била. Лесна плячка за дете, нуждаещо се от майка, и красив, опечален баща.

Катлийн, чиято просветеност относно миналото я измъчва жестоко, но не ѝ помага да защити детето си.

И Мат, горкият Мат, така объркан и безпомощен, и оставен на произвола на онова така странно същество, което, струва ми се, хем скъсява живота на мъжа, хем му придава смисъл...

Жената.

Из следващите стотина страници ще се запознаете с много дами. С добри мъже и лоши мъже — както се полага на всяка вълшебна приказка. Ще посетим време, по-мрачно от настоящото, време, в което човешкият живот не е струвал много и в което главният стремеж е бил да оцелееш.

Ще ми се да можех да кажа, че сме си взели урок от него.

Но ние, хората, рядко поглеждаме назад, докато не допуснем същата грешка като предшествениците ни. На който етап мнението им вече се счита за непотребно, понеже, видиш ли, старостта не разбира младостта. И именно затова човеците винаги ще носим несъвършенствата и магията си.

А сега нека се върнем към същата онази скала край залива Дънуърли, където започна историята ми...

9

Западен Корк, Ирландия, август 1914 г.

— Пристигнаха документите ми за мобилизация. Утре трябва да замина за военна база „Уелингтън“ в Лондон.

Мери, която досега се любуваше на необичайно синьото море под краката ѝ — знойният августовски ден превръщаше мрачните, потискащи цветове на залива Дънуърли в панорамна картичка от Френската ривиера — спря на място и пусна ръката на Шон.

— Какво?! — възкликна тя.

— Мери, слънчице, и двамата знаехме, че този момент ще дойде. Все пак с другите запасници от Ирландската гвардия трябва да помогнем на Съюзниците в борбата им срещу Германия.

Мери втренчи свиреп поглед в годеника си, чудейки се дали силното слънце не е размътило ума му.

— Но сватбата ни е след месец! Още строим новия си дом! Не може просто да ме изоставиш!

Шон ѝ се усмихна, свеждайки разбиращ, любвеобилен поглед към нея. Но шокът не беше по-малък и за него самия, макар и от доста време да беше в запаса. Мисълта, че един ден може да те призоват на бойното поле беше едно нещо, а това наистина да ти се случи — съвсем друго. Той протегна ръце надолу, за да придърпа Мери към себе си — беше висок метър и деветдесет, а тя нямаше дори метър и шейсет, — но усети съпротива от нейна страна.

— Недей така, Мери, трябва да се бия за страната си.

— Шон Райън! — Мери сложи ръце на хълбоците си. — Няма да се биеш за твоята страна. Ще се биеш за Великобритания, страната, която гнети *нашата* от триста години насам.

— О, Мери, дори господин Редмънд ни приканва да застанем на страната на британците; наясно си със законопроекта за независимостта на Ирландия, който предстои да бъде приет в Парламента. Направиха ни услуга, а сега трябва да им се отплатим.

— Услуга! Защото позволяват на хората, на които принадлежи тази земя, да участват в управлението ѝ? О, да! — Мери се тръсна на най-близкия камък. — Голяма услуга, няма що! — Тя скръсти ръце и впери ядосан поглед в залива пред себе си.

— И ти скоро ще впишеш името си в листата на Националистическата партия, прав ли съм? — Шон разбираше нуждата ѝ да стовари на някой друг вината за катастрофата, която беше предизвикал в живота ѝ.

— Готова съм на всичко, за да задържа мъжа си до мен, където му е мястото.

Шон клекна до нея и коленете на дългите му крака едва не се допряха до ушите му. Пресегна се за ръката ѝ, но тя го отблъсна.

— Мери, моля те. Просто ще отсрочим плановете си, няма да ги отменим.

Мери продължи да се взира в морето, правейки се, че не го чува. Накрая въздъхна и каза:

— А аз си мислех, че войниклъкът е просто момчешко развлечение, възможност да си поиграеш с пистолети и да се почувстваш истински мъж. Дори не ми е хрумвало, че може да се превърне в нещо истинско. Нещо, заради което ще те загубя — добави тихо тя.

— Скъпа — Шон ѝ подаде ръката си отново и този път тя я прие, — няма значение дали съм запасняк или не. Джон Редмънд^[1] призовава всички ирландци да се запишат в армията доброволно. Поне аз съм получил все някакво обучение, докато други момчета са напълно нови в занаята. Пък и Ирландската гвардия е важна, горда институция. Там ще съм сред свои, Мери; ще дам на швабите урок, който няма да забравят. Не бой се, съвсем скоро ще се върна при теб и Ирландия.

След още едно дълго мълчание Мери съумя да изрази мислите си с глас, задавен от емоции.

— О, Шон, дали наистина ще се върнеш? Няма гаранция, и сам го знаеш.

Шон стана и се изправи в цял ръст.

— Погледни ме, Мери, имам телосложение на истински войник. Бъдещият ти съпруг не е женчо, който би се оставил на шепа

германци. Мога да поваля трима наведнъж и никой не може да ми се опълчи.

Тя вдигна насълзени очи към него.

— Да, но куршумът, изстрелян към сърцето ти, не го е грижа колко си голям.

— Не се терзай с такива мисли, съкровище. Знаем как да се пазя. Ще се върна при теб преди да си разбрала, че ме няма.

Мери го погледна в очите и прочете пламенното вълнение в тях. Макар тя самата да не можеше да изкорени от главата си мисълта, че има вероятност да не се върне при нея, Шон си представяше само славата, която го чакаше на бойното поле. Стана ѝ ясно, че именно за това се бе готвил толкова време.

— Значи утре заминаваш за Лондон?

— Да. За всички запасници от провинция Мънстър е уреден транспорт от Корк до Дъблин, откъдето ще хванем кораб за Англия.

Мери откъсна поглед от небето и го сведе към гъстата, груба трева под краката си.

— Кога ще те видя отново?

— Мери, няма как да знам — отвърна тихо Шон. — Пуснат ли ни в отпуск, веднага се прибирам при теб. — Той взе ръката ѝ в своята. — Знаем, че моментът хич не е подходящ, но какво да се прави.

— Ами фермата? Как ще я стопанисва баща ти без твоя помощ?
— попита жаловито Мери.

— Жените ще постъпят така, както винаги се е случвало в такива времена; ще поемат работата на мъжете. Когато баща ми замина за фронта на Бурската война^[2], майка ми се справи отлично със стопанството.

— Каза ли ѝ новината?

— Не, исках първо ти да узнаеш. Сега е неин ред. О, Мери. Какво друго да ти кажа? — Шон я прегърна през раменете и я притисна към себе си. — Ще се венчаем веднага щом се върна. А сега, скъпа моя, ще дойдеш ли с мен до фермата?

— Не — поклати бавно глава Мери. — Май имам нужда да остана сама за малко. Ти отиди да кажеш на майка си.

Шон кимна мълчаливо, целуна я по главата и изопна гръб.

— По-късно ще дойда да те видя... за да се сбогуваме.

— Да — прошепна на себе си тя, докато Шон се спускаше надолу по склона.

Изчака да се загуби от полезрението ѝ, после зарови лице в дланите си и заплака. Душата ѝ беснееше срещу бога, пред който беше изповядвала греховете си толкова време. А не се сещаше за нито един от тях, който да заслужаваше такова жестоко изкупление.

В предишния ѝ живот — онзи, който беше съществувал допреди двайсет минути, преди Шон да ѝ разкрие новината си, — предстоеше да стане госпожа Шон Райън след по-малко от четири седмици. За пръв път да се сдобие със свой собствен дом, семейство и порядъчност. И най-вече с мъж, който не се интересуваше от смътното ѝ потекло, а я обичаше такава, каквата беше. В сватбения им ден миналото ѝ просто щеше да изчезне. Тя щеше да напусне работното си място в имението „Дънуърли“, където чистеше подове и слугуваше на семейство Лайл. И щеше да си има свои собствени подове, които да чисти.

Не че младият Себастиан Лайл, работодателят ѝ, се бе държал зле с нея — напротив, само добро беше видяла от него по време на службата си в имението. Преди около четири години, когато тя бе на четиринайсет, беше дошъл да попита монахините, отговарящи за сиропиталището, дали им се намира момиче, желаещо да заеме свободното място в домакиния му персонал. Мери им се беше примолила да му предложат нея. Игуменката не беше склонила лесно — Мери беше умно, трудолюбиво момиче, което помагаше на другите сирачета с четенето и писането. Беше ценна за манастира и най-голямото желание на игуменката беше да я направи монахиня и да я задържи там до края на живота ѝ.

Мери обаче нямаше такова желание; измъчваха я твърде много съмнения — пазени в тайна, разбира се — относно бога, който подлагаше паството си на толкова много страдания. Бебета без майки например, оставени на прага на манастира да умрат необикнати само след няколко месеца от дифтерия, или пък от дребна шарка. Бяха я научили, че страданието е част от пътя към рая и самия бог, затова се стараеше да повярва в добротата му. Но животът, прекаран в негова служба, между четирите стени на манастир, докато светът продължаваше да се върти без нея, не беше по неин вкус.

В крайна сметка игуменката беше склонила великодушно, проумявайки, че Мери, благословена с интелект, буден дух и завидна прозорливост, не би се примирила с избор, какъвто тя самата бе направила. Въпреки това не ѝ допаднаше идеята Мери да започне новия си живот като слугиня.

— Искаше ми се да те наемат някъде като гувернантка — обяснила ѝ беше тя. — Имаш природна дарба в обучението на деца. Мога да поразпитам... да те уредя някъде след осемнайсетия ти рожден ден.

За четиринайсетгодишната Мери идеята да чака още четири години, за да започне живота си, беше просто немислима.

— Преподобна майко, нямам претенции с какво ще се занимавам. Моля те, позволи ми поне да се срещна с господин Лайл, когато дойде тук — примолила ѝ се беше Мери.

Накрая игуменката беше склонила.

— Ще се срещнеш с него, а какво ще стане после е божия воля.

И божията воля я бе зарадвала. От шестте момичета, които игуменката беше посочила като кандидатки за позицията на помощничка на по-старшите слуги, Себастиан Лайл бе избрал нея.

Мери бе стегнала скромния си багаж и бе напуснала манастира, без да поглежда назад.

Както беше изтъкнала игуменката, позицията не отговаряше на големите способности на Мери, но след дългите години, прекарани в манастира, тежката работа не я плашеше. Таванската стая, която споделяше с една друга прислужничка, беше същински палат в сравнение с манастирския пансион, където бе живяла с още единайсет момичета. Мери даваше всичко от себе си, трудеше се усърдно.

И не мина дълго, преди младият господар да я забележи.

В рамките на няколко месеца Мери беше повишена в пълноправна прислужничка. Докато сервираше на господаря си и гостите му, Мери наблюдаваше, слушаше и се учеше. Семейство Лайл бяха с английски произход. Бяха се пренесли в имението „Дънуърли“ преди двеста години, за да овладеят страстите на ирландците, населяващи земите, които британците смятаха за своя собственост. Мери се научи да разпознава насечения им акцент, привикна към чудноватите им, официални традиции и вроденото им, непоклатимо чувство за превъзходство.

Животът под покрива им не беше особено труден. Господарят, Себастиан Лайл, младеж на осемнайсетгодишна възраст, живееше тук с майка си, Евелин, която беше загубила съпруга си в Бурската война и сега разчиташе на сина си да ръководи домакинството. Освен това Мери научи, че Евелин Лайл имаше и по-голям син на име Лоурънс, който беше последвал баща си в сферата на дипломацията и сега пребиваваше в чужбина. Семейство Лайл имаха дом и в Лондон: внушителна бяла къща, която Мери беше виждала на една картина и която ѝ напомняше на огромна сватбена торта.

Мери бленуваше един ден да напусне Ирландия и да обиколи света. Затова спестяваше скромната сума шилинги, които получаваше всяка седмица, и ги трупаше под дюшека на леглото си.

Две години по-късно беше срещнала Шон Райън.

По онова време лоша кашлица беше сполетяла икономката и жената не бе искала да слиза до фермата в проливния дъжд, за да вземе яйцата и млякото. Затова беше изпратила Мери.

Спускайки се по хълма, Мери беше пристигнала мокра до кости в двора пред фермерската къща и беше почукала на вратата.

— Мога ли да ви помогна, госпожице? — обадил се беше дълбок глас иззад гърба ѝ.

Обръщайки се, Мери беше вдигнала поглед нагоре, и нагоре до благородните зелени очи на млад мъж. Беше изумително висок и широкоплещест — с телосложение, създадено за селскостопанска работа, помислила си беше Мери. Такъв мъж несъмнено можеше да те защити от всяка беда. С тези силни, мускулести ръце около раменете ти, можеше да се чувстваш в безопасност дори в страшни времена.

След тази им първа среща Мери вече не запълваше следобедите си с безцелни разходки по скалите край къщата. Шон я взимаше с раздрънканата си таратайка и отиваха до близкото село Роскарбери или пиеха чай в Клонакилти. В хубави дни се разхождаха заедно по плажа. Разговаряха неуморно за какво ли не, извличайки познания един от друг: Мери беше получила образованието си в манастира, Шон пък познаваше тайните на земята. Обсъждаха Ирландия и Северноирландския конфликт, надеждите и мечтите си за бъдещето, споделеното си желание да напуснат Ирландия и да опитат късмета си в Америка. А понякога изобщо не говореха.

В деня, когато Шон я бе завел в дома си, за да я запознае със семейството си, коленете ѝ се бяха разтреперили на влизане в кухнята. Но Бриджит, майка му, и Майкъл, баща му, я бяха посрещнали най-сърдечно и я бяха затрупали с въпроси за „голямата къща“. А фактът, че можеше да рецитира цели пасажии от Библията и катехизиса на латински бе предизвикал приятно изненадани усмивки по загорелите им от слънцето лица.

— Добро девойче си намерил — беше обявила Бриджит. — Дано скоро се вземете. Време ти е да се задомиш вече.

И така, след година и половина ухажване, Шон ѝ бе предложил брак и бяха определили дата за сватбата — за след още година.

— Чуй сега — беше подхванал Майкъл, бащата на Шон, няколко дни по-късно след малко повечко чашки домашно уиски. — С майка ти се замислихме за бъдещето. Нашата къща е стара и влажна, и малка. Трябва да си построим нова. И ми се струва, че мястото отвъд плевните е чудно. Ние с майка ти сме вече стари да се местим, но трябва да помислим за вас с Мери и дребосъците, дето ще се народят, пък и за децата на техните деца. — Майкъл беше сложил груба скица на масата пред Шон. — Как ти се струва това?

Шон беше огледал скицата — хубава, голяма кухня, всекидневна, трапезария и място от задната страна за вътрешна тоалетна. Четири спални на горния етаж и таванска стая, която можеше да се пригоди за живот с разрастването на семейството.

— Добре, татко, но откъде ще намерим парите да я построим? — беше попитал Шон.

— Не се тревожи за това, синко, заделил съм една сума. Пък и за труд няма да даваме пари. — Майкъл беше тупнал с юмрук по масата. — Ще я построим с нашите си ръце!

— Добре, де — бе въздъхнал Шон, — ама колкото и пари и труд да вложим, къщата няма да е наша. Все пак сме взели на аренда от Лайлови и земята, и всичко върху нея.

Майкъл отпи още една стабилна глътка от домашното уиски и кимна утвърдително.

— Знам, синко, и засега ще е така. Но си мисля, че доста неща ще се променят в Ирландия през идните няколко години. Гласът на националистите се засилва с всеки изминал ден и великобританското правителство започва да слуша. Аз както виждам нещата, един ден

семейство Райън ще притежават тая земя. А сме длъжни да мислим за бъдещето, не за миналото. Та, какво ще кажеш за идеята ми?

Когато Шон бе разказал на Мери за плана на баща му, тя беше плеснала щастливо с ръце.

— О, Шон, вътрешна тоалетна! И нов дом за нас и децата ни. Не може ли да започнем строежа по-скоро?

— Да, съкровище — беше кимнал Шон. — Местните ще ми ударят едно рамо.

— Ами плановете ни? — Усмивката на Мери бе посърнала за момент. — Мечтите ни да обиколим света, да отидем в Америка?

— Знам, знам — беше се съгласил той, слагайки ръка върху нейната. — Не бива да се отказваме от тях. Но дори да заминем, Райънови ще се нуждаят от нов покрив над главите си. А няма ли и двамата да се чувстваме по-добре, ако знаем, че ги оставяме на сигурно място, решим ли да тръгнем по света?

— Мислех, че вече сме решили — беше отвърнала Мери.

— Така е, съкровище, така е, но всичко с времето си.

И така, през последната година, след като се бяха сдобили с разрешение от Себастиан Лайл да започнат строежа на нова къща — както беше казал Майкъл, той нищо не губеше, а напротив, земята му ставаше по-ценна, — бяха положили основите ѝ и бяха започнали да издигат стените ѝ. Мери често спираше пред нея и я гледаше изумено.

— Моята къща — шепнеше сама на себе си, не можейки да повярва на очите си.

Всеки свободен час, който имаше, Шон влагаше в бъдещия им дом, и докато той се разрастваше и стаите, които един ден щяха да бъдат нейни, започваха да се оформят, все по-рядко говореха за Америка, и все по-често за мебелите, които Шон щеше да им направи в работилницата си. И за гостите, които щяха да поканят в новата си къща след венчавката им.

Тъй като си нямаше собствено семейство, Мери бе приела това на Шон за свое. Помагаше на по-малката му сестра Колийн с уроците по литература, на майка му — с печенето на хляб, а от баща му се учеше как да дои крави. Те, от своя страна, отвръщаха с подobaваща добрина на човечността и трудолюбието ѝ.

Макар и семейството да не беше заможно, стоте им акра им носеха стабилни приходи. Самата ферма им осигуряваше много от

насъщното — мляко, яйца, месо и вълна за гърбовете им. Майкъл и Шон работеха от зори до здрач, борейки се да извлекат максималното от земята си.

По лицата на другите местни семейства, които дохождаха да се запознаят с нея, Мери съдеше, че е намерила изгодна партия за женитба.

А сега, мислеше си Мери, докато бършеше грубо очи с шала си, всичко щеше да ѝ бъде отнето. Да, Шон вярваше, че ще се завърне при нея невредим, но какво, ако се лъжеше?

Мери въздъхна. Трябваше да се досети, че всичко беше твърде хубаво, за да е истина. Вече беше предупредила семейство Лайл за плановете си и следващия месец щеше да напусне работа, за да започне подготовката за сватбата си. Сега обаче се чудеше дали постъпваше правилно предвид новосъздадите се обстоятелства. Ако решеше да изчака Шон под покрива на родителите му, нямаше да има нито свобода, нито собствени пари. Ако Шон изобщо не се върнеше, вероятно щеше да си умре стара мома в дома на покойния си годеник.

Мери стана и обърна лице към имението „Дънуърли“. Макар и госпожа О’Фланъри, икономката, да не я харесваше, тя оценяваше трудолюбието ѝ и бе приела известието ѝ за напускане с ужас в очите. Себастиан Лайл и майка му също бяха изразили разочарование от факта, че Мери си тръгва от дома им.

Изкачвайки се по скалата на път към голямата къща, Мери си мислеше, че едва ли ще възразят да я задържат за по-дълго. Поне докато Шон се върнеше от фронта. Затова влезе в кухнята с решително изражение на лице. Макар че молейки да я върнат на работа, щеше да ѝ се наложи да преглътне гордостта си и да види злорадството в очите на икономката, Мери реши, че това е по-малкият дявол.

Беше прекарала по-голямата част от живота си като нечия „собственост“ и най-сетне беше успяла да се изплъзне.

Нямаше намерение да попада от един затвор в друг.

[1] Джон Едуард Редмънд (1856–1918) — ирландски националист, адвокат, депутат в Камарата на общините на Обединеното кралство Великобритания и Ирландия и лидер на Ирландската парламентарна партия от 1900 до 1918 г. Въвежда задължителната военна служба след кризата от 1918 — Бел.ред. ↑

[2] Двете Бурски войни протичат през периода 1880–1904 г. и са най-известните войни в Африка в края на XIX и началото на XX век — Бел.ред. ↑

10

След като изпрати Шон на бойното поле, стиснала зъби, за да не даде воля на емоциите си, Мери се смъмри едно хубаво на път към имението „Дънуърли“ и се върна на работа.

Месеците летяха, а новините за събитията на фронта достигаха до ушите ѝ веднъж седмично чрез Себастиан Лайл, който беше абониран за английския вестник „Таймс“. От време на време получаваше писма от Шон, който вече беше във Франция и бе участвал в сражение на място, наречено Моне. От писмата му си личеше, че е в добро настроение и се наслаждава на братството с другите гвардейци. Но в батальона им вече имаше смъртни случаи; беше ѝ писал за загинали и ранени войници.

Понякога Мери навестяваше семейство Райън, но при вида на недовършената къща — непипната, откакто Шон и другите младежи от селото бяха заминали — сърцето ѝ се свиваше.

Чувстваше се като кораб, пуснал котва на пристанище в очакване съдбата да реши курса му.

След девет месеца писмата от Шон бяха започнали да идват все по-рядко. Мери му пишеше всяка седмица, питайки го кога очакваше да вземе отпуска, който ѝ беше обещал. В последното си писмо беше споменал, че са го прехвърлили в лондонската военна база на Ирландската гвардия за четири дни — период, далеч недостатъчен за пътешествие чак до Западен Корк. В „Таймс“ Мери беше прочела, че хиляди съюзнически войници бяха загубили живота си на място, наречено Ипър.

Себастиан Лайл беше напуснал Ирландия преди пет месеца — не за да участва в сраженията, тъй като страдаше от астма, но за да помогне в Министерството на външните работи.

Над имението „Дънуърли“ се спусна меланхолия. Персоналът бездействаше, понеже имаше да се грижи само за Евелин Лайл, а гости

вече не идваха. Помощник–прислужничката беше освободена, поради което на Мери ѝ се наложи да поеме и нейната работа. И тя като всеки европеец бе затаила дъх в очакване.

След осемнайсет месеца Себастиан Лайл се върна вкъщи. Беше приятно поне да има на кого да сервираш. Евелин се изтръгна от налегналата я апатия и започна да слиза в трапезарията, за да се храни със сина си. Два дни по-късно Мери беше привикана в кабинета на Себастиан.

— Искали сте да ме видите, сър? — каза Мери на вратата.

— Да. — Воднистосините очи на Себастиан сякаш бяха потънали още по-надълбоко в орбитите си; лицето му беше изнурено, състарено. Червената му коса започваше да олисява и при вида му Мери се убеди, че извисеното потекло не гарантираше красота. — В лондонския ни дом се отвори свободна позиция за прислужница. Предложих теб, Мери. Как ти звучи?

Мери втренчи изумен поглед в него.

— Мен? За къщата в Лондон?

— Да. Сега, когато вече съм тук, ще се справим само с помощта на госпожа О'Фланъри и някоя приходяща прислужничка от селото. В Лондон обаче, тъй като много момичета постъпват в цеховете за бойни припаси и поемат работата на мъжете, карат автобуси например, става все по-трудно да попълваме липсите в персонала. Брат ми ме попита дали мога да му намеря някое момиче от Ирландия, а аз естествено се сетих първо за теб.

— Лондон... — прошепна Мери. Там беше военната база на Шон. Може би при следващия му отпуск щеше да успее да го види. Пък и не можеше да пропусне такова приключение, такава възможност. — Звучи ми прекрасно, сър. Подобни задължения ли ще изпълнявам?

— Общо взето, да. Къщата е много по-голяма от тази и някога я обслужваше персонал от двайсет човека. В момента са останали едва десетима и всички си поделят работата. Ще получиш спретната униформа, стая, където ще съжителстваш с още една прислужничка, и месечна заплата от трийсет шилинга. Устройва ли те?

— Така ми се струва, сър, да.

— Великолепно, Мери. Моля те, уведоми ме, когато си готова, и ще уредя пътуването ти до Англия.

— Да, сър. Ще ви уведомя.

Няколко дни по-късно Мери слезе до фермата, за да види родителите на Шон и да ги извести за решението си. Както и беше очаквала, идеята годеницата на сина им да напусне Ирландия, докато той беше в чужбина, не им се понрави особено.

— Но Бриджит — подхвана утешително Мери, докато пиеше чай в кухнята с нея, — искам да отида, за да имам възможността да видя Шон при следващия му отпуск.

— Това е много хубаво, но дъщерята на братовчедка ми също замина за Лондон миналата година. Разправя, че там не харесвали ирландските прислужнички. Ще се отнасят презрително с теб, знаеш как се държат англичаните с нас, ирландците — изсумтя Бриджит.

— Да не мислиш, че ще им се дам? Набързо ще ги сложа по местата им, не се тревожи — усмихна се ведро Мери, неспособна да скрие вълнението в очите си.

— Само ми обещавай, Мери, че като свърши войната, ще се върнеш при мъжа си — примоли ѝ се Бриджит.

— Знаеш, че не искам нищо друго, освен да съм с Шон. Но защо пък да не свърша някоя полезна работа и да не заделя малко шилинги за бъдещето ни през това време?

— Е, хубаво, ама да се пазиш в оня варварски град — потрепери от отвращение Бриджит.

— Не се бой, ще се пазя.

Мери не изпитваше и капка страх, потегляйки на дългото си пътешествие. Първо стигна до Дъблин, откъдето хвана кораба за Ливърпул, а оттам — на юг с претъпкания влак, който я стовари на голяма гара. Тя свали пътната си чанта на перона и се огледа наоколо. Трябваше да я чака човек, носещ табелка с името ѝ. Плъзна поглед през морето от войнишки каски, тъжни сбогувания и щастливи срещи и накрая забеляза мъж в спретната униформа, вдигнал парче картон с нейното име отгоре.

— Привет — доближи го с усмивка тя. — Аз съм Мери Бенедикт. Мъжът кимна сериозно.

— Последвайте ме, моля.

Като излязоха от гарата, я подкани с жест към задната седалка на лъскава черна кола. Мери седна, възхищавайки се на мекия кожен интериор. Чувстваше се като принцеса — никога досега не се беше качвала в кола.

Отправи поглед през прозорците към газените лампи над нея — прилични на резенчета лимон за шербет, забодени на дълги пръчки, — към тълпите от хора, стичащи се по тротоарите, към високите сгради, които ги обточваха. Трамваи кретаха небрежно нагоре-надолу по улиците. А жените, за нейна изненада, носеха поли над глезените. Колата им се движеше покрай широка река, но вече се смрачаваше и не се виждаше добре. Шофьорът зави надясно, отдалечавайки ги от реката, и навлезе в голям площад, обграден от всички страни с грамадни бели къщи. Накрая свърна по тясна, старовремска уличка, където паркира колата и покани Мери да слезе.

— Оттук, моля — каза той, повеждайки я нагоре по уличката. — Това е слугинският вход към дома „Кадоган“. Само него ще използвате. — Той я прекара надолу по едно стълбище, отваряйки вратата към малко антре.

Друга врата водеше към ниска, но топла кухня, в средата на която имаше маса, заобиколена от хора в изискани униформи.

— Водя ви новата прислужничка, госпожо Карадърс. — Шофьорът кимна на едрата жена, заела челното място на масата.

— Ела тук да те видя — махна ѝ с ръка жената, оглеждайки я, докато Мери вървеше към нея.

— Добър вечер, госпожо — поздрави я Мери с реверанс. — Аз съм Мери Бенедикт.

— А аз съм госпожа Карадърс, икономката. — Жената завърши огледа си и кимна с глава. — Е, поне изглеждаш здрава, което не важеше за последната ни прислужничка от Ирландия. Тя умря от бронхит само за седмица. Нали така, господин Смит? — Госпожа Карадърс се обърна към оплешивяващия мъж до нея и прихна в сърдечен смях, разтърсвайки пищната си гръд.

— Бих казала, че съм в добро здраве, госпожо — отвърна Мери. — Всъщност не си спомням някога да съм боледувала.

— Е, това е май добро начало — съгласи се госпожа Карадърс.

Акцентът ѝ беше доста странен. Мери едвам разбираше какво говори.

— Предполагам си гладна. Досега не съм видяла сит ирландец. — Тя посочи едно свободно място на масата. — Свали си шапката и палтото и седни. Тереза, донеси на Мери чиния с яхния.

— Да, госпожо Карадърс.

Млада жена със слугинска шапчица и кафява рокля скочи незабавно от масата. Мери свали шапката, ръкавиците, палтото и шала си и отиде да ги закачи в антрето. После седна до едно момиче в униформа.

— Е, Мери, предполагам не можеш да четеш и пишеш? Такива като теб рядко са грамотни. Само ми усложнявате живота — въздъхна госпожа Карадърс.

— Напротив, госпожо, мога — кимна Мери, докато ѝ поднасяха порция яхния. — Преподавах на дечицата в манастирското училище.

— Училище, значи? — присмя ѝ се госпожа Карадърс. — Е, може пък мен да ме научиш как се подрежда маса!

Околните се изкискаха покорно. Мери умишлено пренебрегна подигравката ѝ и продължи да гълта мълчаливо от яхнията си, изгладняла след дългото пътуване.

— Подочух, че си работила за брата на господин Лайл в ирландското му имение — продължи госпожа Карадърс.

— Да.

— Е, не знам как стоят нещата там, но сигурно тук, в Лондон, ще ти се види различно. Господин Себастиан Лайл ми каза, че си знаела как се сервира на маса, вярно ли е?

— Да, смея да твърдя — съгласи се Мери. — Но вероятно сте права. Тук ще е различно.

— Ще живееш с Нанси, прислужничката, отговорна за горния етаж. — Госпожа Карадърс посочи момичето, седнало до Мери.

— Закуската е точно в пет и половина. Ако закъснееш дори с пет минути, оставаш гладна, ясно?

Мери кимна.

— Оставили сме униформа върху леглото ти. И гледай престилката ти винаги да е чиста. Господин Лайл много държи на безупречния вид на прислугата.

— Разбирам — отвърна Мери.

— Утре сутрин след закуска ще ти обясня какви са задълженията ти. Когато господин Лайл е вкъщи, сме много натоварени. Той е изключително важен човек и обича всичко да е изрядно. За твое щастие в момента отсъства, но не бива да се разпускате, нали така?

Всички около масата кимнаха утвърдително и започнаха да стават от местата си.

— Нанси, отведи Мери до стаята ѝ.

— Да, госпожо Карадърс — отвърна послушно момичето до нея.
— Ела с мен — обърна се към Мери тя.

След няколко минути Мери вече влачеше пътната си чанта нагоре по стълбището, водещо до широк коридор. Над главата ѝ висеше огромен полилей с безброй електрически крушки. Двете момичета изкачиха още три реда стълби, докато се доберат до таванския етаж.

— Пресвета Дева Марийо! Каква къща! Та тя е цял палат! — възкликна Мери.

— Онова е твоето — каза Нанси, въвеждайки я в стая с две легла и почти нищо друго. Сочеше това до прозореца. — Идваш последна, така че течението е за теб.

— Благодаря. — Мери се усмихна шеговито и хвърли пътната си чанта на леглото.

— Ще се редуваме да носим топла вода за умивалника, а под леглото ти има гърне за другите нужди — посочи Нанси, седна на своето легло и заоглежда Мери. — Хубавичка си. Как така нямаш червена коса като всички ирландци?

— Не знам — отвърна Мери, разопаковайки малкото си дрехи и прибирайки ги в скрина до леглото си. — Но пък и не всички ирландци са с червена коса.

— Аз само такива съм виждала. Ти обаче имаш разкошни сини очи и светла коса. Да не би да използваш разни продукти?

— Питаш дали я боядисвам? — Мери се изкиска и поклати глава.
— Там, откъдето идвам, няма такива неща. В нашия край още чакаме да ни пуснат електричество.

— Майчице — засмя се Нанси, — вече не мога да си представя да живея без електричество, макар че в детството ми няхаме. Сигурно затова имам толкова много братя и сестри! — изкикоти се тя.
— Имаш ли си някой младеж?

— Да, но замина да се бие с швабите и не съм го виждала от осемнайсет месеца.

— Не е последният, да знаеш — ухили се Нанси. — Особено тук, в Лондон.

— Е, да, но другите не ме интересуват. За мен има само един — отвърна предано Мери.

— Поживей тук няколко месеца, пък после пак ще си говорим. В града е пълно със самотни войничета в отпуск, дето си търсят някое хубавичко момиче, по което да пропилят заплатите си, мен слушай. — Нанси се съблече по долни дрехи, които едва прикриваха великолепните ѝ гърди и рубensoв ханш. Като пушна дългите си златисти коси, заприлича на истинско херувимче. — Ако почивните ни дни съвпадат, ще те изведа да ти покажа забележителностите. Тук, в големия град, има с какво да си запълваш времето, слушай ми думата.

— А какви хора са господарят и господарката? — попит Мери, влизайки под завивките.

— О, все още си нямаме господарка. Господин Лайл живее сам, поне докато е тук. Още никоя дама не му е грабнала сърцето. Не че той се е впуснал да покорява сърца! — изкиска се Нанси.

— Е, какво да ти кажа, същото важи и за брат му Себастиан — отбеляза Мери, загръщайки се по-плътно с тънкото одеяло. Сега вече разбираше защо леглото ѝ не беше предпочитано.

— Госпожа Карадърс казва, че господарят може да е шпионин — заяви Нанси. — Ама с каквото и да се занимава, със сигурност е важно. Много известни хора му гостуват за вечеря. Веднъж обслужвахме дори Лойд Джордж! Представяш ли си, великобританският премиер в нашата трапезария?

— Света Божия майко! Тоест има шанс и аз да му сервирам? — Очите на Мери се изцъклиха от ужас.

— Чуй какво, винаги когато ни гостуват разни знаменитости, аз си ги представям в клозета. Представям си как седят върху тоалетната чиния и спирам да се тюхкам.

Мери се изхихика, усещайки, че с Нанси щяха да станат приятелки.

— Така правя още откакто мама ме изпрати да чистя нужници. Колко гадории съм изхвърлила, ако знаеш. — Нанси потрепери от

отвращение. — Няма значение дали си дама или слугиня, ако то ти все си смърди.

Очите на Мери започваха да се затварят, натежали от умора заради всичкото вълнение около пристигането ѝ в Лондон. Докато тя се унасяше в сън, Нанси продължаваше да бръщолеви, но вече никой не я слушаше.

През първите няколко седмици животът в дома „Кадоган“ беше безкрайно вълнуващ за Мери. Прислугата се държеше на ниво, въпреки че господарят го нямаше. Очите ѝ поглъщаха с удивление просторните, чудно хубави стаи, огромните им прозорци, закрити с плътни жакардени завеси, фино изработените мебели и гигантските камини с елегантни огледала над тях.

Като се изключеха неспирните шеги за ирландския ѝ произход, останалите членове на персонала се държаха приятелски с нея. Нанси се оказа добър екскурзовод за Лондон, тъй като бе прекарала целия си живот в града. Качи Мери на трамвая и я заведе до площад „Пикадили Съркъс“, където похапнаха печени кестени под статуята на Ерос, а после се разходиха по прочутата алея в парка „Сейнт Джеймс“, стигайки до Бъкингхамския дворец. Пиха чай с кифлички в „Лайънс Корнер Хаус“, където няколко млади войници им „хвърляха погледи“, както се изрази Нанси. Тя самата много настояваше и те да им хвърлят по един, но Мери не даваше и дума да стане.

Този нов, вълнуващ свят безкрайно ѝ допаднаше. Ярките светлини и глъчката на Лондон те караха да забравиш, че страната е във война. До този момент вътрешните части на Великобритания оставаха незасегнати и с изключение на изненадващи явления като това да видиш жени да карат трамваи и автобуси и да работят зад тезгясите в баровете градът беше непроменен.

Поне докато не пристигнаха цепелините.

Една нощ Мери и всички жители на града се събудиха от оглушителна експлозия и научиха новината, че германците бяха бомбардирани Ийст Енд^[1], избивайки двеста човека. И така, най-внезапно, Лондон се превърна в същински кошер: на хоризонта се издигнаха баражни балони, по покривите на високите сгради наизскачаха тъмните профили на картечници, а в мазето на всяка къща започнаха да се предприемат мерки за защита от по-нататъшни нападения.

През лятото на 1917-а, когато Мери вече беше прекарала повече от година в Лондон, сирените за въздушна тревога вече виеха редовно. Чуеха ли паническият им глас, служителите на къщата се свирах в мазето, където ядяха бисквити и играеха карти, докато изстрелите трещяха над тях. Госпожа Карадърс седеше на дървен стол, донесен от кухнята, и гаврътваше потайно от манерката си за успокояване на нервите. Но дори в най-ужасните моменти, когато Мери имаше чувството, че някой от щепелините е надвиснал точно над главите им и когато наблюдаваше страха по осветените от свещи лица край себе си, не се чувстваше уплашена. Напротив, чувстваше се... неуязвима — сякаш случващото се наоколо не можеше да я засегне.

Една сутрин през пролетта на 1918-а Мери най-сетне получи писмо от Шон. Макар и отдавна да му беше казала за новия си адрес, още не ѝ беше писал. Нямаше представа къде е и дали изобщо е жив. Смърчаше се всеки път, когато двете с Нанси се наконтваха в почивния си ден и излизаха из града. Гризеше я съвестта заради момичешкото хихикане и най-вече заради чувството за свобода, което я изпълваше в големия метрополис, където като че ли нямаше невъзможни неща.

И заради това, че, ако трябваше да е откровена пред себе си, вече почти не си спомняше лицето на Шон.

Сега отвори писмото му и зачете:

Франция

17 март

Мила моя Мери,

Пиша ти, за да те успокоя, че съм добре, макар и да имам чувството, че тази война продължава цяла вечност. Скоро ще получа едноседмичен отпуск, а от писмата ти знам, че вече работиш в Лондон. Като пристигна там, ще те намеря.

Мери, любима, и двамата трябва да храним надежда, че войната ще приключи скоро и ще можем да продължим със съвместния си живот в Дънуърли.

Ти си единственото нещо, което ми помага да оцелея тук.

Мери препрочете писмото пет пъти. После вторачи мълчалив поглед във варосаната стена срещу леглото си.

— Какво има? — попита Нанси, наблюдавайки я замислено.

— Приятелят ми Шон. Скоро ще го пуснат в отпуск и ще дойде да ме види.

— Майко мила! — възкликна Нанси. — Значи все пак не е плод на въображението ти.

Мери поклати глава.

— Не. Истински е.

— И явно не го ловят нито куршуми, нито шваби, щом цели три години е оживял в окопите. Повечето войници не преживяват дори първите няколко седмици. Ама че си щастливка, щом момчето ти е останало невредимо. А ние, другите момичета, какво да правим, а? Един господ знае колко хиляди младежи ни е отнела тая проклета война. Всичките до една ще си умрем стари моми. Радвай се на мъжа си, късметлийке такава! — посъветва я Нанси.

Няколко седмици по-късно Мери подклаждаше огъня във всекидневната, когато Сам, лакеят, подаде глава през вратата.

— Мери, търси те един господин на име Райън. Изпратих го да влезе откъм слугинския вход.

— Благодаря ти, Сам — отвърна Мери.

Краката ѝ трепереха, докато слизаше по стълбите на път към миналото си, молейки се в кухнята да няма никой, за да види Шон насаме поне за малко. Прислужниците обаче, отегчени от монотонното си ежедневие, не можеха да пропуснат такова събитие. Следователно всички се бяха стекли в кухнята.

Мери тръгна с бърза крачка към задната врата, надявайки се да я достигне първа, но Нанси я беше предварила. Стоеше с ръце на хълбоците и се усмихваше на измършавелия, почти неузнаваем войник на прага.

— Този младеж тук се казва Шон — обърна се към нея Нанси, — и май иска да говори с теб.

— Благодаря ти — каза Мери.

— Може да е ирландец, ама хваща окото — изшушука ѝ Нанси, връщайки се в кухнята.

Мери погледна Шон в очите за пръв път от три години и половина.

— Мери, моята Мери, направо не мога да повярвам, че стоиш пред мен. Ела, прегърни годеника си — каза той с пресекващ от емоции глас.

Мери влезе в отворените му обятия. Миризмата му беше различна, но и толкова позната. Мери усещаше кокалите му до себе си.

— Мери — пророни нежно той, — наистина си ти, наистина си в Лондон. И те държа в ръцете си... не можеш да си представиш колко пъти съм си мечтал за това. Нека те погледна. — Шон хвана раменете ѝ и я огледа. — Боже мой, станала си още по-красива.

Той ѝ се усмихваше с преливащи от нежност очи.

— Не говори глупости — изчерви се Мери, — същата съм си като преди!

— Можеш ли да се измъкнеш днес? Ще имам само две нощи в Лондон, преди да отпътувам.

Мери го погледна несигурно.

— Днес не е почивният ми ден, Шон. Но ще попитам госпожа Карадърс дали може.

Тя понечи да се върне в кухнята, но Шон я спря.

— Ти отиди да се подготвиш. Аз ще питам икономката. Не много хора в Лондон могат да устоят на молбата на войник.

И наистина, когато Мери се върна в кухнята с най-хубавата си пола и нова шапка, Шон седеше на масата с джин в ръка, а госпожа Карадърс и останалите прислужници попиваха жадно историите му за живота на фронта.

— Никой нищо не ни казва — оплака се госпожа Карадърс. — Не знаем какво се случва наистина, пълнят ни ушите само с онова, което искат да чуем.

— Е, госпожо Карадърс, бих казал, че до шест месеца ще им разкажем играта. Швабите определено претърпяват повече загуби от

нас. Научихме се как да се бием с тях. Отне ни доста време, но бих казал, че вече вървим към победата.

— Да се надяваме — коментира пламенно госпожа Карадърс. — Кризата започва да се усеща все по-силно и вече едвам се изхранваме.

— Не се бойте, госпожо Карадърс. Храбри войници бранят нацията ни и лично ще се погрижа на масата ви да има печена гъска за следващата Коледа — добави Шон, смигвайки.

Госпожа Карадърс се изкиска и вдигна поглед към Мери.

— Добро момче си намерила, млада госпожице, от мен да знаеш. Тръгвайте най-добре. Сигурна съм, че не искате да пилеете повече от времето си в разговори с дърта кокошка като мен!

— Вие пък, госпожо Карадърс, точно за спокойствието на дами като вас се бием на фронта. — Шон погледна към Мери с усмивка. — Готова ли си?

— Да. — Мери се обърна към госпожа Карадърс. — Кога ще съм ви нужна?

— Не бързай, скъпа. Сигурна съм, че Нанси няма да има нищо против да поеме и твоите задължения този път, нали, Нанси?

— Разбира се, госпожо Карадърс — съгласи се неохотно Нанси, очевидно разочарована от стечението на обстоятелствата.

— Много мило от ваша страна да пуснете Мери, госпожо Карадърс. Обещавам да ви я върна до десет часа и нито минута по-късно — добави Шон.

— Както казах, няма нужда да бързате — повтори дружелюбно госпожа Карадърс.

Мери и Шон излязоха от къщата и спряха наред задната алея.

— Бях забравила колко очарователен можеш да бъдеш, Шон Райън — коментира Мери, вперила възхитен поглед в него. — Успя да размекнеш дори закостеняла тиранка като началничката ми. Къде искаш да отидем?

Шон сведе поглед към нея и сви рамене.

— Предполагам ти познаваш Лондон по-добре от мен. Ще оставя избора на теб.

— Добре, в такъв случай предлагам като начало да отидем на някое тихо местенце. Какво ще кажеш да се разходим до близката градинка, където никой няма да ни се пречка?

Шон взе ръцете ѝ в своите.

— Не ме интересува, стига да мога да се люблювам на разкошните ти очи.

Пресякоха пътя, отвориха желязната врата на градинката и седнаха на една пейка.

— О, Мери. — Шон целуна ръцете ѝ. — Нямах представа колко се радвам да те видя. Аз... — Думите му секнаха внезапно и като че ли онемя до нея.

— Какво има, Шон?

— Ами...

И тогава зариде. Мощни, покъртителни вопли разтресоха тялото му. Мери го гледаше ужасено, не знаейки какво да каже, нито как да му помогне.

— Съжалявам, Мери, много съжалявам... — Шон избърса грубо сълзите с една от големите си ръце. — Излагам се, знам, но адът... адът, който преживях... а сега си пред мен, по-красива от всякога. Просто... — раменете му се тресяха от емоции — ... не мога да го обясня.

— Може би е най-добре да ми разкажеш, Шон. Не знам дали ще мога да ти помогна, но поне ще те изслушам — каза с нежен глас Мери.

Шон поклати глава.

— Заклех се пред себе си, че няма да го правя, няма да рухвам, като те видя, но... Мери, как да ти опиша какво преживях? Колко пъти се молех да умра, защото животът е... — гласът му пресекна, — ... нетърпим.

Мери помилва утешително ръката му.

— Шон, тук съм и можеш да ми кажеш всичко, наистина.

— Смрадта, Мери, миризмата на гниеци трупове... изпълва ноздрите ми дори сега. Части от човешки тела... накъдето и да погледнеш, търкалят се в калта, а живите ги газят. И миризмата на барут и боен газ, и неспирните, смразяващи кръвта гърмежи, по цял ден, по цяла нощ, безспир. — Шон зарови лице в дланите си. — Няма почивка, Мери, няма почивка. И всеки път, покажеш ли се от окопите, знаеш, че в най-добрия случай ще загубиш приятелите си, а в най-лошия — живота си. И си мечтаех да умра! Поне така щях да се измъкна от пъкъла, в който се мъчех цели три години и половина!

Мери се взираше потресено в него.

— Шон, на нас ни казват само че момчетата ни се справяли чудесно. Че сме побеждавали.

— О, Мери. — Сълзите му бяха пресъхнали, но още не вдигаше глава от ръцете си. — Разбира се, че няма да ви кажат и дума за всичкото страдание на фронта. Та кой щеше да влезе в окопите, знаейки истината? — Внезапно Шон вдигна поглед към нея. — Аз също трябва да си мълча.

— Шон — Мери протегна ръка и го замилва по главата, усещайки твърдата му коса под пръстите си, — постъпваш правилно като ми казваш. Все пак ще се оженим веднага щом този ужас приключи. А ми се струва, че няма да продължи още дълго, нали така?

— Мисля си същото всеки божи ден от три години и половина насам, Мери, а още съм там — отвърна безнадеждно той.

Двамата се умълчаха за момент.

— Знаеш ли, Мери — подхвана накрая Шон, — вече не помня за какво се бием. И не знам дали имам сили да се върна на фронта.

— Съвсем скоро ще се махнеш оттам — продължи да милва косата му Мери — и ще се върнем у дома в Дънуърли, в новата ни къща, където ни е мястото и на двамата.

— Не бива да издаваш на майка ми и дума от това, което ти казах. — Шон вдигна поглед към нея с обзето от тревога лице. — Обещай ми, Мери. Не искам да се безпокои за мен. А и си права. — Той се пресегна за ръката ѝ и я стисна толкова силно, че пръстите ѝ изтръпнаха. — Всичко ще приключи скоро. Няма друг начин.

След няколко часа, когато Мери се върна в къщата и се качи на пръсти до стаята си на горния етаж, завари Нанси да я чака седнала в леглото си.

— Е? Как мина? Никога досега не съм виждала госпожа Карадърс толкова възхитена. Голям чаровник е твоят Шон.

— Да, такъв си е. — Мери започна да се съблича уморено.

— Къде ходихте? Заведе ли те на танци?

— Не, тази вечер нямаше танци.

— Ами вечеря в някой клуб?

Мери нахлузи нощницата си.

— Не.

— Е, какво правихте тогава? — попита Нанси с нотка на раздразнение в гласа си.

Мери се качи в леглото си.

— Седяхме в градината на площада.

— И не сте ходили никъде?

— Не, Нанси — Мери изгаси лампата. — Не ходихме никъде.

[1] Източната част на Лондон, населена главно с работници — Бел.прев. ↑

На следващата вечер Шон се върна в дома „Кадоган“, за да вземе Мери отново. Този път тя го заведе до площад „Пикадили Съркъс“ с трамвая, купиха си риба и пържени картопки и седнаха да ги изядат под статуята на Ерос.

— Ще ми се да имахме повече време, Мери, и да можех да те заведа на някое по-специално място.

— На мен и тук ми харесва, Шон. — Мери го целуна по бузата. — По-добре е, отколкото да отидем в някой претъпкан ресторант и да спазваме поведение, не смяташ ли?

— Щом на теб ти харесва, и на мен ми харесва — съгласи се Шон, тъпчейки се гладно с картофи. — Мери, исках да ти се извиня за снощи. Не заслужаваш да слушаш подобни неща. Но днес съм по-добре.

— Няма нищо, Шон — сви рамене Мери. — Имаше нужда да си излееш душата пред някого, и това трябваше да съм аз.

— Е, както и да е, не искам да говорим повече за фронта. Съвсем скоро ще се върна там. Разкажи ми за себе си, Мери, за живота ти в Лондон.

Докато Мери говореше, двамата вървяха хванати за ръка към парка „Сейнт Джеймс“. Накрая Шон спря и обхвана лицето ѝ с длани.

— Мери, още малко изтърпи, и се връщаме заедно у дома. — Внезапно по лицето му се изписа тревога. — Ще се върнеш с мен в „Дънуърли“, нали? Така де — Шон разтвори широко ръце, посочвайки пейзажа край тях, — там не е като в Лондон.

— Не, не е, Шон — съгласи се Мери. — А и двамата сме се променили, откакто се срещнахме преди години. Светът също се променя. Но ще изградим живота си заедно, където и да решим.

— Ех, Мери. — Шон я прегърна и я целуна страстно. После рязко се отдръпна от нея. — Ще се увлека, ако не внимавам. — Пое си няколко дълбоки глътки въздух и пак я прегърна. — Най-добре да се връщаме. Не искам да ти навлека разправии с госпожа Карадърс.

Двамата тръгнаха по улицата, кипяща от живот дори в единайсет вечерта.

— Чувствам се като в село Клон в дъждовна неделна вечер — пошегува се Шон. — Е, как ти се струва Лоурънс Лайл? И той ли е сополанко като брат си Себастиан, независимо от всичките си имоти и палата, в който живее?

— Не мога да ти кажа, Шон — отвърна Мери. — Нито съм го чувала, нито съм го виждала, откакто пристигнах.

— А къде е?

— Никой не знае със сигурност, но е в чужбина по правителствена работа. В Русия, ако може да се вярва на слуховете.

— Е, предполагам си подочула какво се случва там. Бих казал, че ако твоят господин Лайл е в Русия, ще се върне съвсем скоро. Болшевиките набират сила с всеки изминал ден. Ох — въздъхна Шон, — в добра каша се е забъркал целият свят. Чудя се какъв ли ще е резултатът!

Вече бяха навлезли в тясната задна уличка и сега стояха мълчаливо в горния край на стълбището — никой от двамата им не знаеше как да се сбогува с другия.

— Ела тук, мила моя Мери, прегърни ме и ми дай силата да се откъсна от топлотата ти и да се върна в онзи ад — пророни Шон, докато тя го обгръщаше с ръце.

— Обичам те, Шон — прошепна тя. — Обещай ми, че ще се върнеш при мен невредим.

— Стигнал съм дотук, нали? — успокои я той. — Ще ти пиша при всяка отдала ми се възможност, но не се тревожи, ако не получиш писмо от мен известно време. Имам чувството, че ни чакат тежки дни. Предстои голям сблъсък, който ще реши нещата веднъж завинаги.

— Няма да се тревожа. Бъди благословен, любими мой, и нека бог те върне жив и здрав при мен. До скоро, Шон. — Мери изтри сълзите си в палтото на Шон и се надигна на пръсти да го целуне.

— До скоро, мила. Само мисълта за теб ще ми даде сили да оцелея.

Шон ѝ обърна гръб с видима мъка и плувнали в сълзи очи. И тръгна бавно по уличката с превити рамене.

— Не знам какво те гложди в момента — коментира Нанси от леглото си няколко дни по-късно. — Сигурно е това, че видя момчето си и трябваше пак да го изпратиш, права ли съм?

— Да — въздъхна в мрака Мери. — А нещата, които ми разказа за фронта... не мога да прогоня зловещата картина от главата си.

— Може би е преувеличавал, за да спечели съчувствието ти, пък и някоя целувка отгоре!

— Едва ли, Нанси — въздъхна Мери. — Ще ми се да беше така, но Шон не е лъжец.

— Е, ако съдим по вестниците, май му се види краят и приятелчето ти съвсем скоро ще те отвлече към онова тресавище, което двамата наричате дом — пошегува се Нанси. — Искаш ли в четвъртък да излезем из града, да позяпаме по витрините и да пийнем чайче в „Лайънс“? Трябва да те разведря някак.

— Нека видим как ще се чувствам дотогава.

— Както искаш — изпуфтя Нанси.

Мери се завъртя в леглото си, затвори очи и опита да заспи. Откакто преди три дни се беше сбoguвала с Шон, не успяваше да се отърве от представата за страхотиите, които ѝ беше описал. От онзи момент бяха започнали да ѝ правят впечатление множеството мъже из Лондон, загубили око, ръка или крак. А този следобед беше видяла един мъж да стои в центъра на площад „Слоун“, викайки по минавачите като обезумял. Шон ѝ беше казал, че шумът от постоянните бомбардировки повлиявал мозъците на войниците. Мери беше извърнала просълзени очи от клетия човечец, загубил разсъдъка си.

Вестниците бяха пълни с новини за Болшевишката революция в Русия и масовия арест на руското императорско семейство. В кухнята се говореше, че господарят трябва да се прибере вкъщи всеки момент. Госпожа Карадърс беше получила телеграма с нареждане да подготви къщата за предстоящото му завръщане, което моментално я бе накарало да се развилнее. Мери и Нанси трябваше да лъскаат сребърните прибори три пъти, докато Смит, икономът, не дадеше одобрението си.

— Все едно господарят ще забележи, ако лъжичките му за чай имат една-две точки по тях! — ядосваше се Нанси. — След толкова

време в оная руска лудница сигурно просто ще се радва да спи удобно в собственото си легло.

Въпреки че къщата беше в пълна готовност за посрещането му, от Лоурънс Лайл нямаше и следа. Тогава, четири дни по-късно, госпожа Карадърс беше излязла с кървясали очи пред персонала и им беше съобщила, че господарят е пристигнал у дома в три часа сутринта.

— И поради причини, които ще разберете своевременно, не съм спала оттогава — оплака се тя. — Божичко — вдигна изумено вежди към Смит, — никога не съм очаквала такова нещо от него. — Двамата се спогледаха недоумяващо, преди госпожа Карадърс да продължи. — Мери, двамата с господаря искаме да говорим с теб в гостната точно в единайсет часът.

— В беда ли съм?

— Не, Мери, не ти си в беда... Както и да е, няма да говорим повече по въпроса, докато не се срещнеш с господаря. Гледай да се появиш с чиста униформа и от шапката ти да не виси нито косъм.

— Да, госпожо Карадърс.

— Какво ли се е случило? — обади се Нанси, когато госпожа Карадърс излезе от кухнята. — Май нещо ѝ е взело акъла. Защо ли искат да говорят с теб?

— Е, след няколко часа ще разбере — отвърна лаконично Мери.

Мери застана пред гостната точно в единайсет часа и почука на вратата. Отвори я госпожа Карадърс.

— Ела да се запознаеш с господин Лайл, Мери.

Мери влезе в стаята. До камината стоеше висок мъж, който много приличаше на по-малкия си брат, Себастиан. Но Лоурънс Лайл като че ли беше взел най-доброто от общия им генетичен запас.

— Добро утро. Аз съм Лоурънс Лайл. Ъ... Мери, ако не греша?

— Точно така, сър — потвърди тя с реверанс.

— Мери, в домакинството ни възникна една... деликатна ситуация. А госпожа Карадърс е на мнение, че ти си единственият човек, който може да ни окаже помощ.

— Ще се постарая, сър. Стига да знам с какво мога да помогна — отвърна смутено Мери.

— Госпожа Карадърс ме осведоми, че си израснала в манастирско сиропиталище.

— Така е, сър.

— И по време на престоя си там си помагала в грижите за другите деца, особено по-малките?

— Да, сър, когато майките в безизходица оставяха бебетата си на прага ни, с монахините се грижехме за тях.

— Значи харесваш бебета?

— О, да, сър, обожавам ги.

— Чудесно, чудесно — закима Лоурънс Лайл. — Е, Мери, ситуацията е следната: връщам се от странството си с невръстно детенце, чиято майка, също като онези бедни жени, оставяли отрочетата си на прага на манастира, бе... неспособна да се грижи за него. Помоли ме да го взема от ръцете ѝ за известно време.

— Разбирам, сър.

— С госпожа Карадърс обсъдихме възможността да наемем бавачка, но тя ме посъветва да възложим на теб тази задача, поне временно. В момента съдействието ти като прислужничка не е особено необходимо и това едва ли ще се промени през идните месеци. Затова с госпожа Карадърс искаме незабавно да поемеш грижите за бебето.

— Разбирам, сър. И колко е голямо бебето, сър?

— Би трябвало да е на... ами — Лоурънс се замисли за момент, — бих казал, че малката е на не повече от четири-пет месеца.

— Ясно, сър, а къде е?

— Ето там.

Той посочи към плетено бебешко кошче, сложено върху шезлонга в другия край на гостната.

— Отиди да я видиш, ако желаш.

— Благодаря, сър.

Когато Мери се доближи до кошчето и надникна колебливо вътре, Лоурънс добави:

— Мисля, че е доста симпатична за бебе, въпреки че нямам много опит в тази сфера. Освен това е доста послушна. Във влака от Франция до Ламанша дори не гъкна.

Мери се беше загледала в буйната тъмна косица и бледото, но съвършено личице на детето. Палецът му беше пъхнат в устата и то спеше спокойно.

— Нахраних я преди час — коментира госпожа Карадърс. — Става много гласовита, като ѝ престърже стомахът. Предполагам знаеш как да храниш бебе с шише и да сменяш пелени?

— Разбира се, госпожо Карадърс. — Мери гледаше бебето с усмивка. — Как се казва?

Лоурънс се поколеба, преди да отговори.

— Ана, името ѝ е Ана.

— Спор няма — прошепна Мери, — много е красива. И да, сър, с радост бих се грижила за нея.

— Хубаво, уредихме въпроса, значи. — Лоурънс изглеждаше облекчен. — Бебето ще спи на втория етаж; в момента подготвят стаята ѝ. Още днес ще се пренесеш при нея, за да можеш да я храниш през нощта. За момента си освободена от всичките си домакински задължения. Двете с госпожа Карадърс трябва да купите всичко необходимо за детето: детска количка, дрехи и така нататък.

— Никакви дрехи ли си няма, сър?

— Майката я изпрати само с малка чанта за из път. Друго си няма. Така че — той посочи вратата — предлагам да я качиш на горния етаж и да се настаниш в новата си стая.

— Мога ли да попитам от коя държава е бебето? — позволи си Мери.

Лоурънс Лайл свъси вежди и се замисли за момент.

— От сега нататък е англичанка. Ако някой се поинтересува, включително членовете на персонала ми, тя е дъщерята на мой близък приятел, чиято съпруга се е поболяла при раждането ѝ. Баща ѝ е загинал на бойното поле след месец. Затова съм я приел като своя повереничка, докато майка ѝ се възстанови достатъчно, че да си я вземе. Разбрахме ли се, Мери?

— Да, сър. Обещавам да се грижа възможно най-добре за Ана.

Мери направи малък реверанс, излезе от стаята и се запъти към втория етаж, носейки внимателно кошничката с бебето. Като се качи до стълбищната площадка, изчака госпожа Карадърс да я настигне.

— Ела да ти покажа къде ще живееш. — Госпожа Карадърс я поведе надолу по коридора към стая с изглед към квадратната градина. — Настаних те в тази стая, защото е възможно най-далеч от господаря. Каквото и да казва, тая госпожица вдига врява до бога, като огладнее, а не бива да го безпокоим.

Мери плъзна удивен поглед из красивата стая пред себе си. Беше обзаведена с тоалетна масичка и удобно легло от ковано желязо, застлано с покривка.

— И да не се възгордееш, госпожичке — предупреди я икономката. — Тук си единствено защото трябва да гледаш бебето нощем.

— Наясно съм — побърза да се съгласи Мери, съзнавайки, че неочакваното ѝ повишение може да застрашава позицията на госпожа Карадърс.

— Имай предвид, че е само временно. Сигурна съм, че при първа възможност господарят ще наеме професионална бавачка. Но както сама знаеш, покрай тая война ще е като да търси игла в копа сено. Дано си благодарна, че предложих именно теб, момичето ми. И да не ме разочароваш, ясно ли е?

— Ще се постарая, госпожо Карадърс, обещавам — увери я Мери. — И между другото няма смисъл да харчим пари за бебешки дрехи. Сръчна съм с иглата и конеца, а и много обичам да шия.

— Хубаво. Изнеси вещите си от другата стая, когато можеш. Тук си имаш клозет и баня. Край с гърнетата за теб, момичето ми. Голяма си щастливка, а?

— Да. Благодаря ви за тази възможност, госпожо Карадърс.

— Добро момиче си ти, Мери, нищо, че си ирландка. — Госпожа Карадърс тръгна към вратата, после се спря. — Знам ли и аз — проточи тя, — нещо ми намирисва в цялата тая работа. След като ти си тръгна с бебето, господарят ме накара да предам на Смит да стегне малка пътническа чанта и да я сложи в таванската стая. Каза, че трябвало да я държим там, докато майката на бебето не дойде да си го вземе. Малката обаче хич не ми прилича на англичанка — добави тя, надничайки в кошницата. — А на теб?

— Определено е нетипична за нашите ширини — съгласи се предпазливо Мери. — Такава тъмна коса и такава бяла кожа.

— Мен ако питаш, сигурно е рускинче — предположи госпожа Карадърс. — Ама едва ли някога ще узнаем.

— Важното е, че е в безопасност при нас — каза Мери.

— Да, права си — съгласи се по-възрастната жена. — Хайде, ще се видим долу.

И така, Мери най-сетне остана насаме с повереничката си. Седна на леглото, слагайки кошницата до себе си, и загледа мъничкото личице на бебето. След малко, сякаш беше усетила, че я наблюдават, Ана се размърда и отвори сънени очички.

— Здравей, гълъбче — изчурулика Мери, вирайки се в дълбоките ѝ кафяви очи. Пред погледа ѝ изражението по малкото личице се промени и ѝ стана ясно, че вече и бебето я наблюдава както тя него.

Хвана малката му ръчичка с пръсти.

— Здравей, Ана, тук съм да се грижа за теб.

Беше любов от пръв поглед.

13

Войната се проточи и през следващите няколко месеца, а Мери получи само още едно писмо от Шон. В него той изразяваше увереността си, че съюзниците най-сетне започвали да надделяват над врага. Мери му пишеше най-предано всяка седмица и се молеше за него всяка нощ.

Но в мислите ѝ вече не живееше само Шон, а и малкото, прелестно същество, за което се грижеше. Беше с нея по цяло денонощие. Сутрин, след като я нахранеше, я извеждаше в градината, а през това време переше пеленките ѝ и малките дрешки, които ѝ беше ушила собственоръчно. След обяд слагаше Ана в голямата количка и я разхождаше до градините на двореца „Кенсингтън“. Сядаше до статуята на Питър Пан и подслушваше сладките приказки на другите бавачки, които се събираха там с поверените им деца.

Те не говореха с нея — гледаха я отвисоко, понеже Мери още носеше слугинската си униформа, докато те самите се обличаха в обикновени сиви рокли.

След разходката, ако господарят не си беше вкъщи, Мери хранеше бебето в кухнята, където целият персонал се събираше да му гука. Ана обичаше да е център на вниманието; седеше изправена в дървеното си детско столче и блъскаше с лъжица по масата, пеейки в ритъма на трясъците. С всеки изминал ден научаваше по нещо ново, на което публиката ѝ се възхищаваше от сърце. Останалите членове на персонала не проявяваха враждебност към Мери заради новата ѝ позиция. Все пак отговаряше за малкото слънчице, което озаряваше кухнята им. Ана беше любимката на всички.

Нощем, седейки до кошницата с бебето, Мери шиеше роклички с красиво бродирани яки, плетеше жилетчици на една кука и терлички. Ана се разхубавяваше с всеки изминал ден; бледите ѝ бузи се изпълваха, а свежият въздух им придаваше приятна руменина.

Лоурънс Лайл се отбиваше до детската стая от време на време да види бебето и да се поинтересува как е, но винаги бързаше да си

тръгне. За нещастие желанието на Мери да му покаже своята гордост обикновено оставаше пренебрегнато.

Една октомврийска вечер, когато новината за сигурната победа вече кънтеше из лондонските улици, Мери седеше до креватчето на Ана и я гледеше как спи. В къщата витаеше приповдигната атмосфера и всички чакаха със затаен дъх дълго обещаваното примирие.

Подобно на още хиляди други жени, чиито мъже бяха на фронта, Мери често си беше представяла как ще се почувства, когато обявяха края на войната. А сега, помисли си тя с въздишка, я мъчеше несигурност.

Ана се размърда и измърмори нещо насън. Мери незабавно отиде до креватчето, надникна вътре и помилва меката ѝ бузка.

— Какво ще правиш, ако мен ме няма да се грижа за теб.

От очите ѝ рукнаха неканени сълзи.

Примирието бе обявено три седмици по-късно. Госпожа Карадърс се съгласи да гледа Ана за няколко часа, за да могат Мери, Нанси и Сам, лакеят, да се присъединят към хилядите лондончани, чествращи победата. Мери бе повлечена по алеята към Бъкингамския дворец от ликуваща тълпа, размахваща знамена и изпълваща града с тържествени песни и радушни възгласи. Грохотна врява огласи въздуха, когато две дребни фигури се появиха на балкона — Мери беше твърде далеч да ги види добре, но знаеше, че това са крал Джордж и съпругата му, нейна съименница.

Обърна се и видя Нанси да целува страстно Сам, а после попадна в нечия здрава хватка.

— Прекрасна новина, нали, госпожице? — каза войникът, завъртя я в кръг и пак я остави на земята. — Днес се ражда един съвършено нов свят.

Нанси и Сам бяха попаднали сред онази част от тълпата, която се стичаше надолу по алеята към площада „Трафалгар“, където щеше да продължи празненството. Мери се върна сама през препълнените улици, наслаждавайки се на заразното щастие около себе си, но и неспособна да му се отдаде напълно.

Краят на войната бележеше краят на времето ѝ с Ана.

Един месец по-късно Мери получи писмо от Бриджит, майката на Шон. Писането никога не ѝ се беше удавало, затова писмото ѝ беше сбито и неуклончиво. Всички оцелели войници от Дънуърли се били върнали в селото. Шон не бил сред тях. Някое от момчетата си спомняло, че го видяло жив при последната им битка при река Сома, но преди седмица Бриджит била получила писмо от Военновременния кабинет, според което синът ѝ официално се водел изчезнал по време на акция.

Тъй като писмото беше доста неграмотно написано, на Мери ѝ бяха нужни няколко минути да възприеме смисъла му. Шон беше обявен за изчезнал по време на акция. Считан за мъртъв? Мери не знаеше. Беше чула, че във Франция царял пълен хаос, тъй като всички войници се отправяли към домовете си. Огромен брой от тях още били в неизвестност. Тоест, мислеше си отчаяно тя, още има надежда, нали така?

Докато останалата част от света лека-полека започваше да обръща поглед към бъдещето за пръв път от пет години, Мери имаше чувството, че е попаднала в преддверието на ада. И не виждаше смисъл да се връща в Ирландия, докато не получеше новини за Шон. Поне тук, в Лондон, си имаше работа и шилингите под дюшека ѝ се умножаваха с всеки изминал месец.

— Май е най-разумно поне за момента да остана при теб, нали така? — говореше галовно на Ана, докато я къпеше. — В Ирландия не ме чака нищо, ако Шон не е с мен, миличка, нищо.

С приближаването на Коледа в дома „Кадоган“ отново започнаха да се появяват гости. Една сутрин в средата на декември Лоурънс Лайл извика Мери в гостната.

Със заседнало в гърлото ѝ сърце тя го поздрави с реверанс и зачака секирата да се стовари върху врата ѝ.

— Мери, заповядай, седни.

Тя вдигна вежда изненадано. Беше крайно необичайно прислужница да седне пред господаря си. Затова изпълни заръката му плахо.

— Искан да те попитам как вървят нещата с Ана.

— О, прелестно същество е миличката. Вече пълзи и едвам успявам да я настигна, толкова е бърза! Съвсем скоро ще проходи и тогава вече не знам какво ще правим. — Мери се усмихна с искрена любов в очите.

— Хубаво, хубаво. Е, Мери, навярно си забелязала, че домът започва да си възвръща някогашния живот. В този смисъл ни е необходима още една прислужничка за трапезарията.

Лицето на Мери посърна, а сърцето забумтя в гърдите ѝ.

— Да, сър.

— Това беше предишната ти позиция и е редно да се върнеш на нея.

— Да, сър.

Мери беше свела поглед и трябваше да стисне зъби, за да възпре сълзите си.

— Госпожа Карадърс обаче смята, че се справяш блестящо с Ана. Изтъкна, че връзката, която двете сте изградили помежду си, е силна и безкрайно ползотворна за развитието на детето. Съгласен съм с нея. Затова, Мери, бих искал да те попитам какви са плановете ти за бъдещето. Съжалявам, че годеникът ти още е в неизвестност, но ето какво: готов съм да ти предложа постоянна работа като бавачка на Ана. Стига да не възнамеряваш да побегнеш към Ирландия веднага щом се върне мъжът ти.

Двамата си размениха погледи, които ясно казваха, че вероятността това се случи намалява с всеки изминал ден.

— Е, сър, няма как да знам дали ще се върне при мен, но докато... го няма, с удоволствие... с огромно удоволствие бих продължила да се грижа за Ана. Но завърне ли се... годеникът ми — запъна се Мери, — най-вероятно ще искам да отпътувам за Ирландия с него. И смятам, че е редно да го знаете, сър.

Лоурънс Лайл се замисли за момент, претегляйки наум двата варианта.

— Е, май е най-добре да мислим по въпроса, като му дойде времето.

— Да, сър.

— Всички избягваме да си правим планове за бъдещето, но госпожа Карадърс ме уверява, че грижите ти за Ана са безукорни. Затова, ако приемеш позицията, ще получиш повишение на заплатата с

десет шилинга месечно и ще помоля госпожа Карадърс да ти уреди подходяща униформа. Не искам приятелите ми да си мислят, че не се грижа подобаващо за детето.

— Благодаря ви, сър. И ви обещавам, че ще продължа да давам всичко от себе си за Ана. Тя е толкова красиво дете. Ако искате, елате да я видите. Или пък аз да ви я донеса? — предложи ентусиазирано тя.

— Когато ми остане време, може да я доведеш. Благодаря ти, Мери, и продължавай в същия дух. Би ли помолила госпожа Карадърс да дойде при мен, за да обсъдим наемането на нова прислужничка?

— Разбира се, сър. — Мери стана и тръгна към вратата. После спря и се обърна. — Сър, смятате ли, че майката на Ана някога ще дойде за нея?

Лоурънс Лайл въздъхна, после поклати глава.

— Не, Мери, не ми се вярва. Едва ли някога ще дойде.

Мери тръгна надолу по стълбището към кухнята с ведро крачка и гузна съвест. Може и да беше загубила възлюбения си Шон за момента, но изпитваше силно облекчение от факта, че не беше загубила и Ана.

Месеците се нижеха, а вести за Шон нямаше. Мери отиде до Военновременния кабинет и се нареди на опашка заедно с другите клетници, чиито близки още не се бяха завърнали при тях. Мъжът зад бюрото, осезаемо напрегнат заради опашката от отчаяни жени пред себе си, потърси името на Шон в списъците си с хора в неизвестност.

— Съжалявам, госпожо, но не мога да ви кажа нищо ново. Сержант Райън още не е идентифициран, нито жив, нито мъртъв.

— Възможно ли е тогава да е жив, но просто — Мери сви рамене отчаяно — да е загубил паметта си например?

— Разбира се, госпожо, амнезията поражда множество войници. Но ако е жив, досега би трябвало някой да го е разпознал. Униформата на Ирландската гвардия се набива на око.

— Да, но можем ли... можем ли със семейството му да храним надежда, че ще се върне?

Ако съдеше по изражението му, явно по много пъти на ден му задаваха същия въпрос.

— Докато не бъде открито, ъм... тяло, не бива да губите надежда. Но не е моя работа да съветвам вас и семейството ви колко дълго да поддържате надеждата си жива. Ако сержант Райън не бъде открит през следващите няколко седмици, Военновременният кабинет ще се свърже с вас и статусът му ще бъде променен на „изчезнал по време на акция, считан за мъртъв“.

— Разбирам. Благодаря ви.

Без да каже друго, Мери стана и напусна сградата.

Шест месеца по-късно Мери получи следното писмо от Военновременния кабинет:

Скъпа госпожице Бенедикт,

В отговор на Вашето запитване за местонахождението на сержант Шон Майкъл Райън трябва с прискърбие да ви информирам, че яке, белязано с неговия армейски номер и съдържащо идентификационните му документи, е било открито във вражески окоп в департамент Сом, Франция. Макар и до момента да не е било открито тяло, за жалост при гореспоменатите обстоятелства трябва да приемем, че сержант Райън, е намерил смъртта си на бойното поле, изпълнявайки гражданския си дълг.

Изпращаме най-сърдечните си съболезнования както на Вас, така и на семейството му, до което ще изпратим отделно уведомление. Тук бих искал да изкажа едно лично наблюдение: фактът, че якето му е било открито във вражески окоп несъмнено ще фигурира в досието му. И мога да Ви осведомя, че вече е споменат в официалните комуникета.

В момента сержант Райън е предложен за посмъртен орден за храброст.

Съзнаваме, че това е недостатъчно обезщетение за загубата на близък човек, но именно благодарение на хора

като сержант Райън войната имаше задоволителен край и мирът бе възстановен.

Искрено Ваш,

Едуард Ранкин

Мери заведе Ана в кухнята и помоли госпожа Карадърс да я гледа за час, докато тя се поразходи.

Воднистите очи на госпожа Карадърс се изпълниха със състрадание, като видя преbledнялото лице на Мери.

— Лоши новини?

Мери кимна.

— Трябва ми малко свеж въздух — прошепна тя.

— Не бързай да се прибиращ. Двете с Ана ще се справим и сами, нали така? — попита тя бебето с гальовен тон. — Много съжалявам, скъпа. — Тя протегна колебливо ръка и я сложи върху рамото на Мери. — Беше прекрасно момче и знам с какво нетърпение го чакаше да се върне през всичките тези години.

Мери кимна вцепенено и излезе във фоайето да облече палтото си и да обуе ботушите си. Учудващото състрадание на госпожа Карадърс бе изпълнило очите ѝ със сълзи, а не искаше Ана да я вижда в такова състояние.

Мери седна в градината пред къщата, гледайки как децата играят и как двойка влюбени се разхождат хванати за ръце. Този нов свят — светът, в който вече цареше мир и в който всеки имаше правото да преследва щастията си и да се радва на дребните удоволствия в живота, — беше свят, който бе просъществувал благодарение на хора като Шон. А той самият не беше доживял да го види.

Мери остана на пейката, дори когато се смрачи и другите посетители на градината започнаха да си тръгват. През това време премина през цялата гама от емоции: тъга, страх, гняв... и пророни повече сълзи, отколкото през целия си живот досега.

Препрочете писмото два пъти, подклаждайки мислите си със съдържанието му.

Шон... онзи внушителен, жизнен великан. Толкова силен... толкова млад...

Мъртъв.

Вече не дишаше. Вече не беше част от земята. Отишъл си беше. Вече нямаше да се усмихва топло, да хули, да се смее...

Да обича.

Ноцта се спусна, но Мери не помръдваше от мястото си.

След като се успокои и преодоля първоначалния шок, започна да размишлява върху последиците от смъртта му за самата нея. Не се бяха оженили, така че не ѝ се полагаше вдовишка пенсия. Животът, който си беше представяла преди толкова много години — с мъж, който да я обича и да се грижи за нея, да я брани и да подсигури покрив за нея и собственото ѝ семейство, — се беше изпарил.

Отново беше сама. За втори път в живота си оставаше сираче.

Не се и съмняваше, че ако се върнеше в Ирландия, родителите на Шон щяха да я приветстват с отворени обятия. Но що за живот щеше да води? Въпреки че нямаше намерение да търси мъж, който да заеме мястото на сина им, Мери знаеше, че всяко развлечение, което си позволеше, щеше да е като трън в очите на скърбящите му родители. А и присъствието ѝ щеше да им напомня за огромната им загуба.

Мери потри бавно лицето си с длани. Мартенският въздух започваше да захлажда и тя усети, че трепери, но дали от шок, или от студ, не знаеше. Стана и се огледа тъжно наоколо, спомняйки си как двамата с Шон бяха седели тук заедно.

— Сбогом, мили. Бог да те благослови и сладки сънища — прошепна тя и се запъти към изхода на градината и единствения живот, който ѝ беше останал.

Ана вече беше на три годинки и косата ѝ беше избуяла в черна, лъскава грива, която си контрастираше с млечнобялата ѝ кожа. Щапукаше насам-натам из детската стая почти без да пада и всички в къщата се дивяха на вродената ѝ грация. Дори Лоурънс Лайл често караше Мери да я води в гостната и да изпълнява свършения реверанс, на който я беше научила бавачката ѝ.

Незнайно как, може би инстинктивно, Ана усещаше, че човекът, който идваше да види от време на време, беше важна фигура в живота ѝ. Мери имаше чувството, че малката прави всичко възможно да го впечатли — усмихваше му се слънчево и отваряше ръчички за прегръдка.

Въпреки доброто си физическо развитие, Ана все още не можеше да говори нормално, но пък произнасяше разни повтарящи се звуци и дори някои думички, затова Мери гледаше да не се тревожи.

— Как се развива говорът ѝ? — попита я веднъж Лоурънс Лайл, докато Ана седеше до него в гостната.

— Бавно, сър, но от опит знам, че всички дребосъци напредват със своя собствена скорост.

Когато дойде време да си ходят, Ана прегърна господин Лайл през раменете.

— Кажи ми „довиждане“, Ана — подкани я той.

— Д-до... виждане — скалъпи Ана.

Лоурънс Лайл вдигна едната си вежда.

— Хайде пак, Ана, браво на момичето.

— Д-до... в-виждане — повтори услужливо момиченцето.

— Ммм... Мери, струва ми се, че Ана заеква.

— Не, няма страшно — отхвърли смутено Мери. Господарят изразяваше гласно собствените ѝ опасения. — Просто още се учи да изговаря думите.

— Е, ти си експертът по малките деца, но все пак нека я следим внимателно.

— Да, сър, непременно.

И наистина през следващите няколко месеца, докато Ана научаваше нови и нови думи, говорният ѝ дефект започна да става твърде осезаем, за да го отдават на ранния етап от развитието ѝ. Разтревожена, Мери реши да се посъветва с икономката.

— Няма какво да се направи, мен ако питаш — сви рамене госпожа Карадърс. — Просто гледай да не говори много пред господаря. Знаеш, че аристократите не обичат децата им да имат несъвършенства. А тъй като Ана е най-близкото, което има до отроче, мисля, че е най-добре да му го спестяваме колкото може по-дълго.

Несъгласна със съвета ѝ, Мери посети местната библиотека и намери книга, в която се описваше недъгът. Оттам научи, че ситуацията, в които детето се чувстваше напрегнато, правеха заекването ѝ по-осезаемо. И че тя самата, като нейна гледачка, трябваше да се старае да говори възможно най-ясно, за да може Ана да чува добре думите и да ги имитира доколкото може.

Всички в кухнята ѝ се смееха, когато говореше бавно на Ана, влагайки голямо старание в изговора на всяка дума, и убеждаваше останалите служители да следват примера ѝ.

— Ако не внимаваш, малката ще започне да заеква и с ирландски, и с лондонски акцент — изкиска се веднъж госпожа Карадърс. — Мен ако питаш, най-добре не се занимавай. Остави я тая работа на природата.

Но Мери не беше на същото мнение и продължи да обръща внимание на детето. Съобразявайки се със съвета на госпожа Карадърс обаче, научи малката да си мълчи в присъствието на господаря, с надеждата, че симпатичният ѝ реверанс и очарованието ѝ ще прикрият проблема, докато в същото време я обучаваше на няколко основни думички, които ѝ бяха нужни в контактите с него.

От време на време господин Лайл споменаваеше мълчаливостта на Ана, но Мери продължаваше да отклонява темата.

— 3-защо не мога да говоря с н-него, М-мери? — попита я веднъж Ана, когато с Мери се връщаха от гостната.

— Всичко с времето си, миличка, всичко с времето си — успокои я Мери.

Тя обаче бе намерила свой собствен начин за комуникация с попечителя си.

Няколко месеца по-късно след обичайния им половин час заедно Мери почука на вратата на гостната, за да вземе Ана.

— Влез.

Мери отвори вратата и завари Лоурънс Лайл да стои до камината, съсредоточил поглед в Ана, която се въртеше из стаята в ритъм с музиката, звучаща от грамофона.

— Виж я само как танцува... изумителна е — прошепна той, вперил запленено очи в детето. — Имам чувството, че инстинктивно знае движенията.

— Да, много обича да танцува. — Мери с гордост загледа как детето, потънало в свой собствен свят, кръжеше грациозно из стаята в тон с мелодията.

— Може и да не е особено разговорчива, но погледни как се изразява с езика на тялото си — коментира Лоурънс.

— Каква е тази музика, сър? Прелестна е — възхити се Мери, наблюдавайки как Ана опъва крака, огъва тялото си и прави пируети.

— Музиката към балета „Умиращият лебед“ на Фокин. Гледах го веднъж, в операта „Киров“ в Санкт Петербург... — Той въздъхна. — Никога през живота си не бях виждал нещо толкова красиво.

Музиката свърши и иглата започна да се върти във въздуха, а пращането на плочата под нея остана единственият звук в стаята.

Лоурънс Лайл се изтръгна от унеса, в който беше изпаднал.

— И така — подхвана той. — Ана, танцуваш прекрасно. Искаш ли да те запиша на уроци?

Момиченцето едва ли разбра въпроса му, но кимна въпреки това.

Мери погледна тревожно към Ана, а после и към Лоурънс.

— Не смятате ли, че е прекалено мъничка да ходи на уроци по танци, сър?

— Напротив. В Русия започват точно на тази възраст. А и познавам много руски емигранти, живеещи в Лондон. Ще ги разпитам дали се сещат за подходящ учител по танци и ще те уведомя.

— Добре, сър.

— Об-бичам ви, г-господин Лайл — каза най-ненадейно Ана и му се усмихна широко.

Лоурънс Лайл се смая от внезапното обяснение в любов на повереничката си, а Мери я хвана за ръката и я поведе с чевръста крачка към вратата, преди да е успяла да каже още нещо.

— Мери, чудя се дали е удачно повереничката ми да ме нарича „господин Лайл“. Звучи толкова... официално.

— Е, сър, имате ли някакви предпочитания? — осведоми се Мери.

— Не смятате ли, че „чичо“ би било подходящо обръщение предвид обстоятелствата? Все пак съм ѝ попечител.

— Звучи идеално, сър.

Ана се обърна към него.

— Л-лека н-нощ, чичо — каза детето и двете излязоха от стаята.

Лоурънс Лайл се оказа верен на думата си и няколко седмици по-късно Мери се озова в ярко осветен салон с огледални стени в сграда на име „Фезънтри“, намираща се на Кингс Роуд в Челси. Учителката, принцеса Астафиева, беше кльощава дама с тюрбан на главата, пушеща цигара „Собрание“ през цигаре и облечена с пъстроцветна копринена пола, която се влачеше след нея — изобщо имаше подобаващо екзотичен и неприветлив вид.

Ана стисна ръката на Мери още по-силно, а по преbledнялото ѝ лице се изписа видим страх при вида на особнячката.

— Мой скъп приятел Лоурънс уверил ме, че тази малка госпожица е добра танцьорка.

— Така е, мадам — отвърна стеснително Мери.

— Тогава нека видим как се движи на музика. Съблечи свое палто, дете — нареди тя и даде сигнал на пианиста да засвири.

— Просто потанцувай, както правиш пред чичо ти — прошепна ѝ Мери и я побутна към центъра на подиума. В първите няколко секунди Ана изглеждаше сякаш се кани да избухне в сълзи. Но когато красивата музика хвана ухото ѝ, тя се залюля и тялото ѝ поде обичайните плавни, елегантни движения.

След две минути принцеса Астафиева почука по дървения под с пръчката си и пианистът спря да свири.

— Видях достатъчно. Лоурънс е прав. Детето има вродено усещане към музика. Затова ще я взема. Вие ще водите Ана тук всяка сряда в три часа.

— Да, мадам. Бихте ли ми казала от какво ще се нуждае?

— Засега от нищо друго, освен от свое тяло и боси крака. До скоро.

Принцеса Астафиева кимна и се понесе към вратата.

Мери трябваше да придумва Ана да се върне в салона и да я подкупи с розовата рокличка с тюлена пачка, която ѝ беше ушила специално за първия урок, и с обещанието за чай с кифлички на площад „Слоун“ след това.

Останалите членове на прислугата също бяха приели хрумването на Лоурънс Лайл с вдигнати в почуда вежди.

— Ще я кара да танцува още преди да се е научила да ходи и говори! — беше се изумила госпожа Карадърс. — Сигурно дългият престой в Русия му е разхлопал дъската. По цял ден върти оная тягостна музика на грамофона. За разни примиращи лебеди и други такива.

Въпреки всичко, когато Мери отиде да вземе Ана след първия ѝ урок, детето я посрещна с усмивка. Докато хапваха обещаните кифлички, Ана ѝ разказа, че се била научила да държи стъпалата си в странна патешка позиция. И да прави разни движения с ръце във въздуха.

— Всъщност учителката не е в-вещица, Мери.

— И си сигурна, че искаш да продължиш с уроците? — попита я Мери.

— О, д-да, искам да отида пак.

През пролетта на 1926-а Ана отпразнува осмия си рожден ден. Тъй като Лоурънс Лайл нямаше представа коя е точната ѝ рождена дата, бяха избрали произволен ден в средата на април.

Мери наблюдаваше с гордост как Ана разрязва тортата, която господарят ѝ беше купил. После, разтреперана от вълнение, отвори и подаръка си от него — чифт розови сатенени туфли.

— Б-благодаря, чичо, прекрасни са. М-може ли да ги обуя още сега? — попита Ана.

— Разбира се, но след като хапнеш торта. Не бива да ги оцапваме с шоколад, нали? — укроти я Мери с радостно пламъче в очите.

— Абсолютно вярно, Мери. После може да ги обуеш и да ми потанцуваш с тях в гостната, съгласна ли си, Ана? — предложи Лоурънс.

— Р-разбира се, чичо — усмихна му се момиченцето. — А какво ще кажеш и ти да потанцуваш с мен? — пошегува се тя.

— Едва ли — засмя се той. После кимна на прислужниците, събрани в трапезарията, и ги остави да похапнат от тортата.

След един час Ана, обута в новите си розови туфли, тръгна към трапезарията.

Мери се усмихна, затваряйки вратата след нея. Връзката между Лоурънс и Ана несъмнено беше заякнала. Когато му се наложеше да замине за чужбина по дипломатическа работа и приближеше моментът да се прибере, Ана го чакаше нетърпеливо на прозореца в стаята си. Видеше ли я да търчи към него, той самият също засилваше и мрачното изражение мигновено напускаше лицето му.

Напоследък беше станал по-грижовен от истински баща, коментираше често Мери пред колегите си в кухнята. Дори беше решил да ѝ наеме гувернантка.

— Май е най-добре да я образуваме вкъщи. Не е хубаво другите деца да ѝ се присмиват заради заекването — беше изтъкнал той.

Но най-силно увлечение Ана изпитваше към балета. Живееше и дишаше с него, очакваше с нетърпение всеки урок и ежедневно упражняваше новите пози, на които я беше научила принцеса Астафиева.

Смъмреше ли я Мери за пълното ѝ нехайство относно учебния материал, Ана ѝ се усмихваше широко с думите:

— К-като порасна, н-няма да имам нужда от п-познания по история, защото ще б-бъда най-добрата б-балерина на света! А ти, Мери, ще до-дойдеш на първото ми представление, к-когато ще изиграя ролята на Одета и Одиля в „Л-лебедово езеро“!

Мери ѝ имаше вяра. Ако всичко опираше само до решимост, Ана несъмнено щеше да изпълни мечтата си. А и принцеса Астафиева ги беше уверила, че е достатъчно даровита за целта.

Като се качи на горния етаж да извика Ана за вечерната ѝ баня, Мери я завари да се върти в пируети из стаята с обзето от вълнение лице.

— П-познай какво?! Принцесата и чичо ще ме водят да гледам „Руския балет“ на Д-Дягилев! Ще изнасят представление в Кралския оперен театър „Ковънт Гардън“. Алисия М-Маркова ще изпълнява

ролята на Аврора в „Спящата красавица“! — Ана завърши танца си хвърляйки се в ръцете на Мери. — К-какво ще кажеш, а?

— Много се радвам за теб, скъпа — усмихна ѝ се Мери.

— Чичо каза, че утре трябва да ме водиш на пазар за нова рокля! Искам кадифена с г-голяма бяла панделка през кръста — поясни тя.

— В такъв случай ще обиколим магазините — съгласи се Мери.
— А сега е време за вана.

Въпреки че Мери нямаше как да знае, нощта, в която господин Лайл заведе Ана на първото ѝ балетно представление, щеше да промени живота на всички тях.

Ана се върна, стиснала програмата в малките си ръчички, а очите ѝ направо горяха от удивление.

— Госпожица М-Маркова беше приказна — каза замечтано тя, докато Мери я завиваше в леглото. — А партньорът ѝ, Антон Долин, я издигаше над главата си сякаш т-тежеше колкото перце. Принцеса Астафиева каза, че познавала госпожица М-Маркова. Един ден може да ме запознае с нея. Представи си само — добави тя, пъхвайки програмата под възглавницата си. — Л-Лека нощ, Мери.

— Лека нощ, съкровище — прошепна Мери. — Сладки сънища.

Няколко дни по-късно госпожа Карадърс влезе в кухнята невероятно развълнувана.

— Господарят е в гостната. Помоли ме да му занеса следобедния чай. И е в компанията на... — госпожа Карадърс направи пауза за по-голям ефект — ... жена.

Всички прислужници наостриха уши.

— Коя е? Знаеш ли? — попита Нанси.

— Не, не знам. Може и да греша, но погледът в очите на господаря ме наведе на мисълта, че... — Госпожа Карадърс сви рамене. — Е, може би избързвам, но имам чувството, че закоравелият ни ерген е на път да се откаже от това си звание.

През следващите няколко седмици ставаше все по-ясно, че предчувствието на госпожа Карадърс ще се окаже вярно. Елизабет Деланси се превърна в редовна посетителка на къщата. Прислужниците успяха да скалъпят историята от късчетата информация, подочути от тук от там. Госпожица Деланси беше вдовицата на стар приятел на Лоурънс Лайл от колежанските му години в Итън. Съпругът ѝ, офицер във Великобританската армия, беше загубил живота си в битката край река Сомма, също като Шон.

— Ама и тая госпожица Деланси е една! — изпуфтя един следобед една от прислужничките, връщайки се с чаения поднос от гостната. — Каза ми, че кифличките били стари и готвачът трябвало да направи нещо по въпроса.

— И за каква се мисли, та ще прави такива коментари?! — възмути се госпожа Карадърс. — Вчера ми заяви, че по огледалото в гостната имало петна и трябвало да изпратя някоя от прислужничките да го излъска.

— А и прилича на кобила — добави Нанси — с това дълго лице и тия увиснали клепачи!

— Не е голяма красавица, така си е — съгласи се госпожа Карадърс, — пък и на височина е почти колкото господаря. Ама не видят ѝ ме притеснява, а характерът. Хубавичко се намърдва под покрива му и всичките ще си патим, ако вземе да се нанесе тук, слушайте ми думата.

— А и откакто е пристигнала, господарят вече не вика Ана в гостната — добави тихо Мери. — Всъщност през изминалия месец не ѝ отдели почти никакво време. Горкичката постоянно ме разпитва защо вече не я вика.

— Студенокръвно същество е тая жена и със сигурност няма да позволи някой да се конкурира с нея за сърцето на мъжа ѝ. А всички знаем каква слабост му е Ана. Умира си за нея, а на Мадам Кикимора това няма да ѝ се хареса. — Госпожа Карадърс размаха предупредително пръст.

— Ами ако се ожени за нея? — попита Мери, подтикната от страха си да зададе въпроса, който тегнеше на всички.

— Тогава всичките ще я втасаме — отвърна мрачно госпожа Карадърс, — гаранция ви давам.

Три месеца по-късно господин Лайл свика прислугата в трапезарията, за да им съобщи нещо. С Елизабет Деланси до себе си обяви гордо, че двамата щели да се венчаят възможно най-скоро.

Същата вечер атмосферата в кухнята беше безкрайно потисната. Всеки от слугите знаеше, че уютният им свят е на път да се промени. Веднага след сватбата Елизабет Деланси щеше да поеме контрола над къщата в ролята си на нова господарка. И персоналът щеше да отговаря пред нея.

— Х-харесваш ли госпожица Д-Деланси? — попита тихо Ана, докато Мери ѝ четеше приказка за лека нощ.

— Е, не я познавам особено добре, но съм сигурна, че чичо ти не я харесва напразно.

— Каза ми, че говорът ми бил с-странен и че съм била... — Ана се замисли за думата — ... мършава. К-какво значи „мършава“, Мери?

— О, значи, че си едно прекрасно малко същество, миличка — успокой я Мери, завивайки я в леглото.

— Каза още, че след като се омъжи за чичо, ще трябва да ѝ викам „лельо“. — Ана отпусна глава върху възглавниците с тревога в огромните си тъмни очи. — Няма да ми с-стане майка, нали, Мери? Знам, че ти не си ми м-майка, но като такава те чувствам.

— Не, миличка. Не се безпокой, знаеш, че винаги ще съм до теб. — Мери я целуна нежно по челото.

Като изключи лампата и се запъти към вратата, в тъмната стая прозвуча тънко гласче.

— Мери?

— Какво има, съкровище?

— Тя май не ме х-харесва.

— Не ставай глупава! Как е възможно някой да не харесва точно теб? А сега спри да се тревожиш и затвори очички.

Сватбата се състоя в църква близо до дома на родителите на Елизабет Деланси в Съсекс. Мери трябваше да доведе Ана за церемонията. Племенничките на булката изпълняваха ролята на шаферки.

Младоженците прекараха медения си месец в Южна Франция, през което време жителите на дома „Кадоган“ бяха в постоянно напрежение. В деня на завръщането им госпожа Карадърс нареди къщата да бъде изчистена и излъскана до съвършенство.

— Няма да позволя оная жена да разправя, че не знам как да се грижа за новия ѝ дом — измърмори тя.

Мери облече Ана в най-хубавата ѝ рокля, за да поздрави чичо си и новата си леля, а в сърцето ѝ тегнеше неприятно чувство.

Господин и госпожа Лайл пристигнаха у дома по чаено време. Прислужниците се наредиха в коридора и ги приветстваха с неохотно ръкопляскане. Новата им господарка разговаря на четири очи с всеки от тях. Ана стоеше до Мери в края на опашката, готова да изпълни добре отработения си реверанс. Госпожа Лайл обаче просто ѝ кимна и продължи към гостната. Господин Лайл я последва.

— Искате утре да говори с всеки от нас поотделно — изсумтя похъсно госпожа Карадърс. — С теб също, Мери. Бог да ни е на помощ!

На следващата сутрин слугите се изредиха един по един в гостната, за да се запознаят с новата си господарка. Мери стоеше на тръни отвън, чакайки реда си.

— Следващият — обади се женски глас от вътре и Мери влезе. — Добро утро, Мери — поздрави я Елизабет Лайл.

— Добро утро, госпожо Лайл. Позволете лично да ви поздравя за сватбата.

— Благодаря ти. — Тънките ѝ устни не се извиха в усмивка. — Бих искала да те уведомя, че отсега нататък всички решения относно повереницата на господин Лайл ще бъдат моя отговорност. Господарят на къщата има много ангажименти в Министерството на външните работи и не е редно да бъде обезпокояван с въпроси около детето.

— Да, госпожо Лайл.

— Предпочитам да ме наричаш „мадам“, Мери. Така се обръща към мен прислугата в собствения ми дом.

— Да... мадам.

Елизабет Лайл се придвижи с горделива крачка до бюрото, където бяха наредени счетоводните книги с месечните финансови отчети.

— Освен това ще отговарям за тези — тя посочи към счетоводните книги — вместо госпожа Карадърс. След обстоен преглед установих, че досега към финансовите въпроси е подхождано небрежно. Моментално слагам край на това. Разбираш ли ме?

— Да, мадам.

— Например... — Госпожа Лайл хвана очилата с рогова рамка, висящи на верижка около врата ѝ, и ги сложи на носа си, за да прочете нещо в едната от счетоводните книги. — Тук пише, че разходите за Ана надхвърлят сто шилинга месечно. Можеш ли да ми обясниш къде отиват всичките тези пари?

— Мадам, Ана има два балетни урока седмично, което се равнява на четирийсет шилинга месечно. Освен това всяка сутрин идва гувернантка, която ѝ помага с учението срещу заплащане от петдесет шилинга на месец. Разбира се, трябва да ѝ купуваме дрехи и...

— Достатъчно! — избухна госпожа Лайл. — Ясно ми става, че досега детето е било глезено и разходите, за които говориш, са напълно излишни. Тази вечер ще ги обсъдя с господин Лайл. Детето е на осем години, ако не се лъжа?

— Да, мадам.

— В такъв случай не ми се струва необходимо да посещава два балетни урока седмично. — Госпожа Лайл вдигна вежди и въздъхна неодобрително. — Свободна си, Мери.

— Да, мадам.

— Н-но, Мери, защо не мога да ходя на уроци по балет два пъти в седмицата? Един урок е недостатъчен! — Очите на Ана бяха изпълнени с болка.

— Може би някой ден пак ще ходиш по два пъти седмично, миличка, но за момента чичо ти не може да си позволи подобен разход.

— Н-но нали току-що го п-повишиха?! А и всички в кухнята говорят за огромното диамантено к-колие, което е подарил на леля. Как т-така не може да даде десет шилинга повече на седмица, но намира пари за толкова скъпо б-бижу? — Заеквайки още повече от емоциите, Ана избухна в сълзи.

— Недей така, миличка — Мери прегърна детето. — Монахините винаги ми казваха да съм благодарна за онова, което

имама. И един урок е нещо.

— Н-но не е достатъчен! Не е достатъчен!

— Е, просто ще трябва да се упражняваш повече самостоятелно.

Моля те, опитай да не се разстройваш.

Но Ана беше безутешна, както и беше очаквала Мери.

След като се ожени, Лоурънс Лайл почти не се задържаеше вкъщи. В редките случаи, когато си беше у дома, Ана чакаше в агония чичо ѝ да я извика в гостната. Разочарованието по лицето ѝ, когато това не се случеше, направо късаше сърцето на Мери.

— Той н-не ме обича вече. Чичо не ме о-обича. Обича само леля.

И прави всичко, каквото тя му каже.

Прислугата беше на абсолютно същото мнение.

— Здравно му е стъпила на врата — въздъхна госпожа Карадърс.

— Не бях подозирала, че господарят може да е толкова жесток — добави тя. — Горкото девойче. Напоследък не ѝ обръща почти никакво внимание, не я поглежда дори.

— Сигурно не смее, защото господарката ще му дърпа ушите! — вметна Нанси. — Струва ми се, че и него е наплашила. Все за нещо недоволства тая жена, вечно намира кусури на работата ми. Ако продължава в тоя дух, ще взема да напусна. И на други места предлагат работа за момичета като мен, и то с добро заплащане.

— И аз съм на същото мнение — съгласи се госпожа Карадърс.

— Приятелката ми Елзи каза, че в една къща отвъд площада търсели икономка. Като нищо ще се пробвам.

Мери ги слушаше умислено. Съзнаваше, че за нея самата няма такъв вариант.

Всички членове на прислугата живееха в постоянно напрежение, знаейки, че каквото и да правеха, колкото и старание да влагаха, не можеха да удовлетворят новата госпожа Лайл. Първо напусна една от прислужничките, а после и готвачът. Смит, икономът, реши, че е време да се пенсионира. Мери се опитваше да държи себе си и Ана далеч от очите на господарката и да върши работата си възможно най-тихо и ненатрапчиво. Въпреки това често се случваше да я привикат в гостната. Не ѝ беше позволено да придружава Ана, затова всеки път я чакаше тревожно пред къщата, а детето обикновено се връщаше с

мокро от сълзи лице. Елизабет Лайл вечно намираше за какво да критикува Ана — ту за говорния ѝ дефект, ту за разхлабената панделка в косата ѝ, ту за калните следи от обувки по стълбите.

— Тя ме м-мрази, мрази ме — поплака си една вечер Ана на рамото на Мери.

— Не те мрази, миличка, просто така се държи с всички.

— Не е много мило от нейна страна, нали, Мери?

Мери не можеше да не се съгласи.

През есента на 1927-а, когато Ана вече беше на девет години, Лоурънс Лайл отпътува за новата си, постоянна служба като великобритански консул в Банкок. Елизабет Лайл щеше да го последва след три месеца.

— Е, трябва да гледаме оптимистично на нещата. Поне ще я търпим само още няколко седмици — каза госпожа Карадърс. — Ако имаме късмет, няма да се върнат години наред.

— А колко ще е хубаво, ако заболее от някоя тропическа болест и изобщо не се върне — измърмори под носа си Нанси.

Лоурънс Лайл си взе бързо, студено сбогом с Ана, докато жена му стоеше наблизко, следейки всяко негово действие. После дойде и неин ред да се сбогува със съпруга си.

Лоурънс я прегърна с думите:

— Е, скъпа, ще се видим в Банкок.

— Да — кимна тя. — И не мисли за къщата. Ще се погрижа всичко да върви гладко в твое отсъствие.

Два дни по-късно Мери беше привикана в гостната.

— Мери — подхвана Елизабет Лайл с неуспешен опит за усмивка, — извиках те, за да те уведомя, че услугите ти вече не са необходими. Тъй като предстои да замина за Банкок при съпруга ми, взех решение да запиша Ана в учебен интернат. Двамата с господин Лайл ще прекараме в Банкок поне следващите пет години, през което време къщата ще бъде затворена. Загуба на средства е да държим персонала, докато сме в чужбина. Разбирам, че си прекарала цели девет години с Ана и ще е трудно и за двете ви. Затова ще бъдеш обезщетена с едномесечна заплата. В края на седмицата лично ще заведе Ана в новото ѝ училище, а ти ще напуснеш къщата в същия ден. Утре ще ѝ съобщя за плановете си. И смятам, че е най-добре засега да си мълчиш по въпроса. Иначе рискуваме да изпадне в истерия.

Ушите на Мери забучаха.

— Но... но, мадам, моля ви, нека поне се сбогувам с нея. Не мога... не мога да ѝ позволя да си помисли, че я изоставям. Моля ви, госпожо Лайл... тоест мадам — призова я Мери.

— Няма да ѝ стане нищо. Все пак не си ѝ истинска майка. Предстои да заживее с момичета на нейната възраст и от нейната класа — натърти Елизабет Лайл. — Сигурна съм, че ще се справи.

— Но какво ще прави в почивните дни?

— И тя като много други сирачета и дори деца, чиито родители живеят в чужбина, просто ще остава в пансиона.

— Искате да кажете, че пансионът ще е новият ѝ дом? — попита ужасено Мери.

— Може и така да се каже.

— Позволявате ли поне да ѝ пиша?

— Предвид обстоятелствата го забранявам. Смятам, че писмата ти биха я разстройвали.

— Тогава... — Мери знаеше, че не бива да плаче — ... ще ми кажете ли къде ще я заведете?

— Мисля, че е по-добре да не знаеш. Така няма да се изкушиш да се свържеш с нея. Уредила съм всичко необходимо за новото училище. От теб не се изисква нищо друго, освен да бродираш името ѝ върху дрехите ѝ, след което да стегнеш нейния и своя багаж. — Елизабет Лайл стана. — Трябва да разбереш, Мери, че дете, поверено на господин Лайл и мен самата, не може да бъде възпитавано от прислугата. Трябва да се научи на обноски и добро поведение, за да стане истинска дама.

— Да, мадам — отвърна сподавено Мери.

— Свободна си, Мери.

Мери тръгна към вратата, но после спря и се обърна.

— Ами уроците ѝ по балет? Имат ли такива в новото ѝ училище? Толкова е талантлива... всички го забелязват... а и господин Лайл беше така ентузиазизиран...

— Като негова съпруга и действаща попечителка на детето по време на престоя му в чужбина — прекъсна я Елизабет, — аз решавам какво е най-доброто за Ана.

Мери знаеше, че е безсмислено да упорства. Затова се обърна и излезе от стаята.

Следващите няколко дни минаха в задушаващо мъчение. Тъй като ѝ беше забранено да казва и да прави каквото и да било, за да предупреди Ана за собственото си заминаване, Мери правеше всичко по силите си да утеши детето, докато пришиваше етикети с името ѝ върху училищните ѝ униформи и подреждаше куфара, който щеше да вземе със себе си в новото си училище.

— Не и-искам да х-ходя там, Мери. Не и-искам да се разделям с теб и с другите прислужници и да спирам у-уроците по балет.

— Знам, миличка, но чичо и леля смятат, че така е най-добре за теб. Пък и съм сигурна, че ще ти е приятно да общуваш с момичета на твоята възраст.

— Защо са ми те, к-когато си имам теб и всичките ми други приятели от кухнята? Мери, страх ме е. Моля те, кажи на леля да ме остави тук. Обещавам, че ще слушам — примоли ѝ се Ана. — М-моля те, накарай я да не ме отпраща! — Мери я прегърна и ѝ позволи да си поплаче на рамото ѝ. — Ще кажеш на принцесата, че ще се в-връщам за почивните дни, н-нали? Кажи ѝ, че ще продължавам да се упражнявам в пансиона и н-няма да я разочаровам.

— Разбира се, миличка.

— И в-времето ще мине много бързо, нали? До ваканцията не остава много и т-тогава ще се в-видим с теб, нали?

Мери сдържа собствените си сълзи, виждайки, че детето се опитва да намери нещо хубаво в неизбежното.

— Така е, гълъбчето ми, не остава много време.

— И ти ще ме ч-чакаш тук, нали, Мери? К-какво ще правиш, докато ме няма? — вдигна въпросително вежда Ана. — Сигурно ще ти е много с-скучно.

— Е, може пък да отида на почивка.

— Добре, но гледай да си т-тук, когато се върна от училище.

— Разбира се, миличка, обещавам.

В девет часа на сутринта, когато Ана трябваше да замине за пансиона, на вратата на Мери се почука.

— Влез.

Ана се появи в новата си училищна униформа, купена с един размер по-голяма, за да не ѝ омалее бързо. Слабото ѝ телце направо се губеше в излишния плат, а сърцевидното ѝ лице беше тревожно и бледо като восък.

— Леля ме п-прати да се сбогувам с теб. Каза, че не искала да п-правим сцени пред вратата.

Мери кимна, отиде при нея и я прегърна.

— Да се представиш добре, миличка.

— Ще о-опитам, Мери, но много ме е с-страх. — През последната седмица заекването на Ана се беше влошило осезаемо.

— Няма от какво, миличка, сигурна съм, че до няколко дни ще свикнеш и даже ще ти хареса.

— Не, няма да ми хареса, ще е у-ужасно — отвърна приглушено детето, заровило лице в рамото ѝ. — Ще ми п-пишеш всеки ден, нали? О-обещавах ли?

— Разбира се. А сега — Мери я отлепи нежно от себе си и я погледна с усмивка — най-добре тръгвай.

Ана кимна.

— Да. Д-довиждане, Мери.

— Довиждане, миличка.

Ана тръгна бавно към вратата. Като я достигна, спря и се обърна.

— К-когато другите м-момичета ме разпитват за майка ми, ще и-им казвам за теб. М-може ли?

— О, Ана. — Този път Мери не успя да сдържи емоциите си. — Може, разбира се, щом така искаш.

Ана кимна мълчаливо с преливащи от болка очи.

— И не забравяй — добави Мери, — един ден ще станеш велика балерина. Не се отказвай от мечтата си, чу ли?

— Няма — усмихна ѝ се вяло Ана. — Обещавам, че н-няма.

Мери погледа от прозореца си как Ана влиза в колата след Елизабет Лайл и седи неподвижно на седалката, докато шофьорът я отвежда далече от стария ѝ дом. Два часа по-късно и тя самата беше готова да си тръгне. Елизабет Лайл вече ѝ беше дала последната заплата, а госпожа Карадърс ѝ беше помогнала да си резервира стая в едно общежитие в Барънс Корт на няколко километра от къщата, където да прочисти съзнанието си и да реши какво да прави с живота си.

Тъй като нямаше сили за повече сбогувания, Мери остави на кухненската маса прощални писма до госпожа Карадърс и Нанси. Взе куфара си, отвори задната врата и тръгна към празното си бъдеще.

АВРОРА

И така... бедната, добродушна Мери бе изхвърлена на улицата от злата мащеха. Може би тя е Пепеляшката в моя разказ — пообъркана метафора, що се отнася до истинската приказка, но дано ми простите. А Ана, Малкото сираче, лишено не от житейски блага, а от любов, заминаваше за учебния интернат, където щеше само да се бори с живота.

Писмата на Мери до бъдещата ѝ свекърва, Бриджит, които Грония чете задълбочено до късно през нощта, свършваха тук. Като се замисля, напълно разбирам защо гордостта на Мери не би ѝ позволила да продължи кореспонденцията си с родителите на Шон.

Знам, че когато писмата свършиха, Грония се примоли на майка си да ѝ разкаже какво се бе случило с Мери след това. В името на добрата художественост на разказа ми — читатели мои, смея да твърдя, че започвам да схващам идеята на писателството — няма да ви отегчавам с подробностите около разходката на Грония до фермата и чашите чай, които изпи с майка си, слушайки продължението на историята.

Чаят беше неразделна част от живота ни във фермата.

Напоследък рядко пия. Прилошава ми от него, но май това важи за още много неща.

Ето, пак се отклоних. И така, както знаете, във всяка вълшебна приказка тъжната принцеса открива щастието в обятията на своя принц.

Мен обаче винаги ме е интересувало най-много какво се случва след „и заживели щастливо“.

Принцеса Аврора от „Спящата красавица“ например се буди цял век по-късно. Боже! Представете ли си? Тоест е на сто и шестнайсет години. Принцът ѝ е на осемнайсет. Кое то си е доста сериозна възрастова разлика. А тепърва ѝ предстои да се справя със свят, променял се в течение на сто години.

Аз лично не бих заложила много пари на шанса връзката им да оцелее.

Е, бихте се намесили вие, така е в приказките. Но дали изпитанията, пред които ще се изправи принцеса Аврора, събуждайки се в Страната на щастливия край, са много по-различни от тези, които нашата Мери ще срещне? Ако случайно срещне принца си? Все пак войната — особено ако е толкова ожесточена като тази, която е преживяла Мери, — предизвиква ужасяващи поврати и оставя незаличими следи в душата на човек.

Е, ще видим...

Най-трудното нещо в новия живот на Мери беше времето за размисъл, от което имаше в големи дози. Беше на двацет и девет години и всеки неин ден, откакто се помнеше, беше запълнен с работа за други хора. Винаги я чакаше някоя задача, дълг към някой друг. А сега нямаше за кого друго да се грижи, освен за самата себе си. Времето ѝ си беше лично нейно и нямаше край.

Освен това осъзнаваше, че бе прекарала целия си живот обградена от други хора. Тъй като във всеки познат ѝ досега дом бе обитавала общи помещения, часовете в личната ѝ, тясна стаичка ѝ се струваха нетърпимо самотни. Мисли за хората, които бе загубила — родителите ѝ, годеникът ѝ и малкото момиченце, което бе обикнала като своя дъщеря, — я връхлитаха свирепо, докато седеше пред отвратителния пламък на газовата печка. На някои може и да им харесваше да не ги будят със звънец или с оглушително хлопане по вратата, но за Мери фактът, че вече нямаше на кого да слугува, идваше като неприятно прозрение.

Парите не я притесняваха — през петнайсетте години в дома на Лайлови си беше спестила предостатъчно за идните пет години. В интерес на истината можеше да си позволи да заживее на някое много по-удобно място от това.

Повечето следобеди прекарваше в градините на двореца Кенсингтън, наблюдавайки познатите лица на бавачките, водещи поверените им деца. Не бяха говорили с нея някога, не говореха с нея и сега. Мери не принадлежеше на никого и никой не принадлежеше на нея. Просто гледаше как хората я подминават, запътени към Другаде.

В най-мрачните си моменти Мери вярваше, че на света няма ни един човек, който да го е грижа дали е жива или мъртва. Че е излишна, заменима, ненужна. Дори Ана, която бе обсипвала с толкова много любов, навярно вече бе продължила с живота си без нея. Така диктуваше младостта.

За да убива време през дългите самотни вечери, Мери шиеше дрехи. Седеше на малката масичка до прозореца с изглед към парка „Колет“ и тракаше с новата си шевна машина „Сингер“ на смътната светлина от газената лампа. Докато шиеше, мислите ѝ застиваха, а творенето на нещо от нищо ѝ носеше утеха. Когато ръката ѝ се измореше от постоянното въртене на колелото, спираше да се почине, отправяйки поглед към живота навън. Често виждаше един мъж да стои облегнат на стълба точно под прозореца ѝ. Изглеждаше млад — не по-възрастен от нея самата — и стоеше там с часове, вперил поглед в далечината.

Мери започна да очаква с нетърпение появата му, което обикновено се случваше около шест часа вечерта, и да го наблюдава как стои до уличния стълб, без да подозира, че е под нечие око. В някои случаи си тръгваше чак на зазоряване.

Присъствието му утешаваше Мери. И той изглеждаше не по-малко самотен от нея.

— Горкият — шепнеше тя сама на себе си, препичайки питка за вечеря на газовата печка. — Загубил е ума си, клетичкият.

Нощите се точеха една след друга и зимата наближи, но младият мъж не спираше да изниква до уличната лампа. Мери започна да облича все повече и повече от дрехите, които си беше ушила, но странникът под прозореца ѝ като че ли не обръщаше внимание на понижаващите се температури.

Една ноемврийска вечер, когато се прибираще след среща с Нанси, Мери мина покрай непознатия мъж. След няколко крачки спря, обърна се и го огледа. Беше висок, с изваяни черти — орлов нос и гордо вирната брадичка. Кожата му бледнееше под светлината на уличната лампа и беше толкова слаб, че почти мършав, но беше видимо, че качеше ли няколко килограма, щеше да се превърне в хубавец. Тя продължи нагоре по стълбите и отключи входната си врата. Още с влизане в стаята се залепи на прозореца, чудејки се как издържаше да стои толкова неподвижен с часове в тоя хапещ студ. Мери потрепери, запали газовата печка и се загърна плътно с шала си, а в главата ѝ се зароди една идея.

На следващата седмица Мери слезе по стълбите на общежитието и отиде до младежа, застанал на обичайното си място.

— Заповядай. Ще те топли, докато крепиш тоя стълб.

Мери му подаде вързопа и зачака реакцията му. Дълго време мъжът не обърна внимание нито на нея, нито на подаръка ѝ. Мери тъкмо се канеше да си тръгне, решила, че явно е неспасяем, когато мъжът обърна глава към нея, погледна нещото в ръцете ѝ и се усмихна немощно.

— Вълнено палто е. Ще те топли, докато стоиш тук — обясни пак тя.

— З-з-за мен?

Звучеше сякаш беше отвикнал да говори. Гласът му беше пресипнал и напрегнат.

— Да — повтори тя. — Живея ей там — посочи светеция прозорец над тях — и те гледам от доста време. Не ми се иска да умреш от пневмония пред дома ми — добави тя, — затова ти уших палто.

Той сведе поглед към вързопа в ръцете ѝ, после го вдигна към лицето ѝ с почуда.

— У-ушила си го з-за мен?

— Да. А сега ще го вземеш ли, ако обичаш? Започва да ми натежава и ще съм ти благодарна.

— Н-но... аз н-нямам пари. Не мога да ти платя.

— Подарък е. Не мога да стоя на топло в стаята си, докато те гледам как мръзнеш на улицата. Един вид правя услуга на самата себе си. Вземи го — подкани го тя.

— Аз... много м-мило от ваша страна, госпожице...?

— Мери. Казвам се Мери.

Той взе палтото от нея и го облече с разтреперани ръце.

— П-пасва ми и-идеално! К-как...?

— Е, все пак ми позираше тук всяка вечер, докато го шиех.

— Това е... най-хубавият п-подарък, който някога съм п-получавал.

На Мери ѝ направи впечатление, че макар да заекваше, мъжът говореше с насечен акцент, като този на Лоурънс Лайл.

— Чудесно, така поне ще мога да спя спокойно в леглото си, знаейки, че няма да студуваш. Лека нощ, сър.

— Л-лека нощ, М-мери. И — погледът в очите му беше изпълнен с толкова много признателност, че Мери усети как нейните започват да се насълзяват, — б-благодаря.

— Няма защо — отвърна тя и изкачи на бегом стъпалата към вратата си.

Няколко седмици по-късно, тъкмо когато Мери беше на косъм да реши, че единственият начин да се избави от самотата беше да се върне в Ирландия и да заживее като стара мома със семейството на Шон, Нанси я покани на чай на площад „Пикадили Съркьс“.

— Я виж ти! Много си изтупана! — коментира Нанси, докато си поръчваха чай и препечени филийки с масло. — Откъде взе това палто? Виждала съм модела по списанията, но струва цяло състояние. Да не би да си се замогнала междуременно?

— Аз също го видях в едно списание и заимствах модела от снимката.

— Ушила си го сама?

— Да.

— Знам, че шивачеството винаги ти се е удавало, но това изглежда като купено от бутик! — възхити се Нанси. — Ще ушиеш ли същото и на мен?

— Разбира се, стига да ми кажеш в какъв цвят го предпочиташ.

— Как ти звучи червено? Дали ще ми отива? — Тя потупа с длан русите си къдрици.

— Мисля, че ще ти стои чудесно — съгласи се Мери. — Ще трябва да ми дадеш пари за плата обаче.

— Разбира се. И за работата. Колко искаш?

Мери се замисли.

— Ами платът би трябвало да излезе около десет шилинга, и още няколко за труда...

— Дадено! — плесна с ръце Нанси. — Сам ще ме води на вечеря идния четвъртък. И мисля, че ще ми предложи брак. Дали ще е готово дотогава?

— Една седмица... — замисли се Мери. — Вероятно ще успеея.

— О, Мери, благодаря ти! Същинска звезда си, момичето ми, от мен да знаеш.

„Червеното палто“, както завинаги щеше да го запомни Мери, се оказа повратна точка в живота ѝ. Нанси се беше похвалила с него на приятелките си и не след дълго всичките се редяха пред вратата на Мери, за да я молят да ушие и на тях. Дори Шийла, съседката ѝ, която работеше в изискан магазин в близост до „Пикадили“, беше харесала палтото ѝ на улицата и беше поискала същото. Една вечер, след като Мери ѝ беше взела мерки, двете момичета си поприказваха на по чаша чай.

— Трябва да си отвориш ателие, Мери. Имаш истински талант.

— Благодаря ти, но дали е редно да превърнеш в бизнес хобито си?

— И още как! Много мои приятелки с радост биха ти плащали да им шиеш модерни тоалети. Всички знаем колко скъпо струват по магазините.

— Така е. — Мери погледна през прозореца и видя младия мъж, застанал на обичайното си място под уличната лампа. Беше загърнат в черното си вълнено палто. — Случайно да го познаваш?

Шийла дойде до прозореца и погледна надолу.

— Хазяинът ми каза, че приятелката му живяла тук преди войната, докато се обучавала за медицинска сестра в болница „Сейнт Томас“. На бойното поле в Сом я прегазил един подплашен кон и загинала на място. Той се върнал с психическо разстройство, горкичкият. — Шийла въздъхна. — Ако трябваше да избирам на чие място да съм, май бих предпочела нейното. Поне на нея не ѝ се налага да страда повече. Не и колкото него. Всеки божи ден изживява онзи ужас отново и отново.

— Има ли си дом?

— Семейството му било много заможно. Живее с кръстницата си в Кенсингтън. Тя го приела, когато родителите му го изгонили. Бедният човечец, какво ли бъдеще го очаква?

— Не знам — въздъхна Мери, гузна, задето изобщо беше окайвала положението си през изминалите няколко седмици. — Сигурно намира някаква утеха тук. А в този живот трябва да сме благодарни и за най-малката утеха.

Мери живееше на улица „Колет Гардънс“ от почти три месеца и половина. Дните ѝ вече бяха запълнени със срещи с клиентки и изработване на палтата, блузите, полите и роклите, които ѝ поръчваха. Замисляше се дали да не си наеме асистентка и да се премести в по-голямо жилище, за да има отделна стая за работа. Макар че беше заета и не ѝ оставаше много време за размисли, често ѝ се приискваше да напише писмо до любимата си Ана. Да ѝ обясни, че е била принудена да я изостави, че я обича повече от всичко и че всеки ден мисли за нея. Но знаеше, че за Ана е най-добре да стои настрана.

Времето вече не тегнеше в ръцете на Мери като цял тон празнота; сърцето ѝ обаче, лишено от човек, в когото да излее всичката си любов, беше вцепенено и затворено към света. Но винаги когато имаше опасност да изпадне в самосъжаление, просто поглеждаше през прозореца към младия мъж, застанал до уличната лампа.

Коледа приближаваше, а клиентките ѝ настояваха дрехите им да са готови преди тържествения ден, затова на Мери не ѝ оставаше много време да мисли как ще прекара празника без Ана. Нанси я беше поканила да отпразнуват Коледа в дома „Кадоган“.

— Това ще е последната ни Коледа там — беше ѝ казала Нанси. — Всички получихме едномесечно предизвестие и трябва да освободим къщата през януари. Сигурна съм, че нахаканата крава би ни изритала на улицата и преди Коледа, ако можеше, но за щастие из къщата има още работа.

— Замина ли вече за Банкок? — попита Мери.

— Да, миналия месец. А какво тържество си спретнахме в кухнята да знаеш! Както и да е, двамата със Сам си намерихме сносна работа като икономка и главен прислужник в Белгравия. Ще си тръгна от оная кухня, без дори да погледна назад. Само дето ми е жал за горкото момиченце. Толкова ѝ се искаше да се прибере вкъщи за Коледа. Да се чуди човек как е възможно да има толкова коравосърдечни хора. И мъже, достатъчно слепи, че да не го забелязват — добави Нанси.

Мери не мигна цялата нощ преди Бъдни вечер, за да са готови тоалетите на клиентите ѝ навреме. В четири часа на следващия ден,

след като всичките ѝ поръчки бяха предадени. Мери се отпусна изтощено в креслото пред огъня. Събуди я тихо почукване на вратата.

— Кой е?

— Аз съм, Шийла, съседката. Имам изненада за теб.

Мери стана от креслото и отиде да ѝ отвори. И не повярва на собствените си очи, като видя кой стои до нея с бледо, нетърпеливо изражение.

— Мери! — Ана се хвърли в ръцете ѝ и я прегърна толкова силно, че направо изкара въздуха от гърдите ѝ.

— Пресвета Дева Марийо! Ана, какво правиш тук? Как ме намери?

— Познаваш я, значи? — усмихна се Шийла. — Намерих я да седи като бездомно дете пред вратата ти.

— О, да, познавам я. Това е моята Ана, нали така, миличката ми?

Очите на Мери плуваха в сълзи, докато гледаше лицето на обичната си Ана.

— Е, в такъв случай ви оставям. Май току-що получи коледния си подарък, Мери.

— И то какъв!

Мери затвори вратата с усмивка и заведе Ана да седне в креслото.

— А сега ми кажи какво правиш тук. Не трябваше ли да си в училището?

— Т-трябваше... трябва. Но — лицето на Ана възприе решително изражение, — избягах и н-никога няма да се в-върна.

— Ех, Ана, миличката ми Ана, недей така. Едва ли говориш сериозно?

— О, да, говоря повече от с-сериозно. А ако ме принудиш, п-просто ще избягам отново. Д-директорката е ужасна, м-момичетата са ужасни! Карат ме да играя някаква игра на име лакрос, к-която е опасна за коленете ми и още по-ужасна от в-всичко останало! О, Мери!

— Ана зарови глава в ръцете си. — Толкова ми беше т-тежко. К-крепеше ме само мисълта за коледните празници и че ще видя теб и останалите от К-кадоган, а директорката ме извика в кабинета си и ми к-каза, че няма да се прибирам вкъщи. Че леля е заминала за Б-Банкок при чичо и къщата е з-затворена. Мери, моля те, не ме карай да се в-върщам на онова проклето място, м-моля те.

С това Ана загуби самообладание и избухна в сълзи.

Мери настани детето върху коленете си и тя се отпусна към гърдите ѝ, изливайки ужасните си истории за самота, изоставеност и тъга.

Когато малката се поуспокои, Мери ѝ заговори нежно.

— Ана, трябва възможно най-скоро да уведоим директорката, че си в безопасност. Няма да се учудя, ако вече е вдигнала половината полицаи в страната на крак.

— Избягах едва тази сутрин — каза свъсено Ана, — а госпожа Г-Грикс, директорката, замина при сестра си в Джърси за коледните празници. Остави ме с домакинката, която пие толкова много дж-жин, че по-скоро ще вижда две Ани, вместо нито една.

Мери не можа да сдържи усмивката си, чувайки остроумното ѝ обяснение.

— Е, в такъв случай ще трябва поне с домакинката да се свържем. Не е редно да тревожим жената. Колкото и да сме афектирани, не бива да постъпваме така, Ана.

— Добре, но поне обещавай, че няма да ѝ казваш къде съм. Може да п-прати някой да ме вземе, а аз н-няма да се върна. Предпочитам да умра.

Мери съзнаваше, че детето е грохнало от умора и просто няма смисъл да спори с нея тази вечер.

— Ще кажа само, че си се появила в дома „Кадоган“ напълно невредима и че ще се свържем с нея след Коледа. Съгласна ли си?

Тази уговорка като че ли усмири Ана, която кимна, макар и неохотно.

— Така, а сега ми се струва, че имаш нужда от една гореща вана. Моята баня не е като тази в Кадоган, но поне ще си чиста, миличката ми.

Мери заведе Ана в общата баня в дъното на коридора и напълни ваната. Докато я търкаше с гъбата, Мери я попита как е успяла да стигне до Лондон и да я намери на новия ѝ адрес.

— Лесно — отвърна Ана. — Знаех къде е лондонската гара, защото веднъж ме бяха водили на екскурзия до катедралата „Сейнт Пол“. Затова се измъкнах от пансиона и тръгнах натам. П-после се качих на един влак, който ме отведе до голяма гара на име Уотърлу.

Оттам хванах автобус до площада „Слоун“ и вървах пеша до Кадоган, където госпожа Карадърс ме качи в едно такси, което ме докара до теб.

— Но Ана, нали са ти казали, че къщата е затворена. Какво щеше да правиш, ако там нямаше никого? — Мери помогна на Ана да излезе от ваната и я уви в кърпа.

— Не се бях замисляла за т-това — призна си Ана. — Знаех, че райберът на кухненския прозорец е с-счупен, така че лесно щях да се промъкна вътре. За щастие обаче госпожа Карадърс беше в къщата и ми к-каза къде да те намеря.

Мери погледна Ана с възхищение, макар и постъпката ѝ да я притесняваше. Малкото момиченце, с което се беше разделила преди четири месеца, бе пораснало. И бе проявило изобретателност и смелост, на каквито Мери не бе предполагала, че е способно.

— Така — каза Мери, водейки Ана по коридора към стаята си. — Ще те завия в леглото и ще сляза до долния етаж да поискам телефона на хазяина ми. Ще говоря с госпожа Карадърс в Кадоган и ще я помоля незабавно да се обади на домакинката в пансиона, за да я успокои, че си добре. — Мери забеляза тревогата по лицето на момиченцето. — Не се бой, няма да ѝ издаваме, че си тук. Така или иначе сме канени на коледен обяд в голямата къща — успокои и нея, и себе си Мери.

Изражението на Ана грейна видимо.

— Наистина ли? П-прекрасно! Всички ми липсват ужасно много.

После главата ѝ потъна във възглавниците и клепачите ѝ започнаха да се затварят.

— Поспи сега, гълъбчето ми, а сутринта ще се радваме на Коледа.

В дома „Кадоган“ слугите събраха набързо дребни подаръци за Ана. Когато Мери я заведе на следващата сутрин, малката бе посрещната с обич и вълнение от оставащите шестима членове на прислугата. Госпожа Карадърс им сготви празничен обяд, какъвто беше обичаят ѝ на коледния ден. След като Ана отвори подаръците си, всички седнаха в кухнята да похапнат печена гъска с гарнитура. След края на обяда Нанси стана и с гордост им показа лъскавия скъпоценен камък на безименния пръст на лявата си ръка.

— Бих искала да ви уведомя, че двамата със Сам решихме да сключим брак.

Хубавата новина изискваше тост. Затова изпратиха Сам до избата за шише портвайн.

След като всички се включиха в почистването, Нанси, грейнала от радост, предложи да се качат в гостната и да поиграят на шарада.

— О, д-да! — плесна с ръце Ана. — Обожавам шарада. Да вървим!

Докато изкачваха стълбите към приземния етаж, Мери каза:

— Смятате ли, че е редно точно ние да играем игри в тяхната гостна?

— Че кой ще ни спре?! — изсумтя госпожа Карадърс, олюлявайки се на краката си от чашките джин и портвайн. — Пък и младата господарка на къщата е с нас. Тя ни покани, нали така, Ана?

В осем часа, след една шумна игра, всички се върнаха в кухнята, изтощени и доволни. Госпожа Карадърс се обърна към Мери.

— Ще останете ли тук с Ана?

— Не ми беше хрумнало — отвърна искрено Мери.

— Е, защо не я настаниш в някогашната ѝ стая, а после се върни долу да си поприказваме. Ще ни сваря по едно хубаво чайче.

Мери се съгласи и отведе уморената Ана в спалнята ѝ.

— О, толкова хубаво си прекарах! Това беше една от най-прекрасните ми К-Коледи! — въздъхна блажено Ана, докато Мери я

завиваше в леглото.

— Радвам се, миличка. Определено надмина и моите очаквания. Лека нощ и сладки сънища.

— Лека нощ, Мери. Мери?

— Да, скъпа?

— Вие с Нанси и Сам, и госпожа Карадърс... вие сте моето семейство, нали?

— Ще ми се да мисля така, миличка, ще ми се да мисля така — отвърна тихо Мери, излизайки от стаята.

— И така, какво ще правим с малката госпожичка на горния етаж? — попита госпожа Карадърс, когато Мери седна на кухненската маса и отпи от чая си.

— Нямам никаква представа — въздъхна тя.

— Редно е да изпратим телеграма до господин и госпожа Лайл, с която да ги уведомим, че Ана се е появила на прага ни.

— Да, редно е — съгласи се Мери. — Но въпросът е там, че обещах на Ана да не я връщаме в онова училище. Опасявам се, че ако го направим, просто ще избяга отново.

— Вярно — съгласи се госпожа Карадърс, — вярно. Може би трябва да говорим с господаря, да му обясним колко нещастна е малката в пансиона и да видим какво ще каже той.

— А как ще се справим с господарката? — въртна очи Мери.

— Просто ще трябва да се надяваме, че ще имаме късмета да попаднем на господаря. Можеш ли да изпратиш телеграма директно на него?

— Дори госпожа Лайл да не я залови, той несъмнено ще се допита до нея. И тя ще нареди незабавно да върнем Ана в училището.

— Ох, просто не знам какво да правим — въздъхна госпожа Карадърс. — Клетото дете, да го изостави точно човекът, който трябваше да го закриля. Направо ми се къса сърцето.

— Знам. Затова в никакъв случай не мога да я изоставя и аз. — Мери отпи глътка чай и издиша бавно. — Разказа ми ужасни истории за това как другите момичета я тормозели и как учителите се правели на слепи. Казва, че всички я подигравали, задето е сираче, а отгоре на това и задето заеква. Как да ѝ помогна? — посъветва се окаяно Мери.

— Тази вечер нищо не мога да ти кажа, скъпа. Но и аз много обичам Ана и в никакъв случай не искам да я виждам, че страда. Чуй сега какво, дай да се наспим тая нощ, пък сутринта на свежа глава ще решим как да постъпим.

— Знаеш, че съм готова на всичко, за да я защита, нали? — попита Мери.

— Да, Мери — отвърна госпожа Карадърс, — знам.

Мери не мигна цяла нощ. Кръстосваше тревожно из стаята си, мъчейки се да измисли как да предпази Ана. Искаше ѝ се просто да я отвлече нанякъде, но каквото и да ѝ говореха собствените ѝ инстинкти и емоции, детето не беше нейно.

А може би беше...?

Мери слезе в кухнята още в шест на следващата сутрин. Госпожа Карадърс се присъедини към нея с прозявка. Направиха си чай и седнаха на масата.

— Размислих се...

— Така и предположих, Мери. Аз също, но не мога да кажа, че ми хрумна нещо.

— Е, на мен пък май ми хрумна, но трябва да те питам за някои неща...

Четирийсет минути по-късно вече пиеха третата си чаша чай.

Госпожа Карадърс въздъхна със запотени от напрежение длани.

— Разбирам идеята ти, Мери, но нали съзнаваш колко ще е трудно, а, момичето ми? Пък и главата си залагам, че е престъпление. Една грешна стъпка, и те хвърлят в затвора.

— Знам, госпожо Карадърс, но само така мога да защита Ана. И ще трябва да се закълнеш, че няма да продумаш на никого.

— Знаеш, че можеш да разчиташ на мен, скъпа. И аз обичам детето не по-малко от теб.

— Един последен въпрос: когато господарят доведе Ана в къщата, каза ли нещо за свидетелството ѝ за раждане?

— Не. Нищо не спомена — отвърна госпожа Карадърс.

— Носеше ли каквото и да било заедно с бебето, нещо, което да удостовери самоличността и произхода ѝ?

— Хм, помниш ли, че тогава ти казах за малкото куфарче, което господин Лайл носеше със себе си? Каза, че било от майката на бебето и трябвало да го пази, докато тя дойде да си вземе детето.

— Къде е в момента?

— Сигурно още е в таванската стая. Майката така и не се появи — сви рамене госпожа Карадърс.

— Смяташ ли, че ще е прекалено, ако отида да надникна дали още е там? — попита Мери.

— Е, ако ще ни помогне да научим откъде идва Ана, не виждам нищо нередно. Да помоля ли Сам да се качи до тавана и да го потърси?

— Много ще съм ти благодарна. А междувременно, както вече се разбрахме, ще ми трябва нещо с почерка и подписа на Елизабет Лайл. И един от нейните листове, върху който да напиша писмото.

— Май наистина си решена, а, Мери? Много трябва да ти стиска — въздъхна госпожа Карадърс. — Ще отида да взема една от безценните счетоводни книги на госпожа Лайл. От онези, които реши сама да попълва, понеже аз съм водила счетоводството небрежно.

По-късно на същия ден Мери отведе Ана в квартирата си. Когато малката заспа, Мери седна на бюрото си и направи няколко чернови на писмото, което предстоеше да напише. Благодареше на бога, че бе прекарала толкова часове от детството си в преписване на пасажии от Библията с цел усъвършенстване на почерка и правописа си. Като отвори счетоводната книга, откри, че преди да замине за Банкок, госпожа Лайл бе платила таксата за следващия срок в училището на Ана.

Накрая, когато се почувства достатъчно уверена, Мери взе химикалката, която госпожа Карадърс ѝ беше взела от бюрото на Елизабет Лайл, и започна да пише.

Три дни по-късно, след завръщането си от дома на сестра ѝ в Джърси, Дорийн Грикс, директорката на училището, седна в кабинета си и запреглежда пощата си.

Дом Кадоган,
улица „Кадоган Плейс“,

Лондон, SW1

26 декември 1928 г.

Скъпа госпожо Грикс,

За жалост отпътуването ми за Банкок бе отложено за след Коледа заради смъртен случай в семейството. А най-неочаквано на прага ни се появи повереничката ми, Ана. Тъй като детето очевидно е разстроено заради раздялата си с мен и съпруга ми, взехме решение Ана да дойде с мен в Банкок и да получи образованието си там. Наясно съм, че срокът едва започва, но тъй като сумата е предплатена, считам финансовия въпрос за уреден. Моля адресирайте писмата си до лондонския ми адрес и госпожа Дж. Карадърс, икономката ми, която ще има грижата да ми ги препраща до Банкок.

Искрено ваша,

Елизабет Лайл

Дорийн Грикс не се почувства оцетена от загубата на момичето. Ана Лайл беше странно същество, което не допринасяше за престижа на училището. А и трябваше да се полагат грижи за нея по време на почивните дни.

Директорката пхна писмото в чекмеджето си и отметна въпроса като приключен.

Няколко дни по-късно, след като всички слуги, с изключение на госпожа Карадърс, се бяха изнесли от къщата и се бяха отправили към новите си работни места, Мери остави Ана у Шийла и се върна в Кадоган. Беше обяснила на детето, че ще се отбие до Кент, за да уведоми директорката, че я отписва от училището.

Мери откри госпожа Карадърс на горния етаж, където прибираше чаршафите по скриновете.

— Дойдох да се сбогуваме — каза Мери.

Госпожа Карадърс избърса потта от челото си и се изправи на крака.

— Значи наистина ще изпълниш плана си?

Мери кимна.

— Да. Не мисля, че имам друг избор.

— Не... Но дано си наясно на какъв риск се подлагаш. Знае ли Ана, че повече никога няма да се върне в дом Кадоган?

— Не, не знае — въздъхна тревожно Мери. — Смяташ ли, че допускам грешка?

— Мери, понякога трябва да се вслушваме в сърцата си. И... мога да кажа само, че ми се ще да се бях вслушала в своето, когато бях млада. — Госпожа Карадърс отправи поглед през прозореца с изкривено от болезнени спомени лице. — Някога си имах любим, сигурно не знаеш... имах си и детенце. Любимият ми изчезна, трябваше да се хвана на работа и затова дадох рожбата си за осиновяване. Всеки божи ден съжалявам за това си решение.

— О, госпожо Карадърс, много съжалявам. Нямах представа...

— Знам. Все пак не съм ти казвала — отвърна рязко тя. — Но виждам, че обичаш Ана като своя дъщеря. И не се съмнявам, че правиш най-доброто за нея. Не и за себе си обаче. Ако те спипат...

Мери кимна стоически.

— Знам.

— Знаеш, че за нищо на света не бих те издала, нали, скъпа?

— Да.

— Но трябва да разбереш, че изпълниш ли плана си, повече никога не бива да се виждаме. Инак може да ме обвинят в съучастничество в отвличането на дете, а не ми се иска да прекарам последните си години в затвора „Холоуей“.

— Да — отвърна Мери, — разбирам. Благодаря ти. — И тя прегърна инстинктивно по-възрастната жена.

— Не ми благодари. Ще се разплача, да знаеш. Тръгвай най-добре.

— Да.

— Успех — провикна се госпожа Карадърс, докато Мери се пресягаше към вратата.

Мери кимна и напусна къщата, питайки се защо ли животът ѝ бе осеян с болезнени, окончателни сбогувания.

Госпожа Карадърс се запъти към кухнята да си приготви чай и чак тогава забеляза малкото кожено куфарче в антрето до задната

врата. Изхвърча навън, но тясната уличка беше празна и Мери вече я нямаше.

— Е, късно е вече — каза сама на себе си и взе куфара, за да го върне в таванската стая.

Два часа по-късно Мери беше на гарата в Тънбридж Уелс. Слезе от влака и попита къде се намира най-близката пощенска станция. Извървя краткото разстояние до нея, влезе вътре и се нареди на опашката, мъчейки се да укроти сърцето си. Като дойде нейният ред, доближи гишето и проговори на младото момиче зад него с най-добрия си британски акцент.

— Бих искала да изпратя телеграма до Банкок. Това е адресът, ето го и посланието.

— Разбира се, госпожице — отвърна момичето, поглеждайки таблицата с цените. — До Банкок: шест шилинга и шест пенса.

— Благодаря ви. — Мери изброи парите и ѝ ги подаде през тезгяха. — Мога ли да попитам кога се очаква да пристигне?

— Тази вечер най-късно. Изпращаме всички телеграми в края на работния ден.

— А кога мога да очаквам отговор?

Момичето я изгледа странно.

— Когато получателят реши да ви изпрати такъв. Елате утре следобед. Дотогава може да сме получили обратна телеграма.

Мери кимна.

— Благодаря.

Прекара нощта в малка странноприемница в центъра на града. Не излезе от стаята си за вечеря, отчасти защото нямаше апетит, но и защото беше важно да я видят колкото може по-малко хора. Прекара дългите часове в размисли около действията си и в чудене дали бе постъпила трезво.

На хартия реално убиваше детето, което обичаше. Или поне шансовете му за бъдеще под крилото на заможно семейство.

Но инстинктът ѝ подсказваше, че Ана не хранеше големи надежди да прекара живота си под покрива на попечителя, който ѝ беше обещал да я закриля, и съпругата му, която я ненавиждаше. Пък и те щяха да се върнат в Англия чак след пет години. Пет години, които,

ако Мери не се намесеше, Ана щеше да преживее в самота на омразно й място. Така че каквото и да й струваше, каквито и жертви да бяха нужни, рискът си струваше. Всъщност, мислеше си Мери, приближавайки пощенската станция на следващата сутрин с препускащо в гърдите си сърце, планът ѝ се градеше изцяло на вярата, че внезапната раздяла на Ана с рода Лайл ще е облекчение за нея, а не проклятие.

Елизабет Лайл влезе в кабинета на съпруга си с телеграмата в ръце. Преди да отвори вратата, беше нагласила лицето си в подобаващо изражение на шок и скръб.

— Скъпи, аз... — подхвана, приближавайки го, — ... боя се, че ти нося много тъжна новина.

Лоурънс Лайл, изтощен от поредната нощ на безпощадна банкокска жега, взе телеграмата, която Елизабет му подаде. Прочете я мълчаливо, после зарови лице в дланите си.

— Знам, скъпи, знам. — Елизабет го потупа утешително по рамото. — Ужасна трагедия.

— Моята Ана... клетото ми момиченце... — Очите му се напълниха със сълзи на скръб и чувство за вина. — Налага се незабавно да замина за Англия. Трябва да уредя погребението ѝ...

Елизабет прегърна безмълвно ридаящия си съпруг.

— Провалих се, Елизабет. Обещах на майка ѝ да се грижа за нея. Не биваше да я оставям в Англия... трябваше да я вземем с нас.

— Скъпи, винаги съм знаела, че Ана е крехко създание. Беше толкова бледа и слаба, а и имаше такъв ужасен говорен дефект. Наистина е жалко, че в училището е избухнала грипна епидемия и тялото ѝ не е успяло да се пребори с вируса. Но като се има предвид колко болнава беше, най-вероятно щеше да хване някоя от многото тропически болести, ако беше дошла тук.

— Но поне щеше да е с хора, които я обичат. А не сам-самичка в някакъв забравен от бога интернат — проплака Лоурънс.

— Лоурънс, уверявам те, не бих записала повереничката ти в заведение, където не би получавала възможно най-добрите грижи — укори го Елизабет. — Както пише в телеграмата, директорката е била изключително привързана към Ана.

— Скъпа, извинявай — побърза да каже Лоурънс. — Изобщо не намеквах, че вината е твоя. Не — поклати глава той, — аз съм виновният. А сега Ана е мъртва... не мога да понеса мисълта. Трябва да замина за Англия час по-скоро. Най-малкото съм длъжен да организирам погребението и да присъствам на него. Да бъда до нея в смъртта ѝ, щом не можах да съм до нея в живота ѝ.

— Недей така, мили, не се самонаказвай. Направил си добрина, каквато много други не биха. Отвел си я от опасността, дал си ѝ дом и любов и си се грижил за нея като за своя дъщеря цели десет години. — Елизабет коленичи до стола му и взе ръцете му в своите. — Лоурънс, разбери, че е невъзможно да отидеш на погребението ѝ. За да стигнеш до Англия са ти нужни шест седмици, а не могат да го отлагат толкова. Ана заслужава навременно християнско погребение и душата ѝ да почива в мир. Директорката предлага да поеме организацията вместо нас. И ние сме длъжни да приемем помощта ѝ в името на Ана.

В крайна сметка Лоурънс кимна с глава.

— Права си, разбира се — съгласи се горестно той.

— Ще отговоря на телеграмата вместо теб — каза грижовно Елизабет. — Ако решиш къде би желал да погребат Ана, ще информирам директорката. В съобщението си споменава за една местна църква, която смята за подходяща. Стига ти да нямаш други предложения.

Лоурънс отправи поглед през прозореца на консулството и въздъхна.

— Та аз дори не знам каква вяра е изповядвала майката на Ана. Не ми хрумна да я попитам по онова време. Толкова много неща не я попитах... Затова съм склонен да се съглася с директорката — отвърна вцепенено той.

— В такъв случай ще ѝ отговоря незабавно, ще ѝ благодаря за милосърдието и ще я помоля да уреди въпроса.

— Благодаря ти, скъпа.

— Лоурънс, трябва да ти кажа още нещо. — Елизабет се умълча за миг, явно вземайки някакво решение. — Възнамерявах да изчакам още малко, но може би предвид обстоятелствата сега е подходящият момент. — Тя се изправи. — Скъпи мой, след седем месеца ще си имаме свое дете.

Лоурънс впери поглед в жена си, мъчейки се да превключи от скръб към радост. От много време бе копнял да чуе такава новина.

— Но това е най-прекрасното нещо! Сигурна ли си?

— Напълно.

Той стана и я прегърна.

— Прости ми, не съм на себе си. Всичко това ми дойде много.

— Разбирам. Но реших, скъпи мой, че хубавата новина може да посмекчи удара от лошата.

— Да, да... — пророни Лоурънс, милвайки косата ѝ. — А ако е момиченце, може да я кръстим Ана, на детето, което току-що загубихме.

— Разбира се, скъпи — усмихна му се сдържано Елизабет. — Щом така искаш.

Мери взе телеграмата от момичето зад гишето. Излезе навън с разтреперани ръце и седна на най-близката пейка да я прочете. Всичко зависеше от този отговор.

СКЪПА Г-ЖО ГРИКС (ТОЧКА) С ОГРОМНА ТЪГА
НАУЧИХМЕ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННАТА СМЪРТ НА
АНА (ТОЧКА) ТЪЙ КАТО И ЗА ДВАМА НИ Е
НЕВЪЗМОЖНО ДА СЕ ВЪРНЕМ В АНГЛИЯ ЩЕ СМЕ
ВИ БЕЗКРАЙНО БЛАГОДАРНИ АКО ОРГАНИЗИРАТЕ
ПОГРЕБЕНИЕТО (ТОЧКА)

СЪГЛАСНИ СМЕ С ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ВИ И
МОЛЯ УВЕДОМЕТЕ НИ ЗА РАЗХОДИТЕ (ТОЧКА)
БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА ЛЮБЕЗНОСТТА И ПРОЯВЕНОТО
УВАЖЕНИЕ КЪМ АНА (ТОЧКА) ЕЛИЗАБЕТ ЛАЙЛ
(ТОЧКА)

От гърлото на Мери се изтръгна тих звук на облекчение. Макар и да беше малко вероятно Лоурънс и Елизабет Лайл незабавно да се качат на кораба за Англия, знаеше, че все пак има такава вероятност. Тя извади молив и написа черновата на отговора си върху гърба на телеграмата. Оставаше да уреди още няколко ключови въпроса. Както

знаеше от любимите си книги за Шерлок Холмс, в подобни ситуации беше най-важно да обърнеш внимание на подробностите. Десет минути по-късно се върна в пощата и предаде на момичето зад гишето отговора си.

— След няколко дни ще намина да проверя за обратна телеграма — каза Мери, подавайки ѝ парите.

— Предполагам знаете, че може да ви ги доставяме у дома, ако така ви е по-удобно — отбеляза момичето.

— Ами... в момента се местя и още не знам новия си адрес — отвърна бързо Мери. — Няма значение, не ми пречи да дойда лично.

— Както желаете. — Момичето сви рамене и насочи вниманието си към следващия клиент.

Мери излезе от пощенската станция, готова да започне нов живот с обичната си Ана.

Елизабет Лайл занесе отговора на телеграмата си в кабинета на Лоурънс.

— Госпожа Грикс ще организира всичко за погребението на Ана. Каза, че нямало да ни струва нищо, тъй като сме предплатили таксата за учебния срок. Остатъкът ще ни изпрати тук. Церемонията ще се състои след седмица, а тя ще ни предостави информация за точното място на гроба, за да можем да го посещаваме, когато се върнем в Англия. Смъртния акт ще изпрати в Кадоган.

— Смъртен акт... горкото дете, боже...

Лоурънс видя, че жена му се олюлява на краката си и веднага се спусна към нея.

— Скъпа, разбирам колко ти е напрегнато, особено при това стечение на обстоятелствата. — Той я сложи да седне в един стол и хвана ръцете ѝ в своите. — Миналото е минало и както ти правилно посочи, направих каквото можах за Ана. Трябва да продължа напред и да не те разстройвам допълнително. И — той посочи корема на жена си — да мисля за живота, а не за смъртта.

18

— Ана, миличка — каза Мери, докато препичаше питки на газовата печка, — говорих с директорката на училището ти и я уведомих, че няма да се връщаш.

Лицето на Ана грейна от щастие.

— О, Мери! Това е п-прекрасно. — После свъси вежди. — А каза ли на ч-чичо и леля за това?

— Да. Съгласни са.

Мери вдиша дълбоко. Чувстваше се ужасно, задето ѝ се налага да лъже, но знаеше, че Ана в никакъв случай не бива да разбира за постъпката ѝ.

— Видя ли? Казах ти, че чичо не би ме принудил да остана там, ако знае, че съм нещастна. Е, кога ще се в-върнем в Кадоган? — Ана отхапа от питката с масло, която Мери ѝ подаде.

— Именно там е въпросът, скъпа. Както знаеш, къщата ще е затворена, докато чичо ти и леля ти живеят в Банкок. Защото макар много да те обичат, нямат възможност да поддържат толкова голяма къща само за малко момиченце като теб. Разбираш, нали?

— Да, разбирам. А къде ще ж-живея тогава?

— Ами те предложиха да поживееш тук с мен.

Ана се огледа из малката стая и досегашният ѝ живот на привилегировано дете веднага намери отражение в очите ѝ.

— Да ж-живея тук завинаги?

— Е, приятелката ми Шийла ще се омъжва идния месец и ще се изнесе от апартамента си. Хазяинът ѝ каза, че може ние да се нанесем в него, ако искаме. Там има две спални, всекидневна, кухня и самостоятелна баня. Какво ще кажеш да го огледаме?

— Добре — съгласи се Ана. — Тъкмо няма да изоставяме г-горкия човечец, който все стои до уличния стълб.

Мери я погледна изумено.

— Забелязала си го, значи?

— О, да — кимна Ана. — Дори разговаряхме. Изглеждаше толкова тъжен и самотен на улицата.

— Говорила си с него?

— Да — потвърди Ана, излапвайки сладко питката си.

— И той ти е отговорил?

— Каза, че в-времето ставало все по-студено. — Ана избърса маслото от устата си. — Знаеш ли дали си има дом?

— Има си, миличка.

— Значи не е сираче като мен?

— Не, не е сираче.

— А в кое училище ще ходя? — върна се към предишната тема Ана.

— Ами, струва ми се най-разумно да продължим с домашното обучение. Особено ако искаш да продължиш с уроците по балет — подхвърли най-удачното поощрение Мери. — Едва ли в някое училище биха ти позволили да отсъстваш следобед, за да ходиш на танци. Ти решаваш, разбира се.

— Може ли да се върна в школата на принцеса Астафиева? — попита Ана. — Мисля, че е невероятна учителка.

— За жалост принцесата не се чувства добре в момента, но поразпитах насам-натам и се оказва, че имаме прекрасен учител по танци само на пет минути от тук. Казва се Николас Легат и някога е бил партньор на Ана Павлова! — каза насърчително Мери.

— Ана Павлова... — ококори очи Ана. — Най-великата балерина, живяла н-някога!

— Да. Мислех си в някой от следващите дни да отскоча до студиото му, за да попитам дали иска да те вземе. Как ти звучи?

— О, Мери — плесна с ръце Ана. — Направо не е за вярване, че едва преди две седмици бях на онова ужасно място и живеях с мисълта, че повече н-никога няма да мога да танцувам. — Тя прегърна Мери. — А ми се притичаш на помощ като с-същински ангел хранител.

— Ех, миличка, нали знаеш, че не бих допуснала да страдаш.

— Когато дълго време не получих писмо от теб — прехапа устна Ана, — п-помислих, че си ме изоставила.

— Е, всички смятаха, че е най-добре да не контактувам с теб, докато привикваш с новата си среда.

Ана я погледна в очите.

— Тоест леля ти е казала да не ми п-пишеш?

— Да, но за твое добро.

— Мери, толкова мило говориш за всички, но и двете знаем, че леля ме м-мрази. — Ана я целуна по бузата. — И макар да не си ми роднина, едва ли на света има момиче, което м-може да се похвали с по-добра майка.

Очите на Мери плувнаха в сълзи. Чудно ѝ стана дали Ана щеше да говори така, ако знаеше какво бе направила.

— Ех, гълъбчето ми, стига толкова. Но тъй като ще живееш с мен през идните няколко години, може би ще е улеснение да вземеш моята фамилия.

— Е, тъй като и бездруго си нямам, мисля, че ще е прекрасно да носим едно и също име — съгласи се Ана.

— Но нали знаеш, че монахините ми измислиха фамилията „Бенедикт“, така че и аз самата си нямам истинска. Предлагам и двете да започнем на чисто — усмихна се Мери — и сами да си измислим фамилия!

— Наистина ли?

— Не виждам защо не.

— Колко вълнуващо! Може ли аз да я и-избера?

— Разбира се, стига да не е като на някоя руска балерина, чието име никой не може да произнесе!

Както винаги, когато размишляваше сериозно, Ана пъхна показалец в устата си и го задъвка.

— Сетих се!

— Така ли, миличка?

— Да! Ами, нали любимата ми балетна музика е тази към „Умиращият лебед“, а името ми е Ана, като това на Ана П-Павлова. Затова искам фамилията ни да е „Суон“^[1].

— Суон... — изпробва думичката върху езика си Мери, после се обърна към Ана. — Харесва ми.

Един ден по-късно Ана Суон влезе в студиото на Николас Легат. А Мери Суон, майка ѝ, я придружаваше. Ана веднага бе приета в класа му и започна да ходи на уроци по три пъти седмично.

До месец двете се преместиха в апартамента на Шийла в съседната сграда и Мери се зае да боядисва и освежава новия им дом. Сама уши красиви пердета на цветя за стаята на Ана, а за малката всекидневна, която щеше да служи и за шивашко ателие, измайстори завеси от светъл зеленикавосин кретон. Като ги окачи и отстъпи назад, за да се порадва на творчеството си, Мери се замисли за новата къща в Дънуърли, в която трябваше да заживее преди толкова много години. Но онзи блян се беше изпарил, затова вложи цялото си желание по нов дом в тясното пространство, което щеше да е най-близкият му заместител занапред.

— Ти си същинска магьосница — обяви Ана, когато Мери ѝ показа с гордост готовата спалня. — И те обичам. Може ли да поканим Нанси и госпожа Карадърс на ч-чай? Много ще се радвам да видят новия ни дом.

— Много съжалявам, Ана, но и двете се изнесоха от Кадоган и нямам представа къде живеят вече — отвърна спокойно Мери.

— О, не е ли грубо от тяхна страна да не ни кажат новите си адреси? Все пак ни бяха п-приятелки.

— Сигурна съм, че ще се свържат с нас, когато се поосвободят, миличка — отвърна с гузна съвест Мери.

Двете си установиха рутина. Мери следеше Ана редовно да сяда пред малкото бюро в ъгъла на всекидневната и да се труди над уроците. Взимаше от местната библиотека учебници по история и география и подканваше Ана да чете колкото може повече. Съзнаваше, че образованието, което ѝ подсигуричаше, далеч не беше такова, каквото момиче като нея би получило при нормални обстоятелства, но дотам се простираха силите ѝ. Пък и знаеше, че умът ѝ е другаде.

По три дни в седмицата Мери изпращаше Ана през парка „Колет“ до школата по балетни танци. Винаги се огледаше тревожно на влизане и излизане от сградата. Така щеше да е до края на живота ѝ. Съзнаваше, че това беше цената на действията ѝ.

Първоначално ѝ беше хрумнало, че е най-разумно да отведе Ана в чужбина. Но обмисляйки подробностите, беше стигнала до заключението, че е невъзможно. Ана нямаше свидетелство за раждане, международен паспорт, нито пък официални документи,

удостоверяващи самоличността ѝ, затова нямаше как да напуснат Англия. Беше ѝ минало през ума да се махне от Лондон, но все пак трябваше да се препитава някак. Пък и в малките градчета и селца двете щяха да се набиват на очи много повече. В голям град като Лондон имаше по-голяма вероятност да останат незабелязани. А фактът, че Ана бе прекарала толкова голяма част от детството си между четирите стени на дома „Кадоган“, през което време не беше срещала много хора, понижаваше още повече шанса да я разпознаят.

Въпреки това Мери странеше от местата в Челси, където често бяха ходили преди, утешавайки се с мисълта, че скоро Ана щеше да съзрее в млада жена и едва ли много хора щяха да я свържат с малкото момиченце, загинало толкова трагично и без време.

Що се отнасяше до бъдещето... Мери не можеше да мисли за него. Беше постъпила както бе сметнала за редно, за да защити детето, което обичаше. А ако загубата на Шон и надеждите и мечтите ѝ заедно с него я бе научила на едно нещо, то това беше, че човек трябваше да се стреми единствено да улови мига.

Една благоуханна пролетна вечер, три месеца и половина, след като Мери и Ана бяха заживели заедно, Ана се появи с гост в апартамента им.

Мери вдигна поглед от шевната машина и застина от изненада. До Ана, свел стеснително глава, стоеше младият мъж от улицата.

— Мери, това е Джеръми. Той ми е приятел, нали, Джеръми?

Мъжът погледна притеснено Ана и кимна с глава.

— Казах на Джеръми, че т-трябва да се запознае с теб. Уверих го, че няма да възразиш. Нямах нищо против, нали, Мери?

— Ами... не, разбира се, че не. — Мери се смути, когато тъмните, изтерзани очи на Джеръми попаднаха върху нейните. — Джеръми, заповядай, седни, а аз ще направя чай.

— Б-б-благодаря.

Мери влезе в кухнята и се зае да приготвя чая, слушайки как Ана бърбори сладкодумно в съседната стая. Покрай пискливото ѝ гласче от време на време се чуваха гърчените едносрични отговори на Джеръми.

— Готово — обяви Мери, оставяйки подноса на масата. — Джеръми, мляко, захар?

— И д-двете. — След дълга пауза последва и: — М-много благодаря.

Мери сипа чая и му подаде неговия. Джеръми го пое с толкова разтреперани ръце, че чашата задрънка по чинийката. Тя ги взе внимателно и ги постави на масата пред него.

— Не е ли хубаво? — коментира Ана. — Тук в-вътре е много по-добре, отколкото навън. — Тя посочи към уличната лампа. — Казах на Джеръми, че моята майка също си няма приятели. Хрумна ми, че може д-двамата да си станете приятели.

Джеръми кимна, поглеждайки към Ана. Мери забеляза искра на емоция в очите му и осъзна, че този чудак явно много харесваше младата си приятелка.

— Колко мило от твоя страна да мислиш за мен, Ана. Не смяташ ли, Джеръми?

— Д-да.

Мери се зае да сипва чай и на себе си, чудейки се каква тема на разговор можеше да подхване с него, за бога. Струваше ѝ се глупаво да го пита как върви животът, знаейки, че прекарва повечето си време в компанията на уличната лампа пред прозореца им.

— Б-благодаря з-за палтото — каза Джеръми, произнасяйки думите с видим напън. — М-много т-топли.

— Виждаш ли? — обади се Ана. — И той говори като мен понякога. — Тя потупа ръката му приятелски.

— Е, радвам се, че двамата сте си поприказвали.

— А-Ана ми к-каза, че о-обича да танцува — престраши се Джеръми. — О-обича „Лебедово езеро“ на Ч-Чайковски.

— Да — потвърди развълнувано Ана. — А Мери ми обеща, че веднага щом спестим достатъчно пари, ще си купим грамофон като онзи, който имахме в Кадоган. После ще си к-купим и плочата, а ти си добре дошъл да я с-слушаш с нас, Джеръми.

— Благодаря, Ана. — Джеръми вдигна предпазливо чашата и я доближи до устните си с треперливи ръце. Изгълта цялото ѝ съдържание наведнъж, доволен, че чайт е стигнал до устата му. После върна чашата върху чинийката с издрънчаване. — А на теб б-благодаря за ч-чая, Мери. Н-няма да ви п-притеснявам п-повече.

— Не ни притесняваш, кажи му, Мери! — обади се Ана, като го видя да става.

— Не, никак даже. — Мери изпрати Джеръми до вратата на апартамента. — Добре дошъл си на горещ чай по всяко време.

— Б-благодаря, М-Мери. — Джеръми ѝ се усмихна с такава признателност, че Мери инстинктивно протегна ръка да потупа неговата, тънка като вейка.

— Пак ще се видим.

Няколко дни по-късно Ана отново се появи в апартамента с Джеръми, който носеше нещо под одеяло.

— Джеръми каза, че ни е донесъл подарък! Нямам търпение да видя какъв. — Ана заподскача развълнувано из стаята, докато Джеръми питаше Мери къде да остави вързопата си.

— Ето там.

Мери посочи бюфета и Джеръми се запъти към него. После свали одеялото с артистичен жест, разкривайки грамофон с цяла купчина плочи върху него.

— З-за теб и Ана.

— О, Джеръми! — Ана стисна ръце във възторг. — Какъв прекрасен п-подарък. Нали, Мери?

— Да, така е, но само ще му се порадваме, а после ще му го върнем, нали, Джеръми? — натърти Мери.

— Н-не, за вас е. П-подарък.

— Но тези машини струват цяло състояние. Не можем...

— М-можете! И-имам п-пари. К-коя плоча искаш, Ана?

Докато Ана и Джеръми обсъждаха дали да пуснат „Спящата красавица“ или „Лебедово езеро“, Мери забеляза решителността в очите на Джеръми. Дори в това му грохнало състояние, прозираше частица от мъжа, който навярно е бил, преди войната да го опропасти.

Докато Ана слагаше плочата върху оста на грамофона, Джеръми се обърна внезапно към Мери и ѝ се усмихна.

— В з-знак на б-благодарност за палтото.

И така започна всичко.

От онзи момент Джеръми Лангдън лека-полека стана постоянно присъствие във всекидневната на Мери. Всеки следобед Ана го събираше от уличния стълб и го водеше за чаша чай. Докато Мери шиеше, Ана и Джеръми слушаха балетна музика. Ана се въртеше в

пируети из стаята, а Джеръми ѝ ръкопляскаше силно в края на изпълнението. Гледайки грациозните реверанси, които му правеше, Мери започна да осъзнава, че малката пресъздава моментите, прекарани с Лоурънс Лайл в гостната му в дома „Кадоган“.

— М-много е д-добра, Мери — коментира един ден Джеръми на излизане от апартамента.

— Нали? Определено е много ентузиазирана.

— И т-талантлива — кимна Джеръми. — Г-гледал съм най-добрите б-балерини преди войната. И т-тя може да е една от т-тях. Д-довиждане, Мери.

— Къде ще вечеряш днес? — позволи си да попита Мери. — Изглеждаш ми сякаш не си се хранил нормално от дълго време. Опекла съм котлети и има предостатъчно за всички ни.

— О, Джеръми, остани! — примоли му се Ана.

— М-много сте мили, но не искам да се н-натрапвам.

— Не се натрапва, нали, Мери?

— Не, Джеръми, не се натрапваш — усмихна му се тя.

[1] От английската дума „swan“ — лебед — Бел.прев. ↑

Не след дълго уличната лампа бе лишена от стария си приятел, тъй като Джеръми започна да прекарва все повече и повече време с Мери и Ана. Винаги носеше дарове: шоколад за Ана или пък прясна риба за вечеря. Колкото по-уверен ставаше в компанията им, толкова по-плавно течеше речта му. С деликатното поощрение от страна на жената и детето скоро започна да общува по-спокойно с тях. В течение на седмиците Мери наблюдаваше как хилавостта започва да напуска тялото и лицето му, отчасти благодарение на препълнените чинии, които му сервираше на вечеря, а ръцете му ставаха все по-способни да си служат с нож и вилица. В поведението му лека-полека изплуваше скритото досега чувство за хумор и Мери все по-често долавяше признаците на мъж, който беше не само ерудиран, но и надарен с кротка мъдрост. С всеки изминал ден човечността, загрижеността и добротата на Джеръми, особено по отношение на Ана, го издигаха все повече в очите на Мери. И докато сломеното изражение напускаше дълбоките му зелени очи и тялото му наедряваше, тя започваше да проумява колко красив мъж стои пред нея.

Една нощ, докато завиваше Ана в леглото, Мери си мислеше как и детето беше разцъфнало, откакто Джеръми се беше появил в живота им.

— Толкова съм щастлива, Мери — въздъхна Ана, отпусвайки глава на възглавницата.

— Радвам се да го чуя, миличка.

— Да... — пророни сънено Ана. — Аз, ти и Джеръми: почти като истинско с-семејство сме, нали?

— Да, може да се каже. А сега затвори очички и заспивай.

Мери излезе от стаята ѝ и се върна пред шевната машина на бюрото си, но все не успяваше да се съсредоточи. Вместо това отправи поглед през прозореца, към самотната улична лампа — напоследък често беше така, след като Джеръми си тръгнеше от дома им. Мери още нямаше особена представа кой е новият им приятел. Нищо не

можеше да им гарантира, че един ден Джеръми няма просто да изчезне и да не се върне. Стомахът ѝ се сви при мисълта Ана да загуби поредния човек, който обичаше.

А и тя самата...

С внезапна мощ я споходи прозрението, че Ана не беше единствената, привързала се към редовния им посетител. Нещо в Джеръми ѝ напомняше за Шон при последната им среща. Изпитваше същата нужда да го закриля. И същото привличане...

Мери прекъсна рязко унеса си. Трябваше да спре с тази глупост на мига. Тя беше осиротяла стара мома с ирландски произход и минало на прислужница, докато Джеръми Лангдън съвсем очевидно беше истински джентълмен. Беше просто приятел и събеседник, човек, познал жестока болка в живота си, към която тя се чувстваше съпричастна. И такъв трябваше да си остане.

Няколко дни по-късно на вратата ѝ се почука. Уплашена, тъй като Ана беше на балетен урок, а тя не очакваше клиенти, Мери отиде да отвори.

— Джеръми — каза изумено. Никога досега не беше идвал в апартамента ѝ несъпроводен от Ана. — Ъм... добре ли си?

— Н-не.

По възбения цвят на кожата му и изражението в очите му си личеше, че се е случило нещо лошо.

— Влез. Ана още не се е върнала, но може да изпием по чаша чай, докато си дойде, искаш ли?

— И-искаш да говоря с теб. Б-без Ана.

— Е, седни тогава и се настани удобно. Аз ще отида да направя чай.

— Н-н-не! И-идвам да поговорим, не да п-пием чай!

Мери забеляза, че говорът му беше много по-насечен, отколкото в изминалите седмици. Покани го във всекидневната и го сложи да седне на неговия си стол.

— Сигурен ли си, че не искаш нищо, Джеръми? — попита тя, сядайки на стола срещу него.

— К-кръстницата ми п-почина с-снощи.

— О, Джеръми... толкова много съжалявам.

— Аз... — Джеръми сложи разтреперана ръка на челото си. — И-извинявай — пророни, а по лицето му рукнаха сълзи. — Единственият ч-човек, който — той се задави — го беше г-грижа за мен! К-който ме обичаше! Такъв, какъвто съм с-сега.

Видимо отчаяние раздираше тялото му. Мери не можеше да понесе страданието му, затова направи единственото нещо, което ѝ дойде наум. Отиде до Джеръми и го прегърна.

— Поплачи си — прошепна тя, люлеейки го в ръцете си като дете, галейки меката му коса. — Няма нищо лошо да си поплачеш, нали така?

Джеръми продължи да ридае, а тя го прегърна още по-силно през гърдите.

— Тук съм, Джеръми, Ана също. И двете ни е грижа за теб.

Джеръми вдига изтерзани очи към Мери.

— Г-грижа ви е? За р-развалина като м-мен? К-как е възможно?

— Защото си добър, сърдечен човек. И каквото и да ти се е случило на фронта не е било по твоя вина. То не те променя отвътре, нали така?

Главата на Джеръми увисна напред и Мери коленичи, за да го прегърне отново. Той зарови лице в рамото ѝ.

— Р-родителите ми н-не смятат така. М-мразят ме т-такъв. С-срамуват се от м-мен! И-искаха да ме с-скрият от света.

— Пресвета Дева Марийо! — изтръпна Мери, ужасена от чутото. — Много съжалявам за бедите ти. Но имай ми вяра, ти си същият човек, който винаги си бил. Чу ли, Джеръми, не го забравяй. Войната причини такива жестокости на мъже като теб. Ние, които си останахме вкъщи, няхахме представа на какво се подлагате, за да ни спечелите свободата.

— Н-наистина ли м-мислиш така?

— Убедена съм. — Мери усети как сълзите му навлажняват рамото ѝ. — Имах... скъп човек, който прекара години на фронта. И не доживя да види победата.

Чувайки това, Джеръми вдигна глава от рамото ѝ и я погледна право в очите.

— З-загубила си л-любимия си?

— Годеника си. И всички мечти за живота, който искахме да изградим заедно.

— М–Мери, с–сигурно си ангел. Как се г–грижиш само за Ана и м–мен. Как т–търпеливо ни и–изслушваш, а ти самата си з–загубила толкова много.

— Да. Но до ден–днешен не съм се изправила пред страха и болката, и спомените за тази загуба, докато ти ги преживяваш отново и отново.

— Да, но и ти си изстрадала з–заради тая п–проклета война! Мери — Джеръми взе ръцете ѝ от раменете си и ги обви със своите, — мисля си за това от д–доста време. М–мисля, че те о–обичам. Обичам те — напрегна се Джеръми да произнесе двете думички без заекване.

Помежду им се спусна мълчание, докато Мери се взираше в очите на Джеръми. Здравият разум и вроденият ѝ прагматизъм надделяха над чутото. В момента той изживяваше силни емоции и нужда от близост. Затова не трябваше да се доверява на думите му.

— Джеръми, толкова си оскърбен, не знаеш къде се намираш. Шокът говори вместо теб. И...

— Н–не! Не е от шок. Толкова си к–красива и толкова мила. О–обичам те още от момента, в който ми даде п–палтото. Оттогава не идвам до уличната лампа, за да мисля за мъртвата ми любима. Идвам, за да в–видя теб.

— Джеръми... спри, моля те! — призова го отчаяно Мери.

— Вярно е! Наблюдавах Ана, разбрах, че ти е д–дъщеря, заговорих я. За да намеря начин да се з–запозная с теб. А д–днес, когато з–загубих единствения човек, който ме о–обичаше, беше моментът да ти разкрия чувствата си! Ж–животът е толкова кратък!

Мери загледа в удивление плувналите му в сълзи очи. Не само защото Джеръми ѝ се беше обяснил в любов — в любов, — но и защото току–що бе съумял да изрече толкова много изречения на един дъх.

— Е, Джеръми, много мило от твоя страна, но откровено казано, мисля, че преживя ужасен шок.

— Мери. — Сълзите на Джеръми бяха пресъхнали. Вече я гледаше с истинска нежност. — Съзнавам, че и д–двамата знаем какво е болка. Повярвай ми, за нищо на света не бих си играл с ч–чувствата ти. И бъди сигурна, че не б–бъркам своите. Може би просто не изпитваш с–същото към мен.

Мери седеше в краката на Джеръми със сведени очи и ръце, все още хванати в неговите.

— Разбирам — кимна Джеръми. — Нима някой може да обича човек като мен?

Мери вдигна бавно очи към неговите.

— Не, не е това. Просто някога обичах един мъж и го загубих. Аз... — Мери вдиша дълбоко — ... изпитвам чувства към теб. Дори бих казала, че не са обикновени чувства. И се боя, че ако и ти напуснеш живота ми, ще ми липсваш страшно.

— Чуй какво, разбирам, че и двамата сме з-загубили любими хора. Това ни свързва. Но не може ли да ни свързва и това, че сме н-намерили и някой друг?

— О, Джеръми, не знаеш нищо за мен. — Мери поклати горчиво глава. — За постъпките ми, за живота ми...

— М-Мери, та аз съм убивал ч-човешки същества! С нищо не можеш да ме отблъснеш след онова, което съм в-видял с очите си. Каквото и да си направила, любов моя, искам да го споделя с теб! Разкажи ми, а аз ще ти р-разкажа за м-мен. Нали на това се гради любовта? На вяра?

— Но Джеръми, скъпи — прошепна Мери, — аз съм сираче, дошло от нищото. Ти си джентълмен и ти трябва истинска дама. Аз не мога да съм такава, дори в твое име.

— Мислиш ли, че ме интересува?! Майка ми е истинска д-дама, а когато се в-върнах от ф-фронта, ме вкара в — Джеръми впрегна огромни усилия да изговори следващата дума — лудница! Собственото й д-дете! — Той преглътна сълзите си. — Войната промени всичко, не ми трябва да знам нищо за теб. Освен това, че си най-добрият ч-човек, който познавам. И имаш к-красиво сърце.

— О, Джеръми... — Мери измъкна ръцете си от неговите и избърса грубо очите си.

Този път Джеръми се пресегна към нея, вдигна я от пода и я прегърна. А чувството, което изпита в обятията му след години на самота, беше неописуемо. Ароматът му, мъжкият аромат — така познат и така далечен.

— Мери — той повдигна брадичката ѝ и целуна нежно устните ѝ. — Никога не б-бих те наранил. Повярвай ми. В-виждам страха в очите ти. Толкова п-пъти съм го в-виждал.

Той осея с леки целувки челото ѝ, очите ѝ, бузите ѝ. Накрая тя се отказа да анализира случващото се и му се отдаде. Докато я целуваше и милваше, в сърцето ѝ се надигаха чувства, каквито не бе очаквала да изпита отново. Колкото и оцетен да беше външно Джеръми, Мери усещаше мъжеството и силата в него.

Двайсет минути по-късно Мери погледна към часовника на полицата върху камината и сложи ръка на устата си.

— О, боже! Ана сигурно ме чака. — Тя скочи от коляното на Джеръми и пооправи косата си пред огледалото.

— Може ли да те п-придружа до школата?

Мери се обърна към него с усмивка.

— Ако имаш желание.

Ана седеше ядосано на стълбите пред студиото, когато Мери и Джеръми свърнаха зад ъгъла. Като ги видя, изражението ѝ незабавно се промени.

— Здравейте, двамцата! Закъснявате — усмихна им се тя.

— Да, извинявай, миличка, но Джеръми се отби да ме види. Днес е получил неприятна новина.

— Да — потвърди той.

Ана го погледна въпросително.

— Изглеждаш доста щастлив за човек, който току-що е получил л-лоша новина — отбеляза тя.

Джеръми се подсмихна тайничко на Мери и тримата потеглиха към дома. Ана подтичваше с танцова стъпка пред двама им.

— Няма нищо. Знам причината. От седмици чакам да се случи! — Тя спря внезапно на тротоара и се обърна към тях. — Двамата сте влюбени, нали?

— О, миличка... — изчерви се жестоко Мери.

Джеръми хвана ръката ѝ.

— Да. Имаш ли нещо п-против?

— Разбира се, че не! Даже мисля, че съм най-щастливото момиче на света. Ако вие двамата се ожените, ще си имам и майка, и баща. И ще можем да сме и-истинско семейство. — Ана прегърна спонтанно и двама им. — Защото ви обичам м-много, много, ама много!

След смъртта на кръстницата си Джеръми наследи голямата ѝ къща в Уест Кенсингтън, достатъчно пари за малък доживотен доход и изискан черен форд. Седмица след погребението ѝ Джеръми заведе Мери и Ана да видят къщата.

Ана търчеше щастливо от стая в стая.

— Голяма е почти колкото Кадоган, н-но не съвсем.

Мери настръхна при този коментар на Ана. Въпреки че имаше пълна вяра на Джеръми, разговорите за миналото, особено с човек, който беше от същата класа като бившите ѝ работодатели, бяха опасни.

Слизайки на бегом по стълбището към вестибюла, Ана спря и се обърна към Мери и Джеръми, които ходеха по-възпитано след нея.

— Ще ни поканиш ли да ж-живеем тук с теб, Джеръми? Къщата е прекалено голяма само за един човек. А ми се струва глупаво двете с Мери да се т-тъпчем в малкия ни апартамент, при положение че ти разполагаш с толкова много място.

— Ана! — изчерви се Мери от липсата ѝ на такт. — Джеръми просто ни показва къщата си. Не му задавай толкова неуместни въпроси.

— Извинявай, Мери. П-просто реших, че...

— Правилно си р-решила, Ана — усмихна се Джеръми. — Детска логика, а? Е, Мери, би ли се п-пренесла тук?

— *Моля те.*

Това вече ѝ дойде много. Мери взе останалите стълби тичешком, спусна се по коридора и излетя през входната врата. Не спря да бяга, докато не достигна сигурността на собствената си всекидневна.

Джеръми пристигна до входната врата на апартамента ѝ десет минути по-късно. Мери го пусна с мокро от сълзи лице.

— Къде е Ана? — попита го тя.

— Помолих госпожа Хокинс, икономката, да ѝ с-сервира чай. Р-реших, че двамата с теб трябва да п-поговорим насаме. Може ли да вляза?

Мери кимна просълзено, после се обърна и се върна във всекидневната.

— Джеръми, не знам какво очакваш от мен, но каквото и да е, едва ли някога ще мога да ти го дам. Нямах представа коя съм! Не съм някоя дама, както вече ти казах. И икономката ти веднага го усети. Видях го в очите ѝ. По-логично е да те обслужвам, не да съм ти приятелка!

Тя седна в един от столовете, а Джеръми извади носна кърпа и ѝ я подаде.

— Мери, з-заедно сме почти всеки ден от месеци насам. Ти имаш всичко, което се очаква от една д-дама. А що се отнася до о-общественото ти положение, на фронта научих, че класата няма нищо общо с л-личността на човек. Готов съм да и-изслушам и тайните ти. Както те уверих и преди, с нищо не можеш да ме о-отблъснеш. — Той коленичи пред нея, отмествайки кичур коса от бузата ѝ. — И вярвам, че любовта ни кара да п-прощаваме и разбираме всичко. Кажи ми, Мери, с-сподели с мен — прикани я той.

Мери въздъхна дълбоко, съзнавайки, че разкриеше ли му истината, навярно щеше да сложи край на бъдещето им заедно. Но за да даде шанс на това бъдеще, трябваше да му разкаже всичко.

Мери отпрати молитва към небесата и кимна с глава.

— Ще ти разкажа.

Двайсет минути по-късно Мери кършеше тревожно ръце пред него.

— Истината е, че извърших ужасен грях. Казах, че Ана е мъртва и я отвякох. Отвякох дете. О, боже, спаси ме...

Джеръми се спусна към нея и я прегърна силно.

— Мери, Мери, моля те, н-не се самонаказвай повече. Да, постъпила си нередно, но с д-добро намерение. Постъпила си така, защото обичаш Ана и искаш да е щ-щастлива и в безопасност.

— Но дали за Ана го направих? — Мери вдигна измъчен поглед към него. — Или за себе си, защото ми беше нужна?

— От ч-чутото дотук и опасността, в която ще изпаднеш, ако тайната ти излезе наяве, р-разбирам, че мотивите ти са били напълно безкористни.

— Наистина ли мислиш така?

— Да. — Джеръми взе ръцете ѝ и ги стисна силно в своите. — Н–наистина. Мери, нима постъпката ти е различна от това да кажеш на страдащи родители, че синът им е з–загинал безболезнено на фронта, когато всъщност е умрял в зверски мъки? И — Джеръми извърна поглед — е агонизирал дни наред? Или от това някой взводен капитан всеки божи ден да изпраца момчетата си на б–бойното поле, знаейки, че вървят към с–сигурна смърт? — Джеръми я погледна отново. — Направила си всичко по силите си да з–защитиш човек, когото обичаш, и н–никога не бива да се срамуваш от това! Никога! А аз те о–обичам още повече заради тази ти постъпка.

— Наистина ли?

— Да. Ти си смела и д–добросърдечна, и силна жена.

— О, Джеръми, не съм. Толкова ме е страх, че ще ме разкрият и ще ми отнемат Ана. Всеки път, напусна ли апартамента, гледам през рамо да не ме следи някой.

— Това, че си защитила сираче като самата теб е повод за гордост. О–освен това — усмихна ѝ се Джеръми, — м–май ще мога да помогна на двете ви с Ана. Ако си съгласна да се о–омъжиш за мен, разбира се.

— Искаш ме за жена, въпреки всичко, което ти казах? — изуми се Мери.

— Повече от всякога, Мери. К–кълна ти се.

Три месеца по-късно Мери Суон, сираче с незнаен произход, стана госпожа Джеръми Лангдън, домакиня на голяма къща в Кенсингтън. Единственият гост на сватбата беше Ана Суон, десетгодишно момиченце.

През следващата година се случиха три неща, които накараха Мери да повярва, че бог наистина съществува и я закриля. Разбра, че е бременна, което донесе неописуемо щастие на всички им. После Джеръми, използвайки връзки, за които Мери не искаше да знае нищо, научи, че Лоурънс Лайл бе починал от малария преди девет месеца в Банкок. Елизабет Лайл бе пометнала скоро след това, но и не беше губила време, а бързо си беше намерила нов съпруг. Информаторите на Джеръми бяха научили, че въпросният господин бил назначен в Шанхай и Елизабет Лайл заминала с него.

— П-предполагам разбираш какво значи това, Мери? Значи, че си свободна. Лоурънс Лайл вече н-няма как да те намери. А ако съдя по думите ти, едва ли Елизабет Лайл б-би проявила интерес.

Мери се прекръсти, споходена от гузна съвест заради облекчението, което ѝ беше донесла новината за смъртта на Лоурънс Лайл.

— Тъжно е, но ще излъжа, ако кажа, че една част от мен не се радва. Въпреки това, Джеръми, едва ли някога ще мога да се отпусна.

— Знам, скъпа, но вече н-няма как да те спипа, повярвай ми. А това ме навежда на мисълта, че трябва да проуча каква е процедурата по официалното осиновяване на Ана.

— Но тя няма свидетелство за раждане. Няма си дори истинска фамилия.

— Остави това на мен, скъпа — махна небрежно с ръка Джеръми. — В последно време може и да съм жалка картинка, но к-капитан Джеръми Лангдън все още може да разчита на съдействието на Министерството на вътрешните работи. Сещам се за един младеж, който ми дължи живота си.

Той потупа ръката на Мери и нежно я премести върху малката, но видима издупина, в която растеше новата им рожба.

Шест седмици преди очакваното раждане на бебето им Мери и Джеръми подписаха документите за осиновяване, които щяха да направят Ана тяхно законно дете.

— Вече никой не може да я докосне, скъпа. Нито да ми отнеме която и да е от в-вас — прошепна тихо в ухото ѝ той.

Мери гледаше със сълзи в очите как Ана танцува от радост край кухненската маса, развявайки свидетелството си за осиновяване в ръце.

— Ана Лангдън — произнесе малката доволно и прегърна новите си родители. — Толкова съм щастлива, че едвам д-дишам!

Бебето се роди с десет дни закъснение, разтревожвайки майка си, но без други усложнения. Мери лежеше в красивата си стая, притиснала новороденото към гърдите си, а възлюбеният ѝ съпруг и наскоро осиновеното ѝ дете кръжаха радостно край тях. Искаше ѝ се времето да спре, да умре точно в този момент, защото едва ли някога щеше да изпита по-голямо щастие. Бебето, пухкаво момиченце с румени бузки, което кръстиха София, на любимата светица на Мери, беше кротко и ведро същество. Мери гледаше с радост как Джеръми люлее грижовно дъщеричката си в ръце.

Правеше ѝ впечатление, че напоследък говорният му дефект ставаше все по-незабележим. А ужасяващите кошмари, от които се бе будил крещейки, облян в пот, намаляваха с всеки изминал ден. Мери беше изчела всичко за следвоенните психически разстройства и знаеше, че рядко изчезват напълно, но поне могат да бъдат овладени чрез спокоен, необезпокояван живот. Джеръми рядко напускаше къщата, освен когато се разхождаше през градините на двореца Кенсингтън на път до вестникарската будка, но ако попаднеше на някоя шумна лондонска улица, той подскочаше всеки път, прозвучеше ли клаксон на кола. За известно време след това се връщаха и заекването, и треморът в ръцете му. Но ограниченията на живота им не представляваха проблем за Мери. Когато в семейството ѝ цареше спокойствие и доволство, същото важеше и за нея самата.

Джеръми започна да рисува и се оказа повече от добър художник. Погледнеше ли чернотата на бойното поле, която пресъздаваше в картините си, Мери изтръпваше, но съзнаваше, че изживяването е пречистващо за него, отдушник за болката, страха, загубата и смъртта, спохождащи го във всеки ден от живота му.

Докато Джеръми рисуваше, Мери се грижеше за растящата София, в слънчеви дни водеше и двете им с Ана в парка, а понякога и до „Пикадили“, където Ана с удоволствие разглеждаше магазините за дрехи. Мери все още не можеше да свикне с факта, че какъвто и тоалет да си избере Ана, тя можеше да ѝ го купи, без да се замисля колко струва. Вече беше богата жена със заможен съпруг.

Докато годините се нижеха в спокойствието на семейното огнище, София се научи да пълзи, да се изправя на крачета, да ходи, а после и да търчи из къщата. Стремешът на Ана да постигне мечтата си и да се превърне в балерина растеше със същите темпове. Една вечер, когато София току-що бе навършила четири годинки, Ана, която вече беше на петнайсет и започваше да се превръща в жена, влезе в кухнята, където Мери приготвяше вечерята.

— Мамо, разбра ли, че Нинет де Валуа^[1] е открила нова балетна школа? — попита момичето.

— Не, не знаех, Ана.

— Може ли да опитам, мамо? Да отида на прослушване и да видя дали ще ме вземе? Така един ден може да ме приеме в балетната си трупа и да танцувам в театър „Седлърс Уелс“. П-представяш ли си? — Ана седна грациозно в един от столовете, въздъхвайки блажено при мисълта.

— Но нали искаше да танцуваш в „Руския балет“ на Дягилев?

— Да, някога, н-но сега ми се струва много по-престижно да съм част от първата великобританска балетна трупа. — Ана опъна единия си крак, изхлузи обувката му и вдигна изящното си, сводесто ходило. — Може ли, мамо, м-моля те?

— Май е най-добре да попиташ баща си — предложи Мери.

— Ако започна там, ще т-танцувам по цял ден и няма да ми остава време за уроци по английски и аритметика, но какво повече ми трябва да знам? Мога да чета и да пиша, и да смятам, което е напълно достатъчно за една т-танцьорка, нали? Освен това м-мога да ти кажа датите на Битките при Хейстингс, Трафалгар и...

— Ана — повтори Мери, — отиди да говориш с татко си.

Както бе подозирала Мери, Джеръми беше пластилин в убедителните ръце на Ана. Разбраха се да я водят на прослушване при Нинет де Валуа, за да опита да спечели място в балетната школа „Седлърс Уелс“.

— Не ми се вярва скъпата ни Ана да се примири с нещо друго, докато поне не опита т-това — каза Джеръми, тайничко горд с дъщеря си.

Три дни по-късно Мери качи Ана на автобуса до Излингтън, където кралското балетно училище „Седлърс Уелс“ провеждаше уроците си. Мери за пръв път попадеше зад кулисите на театър и докато ги водеха през лабиринта от коридори към малка стаичка, оборудвана със станка и пиано, се чувстваше леко притеснена, но и развълнувана да се озове в толкова различен свят. Зададоха на Ана няколко въпроса за досегашното ѝ балетно обучение, а после госпожица Мортън, учителката, я накара да изпълни основните балетни стъпки, първо на станката, а после и в центъра на стаята. Мери се удивяваше на напредъка, който дъщеря ѝ бе постигнала през последните години. Открай време бе имала вродена елегантност и красива поза, но напъпващата ѝ зрялост бе добавила нова самоувереност в движенията ѝ.

След последния ѝ аншанман^[2] госпожица Мортън, оглеждайки Ана, заяви:

— Танцуваш като рускиня, а и имаш техните черти. Да не би да си с руски произход?

Ана надникна тревожно към Мери, която сви леко рамене и поклати глава.

— Не. Англичанка съм.

— Но известно време я обучаваха принцеса Астафиева и Николас Легат — вметна смутено Мери, питайки се дали това беше хубаво или лошо.

— Е, личи си по движенията ти. Както несъмнено знаеш, Ана, трупата ни в „Седлърс Уелс“ естествено е повлияна от руската школа, но в първата великобританска балетна трупа госпожица Де Валуа се старае да развие наш собствен стил. Ти си нешлифован диамант, но определено имаш талант. Можеш ли да започнеш в понеделник?

Тъмните, тревожни очи на Ана се озариха от щастие.

— Наистина ли?

— Да. Така, ще дам на майка ти списък с дрехите, които ще са ти нужни за уроците, а туфлите си трябва да купиш от Фредерик Фрийд^[3]. Ще се видим рано в понеделник сутринта.

Същата вечер имаха повод за празненство. Ана не беше на себе си от вълнение и цялото семейство прихвана от емоциите ѝ.

— Сега вече наистина щ-ще ме видиш да танцувам Одета и Одилия на голямата сцена, София — изчурулика радостно Ана, докато водеше малката си сестричка в танц из кухнята.

— Вече нищо не може да я спре, скъпа — коментира Джеръми, когато си легнаха с Мери същата нощ. — Да се надяваме, че ще постигне м-мечтата си.

В хода на следващите пет години решителността, старанието и природната дарба на Ана като че ли започнаха да дават резултат. Изпълни дебюта си като един от Господарите на Трегинис на сцената на новооткрития театър „Седлърс Уелс“ на Роузбъри авеню. Облечена като Малкия лорд Фаунтлерой^[4] и преобразена с момчешка перука, Ана откри балета и остана последна на сцената в края му. Мери, Джеръми и деветгодишната София изпратиха трупата с аплодисменти и одобрителни възгласи. Ролята, която Ана беше получила, далеч не се припокриваше с мечтите ѝ за бухнали бели пачки, но означаваше, че Нинет де Валуа, кралицата на трупата, бе забелязала Ана. Последваха и други малки роли — Ана изигра един от четирите млади лебеда във Второто действие на „Лебедово езеро“ и креолката в „Рио Гранде“.

През януари на 1939-а, малко преди двайсет и първия си рожден ден, Ана дебютира като Одета/Одилия в „Лебедово езеро“. Театър „Седлърс Уелс“ беше препълнен — за пръв път местен талант от Англия, а не имигрирал руски танцьор, изпълняваше главна роля във великобританска балетна трупа. Новината за Ана и заложбите ѝ бе започнала да се разпространява сред балетоманския свят. Мери, облечена в нова официална рокля, с професионална прическа специално за случая, седеше с Джеръми и София в една от ложите. Първите тонове на драматичната увертюра на Чайковски накараха публиката да замлъкне. Мери притаи дъх, отправяйки молитва към бог този момент, така дълго бленуван от Ана, да бъде съвършен за нея.

Не че имаше причина за съмнение. Докато букетите обсипваха сцената в знак на почит към издигащата се млада звезда, Мери стискаше силно ръката на Джеръми, обливайки лицето си в сълзи. След представлението гримьорната на Ана беше барикадирана от доброжелатели и Мери едвам успя да се промъкне, за да поздрави дъщеря си. Ана, все още по пачка и с очи, драстично подчертани с тежък сценичен грим, си проправи път до семейството си и прегърна силно Мери.

— О, миличката ми, толкова се гордея с теб. Закле се, че ще постигнеш мечтата си, и погледни се само! Постигна я!

— Дълга всичко на теб, мамо. — Сълзи просветваха в очите на Ана. — Благодаря ти — прошепна тя, — благодаря ти за всичко.

Мери си спомняше за момента, в който Ана постигна целта си, със смесени чувства. Вече знаеше, че именно тогава бе започнала да губи дъщеря си. Светът, който Ана обитаваше, пълен с колоритни, артистични персонажи с екзотични облекла, чудати навици и провокативно сексуално поведение, беше безкрайно чужд на Мери. Ана беше обявена за млада кралица на великобританския балет и докато цели тълпи от почитатели се трупаха край нея, за да черпят от великолепието ѝ, тя започна да се оттегля от семейното си огнище.

Мери винаги бе чакала Ана да се прибере у дома след поредното представление, за да чуе как е минало и да сервира горещ шоколад и бисквити на изтощената си дъщеря. Напоследък обаче редовно чуваше стъпките ѝ по стълбите чак в три сутринта. На следващия ден Ана ѝ разказваше за вечери с приятелите си в „Савой Грил“ или танци в някой модерен нощен клуб, и то не в каква да е компания, а в тази на млади представители на кралското семейство.

Мери вече нямаше контрол над живота на дъщеря си. А и тъй като Ана сама си изкарваше прехраната, майка ѝ не можеше да ѝ прави забележка за някои от предизвикателните рокли, които носеше — често без корсет, — нито за яркото червило, с което украсяваше устните си. От броя букети, пристигащи в дома им, ставаше ясно, че Ана има цяла върволица от обожатели. Но Мери нямаше представа дали в живота ѝ присъстваше някой специален мъж. Всяко запитване по въпроса удряше на камък.

Когато Мери се оплакваше на Джеръми, че социалният живот на дъщеря им беше обезпокоително неизвестна величина, особено по

отношение на другия пол, съпругът ѝ я успокояваше така:

— Скъпа моя, Ана е млада и изключително к-красива жена. Която освен това е и знаменитост. Нормално е да се държи по такъв начин.

— Може и така да е — отвърнала беше подразнено една вечер Мери, — но не ми допада миризмата на цигарен дим, която нахлува в спалнята ни в малките часове на нощта. И много добре знам, че употребява алкохол.

— Пушенето и наздравниците с джин не са престъпления, Мери. Особено за млада госпожица, която е под такова напрежение да се представя блестящо всяка божа нощ.

Мери обърна гневен поглед към него, ядосана от факта, че Джеръми винаги заставаше на страната на Ана.

— Просто се тревожа за нея, това е. Хората, с които се движи...

— Знам, скъпа, но тя вече е г-голямо момиче. И е време да ѝ дадеш свобода.

Напрежението между Мери и Ана достигна връхна точка, когато няколко седмици по-късно Ана реши без всякакво предупреждение да покани шайка от приятелите си в дома им след края на представлението. Песните на Коул Портър от грамофона и шумният смях в гостната не дадоха на Мери и Джеръми да мигнат до късно през нощта. На следващия ден, решена да си поговори с Ана и да определи някои правила, Мери почука на вратата на стаята ѝ и влезе. Ана спеше дълбоко. Същото важеше и за младия мъж в леглото до нея. Със секнал от ужас дъх Мери излезе от стаята и затръшна вратата след себе си.

Десет минути по-късно Ана слезе в кухнята по халат. Усмихна се стеснително на майка си, която трупаше ядосано чиниите от закуска в мивката.

— Съжалявам, ако не сме ви дали да спите снощи. Трябваше първо да ви поискам разрешение. Но беше късно и с-сметнах, че...

— Не бери грижа за това! Какво беше... кой беше... — Мери не можа да изрече думите от възмущение.

— О, Майкъл ли? — Ана извади пакет цигари от джоба на халата си, запали една и седна грациозно на ръба на масата. — Той е б-балетният ми партньор, мамо. И двамата сме... любовници. — Тя

дръпна от цигарата си. — Нямах нищо против, надявам се? Все пак вече съм навършила двайсет и една.

— Моля? Естествено, че имам против! Ти може и да живееш в свят, където подобно поведение е приемливо, но сестра ти е едва на десет години. И докато си под моя покрив, ще спазваш поне някакво благоприличие. Къде ти беше умът, Ана? София можеше да влезе в стаята ти най-неочаквано и да види... *него!*

— Съжалявам, майко — сви рамене Ана. — Но светът се е променил и в наше време никой не гледа лошо на се...

— Да не съм чула тая дума! — изтръпна Мери. — Как може да си толкова безочлива? Трябва да се засрамиш от себе си! Мен самата ме е срам, че не те възпитах както трябва, че не те научих да възприемаш подобно поведение като грях!

— Майко, звучиш страшно т-тесногръдо и пуритански и...

— Не смей да ми говориш така, госпожичке! Не ме интересува що за звезда си на сцената; когато си под моя покрив, ще се подчиняваш на моите правила! А аз не позволявам — Мери посочи към тавана и втория етаж — такива волности под него!

Ана седеше спокойно, пушейки цигарата си. Мери видя, че пепелта се ръси по пода, а Ана не направи нищо по въпроса. Накрая само кимна с глава.

— Добре, майко, разбирам те. Н-не одобряваш начина ми на живот. Е, вече съм голямо момиче и сама печеля парите си. Може би е време да си намеря свой покрив.

Без да каже и дума повече, Ана излезе от кухнята, затръшвайки вратата след себе си.

Един ден по-късно стегна куфарите си и се изнесе.

Джеръми всячески опитваше да успокои жена си, уверявайки я, че поведението на Ана е нормално за младо момиче в съвременния свят. Момиче, което не само съзряваше в жена, но и намираще все повече ревностни почитатели. Колкото и верни да бяха думите на Джеръми, Мери не успяваше да преглътне внезапната раздяла с Ана.

През следващите седмици Ана не се свърза с майка си. Всичко, което Мери знаеше за нея, идваше от множеството вестникарски статии и клюкарски рубрики, в които дъщеря ѝ редовно присъстваше. Пресата изобилстваше от нейни снимки със звезди от сцената и големия екран на лъскави събития и с какви ли не аристократи.

Срамежливото момиченце, за чието спасение Мери бе пожертвала толкова много, се бе превърнало в неузнаваемо, неразбираемо същество. И все пак... Мери съзнаваше, че в дъщеря ѝ открай време имаше желязна жилка. Каквото и да си наумеше Ана, обикновено го постигаше. Фактът, че вече беше на върха на възделената си професия беше доказателство за това. А лекотата, с която бе отлъчила майка, баща и сестра от живота си, свидетелстваше за невиждано досега коравосърдечие.

Но докато буреносните облаци на войната отново се струпваха над Европа, под покрива на Мери се появяваха и по-важни грижи. Джеръми, който се беше променил толкова много от времето на запознанството им, пак започваше да страда от кошмари. Треморът в ръцете му и заекването ставаха все по-осезаеми. Всяка сутрин, докато четеше „Таймс“, лицето му посивяваше. Апетитът му спадна и той започна да се затваря в себе си пред очите на Мери. Колкото и пъти да му повтаряше, че дори да избухнеше война, никоя армия не би го взела, страхът на Джеръми, че отново ще попадне в ада, нарастваше главоломно.

— Т-ти н-не разбираш, Мери. Може и да не ме призоват първоначално, но нуждата от пушечно месо ще ги накара да запратят всеки жив мъж срещу швабите. Повярвай ми, виждал съм го със собствените си очи: как изпращат на фронта дори старци, за да поддържат б-бройката.

— Джеръми, скъпи, в медицинското ти досие пише, че си претърпял психично разстройство след военната си служба. В никакъв случай няма да те призоват.

— В-връщаха ме на фронта ч-четири пъти, Мери. И то в много по-лошо състояние от с-сегашното ми. — Той поклати отчаяно глава. — Не разбираш войната, Мери. Моля те, не се и о-опитвай.

— Но всички твърдят, че този път ще е различно. Че няма да пращат хора на бойното поле — увещаваше го отново и отново тя. — Че тази война, ако изобщо дойде, ще се води с нови, съвременни средства. Никой разумен политик няма да рискува да загуби цяло поколение мъже като последния път. Моля те, Джеръми, разбери, вече живеем в друго време.

Джеръми скачаше от стола си с лице, сгърчено от гняв, смущение и страх, и напускаше стаята.

Новините ставаха все по-лоши с всеки изминал ден, а неизбежността на войната — все по-очевидна. Джеръми вече не вечеряше с Мери и дъщеря им в кухнята, а сам в кабинета си.

— Какво му има на татко? — питаше често София, докато Мери я завиваше в леглото.

— Нищо, миличка, просто не се чувства много добре в момента — успокояваше я Мери.

— Ще има ли война? Затова ли тате е толкова уплашен? — питаше малката, вперила в Мери очи, още по-големи и по-зелени от тези на баща си.

— Може би. Но ако така е писано, така ще стане. Не се тревожи, скъпа. С баща ти преживяхме предишната, ще преживеем и тази.

— Но сега всичко е различно, мамо. Ана я няма, а имам чувството, че... — въздъхваше София — ... че и тате вече го няма. Нищо не е същото като преди. Страх ме е, мамо, не ми харесва какво се случва.

Мери прегръщаше дъщеря си, милвайки косата ѝ, както бе правила и с Ана преди толкова много време, и нижеше утешителни думи, в които тя самата вече не вярваше.

С напредването на лятото започваше да си проличава, че градът се готви за надвисналата война. Мери имаше чувството, че цялата страна е изпаднала в инертност, притаила дъх в очакване на неизбежното. Джеръми се държеше като зомби. Дори се беше изнесъл от спалнята им и вече спеше в гардеробната си, изтъквайки като причина факта, че кошмарите му нарушавали съня на Мери. Със сбърчено от тревога чело Мери му се молеше да се свърже с някогашния си полк, за да отпаднат най-сетне страховете му.

— Освободен си от военна служба по инвалидност, скъпи. Изключено е да те призоват. Моля те, Джеръми, напиши им едно писмо, за да ти олекне. Поне като се увериш, ще можеш да си отдъхнеш.

Но Джеръми седеше в стола в кабинета си с отнесен поглед и като че ли не я чуваше.

Когато в началото на септември властите обявиха военно положение, Мери изпита чувство на облекчение. Поне така имаше шанс да се измъкнат от неведението. Десет дни по-късно Мери лежеше в леглото си и четеше книга, когато на вратата се почука.

— М—може ли да в—вляза? — попита Джеръми.

— Разбира се, че може. За бога, това е твоята спалня.

Мери проследи с поглед немощния му вървеж към нея. Беше отслабнал значително и лицето му беше също толкова изпито и бледо, както в деня, когато го беше видяла за пръв път. Той седна на леглото до нея и взе ръцете ѝ в своите.

— Мери, и—исках да ти кажа, че те о—обичам. Вие с Ана и София придадохте с—смисъл на ж—живота ми.

— И ти на моя — отвърна тихо Мери.

— С—съжалявам, че се държах т—така през последните н—няколко седмици. Ще се променя, о—обещавам.

— Разбирам те, скъпи. Надявам се, че сега, когато мъчителното чакане приключи, ще ти поолекне.

— Да. — Думата беше просто шепот. Джеръми протегна ръце и прегърна Мери. — О—обичам те, скъпа моя. Н—никога не го з—забравяй, чу ли?

— Да.

— Остани все така с—смела и добродушна. — Той я пусна, целуна я по устните и ѝ се усмихна. — И—имаш ли нещо против да с—спя при т—теб тази нощ? Не и—искам да съм сам.

— Любов моя — отвърна нежно Мери, — това е твоето легло, а аз съм твоята съпруга.

Джеръми легна до нея и Мери прегърна съпруга си, милвайки косата му, докато не чу издайническото равномерно дишане на съня. Тъй като тя самата не можа да заспи, остана да бди над Джеръми. Чак в малките часове на нощта, когато се увери, че се е унесъл в дълбок, спокоен сън, и тя си позволи да затвори очи.

[1] Нинет де Валуа (1898–2001) — балерина, хореограф и балетен педагог от ирландски произход. Създател на театър „Седрълс Уелс“ — Бел.ред. ↑

[2] От фр. Кратка серия от балетни стъпки, съставляваща мотив, който може да се повтаря и разнообразява — Бел.прев. ↑

[3] Фредерик Фрийд е бил майстор-занаятчия — обуцар, чиито балетни обувки стават известни по цял свят — Бел.ред. ↑

[4] Едноименен герой от „Малкият лорд Фаунтлерой“ на Франсис Бърнет — Бел.ред. ↑

На сутринта Мери остави Джеръми в леглото и слезе в кухнята да направи закуска на София. В осем и петнайсет излезе с дъщеря си, за да я изпрати до училището ѝ, което се намираше в близост до Бромптън Роуд, на десетина минути от дома им.

— Приятен ден, миличка. Ще те чакам след часовете.

София се обърна и тръгна към училището. Денят беше слънчев и топъл и докато вървеше към редицата магазини, откъдето обикновено купуваше месо и зеленчуци, Мери осъзна, че от доста време не се бе чувствала толкова бодра. Поне Джеръми беше ѝ проговорил снощи и ѝ се струваше поуспокоен. Макар и новата война да предвещаваше същия пъкъл като старата, Мери знаеше, че докато с Джеръми можеха да разчитат един на друг, всичко щеше да е наред. Позабави се в магазина повече от обичайно, слушайки как другите жени обсъждат с месаря вероятността отново да ги поставят под дажбен режим и германците да започнат сериозни бомбардировки над Лондон. Каквото и да ги чакаше, мислеше си Мери, вървейки към дома, двамата с Джеръми щяха да го посрещнат заедно.

Когато влезе в къщата, от съпруга ѝ нямаше и следа. Но в това нямаше нищо необичайно; Джеръми често отскачаше за вестник сутрин, а на връщане се разхождаше през градините на Кенсингтън.

Мери се зае с ежедневните си домашни задължения, питайки се колко ли хора биха сметнали за странно, че предпочита сама да върши къщната работа, при положение че има възможност да наеме някой, който да я върши вместо нея. Беше освободила икономката веднага след сватбата им с Джеръми, тъй като надменният ѝ поглед я караше да се чувства неудобно, и се възползваше само от услугите на приходяща прислужничка. Доставяше ѝ удоволствие и радост да подсигурява спретнат и чист дом на съпруга и детето си.

По обяд, след като вече беше приготвила леко хапване за двама им с Джеръми, а още не беше чула ключа на входната врата да щраква,

Мери се запита дали съпругът ѝ, най-сетне надвит от умората, не спеше още в леглото, където го беше оставила сутринта.

— Джеръми? Джеръми? — завика името му, обикаляйки стаите.

Кабинетът му беше празен, а не го намери и в гостната, библиотеката и трапезарията. Започна да усеща лек привкус на паника в себе си. Едно от нещата, които бяха помогнали на Джеръми да оцелее след тежкото си изпитание, беше рутината. Беше абсолютно нетипично за него да закъснее дори с минута за обяд. Мери изкачи стълбите с лошо предчувствие в сърцето, отвори вратата на спалнята им и видя празното легло.

— Къде се загуби, скъпи? Тук ли си? — провикна се тя, запътвайки се към гардеробната му. Почука на вратата ѝ, а като не получи отговор, я отвори.

Отне ѝ известно време да възприеме гледката, която я посрещна вътре. Чифт лъснати обувки се люлееха пред носа ѝ. Тя вдигна поглед и видя останалата част от него да виси от въже, закачено на лампата над главата му.

След като докторът пристигна, обяви Джеръми за мъртъв и извика полицията, за да свалят тялото му от въжето, съпругът ѝ бе положен на леглото им. Мери поседя до него, галейки бледата му, посивяла кожа. Умопомрачена от шока, не можеше да осъзнае случилото се.

— Имате ли някаква представа защо господин Лангдън би отнел собствения си живот, госпожо? — попита я полицаят.

Мери, стиснала ръката на мъртвия си съпруг, кимна.

— Може би.

— Съжالياвам, че ви задавам подобни въпроси в толкова труден за вас момент, госпожо, но ще съм ви благодарен, ако поясните. След това няма да ви безпокоим повече.

— Той... — Мери прочисти задръстеното си гърло — ... мислеше, че отново ще го призоват на фронта. Последния път бе получил психическа травма.

— А имал ли е причина да се тревожи, че ще го призоват на служба?

— След предишната война го освободиха от военна служба по инвалидност. Все му повтарях, че няма да го вземат, но — Мери поклати отчаяно глава, — той не ми вярваше.

— Разбирам. Ако е някаква утеха за вас, госпожо, с чичо ми се случи същото. Нито с думи, нито с дела сте била способна да облекчите страха му. Не бива да обвинявате себе си.

— Знам. Но се чувствам виновна... чувствам се...

Звънецът на входната врата иззвъня.

— Това сигурно е линейката, госпожо. Изпращат я да откара съпруга ви. Ще слеза да ги пусна. А през това време ще бъдете ли така добра да прегледате съпруга си за вещи, които бихте искала да запазите?

Мери кимна. Изпрати полицаия с поглед, после бавно положи глава върху гърдите на Джеръми.

— О, скъпи, защо ни остави двете със София? Защо не повярва, че можем да ти помогнем? Обичах те, миличък, с цялото си сърце. Не го ли знаеше? Не го ли усещаше?

Мери поклати горестно глава сред тишината, съзнавайки, че няма да получи отговор. Както беше я помолил полицаият, свали часовника на Джеръми, после се разрови из джобовете му за лични вещи. Ръцете ѝ напипаха хартия в левия му джоб; оказа се пощенски плик. Надигайки се, Мери прочете думите „В служба на Негово Величество“ в левия му ъгъл. Приличаше на кафявия плик, който Шон беше получил, когато го бяха призовали на служба в Ирландската гвардия.

Мери го обърна и видя, че дори не е отварян. Разкъса бавно хартията и извади писмото, знаейки вече какво бе накарало съпруга ѝ да се самоубие.

Отдел „Армейски пенсии“

5 октомври 1939 г.

Скъпи господин Лангдън,

С настоящото Ви уведомяваме, че армейската ви пенсия ще бъде повишена от £5,15 месечно на £6,2.

Увеличението е в сила от януари 1940 г.

Искрено Ваши

Напечатаният подпис отдолу беше нечетлив.

Писмото падна от ръцете на Мери и тя отпусна отново глава върху гърдите на съпруга си, заривайки безутешно.

Мери и София бяха единствените опечалени на погребението на Джеръми. Мери нямаше представа къде се намират родителите му. Още повече я нарани непоявата на Ана, която Мери беше уведомила с писмо.

Единственото нещо, което помогна на Мери да преживее онзи черен октомври, беше София и нуждата ѝ от утеха. За Мери беше щастие, че не ѝ оставаше време да се съсредоточи върху себе си. Защото и тя самата вероятно щеше да избере същия изход като съпруга си — толкова дълбока беше болката ѝ. Освен това знаеше, че я чакат формалности за проучване. Например сумата, която Джеръми им бе подsigурявал ежеседмично за поддръжка на дома им. Понастоящем Мери използваше собствените си спестявания от дните на слугинството ѝ. И въпреки че те нямаше да се изчерпат в близкото бъдеще, а и винаги можеше да се върне към шивачеството, тя не знаеше какво е положението с къщата, нито дали Джеръми я беше включил в завещанието си.

Всичко ѝ се изясни седмица по-късно, когато на вратата им се позвъни и олисяващ господин, облечен в черно, ѝ свали бомбето си за поздрав.

— Госпожа Лангдън, предполагам?

— Кой се интересува? — попита подозрително Мери.

— Сидни Челис, от адвокатска кантора „Челис и Латимър“. Изпращат ме лорд и лейди Лангдън, родителите на покойния ви съпруг, за да обсъдим един бизнес въпрос. Може ли да вляза?

Мери кимна вяло. Докато го водеше към гостната, осъзна, че Джеръми не ѝ беше споменавал, че е син на лорд. В интерес на истината не ѝ беше споменавал почти нищо за семейството си.

— Заповядайте, седнете. Мога ли да ви предложа чай? — попита го тя.

— Не е необходимо. Работата ми тук няма да отнеме дълго. — Адвокатът вдеше разни документи от куфарчето, което беше поставил върху коленете си.

Мери седна тревожно срещу него.

— Нещо нередно ли съм сторила?

— Не, госпожо Лангдън, определено не сте в беда. Поне доколкото аз самият знам. — Той надникна към нея над очилата си и вдигна вежди. — Предполагам сте наясно, че съпругът ви е съставил завещание, по силата на което тази къща, военната му пенсия и личните му доходи остават за вас?

— Не, господин Челис, досега не ми е било до подобни въпроси. Твърде заета съм да скърбя по съпруга си — отвърна искрено Мери.

— Е, той депозира завещанието си в нашата кантора, тъй като обслужваме семейство Лангдън от шейсет години насам. Но се опасявам, че възникна един малък проблем.

— И какъв е той?

— Кръстницата на господин Лангдън е получила тази къща от дядо му. Притежание на семейството е още от построяването си преди двеста години. Кодицилт към завещанието на баба му посочва, че съпругът ви е имал право да ползва къщата до края на живота си. И че след смъртта му тя отново се превръща в собственост на семейство Лангдън.

— Разбирам — отвърна тихо Мери.

— Двамата с господин Лангдън сте родители на едно дете. Момиче на име — господин Челис се консултира с документите си, — София Мей. Прав ли съм?

— Да.

— Десетгодишна?

— Точно така.

— Усложнението, което възниква тук — господин Челис свали очилата си и ги забърса в жилетката си, — най-просто казано, се състои в това, че София е момиче. Когато се омъжи, тя ще приеме фамилията на съпруга си. И ако някой ден София и съпругът ѝ се разведат или пък ако София почине, семейство Лангдън няма да успее да запази къщата. Разбирате ли какво ви казвам?

— Да, господин Челис. За жалост разбирам.

— Длъжен съм да ви уведомя, че що се отнася до закона, ако изявите желание да оспорите този кодицил към завещанието, е възможно съдът да отсъди във ваша полза. Все пак вие сте вдовицата на господин Лангдън и майка на детето му. Но трябва да ви

предупредя, че това би било скъпо начинание — господин Челис потрепери демонстративно, — а и доста неприятно. В тази връзка лорд и лейди Лангдън ви отправят едно предложение. Ако благоволите да освободите къщата, те са готови да ви заплатят солидно обезщетение. А ако се откажете и от правото си върху ежемесечните лични приходи на покойния ви съпруг, дъщеря ви, София, ще получи значително обезпечение.

— Разбирам. — Мери премисли новата информация. — Тоест, господин Челис, истината е, че лорд и лейди Лангдън желаят да прогонят мен и дъщеря ми от живота си, както сториха и със собствения си син?

— Не бих го описал по този начин, госпожо Лангдън. Неприятно е, разбира се, че лорд и лейди Лангдън са се отчуждили от сина си, но аз, като техен адвокат, нямам право да коментирам въпроса. Като обезщетение срещу къщата клиентите ми предлагат сумата от хиляда и петстотин лири. Освен тях на името на госпожица София ще бъдат преведени още пет хиляди лири.

Мери слушаше мълчаливо адвоката. Тъй като нямаше никаква представа каква е реалната стойност на къщата, нито пък на каква сума възлизаха личните приходи на Джеръми, не можеше да прецени дали предложението на родителите му беше справедливо. Освен това целият този разговор я изпълваше с гняв.

— Изготвил съм предложението им под формата на договор, който да прегледате. Адресът и телефонният ми номер са в горния край на листа. Ще съм ви благодарен, ако след като помислите и вземете решение, се свържете директно с мен.

— А лорд и лейди Лангдън нямат ли желание да видят внучка си? — пророни тя, почти на себе си. — Все пак София е тяхна плът и кръв.

— Както казах по-рано, госпожо Лангдън, аз съм просто вестносецът. Мога да ви уверя само, че не са изявили такова желание пред мен.

— Не... разбира се, че не. — Мери вдигна очи и впери поглед в господин Челис. — Все пак отрочето на една ирландска бавачка не е достойно за аристократско семейство като тяхното, нали така?

Господин Челис сведе засрамено очи. После се зае да връща разни документи в куфарчето си.

— Както вече споменах, ако сте така добра да се свържете с мен, когато вземете решение, ще се погрижа за останалото. — Той стана и ѝ кимна за довиждане. — Благодаря ви, че ми отделихте от времето си и искрено се надявам въпросът да се разреши в полза и на двете страни.

Мери го последва безмълвно до вратата.

— Довиждане, господин Челис, ще ви потърся, когато намеря време да обмисля предложението ви.

През следващите няколко дни Мери потърси информация за мистериозното семейство на покойния си съпруг. Откри, че Джеръми е вторият син на лорд и лейди Лангдън, чието фамилно имение се простираше върху петстотин акра от земите на провинциален Съри. Било прочуто с многото фазани и патици за отстрел. И колекцията си от ценни картини на Холбайн. Мери проучи и каква беше продажната цена на къщата, която понастоящем наричаше свой дом.

Макар и процесът да беше болезнен, Мери просто мислеше за София. И полагащото ѝ се като дъщеря на Джеръми. Преди няколко години щеше просто да обърне гръб на всяко подобно предложение, но възрастта я бе направила по-благоразумна и вече разбираше съвсем ясно механизма на света. И в името на детето си, колкото и да я вбесяваше отявленият им шантаж, знаеше, че трябва да приеме предложението.

Освен това съзнаваше, че постъпката ѝ от миналото изключваше възможността за впускане в съдебен спор със семейството на Джеръми. Кой знае докъде можеше да се стигне, ако случаят се появеше във вестниците. Ами ако някой от миналото ѝ разпознаеше нея и се досетеше за връзката ѝ с Ана? И събереше две и две...

Кантората на господин Челис се намираше на Ченсъри Лейн. Мери се представи пред секретарката му и седна да изчака реда си, подготвяйки се психически да удържи нервите и емоциите си под контрол.

— Госпожо Лангдън — обади се господин Челис от вратата на кабинета си, — заповядайте, влезте и седнете.

— Благодаря. — Мери влезе след него и седна на ръба на неудобен кожен стол. — Обмислих предложението ви, господин Челис. — Мери свика всичката си сила, за да произнесе следващите думи. —

Ако клиентите ви са склонни да удвоят сумата, която бих получила в замяна на дома ми, съм съгласна.

Господин Челис дори не се изненада. Явно очакваше подобен отговор, както и бе предположила Мери.

— Ще трябва да се консултирам с лорд и лейди Лангдън, но ми се струва, че подобна уговорка би била приемлива за тях. Естествено от вас ще се очаква да подпишете официален документ, анулиращ всичките ви права върху завещанието на съпруга ви. Както и всякакви бъдещи претенции на София върху собствеността на семейство Лангдън.

— Наясно съм. — Мери стана, не желаейки да проточва сключването на пакт с дявола повече, отколкото се налагаше. — Ще чакам да се свържете с мен. Всичко хубаво, господин Челис.

Два месеца по-късно Мери застана във вестибюла на дома си и огледа за последно къщата, в която бе изживяла истинско щастие. Колата щеше да пристигне всеки момент и двата пътнически сандъка с нейните дрехи и тези на дъщеря ѝ, както и трети, пълен със скъпи спомени от дома ѝ, щяха да ги последват. Мери седна на най-долното стъпало, изцедена докрай. Утешаваше я единствено мисълта, че дори да ѝ се беше отдал шанс да остане в къщата, едва ли щеше да се възползва от него. Всяко кътче, всяка миризма между стените ѝ напомняше на Мери за непрежалимата ѝ загуба.

Видя София да слиза по стълбите и протегна ръце към дъщеря си. София се сгуши в нея и Мери замилва косата ѝ.

— Готова ли си?

— Да — кимна София. — Страх ме е, мамо.

— Знам, миличка. Но е за наше добро. Вече прекарах една война в Лондон, а казват, че този път бомбите щели да са много по-страшни.

— Знам, мамо. Но...

На входната врата се почука.

— Колата пристигна, миличка.

Мери пусна дъщеря си, после ѝ се усмихна и я хвана за ръка. Двете тръгнаха заедно към вратата, сбогувайки се безмълвно с живота, който оставяха зад себе си. Излязоха навън и се качиха в колата.

Беше време да си отидат у дома.

АВРОРА

О, боже! Навярно е нетипично писателите да плачат на собствените си истории, но съдбата на Мери и Джеръми ме натъжава жестоко. Обичали са се толкова силно, но в крайна сметка дори любовта не е успяла да надвие над несгодите. Понякога, както ме учи пътешествието назад в историята ми, любовта е неспособна да изцери страховитите рани, отворени от миналото. Ех, да беше погледнал Джеръми в онзи пощенски плик, да беше видял, че съдържа известие за увеличение на армейската му пенсия, а не призовка за фронта...

Ех, да беше...

Е, май можем да кажем същото за всичко в живота... особено в моя.

Но пък ако Джеръми беше отворил пощенския плик, остатъкът от историята ми щеше да е коренно различен, може би дори недостоен за пресъздаване в книга. Започвам да проумявам, че болката наистина ни дава сила и мъдрост — поне в моя случай — и е също толкова неразделна част от живота като щастие. Всичко си има своя естествен баланс, а и как бихме познали щастията, ако не знаехме какво е тъга? Или да се чувстваме здрави, ако не знаем какво е болест?

Напоследък често размишлявам върху понятието „време“. Мери и Джеръми са прекарвали момент от него в свършено блаженство. И може би само на такива моменти може да се надява човечеството. Както винаги е било в приказките, случва се и добро, и лошо. Ние, хората, оцеляваме с надеждата, че бъдещето ни крие и хубави мигове. А когато и тази надежда се изпари, както се е случило с Джеръми, какво ни остава?

Откровено казано, в момента се боря да задържа своята. Останала ми е само капчица.

Но нали докато има живот, има и надежда.

Както и да е, стига толкова за мен. Ще прескоча напред във времето, когато Грония вече е научила историята за прабаба си от Катлийн. А аз попаднах във фермата на Дънуърли за пръв път...

Дънуърли, Западен Корк, Ирландия

— Предполагам „у дома“ е било Ирландия?

Грония седеше на кухненската маса в къщата на родителите си, хванала чаша с чай между дланите си. Беше решила да доведе Аврора на гости и в същото време да попита Катлийн какво още знае за историята на Мери.

— Да. Мери се върнала със София и си купила симпатична къщурка в Клонакилти.

— И не се омъжила повторно?

— Не — поклати глава Катлийн. — По думи на майка ми Мери била изживяла предостатъчно мъка в Лондон, за да ѝ стигне за цял живот.

— Но връзката ѝ със семейство Райън продължила?

— Да, иронично нали? — съгласи се Катлийн. — Е, Мери не се омъжила за Шон, но дъщеря ѝ София се омъжила за Сиймъс Дунан, синът на по-малката сестра на Шон, Колийн, и така съм се родила аз!

— О, боже, мамо! — слушаше с изумление Грония. — Значи Бриджит и Майкъл Райън са били твои прабаба и працядо? А ако беше оцелял, Шон щеше да ти е пращичо?

— Да. Колийн се нанесла в новата къща, в която щели да живеят Шон и Мери, когато се омъжила за Оуен, дядо ми. После я предали на сина си Сиймъс, който се оженил за майка ми София. А когато татко ми почина, двамата с баща ти поехме юздите на фермата — обясни Катлийн.

— Значи майка ти София е имала английска кръв, и то синя? — добави Грония. — Защото другият ти дядо е бил Джеръми Лангдън?

— Да. От което следва, че и в твоите вени и в тези на Шейн тече по малко синя кръв. — Очите на Катлийн просветнаха. — Ето, виждаш ли, не си ирландската селянка, за която се имаше, Грония! Не че е имало шанс да го забележиш в София. Майка ми беше същата като

нейната майка, Мери: мила, домошарка, без нито капка изтънченост в себе си. За разлика от доведената ѝ сестра Ана.

Грония разтълкува тембъра в гласа на Катлийн и видя как лицето ѝ потъмнява.

— Познавала си я? — изуми се Грония. — Мислех, че двете с Мери са се отчуждили.

Катлийн седна тежко на стола си.

— Е, Грония, гълъбчето ми, има още за разказване. Не успя ли да събереш две и две?

— Не — поклати глава Грония. — Трябваше ли?

— Мислех, че ще се досетиш, като се има предвид, че живееш в имението „Дънуърли“. Оная стара къща е пълна с улики. Слушай сега...

В същия момент Аврора влезе през задната врата с едно от новородените колита в ръце.

— О, Грония! Госпожо Райън! — Очите на Аврора сияеха от щастие, вперени в кученцето. — Толкова е сладка! А Шейн каза, че мога да я кръстя! Хрумна ми да се казва Лили, на майка ми. Какво мислите?

Грония забеляза изражението по лицето на майка си, но не му обърна внимание.

— Звучи чудесно.

— Хубаво. — Аврора целуна току-що кръстеното кутре по главата. — А дали има шанс, така де, поне малка вероятност...

— Ще трябва първо да попитаме баща ти, Аврора — прочете мислите ѝ Грония. — Пък и още е рано да отделяме Лили от майка ѝ.

— Но може ли да идвам да я виждам всеки ден? — примоли се Аврора. — Може ли, госпожо Райън?

— Ами...

Грония видя как майка ѝ омеква, макар и неохотно, към молбите на толкова очарователно, жизнено момиченце.

— Е, не виждам защо не.

— Благодаря! — Аврора отиде до нея и я целуна по бузата. Тя въздъхна доволно. — Много ми харесва във вашата къща. Чувствам я като истински... — Аврора потърси подходящата дума, — дом.

— Благодаря ти, Аврора. — И последната капка сдържаност у Катлийн се изцеди. — А какво сте замислили за следобедния чай?

— Още не сме мислили по въпроса, нали, Аврора? — каза Грония.

— Тогава защо не останете с нас?

— Юпии! Така ще мога да се порадвам повече на Лили. Отивам при Шейн. Обеща да ме заведе в доилнята.

Грония и Катлийн изпратиха Аврора с поглед.

— Независимо от отношението ти към Лайлови, трябва да признаеш, че Аврора е прекрасно малко момиченце — позволи си да отбележи Грония.

— Права си. — Катлийн тупна по масата с юмрук и стана, запътвайки се към купчината картофи, чакащи някой да ги обели. — Тя няма никаква вина, горкичката. Още ли я мъчат кошмари? — попита тя Грония, след което извади нож от едно чекмедже и се зае да бели картофите.

— Като че ли е по-добре. Поне не се лута насам-натам посред нощ. Мамо — подхвана Грония, решена да върне разговора към прекъснатата тема, — като ме попита дали не съм се досетила вече, преди Аврора да влезе в кухнята, аз...

Този път баща ѝ я прекъсна.

— Направи ми един чай, Катлийн, страшна жажда ме гори — каза Джон, влетявайки в кухнята.

— Отиди да си вземеш един душ, докато кипва водата — сбърчи нос Катлийн. — Вониш на крави, а знаеш, че не понасям тая миризма.

— Добре — съгласи се Джон, умишлено целувайки Катлийн по главата. — Ще мириша на рози, като се върна за чая.

Същата вечер на Грония не ѝ се удаде друг шанс да продължи разговора с майка си, но пък имаше удоволствие да гледа как Аврора седи на една маса с Райънови и ги разпитва ентусиазирано за всички аспекти на фермерския живот.

— Струва ми се, че ако не стана балерина, ще искам да съм фермерка — заяви малката пред Грония, докато се изкачваха по скалната пътека на път към дома. — Обичам животните.

— Имала ли си някога домашен любимец?

— Не. Мама не харесваше животни. Казваше, че миришели.

— Е, понамирисват малко, да — съгласи се Грония.

— Да, но и хората миришат — отвърна спокойно Аврора, докато влизаха в притъмнялата кухня и Грония светваше лампите.

— Така, госпожичке. Марш в леглото. Късно е.

След като Аврора си легна, Грония — все още обзета от мисли за прабаба си Мери и за това колко невероятна жена ѝ се бе сторила — заскита из къщата, неспособна да усмири съзнанието си. Тъй като все още не успяваше да проумее връзката със семейство Лайл и кое бе нещото, за което, по думи на майка ѝ, не бе могла да се досети, в дъното на ума ѝ се вихреше малка буря. Някъде се криеше улика, която щеше да навърже нишките. Не се намираше в гостната, нито в библиотеката, нито в кабинета на Александър... Грония отвори вратата на трапезарията, спомняйки си за единствената си вечеря с Александър.

А отговорът я гледаше от стената над камината. Онази вечер не беше обърнала особено внимание на маслената картина, но тя очевидно се бе запечатала в паметта ѝ. Изобразяваше балерина с бяла пачка и лебедов пух по тъмната ѝ глава. Ръцете ѝ бяха кръстосани върху краката ѝ, а лицето ѝ, допряно до коленете ѝ, беше скрито. В долния край на платното пишеше: АНА ЛАНГДЪН В РОЛЯТА НА „УМИРАЩИЯ ЛЕБЕД“.

— Ана Лангдън... — произнесе на глас името ѝ Грония. Това беше уликата, която бе пропуснала. Причината, поради която майка ѝ бе споменала, че Аврора бе наследила таланта си от баба си.

Час по-късно Грония изкачи стълбите до горния етаж, неспособна да потвърди теорията си, тъй като лицето на танцорката от картината бе скрито. Но ако беше същото като на тъмнооката жена от черно-белите фотографии, разпръснати из къщата, Грония щеше да се увери, че е намерила връзката.

На закуска следващата сутрин Грония подхвърли уж небрежно:

— Аврора, срещала ли си баба си?

Момичето поклати глава.

— Мама каза, че е починала преди аз да дойда на бял свят. Била е доста стара, когато я е родила.

— Спомняш ли си името ѝ?

— Разбира се! — засегна се Аврора. — Казвала се е Ана и някога е била балерина. Каквато ще стана и аз.

Когато следобед отидоха във фермата и Шейн заведе Аврора на полето да броят овце, Грония отново подхвана майка си.

— Кажй сега, мамо, как така Ана Лангдън и малкият брат на Лоурънс Лайл, Себастиан, са се запознали и оженили? Правилно се ориентирах, нали? Ана Лангдън, прочутата балерина, е станала Ана Лайл? Майка на Лили и баба на Аврора?

— Да — кимна Катлийн. — Правилно си се досетила. Не мога да ти кажа никакви подробности, Грония, защото съм била бебе, когато са се оженили. Макар че я познавах лично, мога само да гадая как са се стекли събитията. А и майка ми и сестра ѝ не можеха да се търпят, затова вкъщи не се говореше по въпроса.

— Но защо ѝ е било на Ана да идва в Ирландия при майка си и сестра си? И то при положение че е била толкова именита балерина?

— Е, имай предвид, че Ана е била на трийсет и няколко, когато се е установила в Ирландия. А както знаем, балерините и хубавиците си имат срок на годност — добави прагматично Катлийн.

— Спомняш ли си я изобщо, мамо?

— О, спомням си я. — Чевръстите ръце на Катлийн застинаха върху тестото, което месеше. — За дете като мен, отраснало в такова малко селце, леля Ана изглеждаше като кинозвезда. Когато я видях за пръв път, беше облечена в истинско кожено палто. Спомням си колко меко беше, като ме прегърна... после го съблече, за да пие чай във всекидневната ни. По-слаба фигура от нейната не бях виждала. А токчетата ѝ ми се струваха високи колкото планини. За капак на всичко запали черна цигара. — Катлийн въздъхна. — Как да я забравя?

— Сигурно е била много красива?

— Беше... неотразима... същинска природна стихия. Нищо чудно, че старият Себастиан Лайл се влюби безумно в нея още от пръв поглед.

— На колко години е бил по онова време?

— На около шейсет вероятно. Вдовец, който и бездруго се беше оженил късно в живота. Адел, първата му съпруга, беше трийсет години по-млада от него. Почина при раждането на... онова момче.

— Себастиан е имал син?

— Да — изтръпна Катлийн. — Казваше се Джералд.

— Значи Ана се е омъжила за Себастиан Лайл?

— Точно така.

— Но каква работа е имала Ана с такъв старец след звездния живот, който е водила, мамо? — замисли се Грония.

— Кой знае? Може би е преследвала пари. Майка ми все казваше, че Ана е ужасна прахосница и не може да живее без лукс. А що се отнася до него: сигурно си е мислел, че всички коледни подаръци му се струпват наведнъж под формата на жена като Ана. До три месеца вече бяха женени.

— Но той е бил братът на някогашния ѝ попечител, Лоурънс... — умисли се Грония. — Знаел ли е Себастиан коя е Ана?

— О, да — продължи Катлийн. — И на двамата им се струваше много забавно, че Ана е била считана за мъртва толкова години наред.

— Ами Мери? Не я ли е смутил фактът, че Ана е дошла в Ирландия?

— Е, когато Ана се появила в къщата на Мери в Ирландия, а после срещнала Себастиан, баба ми знаела, че трябва да ѝ каже истината за онова, което направила някога, за да я защити — обясни Катлийн. — Все пак е било с най-добри намерения; кой знае какво е щяло да се случи с Ана, ако Мери не се е намесила. Ана знаела, че ако Мери не била излъгала Лоурънс Лайл, че повереничката му е мъртва и не я била взела под крилото си, нямало да има шанс да се издигне като балерина.

— И Мери простила на дъщеря си, задето не я потърсила толкова години?

— Е, след всичко, което преживели заедно в Лондон, помежду им съществувала силна връзка. А и вече ти разказах, че Мери обичаше Ана като своя дъщеря. Би ѝ простила всичко. Майка ми София го преживяла най-тежко. Наричаше Ана „блудната дъщеря“.

— Може би им е завиждала за близостта — отбеляза Грония.

— Несъмнено и такава нещца е имало. Но поне са се помирили, преди Мери да умре. А и след всички жертви, които е направила за Ана в миналото, баба ми го заслужаваше. И едно ще ти кажа, Грония: всяка седмица на гроба ѝ в двора на местната църква се появяваха свежи цветя. Секнаха чак когато и Ана почина. Това беше начинът ѝ да се извини и да покаже любовта си към жената, която вечно бе наричала „майко“.

От мисълта за този ѝ жест в гърлото на Грония внезапно заседна бучка и сърцето ѝ поомекна към Ана.

— И Себастиан не е предприел никакви мерки срещу Мери, задето е отвлякла Ана от брат му в далечното минало? — попита тя.

— Явно му е било достатъчно чутото от Ана. Пък и Лоурънс Лайл отдавна не беше сред живите и миналото си беше минало. Себастиан го интересуваше само фактът, че Мери се бе погрижила за любовта на живота му, и толкова. Кълна ти се, Грония, никога не съм виждала толкова обезумял от любов мъж.

Грония се мъчеше да смели всичката информация.

— И тогава се е родила Лили?

— Да, роди се Лили. За наша беда — измърмори под носа си Катлийн.

— И тримата заживели щастливо в имението „Дънуърли“?

— Не бих казала — изсумтя Катлийн. — Наистина ли вярваш, че жена като Ана Лангдън би се задоволила с ролята на майка на невръстно бебе и тригодишен доведен син, заключена в стара развалина накрай света? — Катлийн поклати глава. — Не. Наеха бавачка за бебето, а след няколко месеца леля Ана си вдигна гълъбите. Казваше, че отпътува за някое балетно представление и не се вясваше седмици наред. Майка ми не се съмняваше, че бяха намесени и други мъже.

— Значи Лили е израснала без майка, а Себастиан Лайл е живял като самотен рогоносец?

— Общо взето, да. По-нешастен мъж от Себастиан не съм виждала. Често ни идваше на гости с Лили. Сядаше на масата и разпитваше майка ми дали има новини от сестра си. Тогава бях едва на пет, но още си спомням лицето му... въплъщение на отчаянието. Имах чувството, че го е омагьосала. Клетичкият, заблуден старец. А когато леля Ана се върнеше от поредното си странство, понякога след цели месеци, той винаги ѝ прощаваше.

— Ами Лили? Що за живот е имало горкото дете с престарял баща и вечно отсъстваща майка?

Лицето на Катлийн внезапно се вкамени.

— Стига толкова по тая тема! Не ми се говори вече. Кажете сега за теб, Грония? Как виждаш бъдещето си? — отвърна на огъня майка ѝ.

— Бащата на Аврора ще се върне скоро и вече няма да си нужна в къщата.

— Също както ти не искаш да обсъждаш миналото, така и аз не горя от желание да обсъждам бъдещето си. — Грония стана, усещайки, че двете са достигнали задънена улица в разговора си. — Ще се кача до стаята си да събера някои дреболии, преди Аврора да се е върнала с Шейн.

— Твоя воля — каза Катлийн на гърба на Грония. После въздъхна, чувствайки се изтощена от похода си из миналото и мисълта, че разказът не е приключил. Но за момента ѝ беше разкрила достатъчно, пък и... точно сега нямаше сили да говори за останалото. И може би никога нямаше да има.

— Ето ме, скъпа. — Джон влезе в кухнята и я прегърна. — Та къде е чаят ми?

АВРОРА

Струва ми се, че е редно да се намеся тук... всичко вървеше плавно, докато не осъзнах, че ако аз самата четях това, щях да съм напълно обърквана. Историята се заплете доста. Е, за ваше улеснение ще прибягна до семейно дърво.

Божичко! Отне ми повече време от написването на трите глави преди него. Дано поне ви изясни нещата.

Боя се, че може да сметнете разказа ми за нагласен. Но ви уверявам, че не е. Все пак семействата Райън и Лайл живеяхме в съседство в малка, изолирана общност накрай света. Така е от стотици години. Затова не ми се струва изненадващо, че житейските ни истории се преплитат.

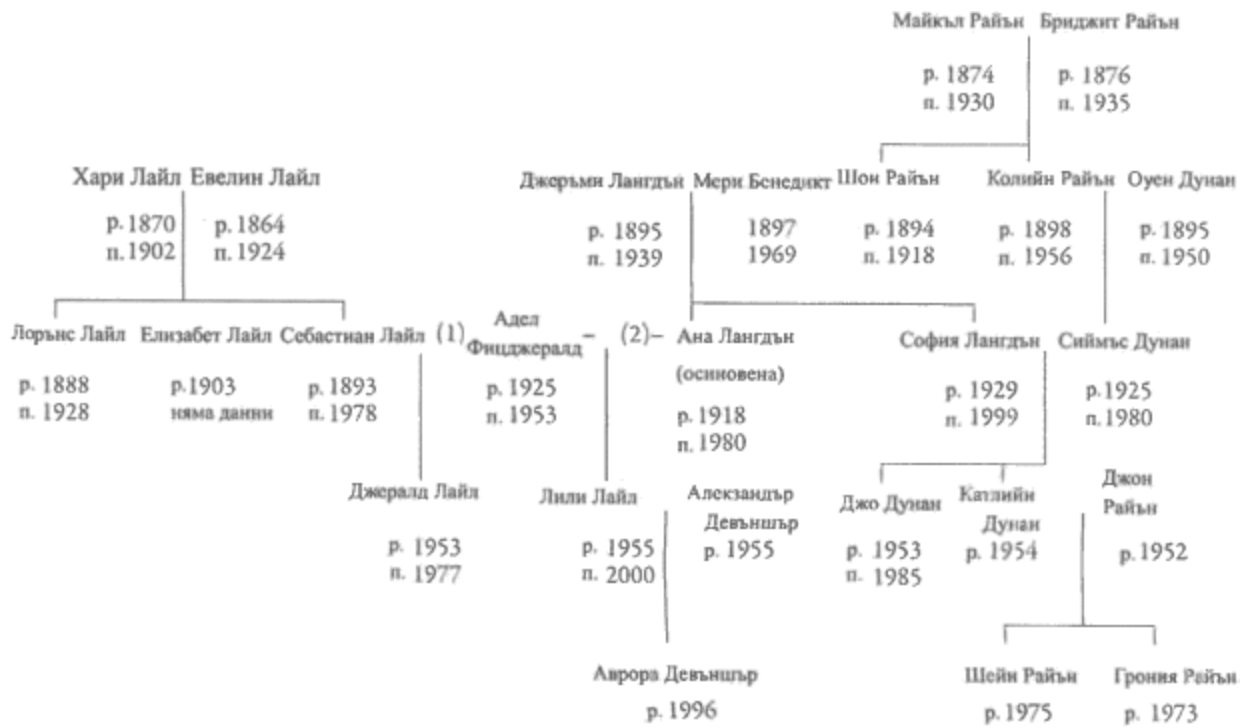
Признавам си, че съставянето на семейното дърво ме затрудни. Наясно съм, че съвсем скоро и под моето име ще се появи втора дата и ще се превърна в част от миналото, а не от настоящето. Имам чувството, че ние, хората, се заблуждаваме, че сме безсмъртни, вземаме решения, сякаш ще живеем завинаги, без да приемаме онова неизбежно явление, което рано или късно спохожда всички ни. Разбира се, само така можем да оцелеем.

Мисля, че вече е време да напуснем Ирландия и миналото и да отправим поглед към бъдещето, към Америка. Земя на надеждата, на сбъднатите мечти, на неограничените възможности.

Ето това, читателю, е моят тип страна!

Там вярват в магията, също като мен, защото са млада раса, която тепърва ще се сдобие с мъдростта и цинизма, произхождащи от житейския опит.

Да разберем, тогава, как се справя Мат...



Мат превключваше безцелно каналите на телевизора. Дори да попаднеш на нещо, което при нормални обстоятелства би привлякло вниманието му, в този момент нямаше да успее да се съсредоточи. Напоследък му се виеше свят и не спеше добре. Грония я нямаше от седем седмици. И не беше чувал гласа ѝ от почти четири насам. Постоянните уверения на Чарли, че „ще се върне, като се поуспокои“ започваха да се износват. С всеки изминал ден на Мат му ставаше все по-ясно, че Грония почти със сигурност нямаше да се върне. И съвместният им живот бе приключил.

Много от приятелите му, които знаеха за случилото се, го бяха посъветвали да продължи напред, изтъквайки факта, че все още беше млад и се намираще в етап от живота си, в който много от връстниците му още не бяха започнали да се задомяват. Пък и не беше женен за Грония — настойчивостта ѝ просто да живеят заедно, за да докаже на семейството и приятелите му, че не е с него заради парите му, беше надделяла над изгледа да сключи брак с него.

Общо взето, приятелите му имаха право. Апартаментът, който бяха обитавали с Грония, беше взет под наем и нямаша общи притежания. Определено не го очакваше дълъг, мъчителен развод. Можеше просто да приключи договора с наемодателя — което щеше да се случи скоро, тъй като нямаше възможност да плаща наема сам, — да си намери ново жилище и да остави миналото зад гърба си. Незасегнат практически и финансово.

Емоционалното му състояние обаче беше друго нещо, както се убеждаваше с всеки изминал ден.

По време на вътрешните си пътешествия из миналото Мат бе отделил най-голямо внимание на първата си среща с Грония. Заедно с няколко от приятелите му бяха отишли на откриване на малка галерия в Сохо — едно от другарчетата му познаваше собственика и планът беше да се отбият през галерията, колкото да отчетат присъствие, а после да отидат някъде на вечеря. Смесената им компания бе

пристигнала на уреченото място — както винаги, момичетата изглеждаха безупречно в бутиковите им дънки и прясно фризирани коси.

В претъпканата галерия Мат бе плъзнал бегъл поглед по съвременното изкуство, изложено по стените — странните мащаници, които изглеждаха сякаш нацапотени от пеленачета, не му бяха по вкуса. Тогава очите му бяха попаднали на малка скулптура, изложена на постамент в единия ъгъл на помещението. Приближавайки се, бе видял, че е красиво изваян лебед. Ръцете му бяха привлечени към изящната шия и илюзията за мекота, която скулпторът бе успял да пресъздаде в крилата на птицата. Творението му бе харесало. Рядко виждаше толкова красиво произведение на изкуството. Затова бе проверил цената и бе установил, че отговаря на бюджета му. След това се бе впуснал в търсене на човек, който да му асистира с покупката. Намирайки собственика на галерията да говори с Ал, един от приятелите му, бе отведен до касата, където бе извадил кредитната си карта.

— Имате добър вкус, сър. Аз също много харесах лебеда. Имам предчувствието, че създателката му ще стигне далеч. — Собственикът на галерията бе посочил към другия край на стаята. — Ето я там. Искате ли да ви запозная?

Погледът на Мат бе попаднал върху дребна фигура, облечена в чифт избелели дънки и червена карирана риза. Къдравата руса коса на момичето висеше — вероятно немита — на рошави кичури около раменете ѝ. Когато собственикът на галерията бе извикал името ѝ, тя се беше обърнала към тях — големи тюркоазени очи, симпатично вирнато носле, осеяно с малко лунички, и бледорозови устни. Негримираното ѝ лице бе му заприличало на детско, а естественият ѝ вид се открояваше осезаемо от този на изтънчените му придружителки.

Когато момичето бе тръгнало към тях по сигнал на собственика, Мат бе огледал стройното ѝ тяло, тесен ханш и дълги крака. Не можеше да я нарече красавица, но беше надарена с чар и блясък в очите, които бяха привлекли Мат на инстинктивно ниво. Вперил поглед в нея, не бе могъл да прецени дали иска да я вземе в обятията си и да я закриля завинаги, или да я съблече чисто гола и да прави любов с нея.

— Грония, това е господин Мат Конъли. Той току-що купи лебеда ти.

— Здравейте, господин Конъли — беше му се усмихнала тя и симпатичното ѝ носле се беше сбърчило в знак на доволство. — Радвам се да го чуя. Ще имам какво да ям през следващите няколко седмици!

Като се замислеше, май очарованието ѝ се бе крило в онзи мек ирландски акцент, толкова по-приятен за ухото — а и по-сексапилен — от грубия изказ на нюйоркчаните.

При всички случаи петнайсет минути по-късно Мат вече я бе поканил на вечеря. Тя беше отказала, изтъквайки като причина, че вече имала уговорка със собственика на галерията и другите художници, чиито творби били изложени вътре. Въпреки това Мат бе успял да изкопчи номера на мобилния ѝ телефон под предлог, че има желание да види и останалите творби в ателието ѝ.

Мат — красив, приветлив и чаровен мъж, — никога преди не бе получавал отказ от момиче да излезе с него. Грония Райън се оказа различна. На следващия ден ѝ се беше обадил и ѝ беше оставил съобщение на гласовата поща, но не получи отговор. Няколко дни по-късно беше опитал отново и този път му беше вдигнала, но излизаше, че повечето ѝ вечери са ангажирани.

Колкото повече го отбягваше тя, толкова повече Мат се стремеше да привлече вниманието ѝ. Най-накрая Грония се бе съгласила да се срещнат на по-питие в избран от нея бар в Сохо. Мат се беше появил издокаран в спортно сако, памучни панталони и кожени обувки, озовавайки се обаче в бохемско заведение, където този път той се открояваше от тълпата. Грония като че ли не беше вложила голяма мисъл в облеклото си за повода — пак беше със същите дънки, но този път със стара синя тениска отгоре. Беше си поръчала малка халба бира „Гинес“ и я беше изгълтала жадно.

— Опасявам се, че не мога да остана много.

Не му беше дала обяснение защо.

Мат, доволен, че най-сетне я е спипал натясно, юначно се бе борил да поддържа разговора. Грония му се бе сторила напълно незаинтригувана от темите, които подхващаше, и вниманието ѝ постоянно бе насочено другаде. Накрая бе станала от масата и му се беше извинила, заявявайки, че трябва да си върви.

— Може ли да те видя отново? — беше попитал Мат, плащайки набързо сметката, за да излезе с нея от бара.

Вече на уличния тротоар, тя се беше обърнала към него с въпроса:

— Защо?

— Защото искам. Достатъчна ли е тази причина?

— Ако трябва да съм откровена с теб, Мат, видях всичките ти шикозни приятелчета онази вечер в галерията. Не мисля, че съм твой тип, а ти определено не си мой.

Мат се беше изненадал от реакцията ѝ. Обръщайки се на пета, тя бе тръгнала по пътя си, а той — след нея.

— Ей, и какъв тип съм аз според теб, Грония?

— О, сецаш се... роден в Кънектикът, престижно частно училище, Харвардският университет за добър завършек, а след това големите пари на Уолстрийт.

— Е, хубаво де, част от това е вярно — беше се изчервил Мат. — Но определено нямам намерение да се залавям с инвеститорски бизнес като баща ми. В интерес на истината в момента уча за докторантура по психология в Колумбийския университет. След като я защитя, се надявам да изнасям лекции.

При тези му думи Грония беше спряла и се беше обърнала към него с възбуден интерес.

— Сериозно? — беше скръстила ръце тя. — Изненадваш ме. Да ти кажа, не приличаш на беден студент. — Тя беше махнала скептично към него. — И какво те накара да се изтупаш с тая униформа?

— Униформа ли?

— Цялата тая колежанска осанка — беше се изкискала тя. — Изглеждаш като излязъл от реклама на „Ралф Лорен“.

— Е, какво да ти кажа, на някои момичета им допада, Грония.

— Е, аз не съм „някои момичета“. Съжалявам, Мат. Просто не съм играчка за богаташчета, които си въобразяват, че могат да купят вниманието ми с пари.

Мат не знаеше дали да се ядосва, да се смее, или да се удивява. Това джобно, ирландско огън-момиче, което на външен вид приличаше на Алиса, но очевидно беше от стомана и имаше език, който можеше да смъкне кожата дори на най-жилавия клиент, го заплениваше.

— Ей, чакай малко! — беше ѝ изкрещял той, докато Грония крачеше по тротоара. — Купих скулптурата ти с последните пари от завещанието на леля ми. От месеци се мъчех да си намеря нещо, което да ми хареса. В завещанието си леля ми изрично настояваше да купя нещо красиво с парите. — Мат бе осъзнал, че креци на дребното момиче от петдесет метра разстояние и случайните минувачи го зяпат. Но за пръв път не му бе пукало. — Купих лебеда ти, защото наистина смятам, че е красив. И между другото родителите ми са бесни, задето не тръгвам по стъпките на баща ми! Освен това „буржоата“ не живее в луксозен апартамент на Парк авеню, мадам. Разполага се в студентска гарсонiera с обща кухня и баня!

Грония бе спряла отново, обръщайки се към него, и бе вдигнала безмълвно вежда.

— Искаш ли да я видиш? Никое от шикозните ми приятелчета не иска да ми идва на гости. Намира се в грешната част на града.

На това вече Грония се беше усмихнала.

— Отгоре на всичко — Мат бе усетил, че изпуска контрол над себе си, но нещо му бе подсказало, че е изключително важно момичето пред него да разбере кой е наистина, — е напълно възможно да не наследя нито пени от богатите ми родители, ако не им играя по свирката. Така че ако търсиш въпросния тип мъж, да, май е най-добре да не си правя труда.

След това бяха впили погледи един в друг в продължение на цели двайсет секунди. Същото важеше и за случайните свидетели, заплени от уличната драма.

Този път Мат си бе тръгнал. Беше ускорил крачка, не разбирайки странния си изблик от преди няколко секунди. След около минута Грония се бе появила от едната му страна, крачейки с неговото темпо.

— Наистина ли си купил лебеда ми с парите от завещанието си? — беше го попитала тихо.

— Наистина. Леля ми беше запалена колекционерка на произведения на изкуството. Учила ме е да купувам само творби, които ми въздействат вътрешно. А именно това се случи с твоята скулптура.

Бяха повървели мълчаливо известно време, макар и никой от двамата им да не бе знаел накъде. Накрая Грония бе нарушила тишината помежду им.

— Съжалявам. Направих си прибързано заключение за теб, а не биваше.

— Няма проблем, но защо толкова те интересува какъв е произходът ми и как се обличам? — Той я беше погледнал в очите. — Бих казал, че това говори повече за теб, отколкото за мен.

— Не на мен с тези психоложки номера, господин Конъли. Може да си помисля, че все още опитваш да ме впечатлиш.

— А пък аз може да си помисля, че си се опарила с някой от моя тип в миналото.

Грония беше почервеняла.

— Може и да си прав. — Тя беше спряла внезапно, обръщайки поглед към него. — Откъде разбра?

— Е, Грония — бе свил рамене Мат, — никой не може да е толкова зле настроен към Ралф Лорен без причина. Прави доста добри парцалки.

— Вярно. И друго вярно: бившият ми беше кретен на кретените. Това е положението. — Като че ли самоувереността ѝ внезапно бе отслабнала. — Е, добре тогава...

— Виж, какво ще кажеш вместо да водим този разговор в движение, да седнем в някое ресторантче? — беше ѝ намигнал Мат. — Обещавам, че няма да видиш нито едно спортно сако!

Тази нощ и няколко седмици след това Мат бе запомнил като най-хубавия период в живота си. Грония го беше удивила с чистосърдечието, свежестта и прямотата си. Тъй като беше свикнал да контактува само със сковани градски момичета, които криеха истинските си мисли и чувства зад паравана на изискаността, заставяйки мъжа да гадае постоянно, Грония беше като глътка свеж въздух. Винаги даваше външен израз на щастието си, както и на гнева или нервите около работата си в ателието например. Освен това се отнасяше с уважение към бъдещата му кариера и труда, който влагаше в постигането ѝ. За разлика от повечето му приятели не отписваше това му начинание като игра, малко забавление, преди да се изстреля към успеха и да тръгне по стъпките на баща си към отреденото му бъдеще.

Макар и да нямаше изтънченото образование на Мат, Грония беше остроумна и любознателна и попиваше новата информация като гъба. После я изпускаше навън, впрягайки инстинктивния си интелект, за да я разнищи. Единственият недостатък беше, че трябваше да съобщи на Чарли за края на връзката им. Така или иначе я бе възприемал просто като неангажираща заигравка, която нямаше да доведе до нищо сериозно. Чарли беше приела новината спокойно — поне наглед, — а в течение на месеците Мат бе започнал да се среща и с нея, и с някогашните си приятели все по-рядко. Бе проумял схващането на Грония по въпроса и през нейните очи беше видял колко повърхностни бяха в действителност някои от хората, обитавали предишния му живот. Но истината беше, че не можеше просто ей така да се откъсне от миналото си и макар да се беше отчуждил от приятелите си, семейството му беше друго нещо.

Един уикенд Мат беше завел Грония да се запознае с родителите му. Тя беше прекарала няколко дни преди това в изпробване на подходящи за случая тоалети, но само часове преди да потеглят, беше избухнала в сълзи на безсилие. Мат беше отишъл да я прегърне.

— Чуй, скъпа, не е важно какво ще облечеш. Ще те харесат такава, каквато си.

— Хм — бе отговорът ѝ. — Съмнявам се. Просто не искам да те излагам, Мат.

— Няма да ме изложиш, повярвай ми.

Според Мат уикендът бе минал дотолкова добре, доколкото бе възможно. Да, майка му, Илейн, се държеше доста властно понякога, но правеше всичко за доброто на сина си. Баща му беше по-недостъпен. Боб Конъли бе част от поколение, в което мъжете бяха мъже и от тях не се очакваше да вземат участие нито в семейните дела, нито в емоционалните дилеми на жените си. Грония бе дала всичко от себе си, но баща му не беше от хората, с които можеха да се водят душевни разговори.

Грония беше необщителна по пътя към вкъщи, а през следващата седмица Мат отдели доста време да я убеждава, че родителите му са я харесали. Може би, разсъждаваше той, ако успееше да ѝ подсигури увереността, от която се нуждаеше, да ѝ демонстрира, че за него връзката им не е просто увеселение, Грония щеше да се почувства по-добре. Шест месеца по-късно, по време на ваканция във Флоренция,

след като бяха правили любов в уютно притъмнена с кепенци стая недалеч от катедралата „Санта Мария дел Фиоре“, Мат ѝ беше предложил да се омъжи за него. Тя беше вдигнала изненадан поглед към него.

— Да се омъжа за теб? Мат, сериозно ли говориш?

Мат я беше погъделичкал.

— Не, скимна ми да се пошегувам с теб. Грония, разбира се, че говоря сериозно!

— Разбирам... — беше проронила тя. — Е, определено ме хвана неподготвена.

— Какво, по дяволите, ти се струва толкова изненадващо? — беше вдигнал вежди Мат. — Отдавна сме навършили пълнолетие; обичам те и вярвам, че ти също ме обичаш. Не смяташ ли, че бракът е съвсем естествено продължение? Логично решение за нормалните хора предвид обстоятелствата?

Очите на Грония бяха помръкнали и като че ли се бяха насълзили. Не на такава реакция се беше надявал Мат.

— Скъпа, не исках да те разстройвам. Къде сбърках?

— Никъде — беше прошепнала тя. — Просто не мога... не, никога няма да се омъжа за теб, Мат.

— Разбирам. Мога ли да попитам защо?

Грония бе заровила лицето си във възглавницата, клатейки глава.

— Не е защото не те обичам; обичам те — беше казала със заглушен глас. — Но не мога да си играя на госпожа Матю Конъли. Родителите и приятелите ти ще бъдат ужасени, Мат, каквото и да си мислиш ти. Сигурна съм. И ще прекарам остатъка от живота си с чувство за вина, обградена от укорителните погледи на хора, смятащи, че съм с теб заради парите ти. А и така ще се разделя с идентичността си.

— Грония, миличка — бе въздъхнал Мат, — не разбирам защо те е толкова грижа за мнението на околните! Тук не става въпрос за тях, а за нас! И за *нашето щастие*. А ще бъда истински щастлив, ако приемеш да ми станеш съпруга. Стига отказът ти да не е просто начин да прикриеш факта, че не ме обичаш, разбира се.

— Не говори дивотии, Мат! Знаеш, че не е така. — Грония се беше надигнала в леглото, прокарайки ръка през оплетената си коса. — Всичко идва от гордостта ми, Мат. Много е голяма и винаги е била

такава. Не мога да понеса дори един човек да ме погледне с мисълта, че се омъжвам за теб с користна цел.

— И това е по-важно за теб от съвместното ни щастие?

— Познаваш ме, любими, наумя ли си нещо, никой не може да ме разубеди. Виж какво — Грония се бе пресегнала да хване ръцете му, — ако казваш, че искаш да прекараш остатъка от дните си с мен и да живееш с мен, то да. Съгласна съм. Не може ли да го направим по този начин, Мат? Без пръстена и смяната на фамилията, и всичко останало?

— Тоест да заживеем заедно?

— Да. — Грония беше отвърнала с усмивка на шокираното му изражение. — В наше време много хора го правят. Не познавам тукашните закони, но вероятно след няколко години ще се водят твоя съпруга, дори без официално сключен брак. Мат — беше стиснала ръцете му тя, поглеждайки го право в очите, — наистина ли мислиш, че ни трябва парче хартия, за да покажем на света, че се обичаме? Не смяташ ли, че липсата на такова говори повече за връзката ни?

Колкото и да се беше стремил Мат да обърне утвърдените правила на възпитанието си с главата надолу, за да бъде с жената, която обичаше, това се беше оказало сериозен удар за него. Никога не беше обмислял варианта просто да живее с някого, винаги бе предполагал, че ще последва примера на родителите и приятелите си и ще встъпи в традиционен брак.

— Аз... — беше поклатил глава той — ... трябва ми малко време да помисля.

— Разбирам — бе свела очи Грония. — Всъщност с радост бих носила пръстен, подарен ми от теб. А може и да отидем в „Тифани“ и да ги помолим да напишат имената ни на халки от тенекиени кутийки, също като Одри Хепбърн в „Закуска в Тифани“.

— Ами когато дойдат децата? — беше попитал притеснено той.

— Боже! — беше се усмихнала Грония. — Та ние току-що започнахме да градим планове за общо жилище. Не мога да мисля за толкова време напред.

— Добре, ясно. Но за да го приема като вариант, Грония, трябва да знам, че един ден ще се замислим и за това. Старая се, скъпа, но изгледът децата ми да са незаконородени и дори да не носят официално фамилията ми, е твърде неприемлив за мен на този етап.

— Е, съгласна съм и на един компромис. Ако ти си готов да водиш непристоен живот с мен, аз съм готова да приема предложението ти за брак ако и когато решим да си правим деца.

Мат се беше позамислил за момент, после се беше изкискал, целувайки любвеобилно носа ѝ.

— Мадам, вие сте мечтата на всеки лиричен поет. Добре, щом така искаш, уговорихме се. Но предупреждавам — беше я погледнал той, — че няма да си стисваме ръцете. Сещам се за един доста подобър начин да скрепим сделката.

И така, за да запази връзката си със своята безумно горда, независима, подлудяваща, но и вдъхновяваща, вечно изумяваща любима, Мат бе загърбил всичките си принципи и беше заживял с Грония. Беше ѝ купил обещания пръстен от „Тифани“, който тя бе носила с гордост. Виждайки го, родителите на Мат им бяха задали само един въпрос: избрали ли са дата за сватбата.

Но този ден така и не беше дошъл.

А сега, осем години по-късно, Мат нямаше повече на хартия от онзи ден във Флоренция. Почти му се бе приискало да изживее болката от мъчителен развод; това поне би придало достоверност на катаклизма, през който минаваше. Двамата дори не си бяха открили обща банкова сметка. Почти нямаше какво да делят. Единственото нещо, което ги бе държало заедно, бе съвместното им желание да бъдат един с друг. Мат отиде до прозореца и отправи поглед през него. Може би трябваше просто да приеме отявлението решение на Грония и да продължи напред. Но фактът, че не знаеше къде бе сбъркал, усложняваше нещата. Ако тя обаче не искаше да му обясни, какво можеше да направи той?

— Здравей, скъпи, как мина денят ти? — Чарли затвори вратата след себе си, отиде до него и го прегърна откъм гърба.

— Знаеш как е... — сви рамене Мат.

— Тъжно ли ти е? О, Мати, вече минаха седмици, а ми е толкова трудно да те гледам как се мъчиш.

— Е, какво да се направи. — Той излезе от прегръдката ѝ и отиде до кухнята да си вземе бира. — Питие?

— Защо не? — Чарли се плъсна на дивана. — Смачкана съм от умора.

— Тежък ден в офиса? — попита вежливо Мат, докато отваряше бутилка бира за себе си, а на нея сипваше чаша шардоне от хладилника.

— Да — усмихна се тя, — добре би ми се отразил един щур купон.

— На мен също.

Чарли се облегна назад и отпи глътка вино.

— Е, хайде тогава да излезем и да покупонясваме! Може да звънна на тоя-оня от старата тайфа. Много ще се радват да те видят. Какво ще кажеш?

— Не знам дали съм в купонджийско настроение — вдигна рамене Мат.

— Не пречи да провериш. — Чарли вече беше извадила мобилния си телефон и набираше нечий номер. — Ако не искаш да го направиш за себе си, направи го за съквартирантката си, чиито уши пълниш с трагедиите си през последните няколко седмици. Здравсти, Ал! — каза тя в телефонната слушалка. — Имаш ли планове за довечера?

Час и половина по-късно Мат седеше с няколко от старите си приятели в луксозен бар в жилищната част на града, който не беше посещавал от години. Чарли го беше изнудила да извади от дъното на гардероба си спортно сако и памучни панталони. Животът си с Грония бе прекарал в дънки и тениска и старо туидено палто, което Грония му беше купила от битпазара и в което според нея изглеждаше по-„професорски“ за лекциите пред студенти.

Поръчаха шампанско, а на Мат му стана приятно, че момчетата като че ли се радваха да го видят. Отпивайки от чашата си, той осъзна, че не беше излизал самостоятелно с тях от осем години. Никой от тях не се беше задомил и животът им на лъскави, преуспели хора си оставаше непроменен. На втората си чаша шампанско вече имаше чувството — не неприятно, — че се е върнал назад във времето. Присъствието на Грония в живота му го беше подтикнало да се откъсне от дотогавашното си обкръжение и той го беше сторил на драго сърце заради любовта си към нея. Но Грония вече я нямаше...

След три бутилки шампанско шестимата се преместиха в новооткрит японски ресторант, където вечеряха сред радостна глъчка и поговориха за миналото, поглъщайки твърде много вино. След самотата и страданието от изминалите няколко седмици алкохолът и удоволствието от срещата с приятели от детството замаяха главата на Мат.

Тръгнаха си от ресторанта чак в два сутринта. Олюлявайки се на краката си, Мат спря едно такси, което да откара двама им с Чарли у дома.

— Много се радвам, че те видях, стари приятелю — плесна го по гърба Ал. — Май ще се срещаме по-често занапред.

— Може би — отвърна Мат, влизайки след Чарли на задната седалка на таксито.

— Ела да ни погостуваш в Нантъкет за Великден. Мама и татко много ще се радват да те видят, малкия.

— Може, Ал. Да се грижиш за себе си — изломоти щастливо Мат.

Когато таксито се отлепи от тротоара, той затвори очи. Главата му изпълняваше коронния си номер от колежанските му години: въртеше се като чиния на пръчка в черепа му. Килна я на една страна, за да провери дали така няма да е по-добре, и тя се озова върху рамото на Чарли. Усети как пръстите ѝ браздят нежно косата му. Близостта ѝ му беше позната и утешителна.

— Добре ли си прекара, скъпи?

— Да — измърмори вяло Мат.

— Казах ти, че срещата със старата тайфа ще ти се отрази добре. Не сме спирали да те обичаме.

Мат почувства лекия допир на меки устни до скалпа си.

На сутринта Мат се събуди с ослепително главоболие. Обърна се по гръб и впери поглед в тавана. Не си спомняше как е излязъл от таксито, как се е качил на асансьора, нито пък как си е легнал. Обърна се в леглото с надеждата да намери поне някакво облекчение от пулсиращия главобол.

Когато зрението му се проясни и с ужас видя, че не е сам в леглото, не можа да си спомни и как Чарли се беше озовала до него.

Грония се опитваше да придума Аврора да изяде една от пресните скумрии, които Шейн им беше уловил за вечеря, когато телефонът иззвъня.

— Ало? — обади се тя, облизвайки пръстите си от свежия, солен вкус на рибата, която досега се бе мъчила да вкара в устата на Аврора.

— С Грония ли разговарям?

— Да.

— Обажда се Александър Девъншър.

— Здравей, Александър.

Грония закрепил слушалката между бузата и рамото си и отговори на безгласното „Тате ли е?“ на Аврора с безгласно „Да“.

— Как е Аврора?

— Чудесно, бих казала.

— Браво. Ще искам да я чуя, естествено, но също така исках да те уведомя, че се прибирам в събота.

— Със сигурност ще е много щастлива. Липсваш ѝ.

Аврора закима буйно в отговор.

— И тя ми липсва. Всичко друго наред ли е?

— Справяме се отлично, бъди спокоен.

— Хубаво, хубаво.

Разговорът като че ли беше приключил, затова Грония каза:

— Искаш ли да ти я дам? Сигурна съм, че има много да ти казва.

— Ще съм ти благодарен. До събота, Грония.

— Да. Ето я и Аврора.

Грония подаде телефона на Аврора и напусна стаята тактично. Знаеше, че предстоят истории за кутрета и балетни уроци, затова просто се качи на горния етаж, за да ѝ напълни ваната.

Докато седеше на ръба ѝ, гледайки как водата се плиска вътре, осъзна, че скорошното завръщане на Александър беше сигнал, че е време да вземе някои решения.

Аврора и Грония прекараха голяма част от последните си няколко дни преди завръщането на Александър във фермата. Между малката и семейство Райън се бе зародила връзка. Бащата на Грония я бе нарекъл сваятно девойче. Катлийн, която доскоро не искаше и да чуе за нея, сега молеше Грония да я доведе във фермата преди закуска, за да съберат заедно пресните яйца от полозите. След това Аврора бе кръстила всяко пиле в кокошарника и много бе тъгувала, когато някоя лисица се беше развилняла вътре, изяждайки Красавица и Жизел.

— На колкото и изтънчени да ми се правят Лайлови, тая дребосъчка има естествен подход към животните. Прекрасна фермерска съпруга би станала един ден — коментира Шейн една вечер, докато Аврора се сбогуваше с всяка от кравите в краварника.

— А това е рядкост — добави Джон.

На сутринта, когато чакаха Александър да се прибере, Грония изкъпа хубаво Аврора. Не искаше детето да мирише на животните, с които бе прекарвало толкова много време. С гордост си мислеше колко румена и красива, и здрава изглежда Аврора. Седнаха да чакат баща ѝ до прозореца в стаята на малката. Като видяха таксито на Александър да лъкатуши нагоре по хълма към къщата, Грония остана на горния етаж, а Аврора хукна да поздрави баща си.

Накрая Грония чу да викат името ѝ от долния етаж и слезе при тях. Аврора стоеше във вестибюла със смесица от доволство и тревога по лицето си.

— О, Грония! Толкова се радвам, че тате си е у дома. Но ми се струва преуморен. Изглежда много отслабнал и някак блед. Трябва да го водим на плажа, за да подиша малко свеж въздух. — Аврора хвана ръката ѝ и я поведе към кухнята. — Ела да го поздравиш. Опитвам се да му направя чай, но май не се справям добре.

Влизайки в кухнята, Грония направи всичко възможно да не даде външен израз на шока си. Аврора бе описала баща си като отслабнал и блед, но това очевидно беше сдържано изказване. Александър изглеждаше плачевно. Тя го попита как е минало пътуването и се зае с чая, който малката бе започнала да прави.

— Да ти призная — каза Александър, — Аврора изглежда поздравя, отколкото някога съм я виждал.

— Да, тате. Казах ти, че Лондон не е за мен. Харесва ми в провинцията. Свежият въздух е много полезен. — Аврора се обърна към Грония. — Тате каза, че може да взема Лили, когато дойде време да се отдели от майка си. Страхотно, нали?

— Да — кимна Грония, обръщайки се към Александър. — Извинявай, ако ти идва изневиделица. Нашите казаха, че Аврора може да им ходи на гости, когато пожелае и да се радва на кученцето, ако смяташ, че ще ви затрудни да я гледате тук.

— Не. Сигурен съм, че все някак ще успеем да намерим място за едно малко кученце в тази огромна къща. Особено при положение че Аврора го обича толкова много. — Александър погледна дъщеря си с преливащи от любов очи.

— Е, май е време и аз да се прибирам у дома.

И двете лица пред нея се изпълниха със смущение.

— Не си тръгвай, Грония! — каза Аврора.

— Не, моля те, не бързай — добави Александър. — Остани поне тази вечер. А и може да заведеш Аврора до фермата този следобед. Честно казано, пътят доста ме поизмори.

— Разбира се — съгласи се Грония, откликвайки на изнуреното му изражение. — Аврора, какво ще кажеш да слезем до долу за следобеден чай, за да може тате да си почине на спокойствие?

— Много ще съм ти благодарен, Грония. — Александър отвори обятията си за Аврора. — Ела да прегърнеш татко си. Много ми липсваше, сладката ми.

— И ти на мен, тате. Но пък и във фермата много ми харесва. Семейството на Грония е много свястно, както казват тук!

— Чудесно. Нямам търпение да видя новото ни кученце.

Грония се направи, че не забелязва сълзите в очите на Александър. А Аврора не трябваше да ги вижда.

— Хайде да вземем палтото и ботушите ти и да оставим тате на мира — усмихна се пресилено Грония. — До после, Александър.

— Александър изглеждаше... — Грония въздъхна — ужасно. Отслабнал е и в очите му има нещо... — Тя поклати глава. — Усещам, че нещо не е наред.

— Е — сега, когато Александър отново си беше у дома, Катлийн се беше върнала към някогашната си безцеремонност, — грижи се добре за Аврора, докато негово величество го нямаше. Каквито и гайлета да си има, не са твоя работа.

— Как може да говориш така, мамо? — подскочи Грония. — Каквото и да му има на Александър, несъмнено ще засегне и Аврора. А дори да не ти харесва, мен ме е грижа за нея.

— Извинявай — въздъхна Катлийн, — права си. Но нима след като прочете писмата и чу разказа ми, не разбираш, че историята се повтаря? Като че ли под покрива ни все се появява по някое дете от Лайлови, което се нуждае от любовта ти.

— Мамо, моля те, престани — каза уморено Грония.

— Така мисля и това е. Имам чувството, че семействата ни са неразривно свързани и няма измъкване от тях.

— Е, щом няма измъкване, по-добре да се примиря със ситуацията. — Грония стана, загубила търпение към брътвежите на майка си. — Ще отида да извикам Аврора на чай.

Когато Грония и Аврора се върнаха у дома, в къщата на хълма цареше тишина.

— Май тате е бил толкова изтощен, че направо си е легнал — каза Грония, водейки Аврора по стълбите към стаята ѝ. — Най-добре да не го будим. Америка е много далече.

Аврора се съгласи и позволи на Грония да я завие в леглото.

— Лека нощ, скъпа — целуна я по челото Грония. — Сладки сънища.

— Грония, добре ли е тате според теб?

— Да, сигурна съм, че е добре. Защо питаш?

— Не изглеждаше особено здрав, не смяташ ли?

— Сигурно просто е уморен.

Грония не спа добре тази нощ. Присъствието на Александър в къщата я държеше на нокти. Беше ѝ направило впечатление, че са настанили в стая на коридора, в чийто далечен край се намираше тази на Лили, и се питаше дали двамата съпрузи винаги са спали в отделни стаи. По-рано беше пробвала да отвори вратата ѝ и я беше намерила заключена.

Александър не се появи за закуска, затова Грония и Аврора продължиха с обичайната си сутрешна рутина. Грония се зае да вае глината във формата на лицето на Аврора, докато моделът ѝ бърчеше чело над математическите задачи с машинално тикнат в устата палец. До обяд Грония започна истински да се притеснява за Александър. Аврора не споменаваше нищо за отсъствието му, твърде развълнувана от мисълта за балетния урок в Клонакилти, на който щеше да я отведе Грония малко по-късно. Точно преди да тръгнат за градчето, Александър изникна в кухнята с немощна усмивка.

— Май сте се запътили нанякъде, а?

— Да, тате, отивам на урок по балет.

— Така, значи! — усмихна се насила Александър.

— Нямах нищо против, надявам се? — попита притеснено Грония.

— Аз ли? Разбира се, че не. Приятно прекарване, скъпа.

— Благодаря, тате. — Аврора вече крачеше към вратата, нетърпелива да потеглят към града.

— Грония? — каза внезапно той.

— Да?

— Чудех се дали би ми правила компания за вечеря по-късно? Всъщност не знам с какво разполагаме, така че може би трябва да попитам дали би ми позволила аз да ти правя компания?

— Със сигурност ще успея да скалъпя нещо простичко. Не знаех дали да продължавам с пазаруването, при положение че вече си тук.

— Съгласна ли си да обсъдим този въпрос довечера?

Докато Аврора беше на урок, Грония отскочи до месарницата и зарзаватчийницата, за да купи нужните за вечерята продукти. Като се върнаха вкъщи, сложи агнешкото месо да се пече на бавен огън, изкъпа Аврора и я остави за час пред телевизора. Докато тананикайки си поливаше картофите със зехтин и ги ръсеше с пресен розмарин за аромат, видя Александър да влиза в кухнята.

— Мирише много вкусно — коментира доволно той.

Грония се зарадва да види, че изглежда по-добре тази вечер. Беше изкъпан, обръснат и облечен в тъмносиня ленена риза и чифт безупречно изгладени памучни панталони.

— Къде е Аврора?

— В гостната, гледа телевизия. Дано не възразяваш, но ѝ купих телевизор.

— Грония, моля те, спри да се чудиш дали не възразявам! Детето ми изглежда по-щастливо от всякога. Ако за целта са били необходими няколко балетни урока и телевизор, мога единствено да ти благодаря. Защо не отвориш това? — Александър ѝ подаде бутилка червено вино. — Аз ще отида да сложа Аврора в леглото.

Докато сервираше по масата и наливаше вино в очакване на Александър, я глождеше лека тревога около факта, че започваше да се чувства у дома си тук. И около нетърпението, с което чакаше вечерята си насаме с него. Адреналинът, препускащ из вените ѝ, не беше породен от апетитния аромат на агнешкото.

— Готова е за сън — обяви Александър, връщайки се в кухнята. — Наистина изглежда в много добра форма. И много по-спокойна, отколкото съм я виждал през последните години. — Той взе чашата си с вино и я чукна в нейната. — Благодаря ти, Грония. Очевидно си ѝ вляла живителна сила.

— За мен беше истинско удоволствие. Но и на мен ми се струва, че е разцъфнала. Макар че в началото...

— Да?

— Ходеше насън. Една нощ я намерих на балкона на стаята в дъното на коридора. Помислих, че... — Грония спря да реже агнешкото и вдигна поглед към Александър. — За миг помислих, че ще скочи.

Александър въздъхна и седна пред масата. Умълча се за момент, после каза:

— Казва ми, че виждала майка си на скалите.

— Знам — отвърна тихо Грония. — И... позволих си да заключа вратата на онази стая. Ако решиш да я отвориш, ключът е у мен.

— Много разумно от твоя страна. И мисля, че трябва да остане заключена. Вероятно си се досетила, че онази стая беше на покойната ми съпруга.

— Да.

Александър отпи от виното си.

— Естествено, водих Аврора на няколко психолози заради кошмарите и сомнамбулизма. Всичките ми казаха, че страдала от така нареченото посттравматично стресово разстройство. Че един ден щяла

да го преодолее. Значи нито е сънувала кошмари, нито е ходила насън през последните две–три седмици?

— Точно така.

— Е, може би е дошъл денят, за който говореха.

— Да се надяваме. Близка ли беше с майка си?

— Трудно е да се каже — въздъхна Александър. — Не знам дали Лили изобщо беше способна да се сближи с някого. Макар че несъмнено обичаше дъщеря си, а Аврора я боготвореше.

— О! — Само този отговор ѝ дойде наум. Продължи да изцежда задушения грах и сипа от него при картофите и агнешкото в чиниите. — Готово — обяви, занасяйки ги на масата. — Не знам дали обичаш месен сос, но в едната каничка има такъв, а в другата е ментовият — посочи тя.

— Боже, какво угощение. Мечтаех си за такова хапване след седмици на пластмасова американска храна. Благодаря ти, Грония — каза искрено Александър.

— Е, и за мен е удоволствие. Обичам дъщеря ти безкрайно много, но се радвам, че съм в компанията на възрастен за разнообразие — усмихна се тя.

— Да, предполагам ти е било доста самотно тук, особено при положение че доскоро си живяла в Ню Йорк.

— Поне родителите ми бяха наблизко. Те също се привързаха невероятно много към Аврора. Моля — взе вилицата и ножа си Грония, — започвай, преди да е изстинало.

Двамата се похраниха в мълчание известно време, като Александър спря да дъвче само колкото да я похвали за крехкото агнешко и пак продължи.

— Е, Грония — подхвана накрая, оставяйки ножа и вилицата си в чинията, макар и да беше наполовина пълна, — какви са плановете ти за бъдещето? Взе ли някакво решение?

— Бях твърде заета с дъщеря ти, за да мисля по въпроса — изкиска се Грония. — Вчера осъзнах, че последният месец май ми даде точно онова, от което се нуждаех.

— Време за размисъл може би?

— Именно.

— Ще се върнеш ли в Ню Йорк?

— Както казах, още не съм взела окончателно решение.

— Грония, трябва да те попитам нещо.

Тя вдигна поглед към него, усещайки внезапната тревога в гласа му.

— Какво има?

— Би ли се съгласила да останеш тук с Аврора и мен още известно време? Програмата ми ще бъде много натоварена и просто няма да имам време да ѝ отделя вниманието, от което се нуждае.

Грония се замисли.

— Ами... не знам — отвърна прямо.

— Не. — Александър сведе поглед към ножа и вилицата върху чинията си. — Разбира се, че не знаеш. Защо му е на младо, красиво момиче като теб да се затваря тук с малко дете за толкова време? Извинявай, много нетактично от моя страна да те питам. Естествено ти си първият ми избор, като се има предвид колко щастлива и доволна изглежда Аврора под твоята опека.

— За какъв период говорим? — погледна го Грония.

— Нямам представа, откровено казано — поклати глава Александър. — Никаква представа.

— Проблеми с работата?

— Не... Трудно е за обяснение — отвърна той. — Прощавай за потайността. Хрумна ми, че ако случайно се съ согласиш, може да те настаня в някогашната плевня, която преустроих в ателие за Лили, когато реши да се заеме с рисуване. Почти не го използваше, но помещението определено подsigурява приятна работна среда. С прекрасен изглед към залива.

— Александър, предложението ти е много великодушно, но почти не ми остава време за работа, докато гледам Аврора.

— Всъщност, тъй като виждам, че вече е много по-добре, започнах да се замислям върху идеята ти да я запиша в местното училище. Така и ти ще имаш цял ден за работа.

— Е, определено вярвам, че ще ѝ се отрази добре да контактува със свои връстници — съгласи се Грония. — Прекарва твърде много време или сама, или в компанията на възрастни. Но относно...

Александър сложи ръка върху нейната.

— Разбирам, Грония. Постъпвам егоистично. Животът ти е надалеч оттук, а и трябва да мислиш за кариерата си. Определено не искам да спъвам което и да било от двете. Молбата ми е, в случай че

нямаш належащи ангажименти, да останеш с нас през идните няколко седмици. Чака ме сериозна работа и няма да имам времето, което Аврора заслужава да прекарвам с нея. Нито пък енергията — въздъхна той.

— Добре, ще остана още няколко седмици. — Грония знаеше, че откликва значително повече на допира му, отколкото на собствения си разсъдък. — Така или иначе трябва да довърша скулптурата на Аврора.

— Благодаря ти.

— И ако вече си взел решение за училището, директорката е братовчедка на майка ми — добави Грония. — Сигурна съм, че би говорила с нея за Аврора, за да разузнае дали е възможно да започне незабавно.

— Прекрасно! И разбира се, ще платя на семейството ти за кученцето, което Аврора така настоява да вземем вкъщи.

— Не е необходимо, Александър. — Грония стана и се зае да разчиства масата. — Кафе?

— Не, благодаря. Като че ли влошава мигрената ми. Знаеш ли — коментира Александър, гледайки я как шета из кухнята, — покойната ми съпруга открай време вярваше в ангели.

— Така ли? — каза Грония, трупайки мръсните съдове в мивката.

— Да. Казваше, че само трябва да ги призовеш. — Александър се усмихна тъжно, наблюдавайки Грония. — Май се оказва, че е била права.

Същата нощ, след като си легна, Грония изпадна в смут. Току-що се бе съгласила да споделя живота на Девъншърови поне още две седмици. Но този път не само заради Аврора, а и заради Александър. Може би всичко се дължеше на майчинския ѝ инстинкт — Александър изглеждаше не по-малко уязвим от дъщеря си — или пък на подсъзнателно прехвърляне на чувствата, както би ѝ обяснил всеки нюйоркски психотерапевт. Може би прехвърляше обърканите си емоции към Мат върху друг мъж. Все пак отношенията им с Мат още бяха неизяснени. А тя се впускаше във фантазии за уютната домашна обстановка, която Александър и Аврора ѝ създаваха. Хубав дом и семейство — и то с родено, отраснало дете.

Грония въздъхна и се обърна в леглото. Може би годините на живот с човек, който имаше докторантура по психология и можеше да направи психоанализа дори на кренвирш, ако му скимнеше, ѝ бяха повлияли повече, отколкото си мислеше. А може би всичко идваше оттам, че съдбата ѝ бе свърнала в неочаквана посока, а Александър и Аврора ѝ подсигуряваха така необходимата, макар и временна утеха.

Пък и прекарването на още няколко седмици тук, докато Александър се погрижеше за належащите си задачи, а Аврора привикнеше към новото си училище, не беше доживотно решение. А и горчивият ѝ опит сочеше, че дори доживотните решения можеха да се объркат жестоко.

Следващите две седмици не помогнаха на Грония да продължи напред с мисли за бъдещето. Една сутрин, три дни след разговора им, когато Грония се върна у дома, след като беше оставила Аврора в местното училище, Александър я чакаше в кухнята с комплект ключове.

— За ателието в плевнята са — каза той, подавайки ѝ ги. — Огледай го и кажи дали ти се струва подходящо.

— Благодаря.

— Не мисля, че Лили изобщо е докосвала нещо вътре, така че просто махни каквото не ти трябва и го използвай като свое собствено. — Александър ѝ кимна и напусна кухнята.

Грония прекоси вътрешния двор и отвори вратата на ателието. И направо ахна, като видя гледката през високия от пода до тавана прозорец, който пропускаше огромно количество от естествената светлина, необходима на всеки художник, и обрамчваше отрязък от великолепия изглед към залива Дънуърли. Грония огледа перфектния, недокоснат статив, тубичките маслени бои и комплекта скъпи художнически четки от козина на норка, все още облечени в защитния им целофан.

Шкафовете бяха заредени с платна и неотваряни топове бяла рисувателна хартия, а никъде не се виждаше нито петънце боя. Грония отиде до прозореца и впери поглед към скалите, питайки се защо Лили никога не се беше възползвала от това прекрасно помещение. Всеки човек на изкуството би дал няколко от най-добрите си картини — или скулптури — за подобно ателие. Имаше си дори малко преддверие, съдържащо тоалетна и голям умивалник за почистване на четките.

Точно за такова ателие си беше мечтала Грония.

Същия следобед пренесе наполовина готовата скулптура на Аврора в него и я постави на работния тезгях пред прозореца. Единственият недостатък на това място, помисли си Грония, като седна и отпрати замечтан поглед през стъклото, беше, че имаше

опасност да прекарва дните си тук, захласната по гледката, вместо съсредоточена в работата си.

Когато взе Аврора от училището, малката преливаше от истории за новите си приятели и с гордост заяви, че се справяла най-добре с четенето от целия си клас. По-късно, на вечеря, Александър и Грония слушаха като горди родители как Аврора разказва на баща си за последните си постижения.

— Ето, виждаш ли, тате, досегашното ми образование не е било толкова лошо, колкото ти си мислеше. Всъщност съм доста умна.

Александър разроши косата ѝ.

— Знам, че си умна, скъпа.

— На кого съм се метнала според теб? На теб или на мама.

— О, определено на мама. Аз винаги съм бил глупчо в училище.

— А мама беше ли умна? — попита Аврора.

— Много.

— О! — Аврора продължи да се храни, а след малко добави: — Като че ли прекарваше страшно много време в леглото или по света като теб.

— Да, така е, но мама много лесно се уморяваше.

— Време е за ваната ви, мадам. — Грония бе забелязала как изражението на Александър се напруга. — Утре пак трябва да станем рано, за да стигнеш до училище навреме.

Когато Грония се върна на долния етаж, Александър миеше съдовете в кухнята.

— Остави ги на мен — каза засрамено тя. — Моя работа са.

— Не е вярно — отвърна Александър. — Не си тук да ми слугуваш, а да се грижиш за Аврора.

— Не ми пречи — увери го Грония, взе една кърпа и застана до него, за да бърше мокрите чинии. — Вродено ми е, понеже съм единствената дъщеря в мъжко домакинство.

— Добър модел за подражание си за моята Аврора. Родена си за майка, Грония. Замисляла ли си се да си имаш свои деца?

— Ами...

Александър долови емоцията в гласа ѝ.

— Извинявай, неделикатен въпрос ли ти зададох?

— Не. — Грония усети как непролетите сълзи заплашват да рукнат всеки момент. — Загубих бебето си преди няколко седмици.

— Разбирам. — Александър продължи да мие съдовете с ритмични движения. — Ужасно съжалявам. Сигурно ти е било... сигурно ти е много трудно.

— Да, ъ... — Грония въздъхна. — Беше.

— Затова ли напусна Ню Йорк?

— Да. — Грония усещаше как тъмносините очи на Александър се впиват в нея. — И заради други неща. Както и да е...

— Ще имаш и друг шанс, убеден съм.

— Да. Ще отида да прибера сухите чинии в бюфета.

Александър я погледа мълчаливо как се отдалечава от него, осъзнавайки, че нежеланието ѝ да обсъжда въпроса беше породено от дълбока болка. Затова смени темата.

— Е, както споменах преди няколко минути, имаш благотворно влияние върху Аврора. Майка ѝ не беше особено добра домакиня.

— Да, но сигурно е имала други таланти.

— Но същото важи и за теб.

— Благодаря. — Грония се изчерви пред погледа му.

— Дано не възразяваш, но като излезе да прибираш Аврора от училище, си позволих да вляза в ателието. Скулптурата е истински шедьовър.

— Имам още много работа по нея. В момента се боря с носа ѝ — добави Грония.

— Носът ѝ е типичен за Лайлови; всички жени от рода го наследяват. Предполагам е труден за пресъздаване с глина.

— Покойната ти съпруга е била много красива.

— Да, беше, но — Александър въздъхна — имаше много проблеми.

— Така ли?

— Психически проблеми — поясни той.

— О! — Грония не знаеше как да отговори. — Съжалявам.

— Изумяващо е как красотата може да прикрива толкова много от дефектите на човек. Не твърдя, че Лили беше виновна, разбира се, но когато се запознахме, дори за миг не ми мина през ума, че толкова привлекателна жена може да е... такава. Както и да е... — Александър отправи поглед в далечината.

Над кухнята се спусна тишина. Грония подсуши останалите чинии безмълвно и ги прибра в бюфета. Като се обърна, видя, че

Александър е вперил поглед в нея.

— Както и да е — повтори той, — и за двама ни с Аврора е истинско удоволствие да живеем с нормална жена. Досега Аврора си нямаше истински модел за подражание. Макар че Лили доста се стараеше в тази насока, разбира се — побърза да добави той.

— Доста хора не биха ме определили като нормална — усмихна се широко Грония. — Питай родителите ми или някои от приятелите ми в Ню Йорк. Сигурна съм, че ще те уверят в обратното.

— Грония, в моите очи ти съчетаваш всичко, което трябва да има една жена. И майка. Наистина съжалявам за загубата ти.

Александър продължаваше да се взира в нея.

— Благодаря ти — смигна тя.

— Успях да те засрамя. Извинявай. Аз... не съм себе си напоследък.

— Е, ще отида да си взема вана. И още веднъж, много ти благодаря за прекрасното ателие. Направо е сбъдната мечта. — Грония му се усмихна вяло и напусна кухнята.

По-късно, като си легна, започна да се хули, задето бе позволила на пукнатините в психиката си да се отворят така. Но нещо в отявлената уязвимост на Александър, макар и забулена под стоическата му фасада, отразяваше нейната собствена. Въздействаше ѝ така, защото разпознаваше себе си в него.

И тогава Грония за пръв път позволи на сълзите си да потекат истински. Да се излеят за мъничкия, крехък животец, който бе загубила. А когато след няколко часа опита да заспи, като че ли се чувстваше по-спокойна, сякаш нещо счупено в нея бе възстановено.

В течение на дните Александър започна да се появява все по-често на долния етаж. Понякога дори влизаше в ателието ѝ и я гледаше как работи. Започна да обядва с нея, а когато Грония спомена, че обича да слуша музика, докато твори, в ателието ѝ се появи луксозна музикална система „Боуз“. Освен това с времето Александър разкриваше все повече и повече за Лили.

— Първоначално ми харесваше как умът ѝ прескачаше като живак от една тема на друга. Беше заплениваща — въздъхна Александър. — Вечно изглеждаше щастлива, сякаш животът беше

просто вълнуващо приключение и нищо не можеше да я разочарова. Поискаше ли нещо, винаги намираше начин да го получи, защото умееше да омагьосва всички край себе си. Аз самият също попаднах в плен на магията ѝ. От време на време я обземаше мрачно настроение и светът като че ли се преобръщаше за нея; ридаше неутешимо за някое умряло зайче, което бе намерила в градината, или пък заради това, че луната се нащърбява и ще мине цял месец до следващото пълнолуние, но аз приемах тези ѝ странности като елемент на чувствителната ѝ природа. Чак когато тези мрачни настроения започнаха да се проточват, а моментите на щастие — да се разреждат, осъзнах, че нещо не е наред. Няколко години след сватбата ни на Лили ѝ стана навик да прекарва цели дни в леглото, обяснявайки, че е твърде изтощена и потисната, за да стане. А после най-ненадейно се появяваше с някоя от най-красивите си рокли и току-що измита коса и настояваше да правим нещо вълнуващо. Беше почти обсебена от нуждата си да преследва щастието. Изпаднеше ли в някоя от тези фази, атмосферата край нея беше френетична, но прекрасна. Изживяхме доста приключения заедно, повярвай ми. Лили не знаеше граници и ентузиазмът ѝ беше заразен.

— Не се и съмнявам — отвърна тихо Грония.

— И естествено, във всеки такъв момент се надявах и молах тъмната ѝ страна да не се завърне. Но тя винаги се завръщаше. В хода на следващите няколко години Лили се клатушкаше като махало, а аз вечно ѝ търчах по петите, мъчейки се да съм в крак с рязкоменящите ѝ се настроения. Докато един ден — Александър въздъхна и поклати горчиво глава — не пропадна в черна дупка, от която не излезе с месеци. Най-категорично отказа да я водя на доктор. Изпаднаше в абсолютна истерия намекнех ли дори. В крайна сметка обаче, след като бе отказвала да се храни и да пие вода почти цяла седмица, реших да извикам доктор. Упоиха я и вкараха в болница. Диагнозата беше маниакална депресия и шизофрения.

— Александър, много съжалявам. Сигурно ти е било страшно трудно.

— Е, Лили нямаше вина, че е болна — изтъкна Александър, — но детинският ѝ характер усложни нещата. Като че ли не разбираше какво ѝ се случва. И разбира се, когато се наложи да я настаня в специализирана клиника, сърцето ми щеше да се пръсне от мъка. Лили

пицеше и драскаше с нокти, и се вкопчи в мен, умолявайки ме да не я хвърлям в лудница, както тя се изрази. Но по онова време жена ми вече представляваше опасност за самата себе си и неколkokратно беше посягала на живота си. Освен това ми беше налитала с кухненски прибори. Можеше да ме рани сериозно, ако не се бях защитил.

— О, боже, Александър. Колко ужасно. Учудена съм, че Аврора се е появила на бял свят — отбеляза Грония, истински смаяна от разказа му.

— Аврора беше изненада и за двама ни. Лили беше почти на четирийсет, когато откри, че е бременна. Но докторите сметнаха, че е възможно грижите за детето да ѝ помогнат, стига да беше под постоянно наблюдение. А и не забравяй, Грония — припомни ѝ Александър, — че когато си пиеше лекарствата, можеше дълго време да остане стабилна. Макар че постоянно живееш със страха, че е възможно състоянието ѝ да се влоши. И никога не можеш да ѝ имам вяра, че ще си пие лекарствата сама. Мразеше зомбиращите хапчета, както тя ги наричаше. Защото вярваше, че освен меланхолията, потискаха и радостта от живота. Което си беше така, разбира се. Хапчетата я успокояваха, уравниваха бурния ѝ характер, но тя твърдеше, че било като да живееш зад димна завеса. Под влиянието им нищо не ѝ носеше истинска радост или истинска болка.

— Горката — каза Грония. — А подобри ли се състоянието ѝ, когато се роди Аврора?

— Да, подобри се. През първите три години от живота на Аврора Лили беше идеалната майка. Но не в домашен аспект като теб, Грония — усмихна ѝ се Александър. — Лили вечно се разпореждаше над взвод от прислужници и вниманието ѝ беше изцяло отдадено на момиченцето ни, което пък ми даваше надежда за бъдещето. Но не за дълго. — Александър прокара ръка през косата си. — И за нещастие Аврора пое удара. Един ден, като се прибрах вкъщи, намерих Лили да спи в леглото си, а от Аврора нямаше и следа. Събудих я, за да я попитам къде е дъщеря ни, а Лили ме погледна и заяви, че не можела да си спомни. Намерих Аврора да се скита сама по скалите, премръзнала и много уплашена. Двете излезли заедно на разходка, а Лили просто забравила за дъщеря си.

— О, Александър, това е ужасно!

Очите на Грония плувнаха в неканени сълзи при мисълта за Аврора, изоставена съвсем сама на скалите.

— След това осъзнах, че вече не мога да поверявам Аврора на Лили дори за няколко минути. Но не ми се наложи да търся решение на проблема, тъй като Лили се влоши и отново я вкарахме в клиниката. Оттогава нататък Аврора виждаше майка си само от дъжд на вятър. Върнахме се в Лондон, за да мога да работя, а и да сме близо до Лили. Както вече знаеш, Аврора бе поверена на поредица от гувернантки, никоя от които не се оказа добра в работата си. После Лили отново навлезе в стабилен период и настоя да се върнем в къщата ни в Дънуърли. Не биваше да се съгласявам, но тя обожаваше това място. Твърдеше, че красотата на пейзажа ѝ помагала.

— Научих от майка ми, че отнела собствения си живот — каза тихо Грония.

— Да. Така стана. — Александър отпусна глава в ръцете си и въздъхна. — И съм убеден, че Аврора я е видяла. Чух писъци от стаята на Лили и намерих Аврора да стои на балкона по нощница, сочейки към скалите под къщата. Два дни по-късно морето изхвърли тялото на майка ѝ на плажа Инчидони. Не знам как е повлияло това на Аврора. Както и животът с майка, която, макар и не по собствена вина, включваше и изключваше любовта към дъщеря си като с копче.

Грония се помъчи да не дава външен израз на собствените си емоции. Мисълта, че Аврора бе видяла как майка ѝ полита към смъртта, си беше потресаваща. Тя сложи утешителна ръка върху тази на Александър.

— Е, мога да кажа единствено, че като се има предвид какво е преживяла, Аврора е изключително уравновесено дете.

— Наистина ли смяташ така? — Александър я погледна с отчаяние в очите. — Лошото е, че реакцията на Аврора към смъртта на майка ѝ разтревожи докторите. Някои ме увериха, че дъщеря ми е наследила психическата лабилност на майка си. Халюцинациите ѝ, кошмарите ѝ... някои ги виждат като семената, от които и тя ще развие болестта на Лили.

— Или пък, както ти самият каза първоначално, може би всичко идва оттам, че Аврора е травмирано малко момиченце, борещо се с ужасното нещо, на което навярно е станало свидетел, и загубата на майка си.

— Да се надяваме, че си права — усмихна се тъжно Александър.
— Определено е постигнала голям напредък, откакто е с теб. Толкова съм ти благодарен, Грония. Нямам думи да ти обясня колко ми е скъпа.

— Случайно да знаеш дали Лили не е преживяла някаква травма по-рано в живота си? — попита Грония. — Понякога това отключва цял куп проблеми.

— Уж си скулптор, а и имаш доста познания по темата — вдигна вежда Александър.

— Моят... бившият ми приятел е професор по психология. Особено интересни са му травмите от детинство. Най-вероятно съм прихванала малкото си познания чрез осмоза — призна си Грония.

— Разбирам — кимна Александър. — Е, за да отговоря на въпроса ти, не знам много за ранните години на Лили. Когато се запознахме, живееше в Лондон. Винаги е избягвала да говори за миналото си, но знам, че е родена в тази къща и е прекарала голяма част от детството си тук.

— Мисля, че майка ми знае нещо за живота ѝ в Дънуърли — пророни бавно Грония.

— Така ли? Дали би ми споделила?

— Едва ли — сви рамене Грония, — говори много уклончиво по темата. Но съм сигурна, че се е случило нещо, защото името на Лили винаги извлича негативна реакция от нейна страна.

— О, боже — вдигна вежди Александър, — не ми звучи добре. Но всяка информация, която би ми помогнала да сглобя пъзела, е добре дошла.

— Ще видя какво мога да изкопча — съгласи се Грония, — но не храни големи надежди. Майка ми има магарешки инат. Може доста да почакаш.

— А времето не е от ресурсите, с които разполагам в изобилие — каза под носа си Александър. — След десет дни трябва да замина отново. Ти успя ли да помислиш за следващата си стъпка?

— Не — отвърна рязко Грония, съзнавайки, че плува срещу все по-силно течение.

— Добре. Не искам да те притискам, но все пак трябва да намеря гледачка на Аврора, ако ти не искаш да останеш.

— Знаеш ли колко време ще отсъстваш този път?

— Вероятно около месец, може би два.

— Добре — кимна Грония. — До утре ще ти дам отговор. — Тя стана и се зае да раздига съдовете от обяда им.

— Грония. — Александър изникна до нея, взе чиниите от ръцете ѝ и ги върна на масата. После сложи ръцете ѝ върху своите. — Държа да ти кажа, че независимо от това дали ще останеш или не, за мен беше удоволствие да те опозная. Мисля, че си невероятна жена.

Той я целуна нежно по устните, после се обърна и излезе в градината.

В типично женски стил Грония прекара следващите няколко часа в болезнени размисления около мотива за неочакваната целувка на Александър. Всичко бе приключило толкова бързо, че направо не можеше да повярва, че изобщо се бе случило. От което навярно следваше, че не значеше нищо. Като че ли Александър не бе очаквал продължение. От друга страна обаче, не беше ли неуместно да целуваш бавачката на дъщеря си по устните?

Несъмнено самият Александър, поведението и чувствата му бяха същинска енигма. Въпреки това усещаше как стените около емоциите ѝ бавно се рушаха, докато необяснимата съпричастност между двама човека, преживели болката от загубата, ги привличаше един към друг.

Грония знаеше единствено, че потъва бавно в плаващите пясъци на увлечението. И трябваше незабавно да сложи край на това.

— Взех решение, Александър — обяви тя, влизайки в кухнята, след като беше отвела Аврора на училище следващата сутрин.

— И какъв е отговорът ти?

— Не мога да остана. Съжалявам. В Ню Йорк ме чакат... проблеми, които наистина е време да разреши. Знаеш колко обичам Аврора, но...

— Не е нужно да ми обясняваш. — Александър вдигна длани към нея, почти в жест на самозащита. — Благодаря ти, че ме уведоми. Сега ще се мобилизирам и ще ти намеря заместничка. — Той се обърна на пета и излезе от кухнята.

Грония се изниза през вратата и прекоси гузно вътрешния двор до ателието, чувствайки се като шарлатанка заради отказа си да остане. Скулптурата на Аврора беше почти готова и оставаше само да ѝ се

направи отливка и да се потопи в бронз. Тя въздъхна. За свое добро трябваше час по-скоро да напусне тази къща.

Прекара сутринта в изчистване на всяка следа от присъствието си в ателието. И в мисли, че може би майка ѝ се оказваше права; че ефектът на Лайлови върху Райънови беше вреден и неизбежен — определено беше успял да размъти и нейния мозък. Дори в името на Аврора не можеше да се обвърже емоционално с мъж, когото почти не познаваше. Който навярно я чувстваше близка, понеже се беше грижила за детето му... който навярно бе опитал да я подкупи с целувка, а и кой знае какво още беше намислил...

Всеки неин инстинкт я подтикваше да си тръгне.

Когато следобед отиде да вземе Аврора от училище, сърцето ѝ вече се късаше. Детето имаше толкова много планове за бъдещето, всички от които включваха и нея. Мисълта, че само след няколко дни щеше да я повери на друга жена, беше непоносима.

— Как така си тръгваш?

— О, Аврора, миличка, още от самото начало знаеше, че ще съм тук само временно. Че не мога да остана в къщата ви завинаги.

Беше дошла следващата сутрин, а Грония не бе виждала Александър от мига, в който ѝ беше обърнал гръб, излизайки от кухнята. Но знаеше, че трябва да каже на Аврора новината и да ѝ даде време да се подготви за онова, което несъмнено щеше да възприеме като поредния път, в който я изоставяше любим човек.

— Но, Грония, не можеш просто да си тръгнеш! — Големите очи на Аврора се изпълниха със сълзи. — Обичам те и мислех, че ти също ме обичаш! Приятелки сме, забавляваме се заедно, тате те обича и...

Аврора избухна в тежки вопли.

— Скъпа, моля те, не плачи. Моля те, недей. Разбира се, че те обичам, но сама знаеш, че живея в Ню Йорк. Там ме чакат животът ми и кариерата ми, които са много важни за мен.

— Връщаш се в Америка и ме изоставяш!

— Няма да тръгна веднага, миличка, първо ще поживея още малко с моите майка и татко във фермата. Ще бъда на една разходка от теб.

— Наистина ли? — Малката погледна Грония с отчаяние в очите. — А не може ли да живея във фермата с теб? Роднините ти ме харесват, нали? Обещавам да помагам с доенето на кравите и да се грижа за овцете, и...

— Аврора, можеш да ни идваш на гости когато си поискаш. — Сдържаността на Грония започваше да се пропуква.

— Моля те, позволи ми да дойда с теб! Не ме оставяй тук! Кошмарите ще се върнат, мама ще се върне. — Аврора се хвърли към нея и я прегърна толкова силно и отчаяно, че Грония едвам дишаше.

Плаващите пясъци обгръщаха лека-полека главата ѝ и тя трябваше да се измъкне.

— Скъпа, ще ти кажа нещо като жена на жена. — Грония повдигна брадичката ѝ и я погледна в очите. — Това, че някой не е до теб в момента, не означава, че не те обича. Повярвай ми, мечтая си да беше моя дъщеря и да можех да те взема със себе си. — Грония преглътна сълзите си, за да продължи. — Но не можеш да дойдеш с мен, Аврора. Защото не можеш да оставиш баща си съвсем сам в тази къща. Той има нужда от теб, миличка. Знаеш, че е така. А понякога в живота ни се налага да правим много трудни неща.

— Да. — Аврора я гледаше разбиращо. — Права си — въздъхна тя. — Знам, че трябва да остана с тате. И че ти не можеш да останеш при мен. Имаш си свой собствен живот, а това е много важно. — В следващия момент Аврора изтръгна ръцете си от тези на Грония и ѝ обърна гръб. — Животът на всички други хора е по-важен от моя. Така разсъждават възрастните.

— Един ден ще пораснеш, Аврора, и ще ме разбереш.

— О, разбирам те и сега. — Аврора се обърна към Грония. — Разбирам какво е да си възрастен. — След кратка пауза момичето вдиша дълбоко и се върна при Грония. — Разбирам, че трябва да си отидеш, Грония, но се надявам да те видя отново.

— Обещавам ти, миличка, ще ме видиш отново. Почувстваш ли нужда от мен, трябва само да ми се обадиш. Кълна се, че винаги ще можеш да разчиташ на мен.

— Да. Е — кимна Аврора, — май е време за училище, нали?

Аврора беше мълчалива по пътя, но Грония я разбираше. Разбираше я и когато Аврора слезе от колата и отиде при новите си

приятели на игралната площадка, без да погледне назад — болката и тъгата от предстоящата раздяла се бяха вкоренили надълбоко в нея.

Грония стисна челюсти, замисляйки се за Мери, която се бе отказала от всичко, за да защити детето, което дори не беше нейно. И което в крайна сметка ѝ бе обърнало гръб заради егоизма си. Каквито и чувства да изпитваше към Аврора, не биваше да поема отговорността за нея. И да позволява на историята да се повтори.

— Не мога да го понеса, мамо. Изражението ѝ беше толкова сломено, а в същото време изпълнено с толкова гордост и смелост... нямаш представа какво е преживяло горкото дете. — Грония се беше отбила през фермата на връщане от училището. Сега седеше на кухненската маса с майка си, обливайки лицето си в сълзи.

— Сигурна съм, че нямам, гълъбчето ми — отвърна с утешителен тон Катлийн. — Но си постъпила правилно, колкото и да ти е тежко сега. Както самата ти каза, тя не е твоя отговорност. Има си баща.

— Не знам какво ще прави без мен. Всички са я изоставили, мамо — въздъхна Грония, — всички. А си мислеше, че поне аз я обичам и ме е грижа за нея, и...

— Знам. Но връзката помежду ви никога няма да се разпадне. И можеш да предадеш на Аврора, че винаги е добре дошла в дома ни. Всички я обичаме, бог ни е свидетел. Ела тук, дай да те прегърна.

Грония послуша майка си. Колкото и да я дразнеше Катлийн понякога, точно в този момент се благодареше на небесата за нея.

Следващите три дни минаха изненадващо спокойно в къщата на хълма. Аврора като че ли бе приела съдбата си напълно. Не се отчужди от Грония, а дори я помоли да отдадат оставащото им време заедно на любимите си занимания. Грония се съгласи и двете направиха няколко дълги разходки по скалната пътека, прекараха лепкав, но успешен следобед в работа с папиемаше, а после, на последната им вечер заедно, отидоха на чай във фермата.

Когато дойде време да се връщат в голямата къща, за да си легне Аврора, Катлийн я прегърна като свое дете.

— Мога да идвам на гости на вас и кученцето ми колкото си искам пъти, нали, Катлийн?

— Разбира се, слънчице. Пък и Грония ще си е тук още известно време. Вратата ни е винаги отворена за теб — утеши я Катлийн, поглеждайки тъжно Грония. — Довиждане, миличката ми.

Като се върнаха, Александър ги чакаше в кухнята.

— Аврора, отиди в стаята си и се подготви за сън, ако обичаш. Трябва да поговоря с Грония.

— Добре, тате — каза покорно Аврора и излезе от кухнята.

На кухненската маса имаше няколко хартиени плика за Грония.

— Това е пълното ти възнаграждение.

— Благодаря. — Стана ѝ чудно защо ли се чувстваше толкова неловко, при положение че му беше направила услуга в труден момент.

— Утре сутринта в десет ще пристигне едно много добро местно момиче. Ще те помоля да заведеш Аврора на училище, а после да отделиш няколко часа на Линдзи, за да ѝ обясниш основното. Тя ще прибере Аврора следобед.

— Разбира се. А сега — Грония събра пликите от масата — ще отида да завия Аврора.

— Да — кимна Александър.

Грония отиде до вратата и я отвори.

— Грония...

Тя се обърна и го погледна, виждайки тъгата в очите му.

— Надявам се един ден да разбереш защо... — Той поклати глава. — Ако не те видя утре, успех в бъдеще. Както казах снощи, ти си невероятна жена. Благодаря ти за всичко и се надявам животът ти да потръгне добре оттук нататък.

Грония кимна, излезе от кухнята и се качи на горния етаж, за да каже лека нощ на Аврора за последен път.

Аврора не демонстрира никаква горест, нито пък ѝ се примоли да не я напуска, когато Грония я остави пред училището на сутринта.

— Днес ще се запозная с новата ти бавачка — обясни ѝ Грония. — Казва се Линдзи и по думи на баща ти е прекрасно момиче. Знаеш, че само такава би наел да се грижи за теб.

Аврора кимна с глава.

— Знам.

— И знаеш, че ще съм на един хвърлей разстояние от теб, във фермата. И можеш да ни идваш на гости колкото пъти поискаш.

— Да.

— Довиждане, скъпа. Ела да ме видиш при първа възможност.

— Добре. Довиждане, Грония. — Аврора ѝ се усмихна, завъртя се на пета и влезе в училището.

Линдзи, местната гледачка, която Александър бе наел, ѝ се стори мила, опитна и добре осведомена.

— Свикнала съм да гледам деца по домовете им, така че няма проблем, Грония — увери я тя.

— Да, сигурна съм, че ще се справиш много по-добре от мен. Аз съм просто аматьорка, която отговаряше за малката, докато баща ѝ намери постоянна бавачка.

Въпреки това Грония бе настояла да обясни на Линдзи за всички нужди и желания на Аврора. Къде беше мястото на плюшеното мече, как обичаше да я завиват, че имаше гъдел от дясната страна на вратлето си...

Грония бе помолила Шейн да дойде да я вземе. Отпътува от къщата на хълма с облекчение и лошо предчувствие в еднакви дози.

Бяха минали три дни, откакто Грония си беше тръгнала и всички в дома ѝ бяха на тръни в очакване да зърнат дребната, грациозна

фигура на Аврора да подскача по алеята към тях. Досега не ги беше навестила нито веднъж.

— Сигурно е спокойна и щастлива с новото момиче — коментира Катлийн.

— Да — отвърна вяло Грония.

— Ще дойде, когато се почувства готова, така че не се тревожи. Децата са жилави, а Аврора определено е едно от най-силните, които познавам.

— Да — повтори Грония.

Но и двете не вярваха в думите ѝ.

По-късно същата вечер мобилният телефон на Грония иззвъня. Беше Линдзи.

— Здравей — каза Грония, затваряйки кухненската врата след себе си, за да се усамоти във всекидневната. — Как си живеете двете?

— Мислех, че се разбираме. Докато не отидох да я взема от училище следобеда и не я намерих там.

— Как така не си я намерила?

— Изчезнала е. Учителката ѝ каза, че както я е гледала на игралната площадка, така в следващия момент просто я нямало.

— Божичко — пророни Грония с препускащо сърце. Погледна часовника си. Беше шест часа без десет минути. Тоест Аврора беше в неизвестност от два часа. — Къде я търсихте?

— Навсякъде. Исках... — Грония долови отчаянието в гласа на Линдзи — ... исках да те питам дали се сещаш за някое специално място, на което би отишла, или човек, при когото би се скрила. Помислих си... тоест надявах се да е при теб.

— Не, макар че възнамерявам да огледам къщата и оборите. Може да се е промъкнала откъм полето, без да забележим. Там ли е Александър?

— Днес замина за Корк и още не се е върнал. Звънях му на мобилния няколко пъти, но не отговаря.

— Отиде ли до скалите?

— Да, но и там няма следа от нея.

Грония се въздържа да я попита дали бе погледнала камъните отдолу.

— Ясно. Защо не огледаш къщата и градината още веднъж, а аз ще проверя из фермата? Ако не я намериш, просто стой там, защото

може да се върне. Ще ти звънна, ако я открия или ми хрумне нещо. Доскоро.

Грония изпрати Шейн да погледне в оборите, а Джон взе ленд роувъра и тръгна да обикаля полето около фермата. Катлийн, чувствайки се с вързани ръце, излезе в градината и завика безполезно името ѝ.

Шейн пресрещна Грония във вътрешния двор.

— Боя се, че няма и следа от нея — докладва той. — Но май и любимото ѝ кученце е изчезнало.

— Сериозно?

— Може да е съвпадение, но смяташ ли, че Аврора би дошла да го вземе?

— Ако Лили я няма, значи е идвала дотук — потвърди Грония, успокоена от факта, че имаше поне някаква улика за скорошното местонахождение на детето, което ѝ даде надежда, че се беше запътила нанякъде с кутрето, а не лежеше мъртва, с изпотрошени кости на брега под скалите. — Тръгвам с колелото нагоре по скалната алея. А ти защо не поемеш в обратната посока, към Клон? — предложи Грония, взимайки ръждясалия велосипед, облеган на стената на обора.

— Добре — съгласи се Шейн, взе другото колело и го яхна. — Взел съм си телефона, татко също носи своя. Мама ще остане тук, защото не е изключено малката да се появи у нас.

Два часа по-късно семейство Райън се събраха в кухнята. Никой от тях не бе намерил нито следа от Аврора.

— През цялото време си блъскам мозъка да се сетя за някое скривалище, където може да се е скатала — каза Катлийн, кръстосвайки нервно из кухнята. — Пресвета Богородице! Ако се е случило нещо с клетото дребосъче, направо ще...

— Не трябва ли да се обадим в полицията? — предложи Джон.

— Линдзи каза, че е успяла да се свърже с Александър и той се прибира от Корк. На него се полага да вземе това решение. — Грония топлеше ръцете си на кухненската печка.

— Някой да иска чай? — попита Катлийн.

— Да, съкровище, благодаря — обади се Джон. — Осемгодишно момиченце с куче в ръце няма да стигнат далеч без транспорт, нали така? Все някой ще ги мерне. Едва ли е взела пари. Сигурно ще се върне, като огладнее — опита се да разсъждава логично той.

— Е, онова кутре няма да е много доволно без млякото на мама — добави Шейн.

Грония почти не ги слушаше. Умът ѝ препускаше през спомените от миналите десет седмици, мъчейки се да засече някое място, към което Аврора би се отправила. Дочу скърцането на чакъл под автомобилни гуми и видя колата на Александър. Той изскочи от шофьорското място и тръгна към вратата на кухнята. Като влезе, цялото семейство видя сивкавия оттенък на страха по изнуреното му лице.

— Извинявайте, че влятявам така, но Линдзи каза, че всички сте се спуснали да издирвате Аврора. Някакви новини?

— Не, Александър, засега нищо. Търсихме къде ли не. Това е майка ми, между другото, а това са баща ми и брат ми, Шейн — добави Грония.

— Приятно ми е да се запознаем. — Вежливият отговор напусна устата на Александър механично. — Нещо друго?

— Ами, струва ни се, че е взела любимото си кутре, така че поне не е сама — обади се Шейн.

— Заповядай, момко. — Катлийн подаде на Александър чаша горещ чай. — Изпий го, сложила съм ти повечко захар.

— Благодаря. Казвате, че е взела кученцето? Значи...

— Значи е идвала насам, сър — довърши Джон.

Искра на облекчение просветна в очите на Александър.

— Е, и това е нещо. Колко далеч може да стигне малко момиченце с кутре за няколко часа?

— Не много далеч — успокои го Катлийн.

— Питаме се, сър, дали не е време да се обадим в полицията — вметна Шейн.

— Още не — побърза да откаже Александър, — но ако не я намерим в следващите няколко часа, май ще се наложи.

— Така, ако не възразявате, ще пусна мълвата сред съседните фермери — каза Джон. — Може поне да хвърлят по едно око из оборите и имотите си, докато не се е мръкнало.

— Добра идея, слънце — съгласи се Катлийн, а Джон стана и излезе от стаята. Тя заби поглед в чашата си. — Знаете ли, наречете го предчувствие, но ми се струва, че малката госпожица е някъде наблизо.

— Инстинктът почти никога не те лъже, мамо. — Шейн кимна окуражително на Александър. — Въпросът е къде точно?

След още няколко безплодни обиколки по скалите, близките обори и полета, Александър се предаде и заяви, че е време да се свържат с полицията.

Грония излезе навън и застана на ливадата пред къщата. Небето вече беше свършено черно и нито луната, нито звездите им помагаха да открият изчезналото дете.

— Къде си, миличката ми? — прошепна тя в мрака и закричи тревожно нагоре-надолу. Нещо се беше загнездило в дъното на съзнанието ѝ и отказваше да изплува на бял свят. Докато не проблесна пред очите ѝ най-внезапно. Грония се обърна на пета и се втурна към кухнята. Александър току-що беше приключил разговора си с полицейското управление.

— До десет минути ще са в имението Дънуърли, за да съберат сведения. Най-добре да вървя.

— Александър, къде е погребана Лили?

Александър се обърна бавно към Грония.

— В двора на местната църква. Мислиш, че...

— Може ли да отидем с твоята кола?

— Да.

Не му беше нужно повече убеждаване. Двамата изхвърчаха от къщата, качиха се в колата на Александър и отпрашиха към църквата на Дънуърли, самотно сгушена от едната страна на хълма.

— Лили открай време казваше, че именно там искала да я погребат — наруши мълчанието помежду им Александър. — Че оттам щяла да ѝ се разкрива най-живописната гледка, на която щяла да се любува цяла вечност.

Паркираха встрани от пътя и осветявайки пътя си с фенерчето, което Александър бе извадил от жабката на колата, минаха през скърцащата порта от ковано желязо и се озоваха в двора на църквата.

— Гробът ѝ е вляво, в края на двора. — Александър я поведе предпазливо покрай другите парцели.

Когато приближиха мястото достатъчно, че да осветят с фенерчето надгробната плоча на Лили, Грония притаи дъх. А там, скътана между

дивите цветя и бурените, избуяли върху гроба, лежеше Аврора. В ръцете ѝ спеше дълбоко кутрето Лили.

— Слава богу — преглътна сухо Александър.

Грония забеляза, че е на ръба на сълзите от облекчение. Той се обърна и сложи ръка върху рамото на Грония.

— Благодаря ти, Грония, че познаваш дъщеря ми по-добре от мен самия.

Александър пристъпи на пръсти към Аврора, наведе се и внимателно я взе в ръцете си. Очите на Аврора се поотвориха и тя се усмихна на баща си.

— Здравей, тате — каза свенливо детето.

— Здравей, скъпа. Ще те отведем вкъщи и ще те пъкнем на топло в леглото ти.

Тръгнаха към колата, Грония седна на задната седалка и Александър сложи Аврора в скута ѝ.

— Здравей, Грония — усмихна ѝ се Аврора. — Липсваше ми.

— И ти на мен.

— Как ме намери, тате? — попита тя.

— Не бях аз, скъпа — каза Александър, потегляйки нагоре по хълма към имението Дънуърли. — Грония се досети къде си.

— Да. Така и предположих. — Аврора звучеше почти самодоволно. — Тя ми е като истинска майка. Обичам те, Грония — каза тя. — Няма да ме изоставиш пак, нали?

Грония отвърна на отчаяния поглед на Аврора, пое си дълбока глътка въздух и каза:

— Не, скъпа, никога повече няма да те изоставя.

По-късно, след като настаниха Аврора в леглото ѝ с бутилка топла вода под завивките, за да се стопли, след като Шейн взе кученцето, за да го върне при майка му, а Александър се обади в полицията, за да ги уведоми, че са намерили Аврора невредима, той предложи на Грония да изпият по бренди в кухнята.

— Благодаря. — Грония седна изтощено, стиснала чашата между дланите си.

— Изпратих Линдзи у дома. Живее с майка си в Скибърийн — обясни Александър. — Беше доста уплашена. — Той седна уморено до

Грония. — Боже, колко ми олекна. Поне Аврора изглежда относително невредима. Позамръзнала, но невредима — повтори той.

— Да. Най-лошото беше, че за миг си помислих... — Грония впери поглед в Александър и той кимна, извърщайки очи към скалите.

— Аз също. — Той се пресегна към ръката на Грония. — Не мога да ти обясня колко благодарен съм ти, че я намери. Ако бях загубил Аврора... — Александър поклати глава. — Мисля, че това щеше да е краят ми.

— Да, сигурна съм.

— Грония, чуй какво — подхвана Александър с напрегнат тон, — Аврора е разкошно, добродушно и умно момиченце. Но освен това е не по-малка манипулаторка от майка си. Тазвечерната ѝ изява беше зов за помощ, и не мисля, че беше насочен към мен. За теб го е направила. Моля те, не се поддавай на емоционалния ѝ шантаж.

— Не мисля, че го е направила с такава цел, Александър.

— Вероятно не — съгласи се той. — Но това е детинският ѝ опит да те върне. Фактът, че те е обикнала толкова силно е доказателство за това колко добре си се грижила за нея. И за това, че ти има пълна вяра. Но, и подчертавам „но“-то, не бива да се повлияваш от манипулациите ѝ. Нямаш абсолютно никакви задължения към дъщеря ми. И не искам по никакъв начин да осуетява плановете, които навярно си изградила.

Какви планове? — помисли си Грония, успявайки да се съсредоточи единствено върху физическата близост на Александър и ръката му върху нейната.

— Разбирам те, Александър, и оценявам благородството ти. Проблемът обаче е там — въздъхна Грония, — че и аз я обичам.

— Ще повторя: не носиш никаква отговорност за нея. Това е моя работа.

— А какви са твоите планове, Александър? — Грония го погледна право в очите, решена да научи в името на всички им.

— Ами... — Александър свали ръката си от нейната, въздъхна тежко и прокара пръсти през косата си. — Грония, трябва да ти призная нещо.

— Слушам те — поощри го тихо тя.

Той се обърна към нея и взе двете ѝ ръце в своите. Впери поглед в лицето ѝ, но в последния момент размисли и поклати глава.

— Не мога.

Брендито бе посмекчило обичайната съдържаност на Грония. Сега беше неин ред да стисне ръцете му.

— Моля те, Александър, кажи ми.

Той се приведе към нея, допирайки колене до нейните, и остави нежна целувка върху устните ѝ.

— О, боже — пророни той и я целуна отново. — Грония... прелестна си.

С тези думи я придърпа в обятията си и я целуна истински. Тя усети как ароматът му, интензивен и така желан, я обгръща отвсякъде. Собствените ѝ ръце обхванаха тялото му и тя се притисна към него, впивайки устни в неговите със същата страст. След миг обаче той се откъсна внезапно от нея.

— Съжалявам! Не мога... не бива да го правя. Не е справедливо спрямо теб. Каквито и чувства да изпитвам към теб, аз... — Той стана рязко, а съвършените му черти се сбърчиха в гневна гримаса. Взе чашата си с бренди и я запрати към стената. Парчетата стъкло се поръсиха елегантно по пода.

Грония го гледаше с изумление и ужас.

— О, боже! Извинявай... — Той седна и отново я прегърна. После я отдалечи внимателно от себе си и впи поглед в очите ѝ. — Нямах представа колко ми е трудно.

— Защо не опиташ да ми обясниш? — съумя да отвърне трезво Грония.

— Искам. Но *не мога*. — Той взе пръстите ѝ, преплете ги със своите и се приведе да целуне лицето ѝ отново. — Само да знаеше какви мисли ми минават през главата... как ме омагьосваш с красотата си... с човечността си, със сърдечността си, с добротата и живостта си. И едва ли някога ще мога да ти се отплатя за онова, което даде на Аврора. Умирам от желание да те грабна в ръце и да те отведа в стаята си. — Той проследяваше контурите на лицето ѝ с връхчетата на пръстите си. — Но повярвай ми, Грония, за теб е най-добре да избягаш от тая прокълнатата къща. Да се върнеш към някогашния си живот и да го прекараш другаде. Да забравиш двама ни с Аврора и...

— Александър — каза немощно Грония, — звучиш като герой от филмова сцена. Моля те, престани. Така до никъде няма да стигнем.

— Да, права си. Лили винаги ми е казвала, че имам драматична жилка в характера си. Извинявай. Но преживяхме доста драматична

вечер. — Той се усмихна мрачно.

— Да, така е.

Александър извърна поглед от нея.

— Утре трябва да замина. Мисля, че трябва да го отложa заради Аврора.

— Колко време ще отсъстваш? Повече от два месеца ли?

— В най-лошия случай може и да е много по-дълго от това.

— Виж какво, имам едно предложение — каза Грония.

— Какво?

— Вероятно тази вечер забеляза колко привързани са роднините ми към Аврора. Как ти звучи да я вземем при нас, докато теб те няма? Така ако в даден момент реша, че искам да се върна към някогашния си живот в Ню Йорк, Аврора поне ще знае, че семейството ми е наблизо. А като се върнеш, ще можеш да прецениш положението трезво.

— Дали родителите ти ще са съгласни?

— След тазвечерното представление — вдигна вежди Грония — май е съвсем очевидно, че не биха възразили. Още не съм им родила внуци, така че явно са осиновили Аврора.

— Е... този сценарий е направо мечта. — Изопнатото му лице се поотпусна малко. — Ще съм спокоен, ако знам, че Аврора живее в истинско семейство. Естествено, ще покрия всички разходи за теб и семейството ти.

— Добре. Сутринта ще звънна на майка ми, за да проверя дали е съгласна, но съм сигурна, че ще бъде. — Още ѝ се виеше свят от множеството емоции, които ѝ се бяха струпали тази вечер. А променливото поведение на Александър я бе изтощило. — Ако нямаш нищо против — каза тя, ставайки, — ще отида да си легна. Грохнала съм от умора.

— Разбира се. Убийствена нощ беше. В която, бих добавил, ти си героинята.

— Благодаря ти. Лека нощ, Александър.

Той я погледа как отнася чашата от питието си в мивката, изплаква я и прекосява кухнята на път към вратата.

— Грония?

— Да?

— Моля те, прости ми. При други обстоятелства...

Тя се обърна към него и кимна с глава.

— Разбирам — излъга.

АВРОРА

Преди да сте попитали, не се гордея с постъпката си. Баща ми, естествено, беше прав — голяма манипулаторка бях. Но освен това бях отчаяна. Пък и вече ми бяха казали, че Грония ще ме гледа дълго, дълго време, така че не бях доволна от развитието на нещата и раздялата си с нея.

Отне ми доста време да реша къде точно да се скрия. Трябваше ми някое място, на което, ако ме обичаше истински, щеше да ме намери, но не и някое прекалено очевидно, като обора с кученцата или скалите.

Макар да не ме е страх от духове, тъй като добре ги познавам и разбирам, не ми беше особено приятно самичка в гробището. Чувствах се като натрапница, понеже бях единствената жива сред толкова мъртъвци. Пък и все пак бях осемгодишно момиченце...

Горката Грония. Нямахме как да ми устои, като се имаше предвид колко добродушна беше. Пък и наистина ме обичаше. Което, както споменах по-горе, често ни спасява.

И вярвам, че можеше да обикне и татко ми, ако нещата се бяха стекли другояче...

Трябва най-сетне да проумея, че не мога да пренапиша историята на живота си. Сигурна съм, че Великият разказвач, който преплита фините нишки на съдбата в животите ни, е много по-умел в това от мен самата. И макар понякога да ни е трудно да разберем „защо“, просто трябва да вярваме, че е така. Че Той знае каква е причината зад нещата, които ни се случват, и ще донесе на всички ни „щастлив финал“. Макар и отвъд ефирната завеса, която наричаме смърт, тоест може и да не го видим приживе.

Както вероятно сте забелязали, не съм голяма привърженичка на Теорията за еволюцията, въпреки че съм чела дарвиновия „Произход на видовете“.

Е, излъгах. Прочетох две глави и подхванах „Война и мир“, което се оказа по-лекото четиво от двете.

Аз съм креационист.

Но предполагам, че няма какъв друг да си, наближи ли краят на дните ти.

Прости ми за меланхоличното отклонение, Читателю. Напоследък ми се струпа много. Пък и „Война и мир“ не е точно възшебна приказка.

Май ще продължа с Джейн Остин, за да се поразведря. Нейните истории завършват по-хубаво от моята.

И така, да продължим с разказа...

Грония не разбираше. Докато караше рейндж роувъра — в чийто багажник бяха скътани най-ценните притежания на Аврора — надолу по хълма към къщата на родителите си, не можеше да проумее какво се случва в главата на Александър.

— Пристигнахме! — провикна се Аврора, изскочи от колата и се втурна да отвори кухненската врата, хвърляйки се в прегръдките на Катлийн. — Много ти благодаря, че ми позволи да постоя у вас! А Лили може ли да спи в леглото ми? Обещавам да я върна при майка ѝ сутринта, когато ще иска още мляко.

— Чуй сега, у нас не отделяме кученцата от майките им, докато не дойде време, нито пък ги водим на горния етаж. Освен в много специални случаи, какъвто може би е първата ти нощ тук.

Катлийн докосна бузата на Аврора и отпрати благосклонен поглед към дъщеря си над разкошните златисточервеникави къдрици на детето.

Преди следобедния чай Шейн отведе Аврора до моравата, където овцете започваха да се агнят.

— Да се чуди и мае човек — подхвана Катлийн. — Нали ти казах, че е предопределено под покрива ни да живее дете от рода Лайл.

— О, мамо, стига с тези бабини деветини! А като стана дума за миналото — добави Грония, — не знам какво си въобразяваше, но е от ясно по-ясно, че си влюбена в това дете.

— Да — имаше доблестта да си признае Катлийн. — Успя някак да ми легне на сърцето, колкото и да се опитвах да го предотвратя. Баща ти пък е направо загубена кауза. Май изживява наново миналото, когато ти беше малко момиченце. Боядиса стаята ни за гости в розово и дори отиде до Клон, за да ѝ купи кукли. По-окаяни грозотии не си виждала, Грония — изкиска се Катлийн. — Но се старая човекът. Брат ти също много я обича — добави тя.

— Нали знаеш, че е само временно, мамо, докато се върне Александър?

— Нищо не е временно, когато става дума за Лайлови деца в дома на Райънови, от мен да знаеш — разклати пръст насреща ѝ Катлийн. — Но признавам, че малката Аврора донесе нов живот на всички ни. — Тя сложи чайника на печката. — И най-вероятно с нокти и зъби бих се борила за нея. Ето, изплюх камъчето, и аз съм не помалко мекушава от другите жени в рода ни, стане ли дума за децата на Лайл. Но как да ѝ устоя, като толкова ме радва? — Тя се обърна с лице към дъщеря си и скръсти ръце. — По-важният въпрос, Грония, е какво ще правиш ти от тук нататък? Докато Аврора е на сигурно у нас, поне си свободна да вземеш някои решения.

— Да, мамо. За което съм ви благодарна. Ще ми се да можех да кажа, че вече имам план за бъдещето, но би било лъжа. Може би са ми нужни няколко дни спокойствие след цялата тая драма.

— Да — въздъхна Катлийн. — А и оня Александър... дори аз виждам, че е хубавичък момък. С тия негови очи...

— Мамо! Дръж се прилично — смъмри я шеговито Грония.

— Все така се държа и загубата си е моя — ухили се майка ѝ. — Не може ли поне да си помечтае една жена? Така, тая вечер ще имаме празнична вечеря. Ще ми се да сготвя нещо специално за малката ни принцеса.

Присъствието на Аврора в трапезата вдъхна съвършено нов живот на вечерната атмосфера. След като се нахраниха, Джон, ужасен от факта, че малката не знаеше никоя от старите народни песни на родната си земя, извади банджото и им посвири. Шейн наруши дългогодишния си навик и не се отпрати към кръчмата след вечеря. Петимата танцуваха ирландски жиги, докато Аврора не започна да се прозява. Грония веднага забеляза умората в очите ѝ.

— Време е за лягане, миличка.

— Да — каза детето с почти благодарен тон.

Грония я поведе нагоре по тясното стълбище към ремонтираната стая за гости, облече ѝ нощницата и я настани под завивките.

— Обичам семейството ти, Грония. Искане ми се никога да не си тръгвам оттук. — Аврора се прозя с притворени от доволство очи.

Преди Грония да излезе от стаята, детето вече спеше.

Мат се прибра у дома и хвърли чантата си с дрехи за пране в мокрото помещение. После отиде в кухнята да си приготви нещо за хапване. Не се беше връщал тук от сутринта след пиянската вечеринка с Чарли и старите му приятели. Влезе във всекидневната, облекчен да завари апартамента празен, и се хвърли на дивана. Разбира се, Чарли може и да се беше изнесла вече. След толкова време собственият ѝ апартамент трябваше да е ремонтиран поне сто пъти.

Обля го топла вълна при мисълта за последната му сутрин тук и мига, в който беше зърнал Чарли в леглото си, осъзнавайки с ужас, че тя лежи гола до него. След бърз душ, беше нахвърлял в една пътническа чанта всичко необходимо за няколко седмици, а после се беше измъкнал от собствения си дом като нежелан любовник. Най-лошото беше, че нямаше никакъв спомен за действията си от предишната нощ.

Чарли не го беше потърсила — беше му спестила неловкия или пък пряк разговор, какъвто се очакваше да проведат след нетипична за приятели интимна нощ. Той също не ѝ се беше обадил: какво, по дяволите, можеше да ѝ каже? Искаше тя да предприеме първия ход, а той просто да откликне подобаващо.

Мат чу завъртането на ключ в ключалката. Чарли влезе и впери изненадан поглед в него.

— Здравсти. Не очаквах да те намеря у дома.

— Така ли? — коментира с неспокоен глас Мат. — Странно, все пак живея тук.

— Да, вярно си е — отвърна тя и отиде да си налее чаша вода от кухнята. После мина през всекидневната на път към стаята си.

— Добре ли си? — провикна се Мат. Струваше му се нетипично мълчалива.

— Да, добре съм. Просто съм уморена.

Повече не я видя тази вечер, нито пък през цялата следваща седмица. Когато се засичаха в апартамента му, Чарли даваше едносрични отговори на въпросите му, а после се скриваше в стаята си и излизаше чак на сутринта. Мат знаеше, че го избягва и разбираше защо, но нямаше представа как да реши проблема.

Накрая Мат стигна до заключението, че единственият правилен подход беше да се изправи лице в лице с Чарли. Същата вечер тя се

прибра вкъщи, отиде до хладилника и си наля чаша мляко.

— Чарли, скъпа, наистина смятам, че трябва да поговорим.

Чарли, която отново прекосяваше всекидневната на път към стаята си, спря на място.

— За какво?

— Мисля, че знаеш за какво.

Чарли огледа лицето му за момент.

— Какво има за казване? Случи се, беше грешка, очевидно съжаляваш...

— Ей, чакай малко! — Мат вдигна инстинктивно длани пред себе си. — Задръж. Предлагам да отидем да хапнем някъде и да обсъдим въпроса.

— Добре — сви рамене Чарли, — щом така искаш. Ще отида да си взема един душ.

Един час по-късно двамата седяха един срещу друг на маса в италиански ресторант на няколко пресечки от жилището на Мат. Той си поръча бира, но Чарли не пожела алкохол и поиска само вода.

— Добре ли се чувстваш? Физически? Не е в стила ти да отказваш чаша вино, Чарли — усмихна се Мат в опит да разсее напрежението помежду им.

— Точно в момента не ми е особено добре.

— Трябва да отидеш на доктор за всеки случай — посъветва я Мат.

— Аха.

Чарли бе забила очи в масата, човъркаше салфетката си и отказваше да вдигне поглед към него.

— Ей, Чарли, аз съм Мат, забрави ли? Ужасно е, че съм успял да те разстроя така.

Чарли остана безмълвна. Мат се осмели да продължи.

— Проблемът е там, скъпа, че не бях на себе си онази нощ. Явно одъртявам, щом не мога да нося на алкохол като едно време.

Бледият опит за шега не извлече реакция от нейна страна.

— Виж какво — подхвана отново той, — ще съм откровен с теб и ще ти кажа, че нямам особено ясни спомени за случилото се, след като се прибрахме от ресторанта. Ние двамата...? Да не би аз...?

Мат замлъкна. Не биваше да казва друго, докато Чарли не му отговореше. Тя вдигна бавно очи към него. Мат не можа да прецени

дали бяха пълни с тъга, или с гняв.

— Тоест... не помниш нищо?

— Не — изчерви се Мат. — Не помня. Много съжалявам, но предпочитам да съм прям с теб.

— Божичко — въздъхна Чарли. — Е, това вече е върхът.

— Какво да ти кажа? Срам ме е и съм потресен от себе си. Но все пак... не е като да не сме... така де... да не сме го правили и преди.

— О — очите на Чарли се насълзиха, — значи това решава проблема, така ли? Нахвърли ми се, но няма страшно, понеже сме го правили и преди. Това ли ми казваш, Мат?

— Не, аз... мамка му, Чарли! — Мат прокара умислено ръка през косата си, после я погледна в очите. — Сериозно ли говориш?! Наистина ли съм ти се „нахвърлил“ онази нощ?

— Да, Мат, наистина. Или ме обвиняваш в лъжа?

— Разбира се, че не. По дяволите! Не мога да повярвам, че съм се държал така. Съжалявам, Чарли. Много съжалявам — натърти той.

— Е — сви рамене Чарли, — едва ли съжаляваш повече от мен. Не се бой, бързо схванах как стоят нещата. Независимо дали си спомняш нещо, или не, фактът, че се загуби за цели две седмици след това ми даде да разбере. Но в случай че си забравил, нека ти припомня, че практиката е мъжът да се обажда на дамата — додаде тя. — Ти ме използваш, Мат. А не мисля, че го заслужавах.

— Така е, не го заслужавах — съгласи се Мат, гърчейки се под тежестта на студения ѝ поглед. — Чувствам се като абсолютен гадняр и ако бях на твое място, сигурно щях да прекъсна всякакви връзки с мен.

— Мина ми през ума — отбеляза Чарли, докато им сервираха пиците. — Мислех, че сме приятели, ако не друго. А дори към най-големия си враг не бива да се отнасяш, както се отнесе с мен.

— Вярно е. — Мат се мъчеше да се примири със сценарий, който не можеше да повярва, че е създал със собствените си действия. Поведението, което Чарли описваше, беше напълно нетипично за него, затова не знаеше как да подходи. — Чарли, нямам думи. Боже мой! Дори не проумявам що за човек съм в момента. Открай време се гордея с амплото си на свестен тип, но май в крайна сметка трябва да се примиря с факта, че не съм.

— Да. — Чарли пхна малко парче пица в устата си и задъвка, очевидно решена да му демонстрира, че няма да му се размине толкова лесно. — Май излиза, че не си. А аз слушам ли, слушам търпеливо как ми се жалваш ден след ден, нощ след нощ за Грония. Опитвам се да ти помогна в тежък момент. И как ми се отблагодаряваш?

— Ох, Чарли, разбирам, че си ми ядосана — пророни Мат, зашеметен от словесната ѝ атака, — но определено знаеш как да завреш някого в миша дупка.

— Съжалявам, Мат — съгласи се тя. — Но в нощта, когато ми налетя, беше много убедителен.

— Така ли?

— Да. Даже ми каза, че ме обичаш.

Мат имаше чувството, че се дави в море от обвинения. Но нямаше как да са неоправдани. Защо ѝ бе на Чарли да го лъже? Не беше такава момиче. Двамата бяха израснали заедно — Мат я познаваше по-добре от всяка друга жена, с изключение на Грония. А сега думите му се изчерпваха. Затова просто се умълча, вперил поглед в нея.

— Виж какво, Мат — въздъхна тежко Чарли, — наистина разбирам, че в момента не ти е леко. Онази нощ беше пиан и осъзнавам, че си казал и направил някои неща без да искаш. А аз се вживях в думите ти, въпреки че не трябваше. Затова бих казала, че вината е и моя.

— Проклятие, Чарли, вината определено не е твоя. Изцяло моя е и няма да позволя да се нагърбиш дори със зрънце от нея. Ако можех да натисна бутона за превъртане, щях. Да, права си, че в момента не ми е леко. Но това не е твой проблем и никога няма да си простя, задето те нараних така. Изненадан съм, че не си се изнесла от апартамента ми и не си решила да не ме поглеждаш вече.

— Щях да се изнеса, стига да можех, но ремонтът отнема повече време, отколкото бях очаквала. Не се безпокой, Мат — сви горчиво рамене тя, — махам се веднага щом стане обитаем.

— Това ли е крайт на приятелството ни? — попита той бавно.

— Не знам, Мат — въздъхна тя. — След този ни разговор ще ми трябва малко време да попремисля нещата.

— Разбира се.

— Ще те помоля, Мати, да си напълно откровен с мен. Когато каза... онова нещо преди да си легнем заедно, не говореше сериозно, нали?

— Тоест че те обичам? — попита Мат.

— Да.

— Обичам те, Чарли — изрече с мъка той, — знаеш, че е така. Не съм те излъгал. Както съм ти казвал и преди, ти си сестричката, която никога не съм имал. Но... — Мат въздъхна, не знаейки как да изрази с думи мисълта си.

— Не изпитваш от онази любов — помогна му Чарли.

Мат се замисли, преди да отговори.

— Да.

— Защото все още си влюбен в Грония?

— Да. Май така излиза.

Мат погледа как Чарли отрязва още едно миниатюрно парче пица, набожда го с вилицата си и го задъква умислено. Веднага щом го преглътна се изправи.

— Извинявай, Мат, трябва да използвам тоалетната.

Чарли прекоси ресторанта дотолкова бързо, доколкото ѝ позволяваше възпитанието, и изчезна надолу по стълбището. Той избута пицата си настрана, отпусна лакти върху масата и затърка грубо бузите си с длани. Намираще се в същински кошмар... Как бе *могъл* да направи подобно нещо? Точно *той*, психологът, отлично запознат със слабостите на човешката природа, да стане тяхна жертва?

Питаше се какво ли му се случва; цялостната му самопреценка през трийсет и шестте години на живота му се бе градила на знанието, че е „добър човек“. Бе вярвал, че се отнася към жените единствено и само с уважение, че никога не би ги оскърбил и не би се възползвал от тях. Бе ценял силните им страни и качества и се бе придържал към нормите на възпитанието и образованието си. Но най-вече се беше стремял към почтеност, а мисълта, че беше пренебрегнал тази си ценност през онази нощ с Чарли — една от най-близките му приятелки, за бога — го изпълваше със себеомраза.

Мат погледна към стълбището, но от Чарли нямаше и следа. Поне бе имал смелостта да бъде откровен с нея и да я увери, че помежду им не можеше да има нищо. Колкото и да я беше наранил с

това и макар постъпката му от онази нощ да бе сложила край на приятелството им, Мат знаеше, че е постъпил правилно.

Защото...

Независимо от това дали му харесваше или не, болезнената истина беше, че още обичаше Грония.

Чарли се върна пребледняла от тоалетната и седна срещу Мат.

— Добре ли си? — свъси вежди той. — Изглеждаш доста зле.

— Не — поклати глава Чарли. — Не съм добре. Изобщо не съм добре.

— Аз ли съм виновен? Аз ли ти го причиних?

— Аха, може да се каже. — Чарли вдигна насълзени очи към него, чийто кристален блясък изпъкваше на фона на восъчната ѝ кожа.

— Защото въпросът е там, Мат, че съм бременна.

Събуждайки се една сутрин, Грония бе видяла първите пъпки на дивата фуксия, която след време щеше да обагри живия плет покрай алеята в пищно лилаво. Появата им известяваше не само приближаването на пролетта, която водеше след себе си и лятото, но това, че бе прекарала почти четири месеца в Ирландия. Докато се обличаше и слизаше по стълбите за бърза закуска, преди да закара Аврора на училище и да се качи до имението Дънуърли, Грония си мислеше колко обезпокоителна бе лекотата, с която се беше потопила в новата си рутина. Не по-малко обезпокоителен беше и фактът, че чувстваше тукашния си живот също толкова нормален колкото и предишния си, този в Ню Йорк. Отключвайки вратата на ателието си, Грония се чудеше дали това не се дължеше поне отчасти на новия проект, с който се беше заловила. Чувството ѝ беше познато от апартамента в Трибека; от онези мигове, когато някоя скулптура поглъщаше всичките ѝ мисли.

Грония съблече якето си и отиде до работния тезгях, размишлявайки върху наблюдението си, че напоследък извличането на творческа тръпка от работата ѝ беше рядко явление. Извайването на деца и животни от глина по поръчка на заможни клиенти от Източния бряг се беше превърнало в препитание за нея. То слагаше хляб на масата ѝ и ѝ даваше време за размисъл върху „проекта“, най-близък до сърцето ѝ: създаването на дете.

Грония огледа двете скулптури, които заемаха тезгяха ѝ. И усети нотка на вълнение в себе си. И двете все още бяха недовършени и несъвършени, но професионалното ѝ око им отдаваше потенциала да се превърнат в най-добрите ѝ творби досега. А причината, помисли си тя, чисто и просто се криеше в това, че ги беше изработила с вдъхновение, а не по принуда. Чувството, което я обзе, когато седна пред тезгяха и се съсредоточи върху оформянето на глината в изящно извито стъпало, беше същото онова, което я беше подтикнало да се заеме със скулптурата още в самото начало. Пресъздаването на образ,

на нещо красиво — улавянето на момента на съзерцание и увековечаването му в материална форма — беше въодушевяващ процес.

Беше получила вдъхновението си един следобед, докато двете с Аврора се разхождаха по скалната пътека с кутрето Лили. Наблюдавайки танцовата стъпка, с която детето вървеше пред нея, вродената ѝ грация, която така радваше окото, Грония бе спходена от внезапния порив да я улови. Затова набързо бе извадила телефона си и бе направила няколко снимки на момиченцето в различни пози на физическо съвършенство. И още на следващата сутрин бе започнала работа по серия скулптури.

От онзи момент нататък я беше облядало чувство на покой — по цял ден работеше в приказното си ателие под звуците на класическа музика от уредбата и с разкошен изглед към плавно преливащите се един в друг сезони.

Този следобед, с разрешението на госпожица Елва, Грония беше запланувала да отиде в балетния салон, за да погледа как танцува Аврора и да я поснима.

Погълната в работа, Грония погледна часовника си чак в три часа. Ако тръгнеше веднага, щеше да успее да вземе Аврора от училище навреме и да я откара до балетната школа в Клонакилти без закъснение.

По пътя към градчето музата ѝ седеше усмихнато на седалката до нея, бърборейки за новата си приятелка от училище, която щяла да им дойде на гости във фермата на следващия ден, за да види кученцето. Докато паркираше колата, Грония си мислеше как най-простичките неща, които повечето деца приемаха за даденост, носеха на Аврора най-голямо удоволствие. Малката водеше нормален живот за пръв път от раждането си.

Грония седна в единия ъгъл на салона, решила да използва скицника си, тъй като това ѝ се струваше най-ненатрапчивият метод за улавяне на движенията ѝ. Само за два месеца Аврора се беше усъвършенствала до неузнаваемост. Лека-полека вродените ѝ умения се преобразуваха в основните позиции на балетния танц. Макар и животът ѝ във фермата да беше що-годе обикновен, мислеше си Грония, дарбата на Аврора беше необикновена.

В края на урока госпожа Елва изпрати Аврора в съблекалнята, за да се преоблече.

— Е, какво ще кажеш? — тя се обърна към Грония.

— Прелестна е.

— Да, така е — потвърди благоговейно госпожица Елва. — До момента тя е най-талантливата ученичка, която съм имала щастието да обучавам. Притеснявах се, че късният ѝ старт ще я оцети, пък и има още много работа по техниката. Но смятам, че е напълно достойна за Кралското балетно училище. Успя ли да говориш с баща ѝ?

— Знае, че Аврора ходи на уроци по балет, но не сме обсъждали записването ѝ в редовно балетно училище. А и не знам дали би било подходящо за нея. За пръв път има някаква стабилност в живота си. Кога трябва да я заведем на прослушване?

— Най-късно до осемнайсет месеца. За целта ще трябва да се упражнява непрекъснато до единайсетгодишна възраст.

— Ясно. Е, нека видим как ще потръгнат нещата. Пък догодина ще говорим отново. — Грония плати урока, благодари на госпожица Елва и отиде да вземе Аврора.

— Е — подхвана небрежно тя, докато с Аврора пътуваха към дома, — мислиш ли, че един ден би отишла в балетно училище, където да станеш професионална балерина?

— Ами, знаеш, че обичам балета, Грония — отвърна Аврора. — Но кой ще се грижи за Лили и ще помага на Шейн с доенето на кравите, ако замина?

— Хм, вярно — съгласи се Грония.

— А и не ми се ще да напускам новите си приятели от училище — продължи Аврора. — Може би по-натам.

— Да, може би.

Същата вечер, когато Грония вече се канеше да тръгва към леглото, мобилният ѝ телефон иззвъня.

— Ало?

— С Грония ли разговарям?

— Да.

— Александър се обажда.

Може и връзката да беше лоша, но гласът му звучеше приглушен и изнемощял.

— Здравей, Александър. Как си?

— Ами... — последва пауза, преди Александър да продължи: —
Добре съм. Как е Аврора?

— Много е щастлива и спокойна при нас във фермата. Училището върви доста добре и вече има цял куп нови приятели. Освен това разговарях с учителката ѝ по балет днес и...

— Грония — спря я Александър, — трябва да те видя. Спешно — добави той.

— Добре. Кога се прибиращ?

— Това е проблемът. Боя се, че не мога да пътувам до вкъщи точно в този момент. Налага се да те помоля ти да дойдеш при мен.

— А къде се намиращ? — Тъй като не се беше чувала с него цял месец, Грония нямаше представа къде е.

— Швейцария. В Швейцария съм.

— Разбирам. Е, ако е спешно, ще...

— Спешно е — натърти Александър. — Прости ми, че искам такава услуга от теб, Грония, но наистина нямам друг избор.

— Добре. Така, днес е сряда... през почивните дни ще стрижем овцете, значи ще успея за следващия вторник. Става ли?

— Грония, трябваш ми утре.

— Утре!

— Да. Вече съм ти купил билет за самолета. Излиташ от летището на Корк в два и четирийсет и пет, кацаш в Лондон в четири, а в шест хващаш самолет на „Бритиш Еървейс“ до Женева. Шофьорът ми ще те вземе от летището и ще те докара при мен.

— Ясно — пророни несигурно Грония. — Искаш ли да взема Аврора със себе си?

— Не. В никакъв случай... — Гласът на Александър заглъхна. — О, и не забравяй да носиш свидетелството си за раждане. Швейцария е прочута със стриктния си паспортен контрол, затова е най-добре да си подготвена.

— Ясно.

— Ще се видим утре вечерта. Грония?

— Да?

— Благодаря ти.

Грония натисна копчето за приключване на разговора и седна замаяно на кухненската маса. Чудно ѝ стана как ли щеше да реагира

Александър, ако му беше отказала. Доколкото виждаше, всичко беше решено още преди да е набрал номера ѝ.

— За какво си се умислила, Грония?

Гласът на майка ѝ я изтръгна от унеса. Катлийн стоеше до вратата, вперила поглед в дъщеря си.

— Ами... току-що проведох много странен разговор с Александър — отвърна бавно Грония. — Иска да хвана самолета за Швейцария още утре. Вече ми е купил билет.

— Ти да видиш. — Катлийн скръсти ръце и вдигна вежда. — И ще отидеш ли?

— Май нямам друг избор.

— Е, можело е просто да кажеш „не“.

— Да, можеше, мамо, но в гласа му имаше нещо... — Грония сви рамене, — нещо странно. Усещам, че нещо не е наред.

— Мен ако питаш, щом негово величество има проблем, той трябва да дойде дотук и да ти обясни. А не да те кара да хвърчиш насам-натам.

— Съгласна съм, но вече няма какво да направя по въпроса, нали така? Помоли ме и да нося свидетелството си за раждане, понеже швейцарските власти можело да го искат за проверка. Ще можеш ли да го изровиш, мамо?

— Да, ама нещо ми намирисва в цялата тая работа.

— На мен също — съгласи се Грония. — Но май е най-разумно да отида при него и да видя какво иска.

— Грония — Катлийн тръгна към нея, — моля те, повярвай ми, че не искам да се меся, но трябва да те питам... има ли нещо между двама ви с Александър?

— Не знам. — Нуждата ѝ да излее пред някой душата си надделя над обичайната ѝ потайност пред майка ѝ. — Просто не знам.

— Да не би да сте... — Катлийн се прокашля. — Докато живееше в оная къща...?

— Целунахме се, мамо — призна си Грония, — и да, откровено казано, имам чувства към него. Но изведнъж — Грония поклати объркано глава, — той заяви... ами, каза, че връзката ни не бивало да се задълбочава.

— А каза ли ти защо?

— Не. Може би още е влюбен в Лили, може би има друга... кой знае? Не и аз, това поне е сигурно — въздъхна Грония.

— Е, аз пък мога да ти кажа само, че го наблюдавах онази нощ, когато на Аврора ѝ беше скимнало да се покрие. Наблюдавах го как те гледа. Дали нежността в очите му се дължеше на всеотдайността ти към дъщеря му, или на нещо повече, няма как да знам. И в двата случая, Грония, не си му безразлична. Въпросът е ти изпитваш ли нещо към него?

— Да, мамо, изпитвам. Но не мога да ти отговоря как и защо, и какво предстои. Освен това...

— Да?

— Не съм забравила Мат — призна си тя.

— Знам, душко. И може би никога няма да се случи. Но вече ми демонстрира повече от ясно, че всичко това е останало в миналото — каза Катлийн. — Просто не се впускай с главата напред в бъдещето, чу ли?

— Да. — Грония стана. — Най-добре да си лягам, щом ще пътувам за Швейцария утре. — Тя отиде до майка си и я прегърна. — Благодаря ти, мамо. Както обичаш да казваш, всичко ще се нареди от само себе си.

— Да се надяваме. Лека нощ.

Катлийн изпрати дъщеря си с поглед, после сложи чайника на печката. Шестото чувство, за което ѝ се подиграваха децата и съпругът ѝ, но на което се доверяваха, когато им изнасяше, сега просветваше в червено.

— Онова семейство — измърмори тя под носа си, загръщайки се по-плътнo с жилетката си, и закрачи напред-назад из кухнята, докато чакаше водата да заври. После седна на масата с чаша горещ шоколад, мъчейки се да си обясни защо ли нещо в нея ѝ нашепваше, че е важно Грония да научи и остатъка от историята още сега... *сега*, преди да е напуснала сигурността на дома им и да се е отправила към далечна Швейцария на сутринта.

— Изкуфяла старица! Защо ѝ е на Грония да разбира повече за миналото? — изломоти на себе си. Изпи набързо напитката си и въздъхна. — Предавам се — каза на небесата и стана от масата. Изкачи мудно стълбището и почука на вратата на дъщеря си. — Аз съм, мама — прошепна. — Може ли да вляза?

— Разбира се, мамо — отвърна Грония, която седеше с кръстосани крака на леглото с полустегнат куфар пред себе си. — И на мен не ми се спи. Умувам какво ли ме чака утре — вдигна вежда тя.

— Е — Катлийн също седна на леглото, — затова дойдох да си поговорим. Онова гласче в главата ми ме юрка да ти доразкажа историята, преди да си заминала. Да ти кажа за Лили. — Катлийн хвана ръката на дъщеря си и я стисна в своята. — Доста има за разказване, така че може и да си легнем късничко тая вечер.

— Не ми пречи, мамо — поощри я Грония. — Тъкмо ще спра да се притеснявам за утре. Цялата съм в слух.

— Хубаво тогава. — Катлийн преглътна тежко. — Тая история никога не е напускала гърлото ми. Така че може и да пороня малко сълзи.

— О, мамо. — Грония стисна силно ръката на майка си. — Не бързай. Имаме цяла нощ.

— Така. — Катлийн свика всичките си сили. — Тази част от историята започва, когато аз самата бях на шестнайсет години, а Лили Лайл — на петнайсет.

— Бяхте ли приятелки, мамо? — попита изумено Грония.

— Да, бяхме — кимна Катлийн. — Не забравяй, че Лили прекарваше толкова много време във фермата, че я имах за своя сестричка. А големият ми брат...

— *Брат* ли?! — Грония впери учуден поглед в майка си. — Не знаех, че си имала брат, мамо. Не си казала нито дума за него.

— Не съм... — поклати бавно глава Катлийн. — И така, откъде да започна...?

Дънуърли, Западен Корк, Ирландия, 1970 г.

Шестнайсетгодишната Катлийн Райън се събуди и изскочи от леглото, за да дръпне пердетата и да види какво е времето навън. Ако беше хубаво, тримата с Джо и Лили щяха да си спретнат пикник на плажа на Дънуърли. Ако валеше — какъвто често беше случаят по тези места, дори в разгара на лятото, — ги чакаше поредният скучен ден между четири стени, прекаран в игри на карти и табла. Лили щеше да измисли сценарий, в който тя щеше да играе главната роля. В голямата къща имаше цял сандък със стари вечерни рокли на майка ѝ, а Лили най-много обичаше да се кипри с възголемите за нея тоалети пред огледалото.

— Когато порасна, ще стана голяма красавица и някой очарователен принц ще ме отведе надалече от тук — обичаше да казва, заемайки префърцунени пози.

Нямаше никакво съмнение, че Лили наистина щеше да стане красавица — беше прелестна дори на петнайсет.

— Момчетиите на опашки ще се редят пред вратата ѝ, от мен да знаеш — беше казала веднъж майката на Катлийн пред Сиймъс, съпругът ѝ.

Катлийн бе плъзнала окаян поглед по собственото си едро тяло пред огледалото — по мишата си коса и бледо лице с дразнещи съзвездия от лунички по носа.

— Мъжките сърца не се печелят само с хубост, миличка. Някой ще те обикне заради другите ти качества — беше я утешила майка ѝ, когато Катлийн ѝ се беше оплакала. Не знаеше за какви други „качества“ става въпрос, но всъщност нямаше нищо против да е погрозноватата от двете. Не ѝ пречеше и това, че Лили вечно целеше да е център на вниманието.

Нито пък това, че Джо, брат ѝ, направо я боготвореше. Катлийн разбираше, че Лили с екзотичната си красота, бляскава майка и богат татко с огромно имение беше недостижима величина.

И не ѝ завиждаше — всъщност дори я съжаляваше. Леля Ана, майката на Лили, която беше прочута балерина, почти не се прибираше вкъщи. Себастиан Лайл, баща ѝ, беше саможив възрастен мъж, когото Катлийн рядко виждаше. А доколкото знаеше, и Лили не го виждаше по-често от самата нея. Поверяваха я на поредица от гувернантки, които тя всячески се стремеше да избягва и обикновено успяваше.

Докато се обличаше набързо, за да се заеме със сутрешните си задължения — да събере яйцата от полозите и да донесе кофата с прясно мляко от обора, — Катлийн си мислеше, че Лили вероятно още се излежава в красивата си стая в голямата къща на скалистия хълм. Лили нямаше задължения като нейните. Прислужницата ѝ сервираше закуска, обяд и вечеря, переше дрехите ѝ и ѝ подсигуряваше всичко необходимо. Понякога Катлийн мрънкаше пред майка си по този повод, особено когато навън беше кучи студ.

— Да, Катлийн, но ти пък имаш нещо, което Лили си няма: семейство — отвърщаше майка ѝ.

В очите на Катлийн Лили си имаше и това — защото в общи линии живееше под техния покрив. Само че нея никой не я караше да си мръдне пръста дори.

Но независимо от привилегиите, с които се ползваше Лили, и на моменти дразнещите ѝ превземки, Катлийн се изживяваше като нейна закрилница. Макар и Лили да беше само с осемнайсет месеца по-малка от нея, в поведението ѝ имаше нещо детинско, уязвимост, която събуждаше майчинския инстинкт на Катлийн. Освен това приятелката ѝ нямаше нито грам разум в главата си. Все тя ги повеждаше на разни приключения — слизане по стръмни скали, тайни разходки до плажа по тъмно и среднощно плуване в морето — и като че ли не знаеше какво е страх. Много често хрумванията ѝ ги забъркваха в ужасни каши и Катлийн не само я спасяваше от какви ли не опасности, но и изтърпяваше наказанията на родителите си, сякаш тя ги беше подтикнала към пакости.

Естествено, Джо, миличкият Джо, беше готов да последва Лили накрай света.

Ако Катлийн изпитваше нужда да защитава Лили, то към поголемия си, добродушен брат изпитваше неизмеримо по-голяма такава. Преди три години Катлийн се бе прибрала вкъщи безкрайно нещастна,

понеже беше намерила Джо да лежи на пътя, след като момчетата от селото го бяха използвали за мишена, обстрелвайки го с диви кестени.

— Обиждаха го, мамо, наричаха го с ужасни думи! Казаха, че бил селският идиот, че нямал акъл, че трябвало да го държим в дом за недъгави. Защо се държат така с него, мамо? Той просто иска да им е приятел.

След като София бе обляла синините му с отвара от вечерски лешник и го беше изпратила навън да помогне на баща си да приберат кравите от полето, беше затворила кухненската врата и беше обяснила на Катлийн защо брат ѝ е различен от останалите деца.

— При раждането му имаше усложнения — беше казала София — и според докторите Джо е останал без кислород известно време, преди да се роди. От това пострадал мозъкът му.

— Но Джо не е малоумен, нали, мамо? Все пак може да си напише името и да брой донякъде.

— Не, скъпа, Джо не е малоумен. Просто е „бавноразвиващ се“, както казват докторите.

— Но животните го обичат, мамо. Говори им толкова мило и те му имат вяра.

— Така е, Катлийн. Но пък животните са по-добри от хората — беше отвърнала с въздишка София.

— Момчетата от училище все го забъркват в неприятности, мамо. И учителите си мислят, че той е виновен само защото е по-едър от останалите. А той, мамо, просто търпи! — Катлийн бе заровила лице в дланите си. — Направо не мога да гледам как го тормозят. А той никога не се отбранява, просто се усмихва и приема наказанието си. Не е честно, мамо, не е честно. Джо не би наранил дори муха, главата си залагам.

Малко след това родителите ѝ бяха отписали Джо от училището.

— Струва ми се, че повече от това няма да научи, а и ще е доволен да ми помага с животните във фермата — беше казал Сиймъс.

И баща ѝ се бе оказал прав. Сега Джо си стоеше само във фермата, а подходът му към животните и изумителната му физическа сила подпомагаха семейния бизнес.

Събирайки яйцата, Катлийн размишляваше върху живота на брат си. Вечно беше щастлив и като че ли никога не униваше и не се ядосваше. Ставаше рано сутрин, закусваше и работеше навън до

мръкнало. После се прибираше, вечеряше и си лягаше. Джо нямаше приятели, но не изглеждаше самотен. Вече беше на седемнайсет, а не проявяваше интерес към нещата, по които се увличаха връстниците му. Очите му светваха единствено когато Лили Лайл дойдеше в дома им. Наблюдаваше я мълчаливо как подскача из кухнята, отмятайки буйната си червено-златиста коса през рамо.

— Тигър — беше казал веднъж Джо, докато тримата се разхождаха.

— Къде има тигър, Джо? — беше се огледала Лили.

— Ти, тигър.

— Тигрова лилия! — бяха възкликнали в един глас Катлийн и Лили.

— Коса — беше посочил Джо към Лили. — Тигър цвят.

— Джо, много хитър прякор ми измисли — беше заявила Лили, пъхвайки малката си, бледа ръчичка в свивката на масивния му лакът. — Това е името на героиня от книгата „Питър Пан“, която е индианска принцеса.

— Ти си принцеса — беше свел поглед към нея Джо с преливащи от любов очи.

Независимо от вродения си егоизъм, Лили се държеше много мило с Джо. Изслушваше го търпеливо и проявяваше вежлив интерес към дрозда със счупено крило, който Джо беше спасил и сега лекуваше. Именно заради това Катлийн опрощаваше на Лили многото ѝ недостатъци. Макар и да беше разглезена, самовлюбена хлапачка, тя се отнасяше с любов към брат ѝ.

Катлийн остави пресните яйца в килера и влезе в кухнята, за да закуси. Джо вече ядеше на масата, стиснал лъжицата във великанската си ръка.

— Добро утро — поздрави го Катлийн, отрязвайки филия хляб.

— Хубав ден е днес, Джо, ще се разходим ли до плажа?

— Да. С Лили.

— Тя каза, че ще дойде към единайсет. Обеща да донесе храна, ама си я знам, че все забравя — каза Катлийн. — Ще направя достатъчно сандвичи и за трима ни.

— Здравейте, ето ме и мен! — Лили се появи в кухнята с обичайната си артистичност. — Познайте кой е у нас? — каза тя, врътвайки очи, взе една ябълка от фруктиерата и я захапа.

— Кой? — попита Катлийн, подреждайки сандвичите в кошницата за пикник.

— Джералд! Противният ми доведен брат Джералд. — Лили се плъосна в един от столовете с примадонски жест. — Не съм го виждала от повече от година; миналата ваканция гостува на роднините на майка си в Клеър.

И Катлийн, и Джо отпратиха състрадателни погледи към Лили. Джералд, единственото дете на Себастиан Лайл от първата му съпруга, Адел, беше същинска напаст. Въпреки че се отнасяше с Катлийн и Джо сякаш бяха гнусна миризма под носа му, арогантният хлапак искаше да участва в игрите им, но обикновено само ги съсипваше. Цупеше се, ако не му даваха да спечели всеки път, обвиняваше ги, че мамели, и често проявяваше агресия, особено към Джо, който, тъй като беше негов връстник, подиграваше го безпощадно.

— Нали няма да идва с нас на плажа? — попита притеснено Катлийн.

— Не, тази сутрин ми каза, че вече бил на осемнайсет и се възприемал като възрастен човек. За щастие ми се струва, че не иска да има нищо общо с нас. Наистина доста е пораснал. Едвам го познах. Вече прилича на мъж и е висок почти колкото тате. Ако не беше Гадния Джералд, бих го нарекла дори хубавец — изкиска се Лили.

— Не и с тоя характер — потрепери Катлийн. — Е, много съм щастлива, че се е възгордял и не му се идва с нас. Готов ли си, Джо?

Джо, както винаги, се взираше благоговейно в Лили.

— Готов — отвърна той.

Тримата потеглиха към плажа. Лили скочи на конче върху силните, широки рамене на Джо, щипна се за него като малка маймунка за майка си и запищя в престорен ужас, когато той заслиза надолу по скалите.

— Хайде, Джо — подхвана Катлийн запъхтяно, оставяйки тежката кошница за пикник върху финия пясък, — пусни Лили на земята, за да ми помогне с храната.

— О, толкова е горещо. Искам веднага да се изкъпя в морето! — отвърна Лили и съблече роклята си, разкривайки банския си костюм и

деликатните бели контури на разцъфващото си тяло. — Да се надбягваме, Джо! — изпищя развълнувано Лили, втурвайки се към водата.

Катлийн погледа как Джо търчи тромаво след Лили, съблича тениската си и се хвърля в морето по шорти. Катлийн разгърна одеялата върху пясъка и подреди приготвената по-рано храна върху едно от тях. Погледна към Лили, която се плицикаше весело с Джо, изящна в гъвкавостта си, а после сведе поглед към собственото си тантуресто тяло и ѝ се прииска да беше щастлива в кожата си като братовчедка си.

След десетина минути Джо се дотътри до нея и посочи към кърпата.

— Лили студено — каза той.

Катлийн кимна и му подаде кърпата, а той се върна до брега, за да загърне треперещата Лили в топлината ѝ. „Добре че не съм от ревнивите“, мислеше си Катлийн. Въпреки че се беше грижила за Джо през целия му живот, бранила го беше свирепо, защото той самият бе неспособен да се защитава, и го обичаше с цялото си сърце, Катлийн знаеше къде беше неговото. Ако трябваше да избира дали да спаси сестра си или братовчедка си от удавяне, Лили щеше да спечели безапелационно. Обожанието му към Лили го озаряваше; дори трохите от нейната маса му бяха по-ценни от годините на сестрински и домакински грижи, които тя, Катлийн, бе вложила в него. Но щом Лили го правеше щастлив, какво толкова? Просто се надяваше, когато Лили пораснеше и го изоставеше — несъмнено беше толкова красива, че щеше да има безброй обожатели — Джо да го преживее.

Катлийн вече разбираше колко полезно нещо беше красотата; дори в училище на хубавите момичета им се разминаваше по-често, отколкото на невзрачните. Като че ли нямаше значение какъв си отвътре — добър или лош; ако опаковката ти беше атрактивна, веднага се сдобиваше с преимущество пред другите. Хората се прекланяха пред красотата — особено мъжете. Уж разправяха, че била нещо повърхностно, но Катлийн не беше на същото мнение. Всички кинозвезди бяха красиви, домакините на големите имения бяха красиви, а и рядко се случваше красиво момиче да вехне в слугинска престилка. Освен ако не беше Пепеляшка, в който случай идваше

принцът и познаваше, че тя е жената за него, виждайки мъничките ѝ, женствени крачка.

— О, Катлийн! Умирам от глад! Може ли един сандвич? — Лили се беше върнала, а Джо се влачеше на няколко крачки зад нея.

— Заповядай. Имаме с консервирано месо и със сладко. — Катлийн подаде на Лили два сандвича върху салфетка.

Джо взе резервното одеяло и наметна с него раменете на Лили. После седна на пясъка до сестра си по мокри шорти.

— Вземи си, Джо, и ти трябва да се храниш. — Катлийн посочи неговите сандвичи.

— Джо, може ли да ти дам моя с месо, а ти да ми дадеш твоя със сладко? — попита Лили. — Мразя месо от консерва.

Джо ѝ даде безмълвно сандвича си със сладко. Лили се наяде, хвърляйки коричките на хляба в пясъка, после легна назад и опъна дългите си, слаби крака към слънцето.

— Защо е трябвало да се раждам с толкова светла ирландска кожа? — оплака се Лили. — Изглеждам като бяла луна в тъмна нощ.

— Не. Красива — усмихна се Джо.

— Благодаря ти, Джо. Знаеш ли какво, Катлийн? — Лили се понадигна на лакти. — Докато бяхме в морето, Джо ми предложи да се омъжа за него. — Тя се изкиска. — Много мило от негова страна, нали?

— Тъй си е — отвърна Катлийн, обидена от надменния тон на Лили.

— Грижа за теб — кимна Джо, започвайки втория си сандвич с консервирано месо.

— Благодаря ти, Джо. Знам, че винаги се грижиш за мен. И обещавам да си помисля върху предложението ти — каза с лека насмешка тя, отпусна се назад и продължи слънчевата си баня.

31

— Дано не възразяваш, но Джералд поиска да дойде с нас.

Катлийн впери поглед във високото, привлекателно момче, застанало зад Лили на прага на кухнята им. Опита да сравни „новия“, възмъжал Джералд с някогашния и за свое облекчение откри познатата подигравателна усмивчица по тънките му устни.

— Здравей, Джералд — поздрави го тя.

— Здравей... — Джералд се почеса по главата. — Извинявай, не мога да си спомня името ти.

— Катлийн, името ми е Катлийн Дунан. А това е брат ми Джо.

— Разбира се, извинявайте. Как сте?

— Що-годе добре — отвърна Катлийн. — Е, тръгваме ли?

— Здравей, Лили — обади се Джо, очаквайки обичайната прегръдка.

— Здравсти, Джо — отвърна Лили, без да помръдне от мястото си до Джералд. — Откраднахме въдиците на татко, нали, Джералд? — усмихна му се тя.

— Да, малко по-удачни са от дървени пръчки с корда и парче бекон в края — подсмихна се самодоволно той, поглеждайки към инструментите на Катлийн и Джо.

Четиримата се отправиха към рекичката. Катлийн се притесняваше от Джералд и помежду им тегнеше неловко мълчание. Лили вървеше до доведения си брат, бърборейки свободно с него, а Джо се мъкнеше след тях. Като стигнаха реката, Джералд извади малко сгъваемо столче, което моментално предложи на Лили с театрален жест.

— Задните ви части не бива да се калят, мадам — отбеляза той.

— Благодаря, Джералд, много мило — отвърна Лили, сядайки на столчето.

Останалите трима си намериха места на речния бряг и Джералд се зае да покаже на Лили как да използва въдицата. После всички се умълчаха, изоставили обичайните си закачки заради присъствието на

Джералд. Всяко изречение, което идваше на ума на Катлийн, като че ли засядаше на устните ѝ. Погледна наляво и видя, че Джо се взира навъсено в реката, сърдит, задето не седеше до възлюбената си Лили.

Естествено, Джералд пръв улови риба. Лили се впусна в бурни хвалебствия, докато той вадеше от реката пъстърва с доста порядъчен размер.

— Браво — усмихна му се тя. — Очевидно те бива.

— Помага и това, че реката е доста добре зарибена. Баща ми винаги се е грижил добре за земите ни.

— Прощавай, Джералд, но това вече е наша река. Мама и татко купиха тоя парцел миналата година. — Гордостта на Катлийн не ѝ позволи да си замълчи. — Надяваме се скоро да купим и останалия имот, който ползваме под наем, както и самата къща, ако татко ти реши да ни я продаде.

— Я виж ти, значи и вие станяхте земевладелци след толкова много години — надсмя се Джералд. — Предполагам майката на Лил е имала пръст в това, а? Искала е да подпомогне сестричката си, може би?

— Не, сър, тоест Джералд — почервеня от яд Катлийн, — мама и тате купиха земята със свои пари, ако искаш да знаеш.

— Разбирам — Джералд вдигна вежда, очевидно подразнен от новината.

— Ама стига де — въздъхна Лили, — какво значение има чия е? И в двата случая горкичката рибка ще се озове в нечия чиния довечера. Едва ли нея я е грижа. Вземи въдицата ми, Джо, умирам от жегата и искам да поплувам.

Джо взе въдицата ѝ, а тя се спусна надолу по брега в търсене на удобно място за влизане в реката. После съблече роклята си и се гмурна в ледената вода. Катлийн погледна към Джо и Джералд, виждайки два чифта мъжки очи, заковани за плуващата Лили.

— Признавам — каза Джералд, след като хапнаха, — че това кътче от света е много красиво, когато слънцето го огрява. Жалко, че майка ти не прекарва тук повече време, за да му се наслади, Лил. Къде е в момента, между другото?

— О, в Лондон, знаеш колко мрази провинцията — отвърна небрежно Лили.

— Учудвам се, че татко я търпи. Сигурно е много трудно да имаш странстваща съпруга — отбеляза Джералд.

— Познаваш мама; тя е райска птица и ѝ трябва свобода — каза спокойно Лили. — Ще си дойде у дома, когато се почувства готова.

— А кой знае кога ще е това — измърмори Джералд под носа си. — Е, занапред няма да ме виждате често, тъй като заминавам за Кралската военна академия в Сендхърст, за да стана армейски офицер — обяви той, поглеждайки към Джо и Катлийн. — Понякога ви завиждам на вас двамата. Животът ви си е един и същ ден след ден; броите овцете, доите кравите...

— Не бих казала, че животът ни се изчерпва само с това — каза отбранително Катлийн, ненавиждайки надменното му поведение.

— Ами неговият? — посочи той към Джо.

— Джо е щастлив. Нали така, Джо? — попита грижовно Катлийн.

— Нали — кимна Джо. — Обичам Лили. Лили добре, Джо добре.

— Я виж ти — вдигна вежда Джералд. — Обичаш я, значи? Смяташ ли, че един ден Лил ще се омъжи за теб, Джо?

— Да. Омъжи Лили. Грижа за нея.

— Боже мой! — засмя се Джералд. — Чу ли, Лил? Джо си мисли, че ще се омъжиш за него?

— Не го дразни, Джералд, той не разбира — смърри го Лили.

— Е, съвсем скоро ще разбере. Само след няколко седмици, когато си стегнеш багажа и заминеш за пансионното училище.

Лили притисна колене към гърдите си.

— Не могат да ме принудят да отида, ако не искам, Джо. А аз не искам, така че не го мисли — намръщи се Лили.

Катлийн погледна към Джо, по чието лице се беше изписал същински ужас.

— Лили замине? — попита бавно той.

Лили стана, отиде при Джо и седна до него, потупвайки утешително ръката му.

— Не бой се, Джо, обещавам, че няма да ходя никъде, каквото и да разправят майка и татко.

— Струва ми се, че нямаш избор, сестричке — каза Джералд.

— Лили остане. — Джо погледна към Джералд и праметна защитнически ръка през раменете на Лили.

— Виждаш ли? — усмихна се Лили. — Джо няма да ме пусне, нали, Джо?

— Не. — Джо скочи на крака и тръгна заплашително към Джералд. — Лили остане тук.

— Не се ядосвай на мен, Джо, родителите ни решават, не аз. Но и на мен ми се струва, че е крайно време Лили да се научи на обноски и да започне да се държи както приляга на една дама.

— Лили дама!

В следващия миг юмрукът на Джо вече летеше към челюстта на Джералд.

Джералд падна назад от силата на удара.

— Хей! Недей така, приятелче!

Катлийн се чувстваше парализирана, смаяна от агресивната реакция на Джо. За пръв път го виждаше да откликва с насилие. А беше избрал възможно най-неподходящата жертва за нетипичния си изблик.

— Джо! — извика тя, като се опомни. — Веднага да се извиниш на Джералд, задето го удари. Джералд, не му се сърди, просто винаги защитава Лили. — Катлийн подръпна ръката на Джо. — Хайде, извини се, Джо.

Джо погледна в краката си, вдиша дълбоко и каза:

— Извинявай.

— Е, нищо страшно не е станало, нали? — Джералд стана, поизтупа се и се обърна към Лили. — Удряли са ме и по-силно, а още съм жив.

Катлийн забеляза, че егото му е пострадало повече от челюстта му. Особено при положение че всичко бе станало пред очите на Лили.

— Е, предлагам да забравим за случилото се и да не му позволяваме да развали остатък от деня ни — каза отчаяно Катлийн.

— Разбира се — отвърна Джералд. — Все едно не е било. Ще си стиснем ли ръцете, Джо?!

Джо му подаде ръка, макар и неохотно.

— Готово, забравихме — каза Джералд.

Но нещо навяваше Катлийн на мисълта, че Джералд Лайл нито е забравил, нито е простил.

Лятото се точеше бавно, а Джо и Катлийн виждаха Лили все по-рядко. Джо стоеше с часове пред прозореца в стаята си, чакайки Лили да се появи по входната им алея. Когато това се случи, беше някак отнесена, променена. Катлийн го отдаде на неприятната мисъл за предстоящото ѝ заминаване.

— Нали знаете, че няма да остана в онова училище, ако не ми хареса? — каза Лили една гореща августовска вечер, докато тримата се разхождаха по скалната пътека. — Просто ще избягам.

— Недей така, Лили, сигурна съм, че ще е по-хубаво, отколкото си мислиш. — Катлийн погледна тъжното, притъмняло лице на Джо. — Пък и ще се прибереш за коледната ваканция. Нали така, Джо?

— Лили остане. Лили остане тук.

— Обещавам да се върна, Джо. — Лили прегърна Джо през раменете. — Но след седмица ще трябва да замина за Лондон, за да ми купят дрехи за училище. Мама ще дойде да ме вземе. Татко е на седмото небе, защото ще я види. — Лили вдигна вежди. — Честно казано, не знам как я търпи. Постоянно пуска оная гадна балетна музика у дома. Толкова е потискаща. Не мога да разбера защо им е на някои хора да гледат как разни танцьори стоят на един крак и не казват нито дума за цели два часа! Адски скучно е.

Катлийн беше чула майка си да казва, че Лили ненавиждала балета, защото олицетворявал страстта, погълнала целия живот на майка ѝ и откъснала я от нея. И все пак беше склонна да се съгласи с Лили. Веднъж леля ѝ я беше водила на балет в Дъблин и Катлийн беше заспала още в средата на представлението.

— А сега трябва да се връщам. Джералд ме учи да играя бридж. И се оказва, че доста ме бива. — Лили целуна Джо и Катлийн и хукна към имението Дънуърли.

Джо я погледа, докато не се превърна в точка на хоризонта. После седна тежко и отправи поглед към морето. Катлийн коленичи до него, премятайки ръка през широките му рамене.

— Ще се върне, Джо, сигурна съм.

В очите на брат ѝ се появиха сълзи.

— Обичам нея, Катлийн. Обичам нея.

Катлийн винаги разбираше, че леля им Ана е дошла на гости още щом прекрачеше прага им. Силната миризма на парфюм и цигарен дим изпълваше кухнята и проникваше чак до всекидневната. Освен това чуваше гърления смях на леля си и дрънченето на порцеланови чаши — които майка ѝ вадеше от бюфета само когато леля Ана ги удостоверяше с присъствието си.

— Катлийн, скъпа! Как си, с-съкровището ми? — попита леля Ана, когато Катлийн дойде да я целуне. — Боже — каза тя, оглеждайки преценяващо племенничката си, — пораснала си от последната ни среща.

— Благодаря — отвърна механично Катлийн, макар че нямаше представа дали това беше комплимент.

— Ела — потупа мястото до себе си на дивана леля Ана, — седни и ми разкажи к-какво се случва с теб.

Катлийн седна, чувствайки се — както винаги — като впрегатен кон на фона на изящната, елегантна фигура на леля си. Катранено-черната коса на Ана, която според майка ѝ беше боядисана, беше пристегната в съвършен кок на тила ѝ. Огромните ѝ очи бяха подчертани с черна очна линия, а устните ѝ бяха обагрени в огнено червено. На фона на млечнобялата ѝ кожа гримът ѝ придаваше драматичен, пленяващ вид.

Както обикновено, езикът на Катлийн се върза на флъонга в присъствието на жената, която беше световноизвестна в балетната общност. Контрастът между сестрите, които макар и да нямаха кръвна връзка — майка ѝ ѝ беше казала, че Ана била осиновена, — бяха израснали под един и същ покрив, беше изумителен. В малката им стая, обзаведена с невзрачни, тъмни мебели леля ѝ Ана изглеждаше като екзотично цвете, случайно разцъфнало в ирландско тресавище.

— Хайде, Катлийн, разкажи на леля си какво ново има покрай теб — подкани я Ана.

— Ами... — Катлийн забрави и ума, и дума; не се сецаше за абсолютно нищо, което да заинтригува човек като леля ѝ. — Ами... ваканцията мина и след седмица се връщам на училище — смотолевия тя.

— Замисляла ли си се вече каква п-професия ще избереш? — попита я Ана.

Катлийн нямаше ни най-малка представа. Отговорът, че иска да е съпруга и майка и нищо повече май не беше подходящ.

— Не знам, лельо.

— Ами момчетата? — Ана я побутна съзаклятнически с лакът.
— Сигурна съм, че вече си имаш някой р-ревностен обожател.

Катлийн се замисли за момчето от Скибърийн, с което се беше запознала неотдавна на една местна танцова забава. Джон Райън я беше поканил на танц четири пъти и бяха установили, че са далечни роднини по линия на баба й, Колийн Райън. Но пък в този край на света всички си бяха далечни роднини.

— Личи си, че има някой, м-мила моя. Виж как се изчерви!

— Така ли е, Катлийн? — обади се майка й от креслото срещу нея. — Харесала си си някой младеж? Е, на мен не ми е споменавала нищо, Ана.

— Нищо чудно. Всички момичета обичат да имат тайни. Нали така, Катлийн? — усмихна й се леля Ана.

— Нямам тайни — отвърна неуверено тя, но усети, че бузите й пламват.

— Няма нищо лошо в това да имаш някоя и друга тайна, права ли съм, София? — усмихна се пак леля Ана. — Сигурна съм, че майка ти е казвала, Катлийн, че за да ме защити, Мери, осиновителката ми, излъгала Лоурънс Лайл, попечителя ми, че съм починала от грип в интерната, където учех! Представяш ли си? — Ана нададе характерния си гърлен смях. — А аз най-безочливо ц-цъфнах в Ирландия и се омъжих за брата на мъжа, който от години ме мислеше за мъртва. Ето на това му викам аз т-тайна.

— Мен ако питаш, Ана, не намирам нищо смешно в това. — Очите на София бяха пълни с гръмотевици. — И двете отлично знаем, че майка ни е направила всичко по силите си, за да ти подsigури спокойно бъдеще. И то рискувайки собствената си свобода, бих добавила. Можело е да я тикнат в затвора.

— Наясно съм, сестричке, и съм й б-безкрайно благодарна за това. Много добре знаеш.

— Затова ли не говори с нея цели петнайсет години и разби сърцето й? — попита я гневно София.

Седейки между двете, на Катлийн й се прииска земята да се отвори и да я погълне.

— Стига вече, София! Не ми чети конско, ако обичаш — въртна очи Ана. — Просто постъпих като всяко нормално м-момиче и напуснах гнездото. Моля те, не забравяй, че по онова време няхах представа какво е направила Мери за мен. Не може да ме обвиняваш за толкова нещо. Нека насочим разговора към бъдещето, ако нямаш нищо против. Предполагам знаеш, че идната седмица ще в-водя Лили в Лондон, за да ѝ купим дрехи за новото ѝ училище?

— Да, знам.

Катлийн забеляза колко воля е нужна на майка ѝ да си възвърне самообладанието и осъзна, че има още много какво да научи за историята, която споделяха двете сестри.

— Просто не мога да повярвам, че трябва да замина в понеделник — въздъхна Лили, докато двете с Катлийн лежаха на плажа, вперили поглед в звездите. — Как ще живея без всичко това! Без цялото пространство и свободата си... морската миризма, нахлуваща през прозореца ми с утринния бриз... бурите, тласкащи с гневна мощ вълните. И най-вече — въздъхна тежко Лили — липсата на хора. Май не харесвам особено хората. А ти, Катлийн?

Катлийн бе свикнала със странните размишления на приятелката си.

— Е, не мога да кажа, че някога съм се замисляла дали харесвам хората или не. Май ги приемам като даденост. Налага ни се да живеем с тях, нали така?

— Но представяш ли си да спиш в една стая със седем непознати? Аз ще съм така след една седмица. Едва ли ще мога дори да се къпя сама. О, Катлийн, представяш ли си?

Ако трябваше да е откровена, Катлийн не можеше да си го представи. Собственият ѝ живот внезапно ѝ се стори много уютен. Не разбираше защо момиче, отгледано в толкова привилегирована среда, трябваше да заживее в подобно учреждение, което, ако съдеше по описанието на Лили, не се отличаваше особено от сиропиталището в „Оливър Туист“ на Чарлс Дикенс.

— Както и да е — продължи Лили, — вече ти казах, че ако не ми хареса, ще избягам. Откраднах малко пари от тате, колкото за билета

до Ирландия. А ако се наложи, ще спя в някой от оборите ви, а ти ще ми носиш храна.

— Ех, Лили — подхвана с утешителен тон Катлийн, — едва ли ще е чак толкова зле. Нали казваш, че много заможни семейства изпращали дъщерите си в същото училище. Несъмнено ще си намериш много нови приятели.

— Ама аз мразя правилата, Катлийн. Познаваш ме — простена Лили. — Хич не ме бива в спазването им.

Катлийн се запита дали това се дължеше на факта, че Лили поначало не беше принудена да спазва много правила, или чисто и просто на личността ѝ. София винаги бе наричала племенничката си волен дух и Катлийн разбираше защо.

— Сигурна съм, че няма да е толкова ужасно, колкото си го представяш. Все пак така правят всички млади дами, нали?

— Джералд каза, че в Итън много му харесвало — въздъхна Лили. Преобърна се рязко по корем, отпусна лице върху лактите си и вдигна поглед към Катлийн. — Всъщност Джералд е станал голям хубавец, не смяташ ли?

— Не бих казала, че е мой тип — отвърна Катлийн, буквално изтръпвайки при мисълта.

— Е, определено има някакво подобрение от пъпчивия, нахакан дръвник, който беше преди. Между другото, той предложи за последната ми вечер в Ирландия да се съберем на плажа, да направим голям огън и да си спретнем прощален пикник. Съгласна ли си, Катлийн? Да дойдете и двамата с Джо?

— Аз ще дойда, но що се отнася до Джо... — Катлийн въздъхна. — Бях останала с впечатлението, че Джералд не иска да има нищо общо с брат ми.

— О, Джералд е забравил за случая — махна небрежно с ръка Лили. — Просто кажи на Джо, че аз ще съм там, и той веднага ще се съгласи. Няма да е същото без него.

— Така е — съгласи се Катлийн, — няма да е същото.

Лицето на Джо наистина грейна при мисълта за цяла вечер на плажа с Лили. Макар и в ужасната компания на Гадния Джералд. Когато небето натежа от нощен мрак, Катлийн и Джо слязоха до заливчето.

— Виж сега, Джо, не забравяй, че това е последната нощ на Лили тук и отиваме да се веселим. Обещай ми, че каквото и да ти приказва оня Джералд, няма да му се дразниш.

— Няма, Катлийн.

— Обещаваш ли?

Джо кимна.

— Обещавам. Нося нещо. За Лили. — Брат ѝ извади от джоба си миниатюрно, майсторски издялано дървено ангелче. — Лили е ангел — обясни той.

Катлийн спря на място и огледа дребния предмет в дланта на Джо. Нямахше представа колко дълго го е правил, нито как грамадните му ръце бяха свършили толкова фина работа.

— Джо — каза Катлийн с искрено възхищение, — прекрасно е, наистина. Имаш невероятна дарба. — Тя сложи ръка върху дланта му. — И на Лили много ще ѝ хареса, сигурна съм.

Когато пристигнаха на плажа, Джералд и Лили вече бяха устроили лагера им. На пясъка гореше малък огън и Джералд бе започнал да пече наденички на пламъка му.

— Здравейте — поздрави ги развълнувано Лили. — Дано сте донесли много храна, защото направо умирам от глад! Не е ли прекрасно?

Лили запрепуска по плажа, подскачайки и въртейки се от щастие.

— Колкото и да мрази балета, определено е наследила грациозността на майка си, не мислиш ли, Катлийн? — коментира Джералд, без да отлепя поглед от танцуващата фигура на Лили.

— Да, така си е — потвърди Катлийн, поглеждайки към Джо, който съзерцаваше Лили с удивление. Тя извади одеялата и ги разгърна

върху пясъка. — Хайде, седни Джо.

Джо я послуша, без да откъсва очи от възлюбената си. Лили се върна запъхтяна и се хвърли на земята, за да си почине.

— О! Свърши ли омразното училище, ще си дойда в Дънуърли и няма да го напусна цял живот. Искате ли някой да поплуваме преди вечеря?

Катлийн поклати глава.

— На мен ми е прекалено студено, Лили.

— Ама че си лигла. Къде е приключенският ти дух? Това е последната ми нощ тук!

— Ех, добре де — съгласи се неохотно Катлийн. — Нали ще наглеждате наденичките, момчета?

Двамата погледаха как момчетата тичат към вълните. Джералд извади някаква бутилка от раницата си.

— А докато те плуват, ние двамата може да се погреем с ей това.

Джо извърна бавно поглед от изчезващата фигура на Лили и го насочи към Джералд и бутилката в ръката му.

— Уиски е. Домашно при това. Един от наемателите на баща ми му го е дал. Опитвал ли си уиски, Джо?

Джо поклати мудро глава.

— Е, да пийнем по един гълток. Наздраве! — Джералд гаврътна една стабилна глътка и подаде шишето на Джо.

Джо подуши съдържанието му и сбърчи нос.

— Стига де. Мъж или мишка си? Всеки ирландец трябва да е опитал вкуса на народното си питие. Не е хубаво Лили да те мисли за страхливец, Джо, прав ли съм?

При тези му думи Джо доближи плахо бутилката до устните си и отпи. Задави се, разкашля се и я върна на Джералд.

— Първата глътка винаги е най-страшната; гарантирам ти, че ще усетиш истинския му вкус след още няколко. — Джералд отпи още веднъж.

Когато момчетата се върнаха, наденичките вече бяха опечени, а Джо и Джералд като че ли се смееха на шега, която само те си знаеха. Разтреперана, Катлийн се уви с едно от одеялата, доволна да види, че напрежението между момчетата се е разсеяло.

— Пийнете малко сок от бързов цвят.

Смигвайки на Джо, Джералд подаде на момичетата по чаша. Всяка пресуши своята жадно.

— Гадост! — изплю Лили. — Това има много странен вкус.

— Така си е. — Катлийн погледна Джералд. — Какво има вътре?

— Нещо сгряващо, нали, Джо? Искаш ли още?

През пламъците на огъня Катлийн видя как Джералд подава бутилка на Джо.

— Така, кой иска наденичка? — попита после той.

Четирийсет минути по-късно Катлийн лежеше по гръб, чудейки се защо ли звездите се въртяха. Досега не ги беше виждала да се държат така. Чуваше как Джералд и Джо се кикотят гръмко на нещо, докато сянката на Лили танцуваше на огнената светлина.

Катлийн се усмихна с чувство на уют и доволство. Затвори очи и се унесе в сън.

Като се събуди, не знаеше къде се намира и ѝ беше много, много лошо.

— Боже господи! — пророни тя, а стомахът ѝ се надигна, изхвърляйки съдържанието си на пясъка до нея. Повърна още два пъти, но поне като приключи, главата ѝ спря да се върти. След като зарови поразията си, изпита огромна жажда и се обърна към огъня, за да намери бутилката вода, която беше донесла.

Одеялата до нея бяха празни и огънят беше угаснал.

Катлийн отпи жадно от бутилката, после стана, за да провери дали останалите не са влезли в морето да плуват. Отиде до брега на треперливи крака, но нито чу обичайния буен смях, нито видя фигурите на къпещи се сред вълните хора. Накрая се обърна към лагера и закрещя:

— Ей, вие, тримцата, стига вече игрички, знам, че се криете от мен. Излизайте веднага!

Не получи отговор. Чуваше се само равномерно плискане на вълните по пясъка.

— Не биха си тръгнали без мен! — каза си на глас Катлийн. — Не мога сама да нося всичкия този багаж нагоре по скалите.

След като продра гърлото си от крещене, Катлийн отново седна на одеялото. И забеляза празната бутилка на пясъка. Взе я, подуши я и

простена, осъзнавайки защо се чувстваше толкова зле. Очевидно Джералд беше подправил сока им от бързов цвят с уиски. Катлийн знаеше, че местните го правят от картофи и колко смъртоносно можеше да е.

— Джералд, глупак такъв. Защо си ни наливал с това?

С прокобно чувство в сърцето Катлийн си представи как тримата влизат във вълните със замъглен от алкохола разсъдък и заумува как трябва да постъпи. Потърсеше ли помощ, баща ѝ щеше да я одере жива, задето бе пила уиски, и определено нямаше да повярва, че Джералд скришом го е сипал в сока им. А колко ли беше погълнал Джо? Та той не беше вкусвал алкохол през живота си. Един бог знаеше какъв ефект щеше да има над него.

След още десет минути скитане по плажа, викайки имената им с препускащо от ужас сърце, Катлийн осъзна, че няма друг избор, освен да вдигне тревога. Изобщо не знаеше колко е часът, затова реши, че единствената ѝ надежда беше тримата да са я оставили спяща и да са потеглили към дома. Без да се замисля за багажа, Катлийн се обърна тревожно и тръгна към скалната пътека.

В следващия момент я застигна нечий вик откъм единия край на плажа, където ниски скали образуваха границата със съседното заливче.

Тя се обърна назад, но първоначално не можа да разпознае тъмната фигура.

— Катлийн, ти ли си?

— Да! — изкрещя в отговор тя.

— Джералд е! — Той се спусна към нея. Когато я достигна, вече пъхтеше от умора и се приведе да си поеме дъх. Накрая вдигна поглед към нея и попита: — Виждала ли си ги? Лили и Джо? Преди около час казаха, че отиват да поплуват. Аз казах, че ще пазя лагера, понеже ти спеше. Като не се върнаха, тръгнах да ги търся. Но няма и следа от тях надолу по брега. Връщали ли са се тук? Да не би да сме се разминали?

— Не, аз бях тук през цялото време, а не съм мярвала ни един от тях.

— Боже — простена Джералд, изправяйки се. — Джо беше особено развеселен. Дано не ги е сполетяла някоя беда.

— А на теб как ти хрумна — подхвана Катлийн, слагайки ръце на хълбоците си, — да го опиянчиш така?

— Джо е мъж. И не ми отказа.

— Ами Лили? И аз? — Гневът и опасението на Катлийн излязоха наяве. — Сипал си уиски в сока ни, глупак такъв! Какво те е прихванало? Ами ако Лили се е удавила в морето? Ти ще си виновен! И как ще живееш с тая мисъл, господин Лайл?! — разкрещя му се истерично тя.

— Виж какво, Катлийн, не съм направил нищо друго, освен да разведря една доста скучна сбирка. Пък и никой нищо не може да докаже. Освен това на кого смяташ, че ще повярват, а? На теб или на мен? Както и да е — сви рамене той, — в момента това не е от значение. Трябва да намерим Лили и Джо възможно най-скоро. Търсих ги къде ли не, а от тях буквално няма и следа.

Очите на Катлийн бяха привлечени от потъмняло петно кръв върху късите панталони на Джералд.

— Какво е това? — посочи тя.

Джералд погледна надолу.

— Сигурно съм се одрал, докато се катерех по скалите, и кръвта се е пропила в плата. Остави го това. Да продължаваме ли с търсенето, или да извикаме помощ?

— Май е най-добре да извикаме помощ.

— Добре. Но нека те предупредя нещо. — Джералд я доближи застрашително и тя отстъпи уплашено назад. — Семейството ти може и да притежава няколкото акра безполезно тресавище по течението на реката, но все още сте наематели на баща ми. Ако продумаш и думичка за шишето уиски, ще накарам баща ми да ви изхвърли от къщата и земята ви по-бързо, отколкото можеш да си представиш. Ясно ли е?

— Да — кимна Катлийн, на ръба на сълзите. — Ясно е.

Един час по-късно малкото жители на Дънуърли бяха известени за спешния случай и всички се спуснаха към плажа да търсят Лили и Джо по заливчетата и в морето.

На разсъмване един местен фермер свика всички в малка пещеричка, където бе намерил Лили да лежи в безсъзнание. Роклята ѝ беше разкъсана, а момичето беше жестоко пребито. Фермерът я пренесе нагоре по скалите до колата си. Сложи я внимателно на задната седалка и я закара в болницата в Корк.

Двайсет минути по-късно откриха Джо да спи дълбоко зад една скала на двайсетина метра от мястото, където бяха намерили Лили. Като го събудиха, беше дезориентиран.

— Лили — пророни той, — къде Лили?

По-късно същия ден на вратата им се почука. Когато София отвори, на прага ѝ стояха двама служители на Гарда^[1].

— Госпожа Дунан?

— Да?

— Бихме искали да говорим със сина и дъщеря ви за снощната случка — каза полицаят.

— Не са в беда, нали? — попита тревожно София, пускайки посетителите си да влязат. — И двамата са много добри деца, никога не са ни пакостили.

— Първо ще поговорим с дъщеря ви, госпожо Дунан — обяви единият от полицаите, докато София ги водеше към всекидневната.

— Как е Лили? Сигурно се е претърколила по скалите. Катлийн, дъщеря ми, каза, че...

— Затова идваме да говорим с нея — прекъсна я другият полицаи.

— Ще отида да я доведа — подчини се София.

След няколко минути Катлийн влезе в стаята с разтреперани от страх колене.

— Катлийн Дунан?

— Да, сър.

— Ела да седнеш, Катлийн. Няма от какво да се безпокоиш, искаме просто да ти зададем няколко въпроса за снощния инцидент.

— Лили е добре, нали? — попита тревожно Катлийн.

— Ще се оправи, не се бой — успокои я единият полицаи. — А сега, Катлийн, би ли ни разказала какво се случи снощи? Още откакто четиримата слязохте на плажа.

— Ами — тя преглътна сухо, — спретнахме си пикник на плажа в чест на Лили, понеже днес трябваше да замине за пансионното училище. Момчетата останаха да гледат огъня и да опекат наденичките, а ние с Лили отидохме да поплуваме — заяви Катлийн, гледайки как другият полицаи си води записки.

— После? — подкани я той.

— Върнахме се, хапнахме, а после аз... ами, заспах.

— Уморена ли беше?

— Навярно, сър.

— В колко часа се събуди?

— Не знам, но когато отворих очи, Лили, Джо и Джералд ги нямаше. Тръгнах да ги търся къде ли не, но не ги намерих. Тогава срещнах Джералд, който се връщаше от пещерата, където откриха Лили. Каза ми, че и той ходил да ги издирва. След това отидохме да извикаме помощ. Това — сви рамене Катлийн — е всичко, което мога да ви кажа.

— Катлийн, искам от теб да ми отговориш най-откровено — каза внимателно полицаят. — Употребихте ли алкохол на снощния пикник?

— Ние... не, сър. Защо решихте така?

— Защото в кръвта на братовчедка ти са открили голямо количество алкохол, когато са я изследвали в болницата. Твърдиш, че само тя е консумирала?

— Сър... — Катлийн си спомни заплахата на Джералд да изгони цялото й семейство от земите на баща си, ако каже истината. — Да — призна си тя смутено. — Всички пихме. Но не по много, сър. Само за Джералд не знам — побърза да добави тя.

— Ами брат ти, Джо?

— Бих казала, че беше пил глътка-две — отвърна искрено Катлийн.

— Добре, но, когато разпитахме господин Джералд, преди да дойдем тук, той ни обясни, че Джо бил направо пиан.

— Не мисля, сър. Джо не пие, така че и капка алкохол би му завъртяла главата.

— Завъртяло му е нещо главата — измърмори другият полицай под носа си.

— Господин Джералд каза, че брат ти много обичал Лили. Вярно ли е?

— О, да, сър, обожава я — потвърди Катлийн.

— Господин Джералд каза, че Джо искал да се ожени за Лили. Правилно ли е разбрал?

— Е, вижте — Катлийн се напъна да измисли правилния отговор, — познаваме се още от деца. Едно семейство сме. Джо винаги е

обичал Лили.

— Да, госпожице, но вече не сте деца, нали така? Или поне брат ви не е — натърти сурово другият полицай. — Бихте ли описали брат си като агресивна личност, госпожице Дунан?

— Джо? Не! В никакъв случай! Бих го описала като един от най-мирните хора на земята. Не би посегнал и на муха.

— Друго ни каза господин Джералд, Катлийн. Той ни сподели, че Джо го ударил в лицето преди няколко седмици. И то пред твоите очи. Вярно ли е?

— Аз... — Катлийн усещаше, че се поти от стрес. — Да, видях Джо да удря Джералд, сър, но го направи единствено защото Джералд каза нещо неприятно за Лили. Както ви споменах, Джо винаги е закрилял братовчедка ни. Заклевам се, попитайте когото искате, Джо е безобиден — добави отчаяно Катлийн. — Той е мило, добродушно момче и не е искал да го нарани, повярвайте ми, не е искал.

— Би ли казала, че е обсебен от братовчедка си Лили? — попита полицаят.

— Не — поклати глава Катлийн, усещайки, че въпросите им я водят нанякъде, принуждават я да казва неща, които не звучаха правилно. — Просто я обичаше — сви рамене тя.

— Катлийн, вижда ли си брат ти да докосва Лили?

— Разбира се! Непрекъснато! Носи я на конче, вдига я, за да я хвърли в морето... играят си...

— Благодаря ти, Катлийн. Сега ще разменим няколко думи с майка ти, а после ще поговорим с Джо.

— Не разбирам, сър. Моля ви, кажете, в беда ли е Джо? Може и да е пийнал малко снощи и да е ударил Джералд онзи път, но повярвайте ми, не би наранил никого, особено Лили — замоли окаяно тя.

— Това е засега, Катлийн. Може да имаме и други въпроси към теб по-натат.

Катлийн стана печално и излезе от всекидневната с парещи от сълзи очи. Майка ѝ чакаше в кухнята. Когато Катлийн влезе, тя вдигна тревожни очи към нея.

— Какво искаха, Катлийн?

— Не знам, мамо, не знам. Зададох ми цял куп въпроси за Джо, но не ми казаха защо. Знам, че Лили е пострадала, но защото се е

претърколила по скалите, нали? Не защото някой... — Катлийн залепи длан на устата си. — О, мамо, нали не мислиш, че полицаите смятат Джо за...

— Бихме искали да поговорим и с вас, госпожо Дунан.

Единият от полицаите стоеше на прага на кухнята.

— Добре — въздъхна София. Стана и го последва.

Катлийн се качи в стаята си на горния етаж и закрачи горестно из тясното пространство, предчувствайки, че ще си имат невъобразими, ужасни неприятности. След малко излезе от стаята си и почука на вратата на Джо. Тъй като не получи отговор, просто я отвори и намери Джо на леглото му, пъхнал ръце под главата си и вперил поглед в тавана.

— Джо — Тя отиде до леглото и седна на ръба му. — Как си?

Джо не отвърна. Продължи да се взира в тавана с покрусени очи. Катлийн докосна мускулестата му ръка.

— Имаш ли някаква представа какво се е случило с Лили снощи? И защо са дошли полицаи?

Джо поклати глава.

— Видя ли я да пада и да се удря лошо, Джо? Това се случи, нали?

Най-накрая той обърна очи към Катлийн и поклати бавно глава.

— Не помня. Спях.

— О, Джо, много съм уплашена. Трябва да си спомниш. Видя ли Лили да пада от скалите? — повтори въпроса си тя.

— Не — отново поклати глава Джо. — Спях.

— Джо, моля те, чуй ме добре, много е важно — примоли му се Катлийн. — Опитай да разбереш какво ти казвам. Не съм сигурна, но полицаите може да са решили, че ти си наранил Лили.

При тези й думи Джо се изправи рязко в леглото.

— Не! Никога нараня Лили! Никога!

— Аз знам, Джо, но те не знаят. Тук са заради Лили. Да проучат какво точно й се е случило снощи. И ми се струва, че целят да ти припишат вината за него.

— Не! Никога нараня Лили! — изкрещя той, блъскайки с юмруци по леглото.

Катлийн виждаше възмущението и гнева в очите на брат си.

— Не е нужно да ми го казваш. Знам колко обичаш Лили. Но вероятно полицаите в хола ни не знаят и може да погледнат другояче на случката. Моля те, обещавай ми, че няма да се ядосваш, ако ти задават неприятни въпроси. Умолявам те, Джо, постарай се да запазиш спокойствие, дори да те питат дали не си посегнал на Лили — призова го Катлийн.

— Никога нараня Лили, обичам Лили! — повтори Джо.

Катлийн прехапа отчаяно долната си устна, съзнавайки, че нямаше как да предпази миличкият си, добросърдечен брат от самия него.

— О, Джо, може би съм твърде черногледа. Може би Лили ще успее сама да им разкаже какво се е случило. — Катлийн коленичи върху леглото и прегърна силно брат си. — Просто бъди себе си и им кажи, че си спал през това време.

— Да — закима оживено Джо.

Катлийн още го прегръщаше, когато няколко минути по-късно майка им влезе в стаята с пребледняло лице и изпрати Джо на долния етаж. Тя разпусна прегръдката си със сковано от страх сърце и му позволи да стане.

Полицаите отведоха Джо в участъка за по-задълбочен разпит. Два дни по-късно друг полицай дойде в дома им, за да им съобщи, че Джо ще бъде обвинен в изнасилване и нападение над Лили Лайл. Щели да го задържат в коркския затвор до съдебния процес.

След като полицаят си тръгна, София се свлече в един от столовете пред масата. Зарови глава между лактите си и поплака мълчаливо. Сиймъс отиде да я прегърне с насълзени очи.

Наблюдавайки отчаянието по лицата им, Катлийн знаеше, че родителите ѝ са напълно съкрушени.

Като се наплака, София вдигна поглед към съпруга си, стискайки ръката му.

— Не е бил той, нали?

— Не, скъпа, всички знаем, че не е бил той — поклати бавно глава Сиймъс. — Но просто не знам как можем да оправим нещата. — Той се обърна към дъщеря си. — Поне някой в тая къща трябва да си спомня какво се е случило оная нощ. Какво те е прихванало да пиеш

домашно уиски, момиче? Знаеш как влияе на ума, особено на този на бавноразвиващо се момче като Джо!

— Съжалявам, татко, толкова много съжалявам.

Катлийн закърши ръце, едвам сдържайки желанието си да им каже истината за това как Джералд ги бе подлъгал да пият алкохол.

— Естествено, полицаите слушат думата на англичанина. Дали да не ида да поговоря с Джералд? — чудеше се Сиймъс, крачейки нервно из кухнята.

— И смяташ, че той ще ти каже истината? Все някой е причинил тая жестокост на Лили, а знаем, че не е бил Джо. Ама какво да сторим? — София поклати измъчено глава. — Ако Джералд го е направил, да не мислиш, че ще си признае? Никога!

— Ами Лили? — попита Катлийн. — Не може ли да ѝ отида на свиждане? Знаеш колко сме близки, мамо.

София отправи въпросителен поглед към съпруга си.

— Какво мислиш, Сиймъс? Дали да не говори Катлийн с Лили?

— Бих казал, че на този етап трябва да опитаме всичко — съгласи се баща ѝ.

На следващия ден Катлийн се качи на автобуса за Корк. Лили беше приета в болница „Бон Секур“.

Когато Катлийн влезе в стаята ѝ, очите на Лили бяха затворени. Катлийн огледа приятелката си: черно-лилавия кръг около лявото ѝ око, сцепената ѝ устна, синините по долната ѝ челюст. Тя преглътна тежко, съзнавайки, че беше направо невъзможно Джо да причини такова нещо на възлюбената си Лили. Седна на стола до леглото и се подготви психически да остане спокойна по време на разговора си с Лили, а не да изпада в истерия заради ужасяващата несправедливост, която бе споходила брат ѝ.

След известно време Лили отвори очи, примига срещу светлината и забеляза Катлийн до себе си. Катлийн хвана ръката ѝ.

— Как се чувстваш?

— Сънена — отвърна Лили, — много сънена.

— Дават ли ти обезболяващи? Може би от тях те успива.

— Да. — Лили облиза устни. — Ще ми дадеш ли малко вода.

Катлийн помогна на Лили да се поизправи, за да пийне вода. Като върна чашата на масичката до нея, я попита угрижено:

— Какво ти се случи, Лили?

— Не знам — Лили отново затвори очи. — Не си спомням.

— Все нещо трябва да си спомняш — подкани я Катлийн. — Нали не мислиш, че... нали знаеш, че Джо за нищо на света не би ти причинил такава зверство? Нали, Лили?

— Полицаите непрекъснато ми задават едни и същи въпроси, а аз не мога да им отговоря.

— Арестуваха го, Лили. Арестуваха Джо — прошепна Катлийн. — Обвиняват него за случилото ти се. Ще им кажеш, нали? Ще им кажеш, че Джо те обича, че не би те наранил... знаеш, че не би. Моля те, Лили, кажи им.

Лили не отвори очи.

— Не мисля, че би ме наранил, но наистина не си спомням нищо.

— Ами Джералд? Да не би да е опитал да... — Катлийн не можа да произнесе думите. — Наложил ли ти се да му се съпротивляваш...

Клепачите на Лили се вдигнаха рязко.

— Катлийн! Та той ми е доведен брат. Не мога да го обвиня в подобно нещо. Освен това — очите й започнаха да се затварят отново, — както вече ти казах, не си спомням нищо. Виж какво, много съм изморена и не искам да говоря повече за това.

— Лили — подхвана отново Катлийн, едвам сдържайки сълзите си, — ако не защитиш Джо, може да го изпратят в затвора! Моля те, умолявам те...

— Достатъчно — обади се нечий глас иззад гърба й.

Леля Ана стоеше със скръстени ръце до вратата.

— Мисля, че е в-време да си ходиш, Катлийн. Както вече те помоли Лили.

— Моля те, лельо Ана — обърна се отчаяно към нея Катлийн, — полицаите мислят, че нашият Джо е причинил това на Лили, а ти знаеш, че той винаги я е обичал и защитавал.

— Достатъчно, казах! — отвърна с остър глас леля й. — Държиш се истерично, а това не е д-добре за Лили. Най-добре позволи на полицията да довърши разследването. Никой не знае на какво е способен Джо в пияно с-състояние, а и не мисля, че точно ти имаш право да коментираш, млада госпожице. Доколкото разбрах, си п-припаднала от пиене и нито си чула, нито си видяла нещо.

— Така е, но видях Джералд и по панталоните му имаше кръв...

— Край с приказките! Настоявам да напуснеш стаята на дъщеря ми веднага, в противен случай ще извикам някой да те изгони. И нека те уверя в едно: двамата със Себастиан сме на мнение, че мъжът, нападнал д-дъщеря ни, си заслужава наказанието! И ще се погрижим да си го получи!

Катлийн избяга от стаята с перде от сълзи пред очите си. Напусна болницата и седна на една пейка в красивата градина отпред. Чувстваше се толкова безсилна... а Джо, понеже си беше Джо, не можеше да се защити от всичко, което му се случваше. Ако Лили и леля й Ана отказваха да се застъпят за него, нямаше никаква надежда.

Три месеца по-късно Катлийн и родителите й станаха свидетели как осъждат Джо на доживотен затвор за изнасилване и нападение над Лили Лайл. Адвокатът на Джо бе пледирал успешно клиентът му да излежи присъдата си в наказателно учреждение за хора с ограничени умствени способности някъде в Централна Англия.

Катлийн бе сигурна, че никога няма да забрави недоумението и страха по изнуреното лице на Джо, който протягаше ръце към семейството си в дъното на съдебната зала, докато двама полицаи го теглеха грубо за лактите.

— Джо! — крещеше София. — Не го отвеждайте, моля ви! Той ми е син, не разбира какво му се случва! Моля ви... той е моето момче, има нужда от мен... Джо! Джо!

Когато отведоха Джо от подсъдимата скамейка и надолу по стълбището, София се свлече на стола си и зариде неутешимо.

— Ще умре на онова място, заключен с толкова луди хора и далеч от безценните си животни. О, боже, о, боже...

Катлийн седна до майка си и баща си, който, макар и също толкова съкрушен, се мъчеше да я успокои, и впери поглед право напред.

В онзи момент вече знаеше без всякакво съмнение, че до края на живота си няма да прости на рода Лайл за онова, което бяха причинили на семейството й.

— О, мамо — пророни тихо Грония, гледайки как раменете на Катлийн се тресат от безмълвни вопли, и отиде да прегърне майка си.
— О, мамо.

— Извинявай, миличка, но споменът е много болезнен.

— Мамо, просто не знам какво да кажа. Ето ти кърпичка.

Грония извади една от кутията до леглото и попи нежно сълзите на майка си.

— Сигурно ще си кажеш, че това все пак е било преди много време — подхвана Катлийн, опитвайки да се съвземе, — но, Грония, миличка, виждам невинните, доверчиви очи на Джо всеки ден от живота си. Изобщо не разбираше какво му се случва. Заклучиха го в онова място, в онова ужасно място, пълно с луди хора, които непрестанно деряха гърлата си и блъскаха по вратите да ги пуснат. — Катлийн потрепери. — О, Грония, не можеш да си представиш дори.

— Сигурна съм, че не мога — отвърна тихо Грония. — А опитахте ли да обжалвате присъдата?

— Ще те изненадам ли, ако ти кажа, че според адвоката ни това щеше да е само загуба на пари? — Катлийн се изкиска безрадостно. — Пък и състоянието на Джо се влоши веднага щом го заключиха. Винаги бе имал проблеми с говора си, но там се предаде нацяло. Съмнява ме да е продумал и думичка през следващите десет години от живота си. Просто седеше до прозореца, вперил поглед навън, и даже май не ни разпознаваше, като му ходехме на свиждане. Вероятно го тъпчеха с разни лекарства, както правеха с всички там. Упояваха ги, за да не затрудняват живота на сестрите.

— Още ли е там, мамо?

— Не — поклати глава Катлийн. — Почина от инфаркт, когато ти беше на дванайсет. Или поне така ни казаха. От малък имаше шум на сърцето, но мен ако питаш, не от здравословен проблем си е отишъл, а от мъка. — Катлийн въздъхна. — За какво му оставаше да живее на клетичкия? Бяха го обвинили, че е наранил човека, когото обичаше повече от самия себе си. И му бяха отнели свободата. Джо поначало нямаше голям интелект, така че едва ли бе успял да разбере какво го е сполетяло. Затова се беше затворил в себе си. Поне така ни обясняваха психиатрите.

— О, мамо — поклати глава Грония, — ужасна история. Говорили ли сте оттогава с Лили? Спомни ли си нещо?

— Не съм говорила с Лили Лайл от онзи ден в болницата — отвърна Катлийн. — Леля Ана я отведе в Лондон веднага щом я изписаха и повече не я видях. Докато не се върна в имението Дънуърли с новия си съпруг много години по-късно.

— Ами Джералд? — попита Грония. — От разказа ти съдя, че той е бил истинският извършител на престъплението.

— В това ще вярвам до края на дните си — обяви непоклатимо Катлийн. — Трябваше да е един от двамата, а нямаше как да е бил кротичкият ми Джо. Но утехата ми е, че един от прислужниците на господин Себастиан Лайл — тя изплю името му като отрова, — ми каза, че Джералд умрял в чужбина. И то не в служба на страната си, а в пиянско сбиване пред някакъв бар в Кипър. Хвърлил топа преди Джо, на двайсет и четири годишна възраст. Именно така Лили наследи имението Дънуърли.

— Според теб дали онази случка е повлияла на Лили? Питам, защото... — Грония подбираше думите си внимателно, съзнавайки колко болезнена беше темата за майка ѝ — ... Александър ми каза, че Лили имала много лабилна психика.

— Не мога да определя, тъй като беше странно дете и още по-странна тийнейджърка — замисли се Катлийн, — а и никога не ми призна дали си е спомнила нещо за онази нощ. Но е съвсем логично, ако си е спомнила нещо, то да е повлияло на психиката ѝ.

— Да, така ми се струва — съгласи се Грония. — Това вече обяснява защо настояваше да не се обвързвам с Лайлови. Вече наистина те разбирам. — Грония стисна ръката на майка си. — И съжалявам, ако отношенията ми с тях са те разстроили и са ти донесли горчиви спомени за миналото.

— Е, както постоянно ми повтаря баща ти, миналото няма нищо общо с теб. Но то безспорно унищожи моето семейство. От онзи момент нататък мама и татко не бяха същите. А и не само Лили си замълча, но и сестрата на мама, Ана, отказа да се застъпи за племенника си. Колкото и да я молеше майка ми да каже на полицаите що за безобидно същество бе Джо, Ана отказваше. Ако го беше защитила, Грония, можеше да я послушат. Все пак тя беше съпругата на главния земевладелец в района и думата ѝ нямаше да остане нечута.

— Но мамо — въздъхна Грония, — как да направи такова нещо? Джералд ѝ е бил доведен син. Била е женена за баща му. О, боже, ама

че оплетена история.

— Да — съгласи се Катлийн. — И си права, разбира се. Леля Ана си знаеше интересите. Себастиан ѝ подсигуряваше удобен живот и всичката свобода, по която копнееше. След инцидента тя почти не стъпваше в Ирландия и живееше главно в лондонската къща, където бе израснала. Двете сестри не си проговориха вече.

Грония се умълча за момент, обмисляйки чутото от майка си.

— Разбирам, че сигурно мразиш Лили за поведението ѝ към Джо, но замисли се, мамо, нейна ли е била вината? Преживяла е неопишуема жестокост, независимо от това кой е бил извършителят. Може би наистина паметта ѝ е била заличена, но дори в даден момент да се е проявила, дали би обвинила собствения си брат, пък бил той и доведен? — замисли се Грония. — А и кой знае? Джералд е заплашил теб; нищо чудно да е сторил същото и с Лили, за да я накара да си държи устата затворена. Не целя да я оправдая — побърза да добави тя, — но просто ми се струва, че и тя не е печелившата в тази история.

— Права си — съгласи се Катлийн. — Баща ти ми повтаря същото от години. И откровено казано, когато Себастиан Лайл почина малко след Джералд и Лили наследи имението Дънуърли от баща си, моят татко ѝ писа на адреса ѝ в Лондон с питане дали най-сетне може да откупи фермата ни. Тя се съгласи и ни предложи доста изгодна цена.

— Един малко циничен въпрос: дали не го е направила, за да намали до минимум всякакъв вид контакти между вашето семейство и нейното?

— Да. Навярно това е била причината — потвърди Катлийн. — Плюс чувството ѝ за вина.

— Александър не знае нищо по въпроса, предполагам — каза Грония.

— Не ми се вярва жена му да му е разказала.

— Именно, но може би ще му помогне, ако разбере истината. Все разправя, че му е неудобно да живее в онази къща. А и вярвам — продължи Грония, почесвайки главата си, — че дори човек да не е отговорен за негодите на партньора си, пак може да се чувства виновен, задето не му помага достатъчно. А от Александър знам, че е направил всичко по силите си да подкрепя Лили.

— Сигурна съм, че е така. Ако е от някакво значение, Грония, отдавна съм спряла да обвинявам Лили за случилото се. Но тъгата по миличкия ми Джо никога няма да отшуми.

— Знам... но ми се струва, че и Лили е платила за постъпката си. Горката. Имаш ли нещо против да разкажа на Александър в подходящ момент?

— Не. Нещо ме подтикна да ти предам историята, преди да заминеш утре. Тъжното е — въздъхна Катлийн, — че аз съм единствената оцеляла от всички, които бяхме на плажа онази нощ. Имам чувството, че оттогава светът се завъртя в грешната посока за нас.

— Мамо! Все пак имаш мен и Шейн, и татко — взмути се на шега Грония. — Значи все някъде по пътя ти е потръгнало.

— Да, съкровище. — Катлийн се пресегна и погали бузата на дъщеря си. — Разбира се. А баща ти, Грония... е, ако той не беше до мен, просто щях да се побъркам. Беше невероятен. И продължава да е такъв, колкото и дразнещи навици да има — изкиска се тя. — А сега ще те оставя да се понаспиш преди полета. Обещай ми, че ще се грижиш за себе си.

— Разбира се, мамо, вече съм голяма.

— Не и прекалено голяма да се криеш от мамчето си — усмихна се изморено Катлийн.

— Знам. — Грония погледа как Катлийн се надига тромаво от леглото и тръгва към вратата. — Лека нощ, мамо. Обичам те.

— И аз те обичам, Грония.

Катлийн излезе от стаята на дъщеря си и се запъти към съседната — нейната. Джон вече спеше дълбоко на светната лампа. Тя го целуна нежно по челото и отиде до тоалетната си масичка. Взе в ръката си малкото, изящно дървено ангелче, което Джо бе издялал с такава любов за Лили. Беше го намерила няколко седмици след съдебния процес на Джо в пясъка точно пред пещерата, където бяха открили Лили. Притисна го към гърдите си, вдигна поглед нагоре и прошепна:

— Спи спокойно, Джо.

[1] Полицейските власти на Ирландия — Бел.прев. ↑

АВРОРА

О, читателю! Горката Катлийн! Изненадана съм, че изобщо ми позволи да прекрача прага ѝ, като се има предвид черният облак на миналото, който носех със себе си.

И горкичкият Джо... уязвимо човешко същество, неспособно да се защитава, невинна „жертва“ на собствения си жребий. Надявам се кротката му душа да се е върнала на този свят като обичен домашен любимец, котарак например; а Гадният Джералд да е бил мишката, която Джо Котаракът е убил, след като добре се е наиграл с нея.

Най-лошото е, че колкото повече научавам за миналото си, толкова повече ме притесняват гените, които съм наследила. Гадният Джералд ми се е падал чичо! Да не говорим за баба ми, Ана, заради чиято вродена себичност Лили е израснала без онова, което считам за най-ключовия елемент на човешкия живот: майчината любов. Впоследствие същата съдба сполетя и мен, поне докато Грония не дойде да ме спаси.

Тази част от историята ми помогна да разбера Лили. Мисля си, че по същия начин, както Джо е бил лишен от нормалната доза блага, които получаваме по рождение, така „благо“ на Лили — красотата ѝ — я бе направило толкова уязвима. Като че ли прекомерното количество от всяко нещо е също толкова лошо, колкото и недостатъчното. Лили беше толкова крехко същество — може би не по-малко крехко от Джо, макар и по свой собствен начин. Навярно именно това ѝ качество го бе привлякло, докато останалите виждаха само външността ѝ. За повечето хора, като за младата Катлийн например, красотата и богатството са неразривно свързани с влиянието и силата. Джо обаче е виждал уязвимостта ѝ и просто е искал да я защити.

Напоследък покрай други неща чета и доста книги на религиозно-философска тематика. (Ако звучи по-сериозно от обичайното, в тях е причината.) Съвременната наука е описала

генетичната физическа връзка, която унаследяваме, но аз предпочитам да вярвам, че всяко новородено бебе носи свой „собствен“ дух и че ще се превърне в човека, който е предопределено да бъде, независимо от възпитанието си. Тази мисъл ми дава лична утеха, като се има предвид генетичното ми наследство.

По-горе изказах мнение, че светът никога не си научава урока. Читателю, май съм сбъркала. В рамките на петдесет години хора като Джо, които векове наред или са били удавяни още при рождението си, или са били заключвани в лудници заради несъвършенствата си, вече са станали грижа на обществото. Естествено, и този факт си има обратна страна. В западния свят вече не използваме децата като средство за отпушване на комини, а се отнасяме добронамерено и сърдечно с тях. От нежелан вторичен продукт вследствие на най-практикуваната човешка игра (сещате се за коя говоря!), са се превърнали в центъра на семейното огнище. Напоследък често срещам доста разглезени малки човечета и просто не мога да си представя свят, в който да мислят за околните, а не само за себе си. От което вероятно следва, че дойде ли ред на тяхното поколение да вземе нещата в свои ръце, човечеството ще направи поредния завой към егоизма, защото статичността просто не ни е присъща.

Затова съм щастлива, че изживях живота си в моето време. Ако се бях родила в миналото, навярно щяха да ме изгорят на клада заради вещерство. Заедно с Катлийн, чието гледище много се доближаваше до моето.

Сигурно увъртам, понеже се стремя да отложа написването на следващата част от историята ми. Няма да ми е лесно...

Шофьор в униформа държеше табелка с името ѝ, когато Грония се появи в салона за пристигащи на женевското летище.

— Последвайте ме, мадам.

Отвън ги чакаше черен мерцедес. Тя влезе и шофьорът потегли мълчаливо.

Докато я возеха през Женева към неизвестна дестинация, Грония се питаше дали не беше проявила наивност. Разумно ли бе да се доверява на Александър? Толкова малко знаеше за него. Можеше да е замесен в какви ли не престъпни начинания: контрабанда с оръжия, наркотици...

— Вземи се в ръце, жено, и хвани юздите на въображението си — нахока се Грония. Въпреки това изрови мобилния си телефон от чантата си и го пхна в джоба на якето си.

След като напуснаха града и навлязоха в планината, колата спря пред ярко осветена сграда със съвременна архитектура. Шофьорът ѝ отвори пасажерската врата и Грония излезе.

— Ще ви чакам тук. Господин Девъншър се намира на втория етаж. Попитайте на регистратурата и сестрите ще ви упътят.

Чак тогава Грония погледна над себе си и видя, че стои на входа на „Клиник де Женолие“. Инстинктивно залепи ръка на устата си.

— О, боже, о, боже... — прошепна тя на себе си.

Вцепенена от страх, Грония взе асансьора до втория етаж, както я бе насочил шофьорът, и отиде до регистратурата, за да я запишат.

— Името ви? — попита дежурната сестра.

— Грония Райън.

— Да — усмихна се сестрата. — Господин Девъншър ви очаква. Последвайте ме, моля.

Грония тръгна по коридора със заседнало в гърлото ѝ сърце. Сестрата почука на една врата и нечий немощен глас каза:

— Влез.

Сестрата покани Грония да отвори вратата.

Александър, или поне бледата сянка на мъжа, с когото се беше сбогувала преди няколко седмици, лежеше в леглото. Всичката му коса беше окапала, кожата му имаше болнав сивкав оттенък, от тялото му стърчаха безброй тръбички, а около него монотонно пиукаха монитори. С мъка Александър вдигна измършавяла ръка за поздрав.

— Ще ви дам малко време — кимна сестрата и затвори вратата след нея.

— Грония, благодаря ти... че дойде.

Вкоренена на място, Грония дори не опита да прикрие шока по лицето си. Просто нямаше как да го контролира.

— Знам — програчи Александър. — Знам. Не си очаквала — той посочи към себе си — това.

Грония поклати безмълвно глава, заставяйки се да не рухва пред него. Той направи вял жест с ръката си, привиквайки я по-близо. Като се приближи до леглото му, Грония видя, че тъмносините му очи бяха пълни със сълзи. Без да се замисля, тя се наведе и целуна студеното му чело.

— Александър — прошепна после, — какво ти се е случило? Не разбирам.

С жест Александър ѝ показа да си придърпа стол и да седне до него. След това протегна ръка към нея, а тя я стисна в своите.

— Мозъчен тумор. Научих преди година. Отсъствах от дома заради химиотерапията. — Той се усмихна горчиво. — Както виждаш, не подейства. Отивам си, Грония. Мислех, че ми остава повече време, но... — той облиза сухите си устни, за да помогне на говора си, — ... съм грешал.

— О... — сълзите вече се търкаляха необуздано по бузите ѝ. — Толкова много съжалявам, Александър. Защо не ми каза? Усещах, че нещо не е наред; последният път изглеждаше ужасно. А и постоянното главоболие... вече разбирам. Извинявай. — Тя се разрови из чантата си за кърпичка, с която да избърше течащия си нос. — Защо не ми сподели? — повтори тя.

— Не исках Аврора да научава, докато все още имаше надежда. Нито пък ти — добави той.

— Няма ли... какво да направят докторите? — Гледайки го, Грония знаеше, че се лови за сламки.

— Няма. Опитаха всичко. Боя се, че бях дотук.

— Колко време...? — Грония не можа да довърши изречението си.

Александър ѝ помогна.

— Две седмици, може би три... мен ако питаш, и по-малко. Грония — тя усети как ръката му се стяга внезапно около нейната, — нужна ми е помощта ти.

— Кажу ми с какво мога да ти помогна, Александър.

— Аврора. Тревожа се за нея, няма кой да се грижи за момичето ми, когато си отида.

— Не се безпокой за това. Със семейството ми ще се грижим за нея. Бъди спокоен, Александър. — Грония виждаше как напънът да говори и емоциите изцеждаха малкото му сили.

— Горката ми дъщеричка... колко мъка е изживяла. — Сега беше ред на Александър да се разплаче. — Грония, защо животът е толкова безмилостен?

— Не знам, Александър, не знам. Но мога да ти обещаю, че Аврора ще е добре и ще бъде *обичана*.

— Прощавай... уморен съм, лекарствата.

Грония остана на мястото си, докато Александър затвори очи и се унесе в сън. Виеше ѝ се свят, прималяваше ѝ от шока. Беше очаквала всичко, но не и да седи до смъртното легло на Александър. Опита да размишлява логично върху последиците от това, но мозъкът ѝ се беше вцепенил. Затова просто стискаше силно ръката му, сякаш тя самата и жизнената ѝ енергия го поддържаха жив.

Накрая очите му се отвориха бавно и той обърна глава към нея.

— Вярвам ти, Грония. Усетил съм любовта ти към Аврора. А семейството ти... добри хора са. Бих искал Аврора да е с теб... и тях.

— Обещах ти, Александър, може да е с нас. И ще бъде с нас.

— Не — Александър се напрегна да разклати глава, — не е достатъчно. Не мога да рискувам. Грония, трябва да те помоля за една услуга.

— Готова съм на всичко, Александър.

— Ще се омъжиш ли за мен?

След всички изненади, които се бяха струпали, тази беше най-голямата. Грония сериозно се замисли дали Александър не е загубил ума си.

— Да се омъжа за теб? Но...?

— Знам, че не е идеалното предложение за брак. — Устните на Александър се извиха нагоре в жалка имитация на усмивка. — Ще ми се обстоятелствата да бяха други.

— Не разбирам, Александър. Ще можеш ли да ми обясниш?

— Адвокатът ми ще ти обясни утре. Така ще си отида със знанието... — Александър си пое дълбока глътка въздух, за да укроти емоциите си — че малкото ми момиченце е на сигурно място.

— О, Александър... — гласът на Грония пресекна.

— Ще... го направиш ли? Заради мен? — изрече мъчително той.

— Аз... — Грония опря пръсти в челото си. — Това е огромен шок за мен. Трябва ми... трябва ми малко време да помисля.

— Нямам време. Моля те, Грония, умолявам те. Обещавам, ще те подсигурия финансово до края на живота ти.

— Не искам парите ти, Александър.

— Моля те, Грония. Трябва да го направим преди... да е станало твърде късно.

Взирайки се в изтормозеното му лице, тя проумя, че няма друг избор.

— Да — отвърна бавно, — ще изпълня молбата ти.

На следващата сутрин в десет, след напълно безсънна нощ — макар и прекарана в разкошен хотелски апартамент в Женева — Грония се срещна във фойето с шофьора на Александър, който я откара до болницата.

Александър съумя да ѝ се усмихне вяло, като я видя да влиза през вратата. В стола до леглото му седеше възрастен мъж с прилежно загладена посивяла коса и безупречен костюм.

Той се изправи, извисявайки се много над Грония, и ѝ подаде ръка.

— Здравейте, госпожице Райън, името ми е Ханс Шнайдер. Аз съм адвокат и стар приятел на господин Девъншър, както и кръстник на Аврора — добави той.

— Ханс е дошъл да ти разясни снощното ми предложение — каза Александър. — Дано... не си размислила?

— Откровено казано, в момента не мога да мисля. Май още съм в шок — отвърна Грония.

— Разбирам — каза Ханс. — Предлагам двамата с вас да слезем в ресторанта на долния етаж и ще ви обясня надълго и нашироко предложението на Александър.

Грония кимна безмълвно, чувствайки се като пешка в сложна игра, чиито правила не разбираше.

В уютния ресторант на долния етаж Ханс поръча кафе за двама им. После извади няколко дебели папки.

— И така, госпожице Райън — подхвана той с насечения си немски акцент, — може ли да ви наричам Грония?

— Разбира се — кимна тя.

— Първо на първо, е важно да разбереш, че единствената ни цел е да се погрижим за бъдещето на Аврора, тъй като баща ѝ скоро няма да има тази възможност.

— Ясно, но нещото, което не разбирам, Ханс, е защо Александър просто не посочи в завещанието си или в отделен документ, че желае ние със семейството ми да осиновим Аврора?

— При нормални обстоятелства това почти със сигурност би било достатъчно. Проблемът обаче е там, че сме изправени пред извънредни обстоятелства — обясни Ханс. — Поисках разрешение от Александър да говоря от негово име, тъй като в момента е твърде слаб, за да ти разясни намеренията си, а е важно да си наясно. Касаят го единствено благополучието и сигурността на Аврора. Държи да е спокоен, че бъдещето ѝ ще е подсигурено след смъртта му. Сключвайки брак с него, ти се превръщаш в мащеха на Аврора, и ако започнем процеса по осиновяването още сега, е малко вероятно да срещнем спънки.

— Но защо му е на някого да ни спъва?

— Грония, Александър е изключително богат човек. Състоянието му ще се прехвърли на Аврора. Освен това след смъртта на баща ѝ тя ще наследи и имението Дънуърли, както и друго ценно имущество от майка ѝ Лили. Въпреки че повечето средства са вложени в тръстови фондове, които ще ѝ бъдат поверени, чак когато навърши двайсет и една години, една солидна сума ще бъде приписана на попечителя или попечителите ѝ. Понастоящем господин Девъншър има голям брой роднини, които с голямо удоволствие биха усвоили подобна крупна сума. Сестра му например — най-близката му кръвна родственница, която може да заведе съдебно дело, анулиращо желанията на

Александър. Той не е говорил с нея от десет години. Повярвай ми, Грония, тъй като я познавам лично — Ханс вдигна вежди, — разбирам защо Александър не иска Аврора и наследството ѝ да се озоват в ръцете на сестра му.

— Ясно.

— Вероятно си мислиш, че Александър постъпва твърде мнително, но нека те уверя в качеството си на адвокат с трийсет и пет годишна практика, че щом Александър издъхне, лешоядите ще нападнат — отбеляза Ханс. — А той не желае да поема рискове.

— Разбирам — каза Грония.

— А сега не само като адвокат на Александър, но и като негов добър приятел и кръстник на Аврора, трябва да те попитам дали си готова да поемеш попечителска отговорност за нея?

— Да, щом е необходимо. Обичам я — отвърна простичко Грония.

— Това е най-важното — усмихна се Ханс. — Единственото опасение на Александър е, че не желае осиновяването на Аврора да попречи по какъвто и да е начин на плановете ти за бъдещето. Искане да знаеш, че ако решиш да се върнеш в Ню Йорк, няма нищо против Аврора да живее в Ирландия с родителите ти. Позволи да ти задам един въпрос: какво е отношението на семейството ти към Аврора?

— Всички я обожават, а тя обожават тях. В момента е с тях в Ирландия и по-щастлива не съм я виждала. Но Ханс — поклати отчаяно глава Грония, — как да съобщя на Аврора, че баща ѝ... — Само при мисълта за предстоящия разговор сълзите рукнаха спонтанно от очите на Грония.

— Знам. — Ханс се пресегна през масата и потупа ръката ѝ. — Това е още една причина, поради която Александър смята, че е разумно да се омъжиш за него. Да, Аврора ще загуби баща си, но в същото време ще получи майка. Той смята, че това може да посмекчи удара. Каза, че и бездруго те имала за такава.

— Много мило от негова страна — отвърна Грония, мъчейки се да контролира емоциите си. — Определено я обичам като своя дъщеря. Помежду ни има специална връзка още от самото начало.

— Наистина вярвам, че понякога божиите пътища са неведоми — каза тихо Ханс. — А и ако приемеш предложението на Александър, той ще може да си отиде спокоен, че обичната му дъщеря е в сигурни,

любящи ръце. Не мога да опиша колко високо мнение има за теб, Грония. Редно е да подчертая и че разполагаме с много кратко време, може би дори по-кратко, отколкото Александър предполага. Трябва да уредим брачната церемония още за утре. От общината ще ни изпратят човек, който да я изпълни. За жалост, Грония, утре ще е сватбеният ти ден.

Тя кимна мълчаливо и горчивата ирония в това, че години наред бе отказвала на Мат да се омъжи за него, а сега ѝ предстоеше да изпълни такъв трагичен жест, заседна като бучка в гърлото ѝ.

— Разбрах, че Александър те е помолил да донесеш свидетелството си за раждане. Ако ми дадеш него заедно с паспорта си и подпишеш този документ, който си позволих да изготвя предварително, аз ще се погрижа за останалото.

Грония се подписа със сковани пръсти в долния край на листа, после извади свидетелството си за раждане и паспорта си и му ги подаде.

— Благодаря ти. Това тук са началните документи за официалния процес по осиновяването.

Грония подписваше разсеяно документ след документ и му ги връщаше.

— И така... — След като прибра всички документи в куфарчето си, Ханс я погледна. — Не знаеш нищо за брачния договор, който Александър ти предлага, и въпреки това даде писменото си съгласие?

— Парите не са от значение. Правя го единствено защото обичам Аврора и съм много привързана към баща ѝ.

— Да. — По лицето на Ханс внезапно се появи топла усмивка. — Вече разбирам защо Александър настоява ти да отгледаш дъщеря му. Каза, че няма да проявиш интерес към финансовата страна на уговорката и — Ханс ѝ намигна — ти току-що ми доказа, че е бил прав.

— Хубаво — каза с отбранителен тон Грония, осъзнавайки, че я е тествал. — Моля те, не забравяй, че не аз настоявах да се замесвам във всичко това. И сама си изкарвам прехраната, хиляди благодарности. Не са ми нужни парите на Александър.

— Приеми извиненията ми. Като се има предвид какво ти поверява Александър, трябваше лично да се уверя, че поне разсъдъкът му е здрав, ако не тялото. Сега вече спокойно мога да подпиша

документите, удостоверяващи този факт. Аз ще съм изпълнителят на завещанието му и ще отговарям за финансовите дела на двете ви с Аврора в бъдеще. Ще ви помагам с каквото мога. А сега дойде време да те уведомя, че в завещанието си Александър ти е оставил...

— Достатъчно! — Грония беше изтощена и просто не можеше да понесе повече. — Нека спрем дотук, Ханс. Ще обсъдим този въпрос някой друг ден. Сега бих искала да се върна при Александър.

— Александър — прошепна Грония, сядайки до него.

Той отвори очи и я погледна.

— Здравей, Грония.

— Исках да ти кажа, че с Ханс уредихме въпроса. Подписах документите за осиновяване и двамата с теб ще сключим брак още утре.

С огромни усилия Александър извърна глава към нея и вдигна ръката си, за да я хване Грония.

— Благодаря ти, Грония. Би ли си купила някоя красива рокля? И да не забравим за пръстена. — Александър посочи чекмеджето на нощното шкафче до себе си. — Отвори го.

Грония го отвори и намери вътре облицована в червена кожа кутийка с надпис „Картие“. Александър протегна ръка, за да я вземе. Надигна се мъчително, отвори кутийката и извади от вътре прелестен диамантен пръстен.

— Грония Райън, ще се омъжиш ли за мен?

Грония кимна с премрежени от сълзи очи.

— Да, Александър.

Александър напрегна всички сили да сложи пръстена на ръката ѝ.

— Искам да те питам само още нещо, Грония. — Натискът върху пръстите ѝ се увеличи. — Би ли... останала с мен... до края? Като... моя съпруга? — усмихна ѝ се тъжно той.

— Разбира се. Но... какво да кажем на Аврора?

— Че сме отишли на меден месец. Ще бъде много щастлива.

— О, Александър, какво да... как да ѝ съобщя новината?

— Вярвам, че ще избереш правилния начин. А и поне вече си има нова майка, която боготвори.

Клепачите му започнаха да натежават. Грония остана с него, докато спеше, съзерцавайки приказната гледка към Монблан през прозореца.

Утре беше сватбеният ѝ ден, а никога в живота си не се беше чувствала по-самотна.

Като остави Аврора на училище, Катлийн се върна у дома да нахрани пилетата и да събере яйцата. Бяха минали четири дни от заминаването на Грония. А още не беше чула и дума от нея. Безброй пъти Катлийн пробва да се свърже с нея по мобилния ѝ телефон, но той беше постоянно изключен.

— Това момиче си проси здрав пердах — фучеше тя, влетявайки в къщата с яйцата. — Ще ми хваща пътя, без да каже на майка си къде е, как е. Акъла ми взе от тревога.

По-късно същия ден телефонът иззвъня и Катлийн вдигна слушалката.

— Мамо? Аз съм, Грония.

— Знам, че си ти! Света Богородице! Какво ли не ми мина през ума.

— Извинявай, мамо. Мога да те уверя единствено, че каквото и да си си въобразявала, със сигурност е далеч от истината, но в момента нямам време да говоря повече. Там ли е Аврора?

— Не, понеделник е, ако случайно си забравила. На училище е.

— Разбира се — каза отнесено Грония. — Чуй какво, мамо, ще звънна по-късно, но в момента ми е много напрегнато. Мамо, ще те помоля да ѝ предадеш нещо.

— И какво е то?

— Кажи ѝ... че с баща ѝ се оженихме. И че аз ще съм новата ѝ майка.

Катлийн имаше чувството, че всичкият въздух е напуснал дробовете ѝ.

— Моля?! Казваш ми, че двамата с Александър сте се оженили?

— Да, но историята е много дълга, мамо. Не мога да ти обясня в момента, но повярвай ми, не е каквото си мислиш.

— На мен пък ми се струва, че е — отвърна Катлийн. — А едва оная нощ ми разправяше, че още страдаш по Мат. Какво те прихваща

бе, момиче? Да не си полудяла?

— Мамо, моля те, довери ми се поне веднъж в живота си. Трябва да кажеш на Аврора, че с баща ѝ отиваме на меден месец. И не знаем... — гласът пресекна в гърлото ѝ — за колко време.

— Разбирам. А на мен ще ми кажеш ли за колко време?

— Ще ми се да знаех, мамо.

— Грония Райън... всъщност Грония чия? Напоследък направо...

— Девъншър. Вече съм госпожа Девъншър.

— Е, поне не си Лайл.

— Виж, мамо, наистина трябва да затварям. Обещавам да ти обясня всичко, като се прибера. Предай една голяма целувка на Аврора от мен и ѝ кажи, че с татко ѝ я обичаме много. До скоро чуване.

Линията прекъсна.

Катлийн рядко посягаше към алкохола, но този път отиде във всекидневната и си наля чаша шери от страничната масичка. Гаврътна го наведнъж, върна се при телефона, намери рядко използвания мобилен номер на съпруга си и го набра.

Мат имаше чувството, че живее в мъгла от нещастие и смут. За мъж, който изкарваше прехраната си като изнасяше лекции за механизмите на човешкото съзнание, редовно пишеше статии по въпроса и дори можеше да се похвали с книга, издадена от „Харвард Прес“, като че ли беше оплескал собствения си живот изненадващо добре.

Когато Чарли му бе съобщила новината си, Мат бе загубил и ума, и дума. И още не беше излязъл от това състояние. Съзнаваше, че бе реагирал неправилно. Чарли си беше тръгнала от ресторанта обляна в сълзи. Докато Мат плати сметката и се прибере вкъщи, тя вече се беше затворила в стаята си. Почуквайки на вратата ѝ, не беше получил отговор.

— Може ли да вляза? — беше попитал.

След като и този път не беше чул гласа ѝ, беше влязъл без покана, заварвайки я свита под завивките с мокро от сълзи лице.

— Може ли да седна?

— Аха — беше приглушеният отговор.

— Чарли, скъпа. Наистина много съжалявам.

— Благодаря — беше отвърнала тъжно тя.

— Мислила ли си... какво ще правиш? Тоест... ще задържиш ли бебето?

При тези му думи завивките се бяха отметнали и Чарли се беше надигнала в леглото с пламнали от гняв очи.

— Караш ме да направя аборт ли?

— *Не*. По дяволите! Още дори не съм се замислил какво искам аз. Тук става въпрос за теб.

— Моля?! Ей, Мати, драги мой, и ти присъстваше. Не става въпрос за мен, а за „нас“.

„Какво «нас»?“ — беше си помислил Мат, но си беше замълчал, тъй като не искаше да разярява Чарли допълнително.

— Знам, скъпа, но сметнах, че е редно да чуя първо твоите възгледи по темата.

Чарли бе притиснала дългите си крака към гърдите си и ги бе обвила защитнически с ръце.

— Тъй като онази нощ се закле, че ме обичаш, в момента би трябвало да градя планове за теб, мен и „него“. Но понеже знам, че случаят не е такъв, а и тази вечер ми го демонстрира нагледно, просто не знам какво искам.

— Тогава може би и на двама ни е нужно малко време за размисъл.

— Е, хубаво, но аз нямам този лукс. Това в мен расте с всяка изминала секунда, а не искам да се привързвам към него, ако в крайна сметка ще трябва да...

Думите ѝ бяха увиснали във въздуха.

— Така е — беше се съгласил Мат. — И си... напълно сигурна, нали?

— За кое? Съмняваш се в мен? Сигурно сега ще поискаш да направим и ДНК тест, за да ти докажа, че проклетото бебе е от теб!

Мат беше отишъл да я прегърне.

— Разбира се, че няма, Чарли, знам, че не би направила такова нещо. Приятели сме открай време и знам, че не си лъжкиня. Не плачи, мила. Ще измислим нещо, обещавам. Утре трябва да замина, което май е за добро. И двамата се нуждаем от малко усамотение. Хайде да поговорим като се върна, а? Когато и двамата сме се поуспокоили?

— Добре — беше се съгласила през сълзи Чарли.

Мат я беше целунал по главата, после беше станал от леглото.

— Опитай да поспиш — беше я посъветвал, отправяйки се към вратата.

— Мати?

— Да?

— Искаш ли това бебе?

Мат се беше обърнал бавно към нея.

— Много съжалявам, Чарли, но ако трябва да съм откровен, просто не знам.

Това се беше случило преди седмица. Сега Мат отново си беше у дома, също толкова несигурен, колкото и преди да заmine. Всъщност, разсъждаваше той, завъртайки ключа на входната си врата, кого

заблуждаваше, по дяволите? Беше напълно сигурен, че не обича Чарли и че не иска да има дете от нея. Единствената причина, поради която би се съгласил, беше, че това се очакваше от порядъчен мъж, допуснал необратима грешка. На колко мъже им се случваше абсолютно същото нещо и се принуждаваха да постъпят благородно? Чарли му беше приятелка от детството, чиито родители редовно общуваха с неговите собствени. Мат изтръпна при мисълта за възмуцението, което щеше да настане в кънтри клуба, ако се разчуеше, че Чарли е забременяла от него, а той я е зарязал.

Въпросът беше там, мислеше си Мат, отнасяйки пътническата си чанта в стаята си, че тя държеше всички козове. Ако решише да задържи бебето, Мат едва ли щеше да има друг избор, освен да даде шанс на връзката им. Е, можеше и по-зле да е — поне я познаваше добре, разбираха се, имаха еднакъв социален статус, общи приятели...

Може би трябваше да го възприема като уреден брак. Идеята беше утвърдена и изпробвана. Все пак връзката им с Грония не беше потръгнала. Мат погледна към снимката върху нощната си масичка и преглътна сухо. На нея Грония приличаше на тийнейджърка. Бяха я направили по време на почивката си във Флоренция, точно пред прословутата катедрала, и Грония се кискаше детински, докато край нея се рояха цяло море гълъби.

Мат се стовари тежко върху леглото, което някога бяха споделяли — същото онова, в което несъзнателно ѝ беше изневерил с Чарли. Може би просто трябваше да изчака и да чуе присъдата на Чарли. Господи, колко му липсваше Грония точно в този момент. Шокираше го най-вече нуждата да говори с нея за случилото се; защото освен любовница, тя му беше и най-добра приятелка. Земната ѝ ирландска мъдрост винаги му бе помагала да избистри разсъдък си. Внезапна, отчаяна приумица го накара да бръкне в чантата си и да извади мобилния си телефон. Без да си даде време да размисли, Мат набра номера на Грония, нерешил дори какво ще ѝ каже, ако вдигнеше; просто трябваше да чуе гласа ѝ. Мобилният ѝ беше изключен, затова набра телефона на родителите ѝ.

Отговориха му на второто позвъняване.

— Ало? — Беше млад глас, непознат на Мат.

— Ало — отвърна той. — С кого разговарям?

— Разговаряте с Аврора Девъншър — отговори гласът с насечения си британски акцент. — А кой е отсреща?

— Мат Конъли. Дали не съм объркал номера? Търся Грония Райън.

— Не сте объркал номера, господин Конъли. Но се боя, че Грония не е тук в момента.

— А случайно да знаете къде е?

— Да, в Швейцария. На меден месец с баща ми.

— Моля? — Мат не можа да смели думите, които току-що бе чул. — Бихте ли повторила, госпожице?

— Разбира се. Казах, че Грония се омъжи за баща ми преди седмица и в момента е на меден месец с него в Швейцария. Мога ли да ѝ предам някакво съобщение? Чакаме я да се върне скоро.

— Не... тоест... — Мат трябваше да се увери, че детето му казваше истината. — А случайно Катлийн, майка ѝ, да е вкъщи?

— Да. Желаете ли да я извикам на телефона, господин Конъли?

— Много ще съм ви благодарен. — Мат зачака със свито на топка сърце, молейки се Катлийн да отрече новината, която току-що бе научил от детето.

— Ало?

— Катлийн, Мат е.

— О... — Катлийн замълча за миг, преди да продължи: — Здравей, Мат. Как си?

— Добре съм — отвърна механично той. — Съжалявам, че те безпокоя, но детето, с което говорих току-що, ми каза, че Грония е отишла на меден месец. Че се е омъжила. Вярно ли е?

От другия край на линията го посрещна тишина. Мат чу Катлийн да въздиша тежко.

— Какво да ти кажа, Мат, май така излиза.

— Грония се е... омъжила? — Мат трябваше да повтори думата, за да помогне на мозъка си да я проумее.

— Да, Мат. Аз... съжалявам.

— Трябва да затварям, Катлийн. Благодаря, че... ъм... че ми каза. Дочуване.

— Грижи се за себе си, Мат — каза Катлийн, но връзката вече беше прекъснала.

Мат се вцепени на мястото си като ударен от гръм. Грония... омъжена? При положение че толкова години наред бе отказвала на предложенията му за брак. А накрая просто го беше напуснала без всякакво обяснение и само няколко месеца по-късно вече беше омъжена за друг. Сърцето на Мат биеше лудо и той усещаше как кръвта препуска из вените му, замайвайки главата му. Не знаеше дали да се смее, или да плаче. Чувството беше нереално, фантастично...

Мат реши да избере третия вариант и да се вбеси. Взе снимката ѝ от нощната си масичка и я запрати към стената, където стъклото се пръсна на стотици парченца. Запъхтян от емоции, чу входната врата да се отваря.

— Да му се не види — прокара ръка през косата си той. — Дай ми поне пет секунди, за бога! — изломоти заканително, вдигнал очи към тавана. После вдиша дълбоко, опитвайки да овладее физическата реакция на тялото си към неочакваната новина. С емоционалната щеше да му е нужно много повече време да се справи.

Пет минути по-късно на вратата му се почука. Той стана и отвори.

— Здравсти, Мати, как върви?

— Ами, какво да ти кажа... — скалъпи той.

— Ей, миличък, изглеждаш ми зле.

— Благодаря, Чарли, така и се чувствам.

— Тежка работна седмица? — поинтересува се тя.

— Може да се каже.

— Искаш ли да вечеряме заедно довечера?

— Да, такъв беше планът, нали?

— Точно така. Ще отида да си взема душ и до петнайсетина минути излизаме.

— Добре.

Докато Чарли се къпеше, Мат влезе във всекидневната и отнесено извади бутилка бира от хладилника. Пусна телевизора и запревключва каналите, докато не намери бейзболен мач — достатъчно зомбиращо занимание, че да отклони съзнанието му от жестоката болка. Интеркомът издрънча и Мат стана да отговори.

— Да? — каза на микрофона той.

— Здравсти, Мат, Роджър е. Грония ми зае една книга, която обещах да ѝ върна, като прочета.

Роджър беше приятел на Грония, с когото бе съжителствала през първите си години в Ню Йорк. Мат го харесваше.

— Качвай се. — Той натисна копчето и три минути по-късно вече предлагаше бира на Роджър. — Как така се озова в нашия край? — попита го Мат.

— Ходих да видя една квартира на няколко пресечки от тук. Май ще я взема. Кварталът ми допада. Грония не е ли тук?

— Не — отговори Мат, затръшвайки вратата на хладилника с прекалена сила.

— Ясно. Е, как върви кариерата? Грония ми каза, че вече си име във вашите среди.

— Така ли? Ами какво да ти кажа, все нещо трябва да се прави. Ти си стажант, нали?

— Да, но като се има предвид по колко часове на ден вися в болницата, започвам да се чудя дали да не си избира някой по-лесен начин на живот. — Роджър вдигна вежди и отпи от бирата си.

— Не ти завиждам — съгласи се Мат.

— Та кажи сега, как е Грония?

— Ами... — Мат въздъхна. — Истината, приятелю, е, че нямам представа.

— Хм.

Последва неловка тишина, по време на която двамата отпиха по глътка от бирите си.

— Готова съм. — Чарли излезе от стаята си и спря на място, като видя Роджър. — Кой е това? — попита тя.

— Роджър Сисънс, здрасти — представи се той, протягайки ръка. — А ти си?

— Чарли Кънингам. Приятно ми е да се запознаем.

— И на мен — каза Роджър, вирайки се в Чарли малко по-дълго от нужното. — Хей, не сме ли се срещали и преди?

— Не — отвърна категорично Чарли. — Никога не забравям физиономии. Съжалявам, но не си спомням твоята. Тръгваме ли, Мати?

— Да, разбира се. — Мат се гърчеше от неудобство. Знаеше точно какво се върти в главата на Роджър и то нямаше нищо общо с истината. А може би, за негово съжаление, беше абсолютно прав.

— Няма да ви задържам — каза Роджър, поглъщайки бирата си наведнъж. — Ще слеза с вас.

Тримата излязоха от апартамента и зачакаха асансьора мълчаливо.

— Е, радвам се, че се запознахме, Чарли — каза Роджър, който така и не беше оставил книгата на Грония, виждайки как стоят нещата. — Доскоро, Мат.

— Доскоро, Роджър.

Чарли хвана Мат под ръка и го завлачи с бърза крачка надолу по тротоара.

— Странен тип — коментира тя. — Не съм го мярвала през живота си.

На вечеря Чарли като че ли си бе наумила да си говорят празни приказки. Вече им носеха кафето, когато Мат се осмели да повдигне темата, която бяха излезли да обсъдят.

— Е, стигна ли до някакво решение?

— За бебето ли?

— Да, за бебето.

— О, ще го родя, разбира се. Така де, все пак съм на трийсет и пет и винаги съм искала деца. Май няма какво толкова да му мисля.

— Така ли? Щом казваш — побърза да добави Мат.

— И исках да ти се извиня за драмите от миналата седмица. Току-що бях научила новината и вероятно съм била в шок. Държах се като една от онези сополиви жени, които винаги съм ненавиждала. Виж какво, голямо момиче съм, имам си добра работа и собствен дом. Който — добави Чарли — ще е готов още следващата седмица. Тоест така или иначе ще те оставя на мира по-скоро, отколкото си предполагал.

— Значи — Мат се постара да подбере думите си внимателно — ще родиш бебето, независимо от това дали ще съм до теб или не?

— Аха — кимна Чарли, — все пак живеем в новото хилядолетие. На жените вече не им е нужен мъж, за да си отглеждат дете. Е, добре де, от кънтри клуба ще са в потрес, а и на родителите ми няма да им допадне идеята, но ще трябва да го преживеем някак.

— Да.

— Чуй, Мати — Чарли протегна ръка към него, — не се стряскай толкова. Миналата седмица здравата ти натрих носа, но разбирам. Не

искам да те връзвам. Демонстрира ми съвсем ясно, че за теб всичко е било грешка, недоразумение... но повярвай ми, преживях го. Възрастни хора сме и съм сигурна, че ще се справим. Каквото и решение да вземем — натърти тя.

— Какво имаш предвид?

— Ами, май е твой ред да кажеш как искаш да действаме. Ако още не се чувстваш готов да станеш баща, ще те разбере. От друга страна обаче, ще се радвам да посещаващ бебето, да вземеш участие в отглеждането му. Но тези въпроси сами ще се решат с времето. — Чарли му се усмихна слънчево.

— Естествено — кимна Мат. — Да разбирам ли тогава, че си отхвърлила идеята да отглеждаме детето заедно, като семейство?

— Да, определено. — Чарли вдигна едната си вежда. — От всичко, което каза и което не каза миналата седмица, ми стана ясно, че в картинката не влиза връзка с майката на бебето.

Мат я погледна в очите. И усети как главата му внезапно се изпълва с кръв. Дали от мъка заради новината, която току-що бе научил, или от инстинктивен стремеж да нарани Грония — Мат нямаше представа. Но Грония беше напуснала живота му, а жената от другата страна на масата, негова приятелка от дълги години, носеше детето му. Нямаше нищо за губене.

— Размислих — обяви той.

— Така ли?

— Казах ти, че ми трябва малко време да помисля. И смятам, че двамата с теб имаме бъдеще заедно.

— Сериозно? — попита съмнително Чарли.

— Да.

— Ами Грония?

Името увисна във въздуха като черен облак.

— Всичко приключи помежду ни.

— Сигурен ли си? — погледна го мнително Чарли. — Миналата седмица не ми се струваше да е така. Какво те накара да размислиш?

— Май просто стигнах до заключението, че двамата с теб... винаги сме били близки, дори имахме връзка някога. А сега се случи и това — той посочи корема на Чарли — и просто имам чувството, че съдбата ни тласка в правилната посока.

— Разбирам. — Тя продължаваше да го наблюдава съсредоточено. — Сигурен ли си, Мати? Както ти казах, вече се бях примирила, че ще отглеждам бебето сама. Не те притискам по никакъв начин. И държа да го знаеш.

— Знам, Чарли, и го оценявам. Но току-що ти казах, че съм готов да опитаме. А ти?

— Този обрат е доста изненадващ. Аз... — Чарли беше видимо обърквана. — Просто не искам отново да ме нараниш.

— Знам, че не искаш. И ти давам думата си, кълна се в живота на бебето ни, че няма да те нараня, Чарли.

— Бях убедена, че не изпитваш към мен чувства, каквито аз винаги съм изпитвала към теб. — Чарли сведе поглед смутено. — Нали знаеш, Мати, че винаги съм те обичала?

— И аз винаги съм те обичал — чу се да лъже с изненадваща лекота Мат. Нещо се беше пречупило в него.

— Като „приятелка“?

— Приятели сме от дълго време, Чарли. И мисля, че това е отлична основа за изграждане на по-дълбока връзка.

— Добре — каза бавно Чарли. — И какво предлагаш?

— Ами, като начало, да не се изнасяш от апартамента ми, а да останеш с мен.

— В моята стая? — попита Чарли.

— Не — Мат вдиша дълбоко и протегна ръка към нея. — В моята.

— Леле, определено знаеш как да шашнеш едно момиче. Това несъмнено беше последното нещо, което съм очаквала да чуя от теб тази вечер.

— Е, познаваш ме, пълен съм с изненади — отвърна Мат с горчива нотка в гласа.

Чарли не я забеляза. Вместо това хвана протегнатата му ръка.

— Да прием за нас — пророни тя — и за момченцето или момиченцето, което създадохме заедно.

— Да. — На Мат му се гадеше. — За нас.

Две седмици след като бе напуснала Дънуърли, отпътувайки за Швейцария, Грония най-неочаквано се появи в кухнята по обяд. Слизайки на долния етаж, Катлийн намери дъщеря си отпуснала глава върху лактите си на масата. Погледа я цели няколко минути, преди да се обади.

— Здравей, Грония.

— Здравей, мамо — беше приглушеният отговор на дъщеря ѝ. Не вдигна глава от масата.

— Да кипна ли вода за чай? — попита Катлийн.

Не получи отговор. Въпреки това напълни бавно чайника и го сложи на печката. После седна на стола до дъщеря си и постави нежно ръка върху рамото ѝ.

— Какво е станало, Грония?

— О, мамо... о, мамо...

— Ела тук, миличката ми. Не знам какво те е разстроило така, но дай на мама да те гушне.

Грония вдигна уморено глава и майка ѝ видя бледото ѝ, изпито лице. Тя прегърна дъщеря си и Грония зариде окаяно в обятията ѝ. Чайникът свири цели две минути, преди Катлийн да помръдне.

— Ще ида да сваля чайника от огъня и ще ни направя по чаша чай. Тя приготви чая мълчаливо и сервира едната чаша пред Грония, която вече седеше с изправен гръб, но сякаш в летаргия, вперила празен поглед в стената.

— Грония, не искам да се меся в живота ти, но бог да ми е на помощ, изглеждаш потресаващо. Ще кажеш ли на мама какво ти се е случило?

Грония отвори уста да оформи думите, но първите ѝ няколко опита бяха неуспешни. Накрая успя да произнесе:

— Той е мъртъв, мамо. Александър е мъртъв.

Катлийн покри устата си с длан и се прекръсти с другата ръка.

— О, не, о, не, не, не... как!

Грония навлажни устните си.

— Имаше — *имал* е — тумор в мозъка. Отсъствал е от дома, защото се е подлагал на лечение. Почина... преди четири дни. Като негова съпруга, трябваше да остана и да организирам погребението. И да подпиша всички документи. — Говореше като робот.

— Миличка, слънчице, ще можеш ли да си изпиеш чая? Малко захарчица ще ти се отрази добре. А аз ще донеса още нещо, което ще помогне и на двете ни. — Катлийн прерови бюфета, извади брендито за готвене и сипа от него в двете чаши. После вдигна едната към устата на дъщеря си. — Пийни си, Грония.

Грония отпи три глътки, после се закашля и отказа четвърта.

— Грония, знам, че имаш какво да ми разказваш, но — тя вдигна поглед към кухненския часовник — Аврора ще се прибере след по-малко от час. Да се обадя ли на Дженифър, майката на най-добрата ѝ приятелка, и да я помоля да я вземе от училище и да я задържи у тях до вечерта? Струва ми се, че не е хубаво да те вижда такава.

— Моля те — съгласи се Грония. — Не съм в състояние... не мога... не. — Тиха сълза се търкулна по едната ѝ буза.

Катлийн я избърса нежно с пръст.

— Като те гледам, май не си спала цяла седмица. Защо не идеш в леглото, а мама ще ти донесе шише с топла вода да се загрееш?

— Едва ли ще мога да заспя — отвърна Грония, докато майка ѝ ѝ помагаше да се изправи и я водеше нагоре по стълбището.

— Може и така да е, но няма нищо лошо да опиташ. — Катлийн съблече палтото ѝ, после събу обувките и дънките ѝ и я зави в леглото. Тя самата седна на ръба му, както правеше, когато Грония беше малка, и замилва челото ѝ. — Опитай да поспиш, гълъбче. Аз ще съм долу, ако ти потрябвам. — Катлийн стана, виждайки, че клепачите на дъщеря ѝ вече натежават. Като излезе в коридора, спря на място с преливащи от сълзи очи. Колкото и да се присмиваха всички на шестото ѝ чувство и на тревогата, с която приемаше обвързаността на обичната си дъщеря с Лайлови, предчувствието ѝ май не я беше подвело.

Два часа по-късно Грония слезе в кухнята с объркан вид.

— Колко време съм спала? Почти се е смрачило.

— Тъкмо толкова, колкото ти е било нужно — отвърна Катлийн.
— Така, с Дженифър се разбрахме Аврора да пренощува у тях. Татко ти ѝ занесе всичко нужно преди половин час и двамата с брат ти тръгнаха към кръчмата. Никой няма да те безпокои.

— Благодаря, мамо. — Грония седна изтощено пред масата.

— Сготвих ти агнешка яхния. Любимото ти ястие. А и ми се струва, че не си сложила нищо в стомаха си, още откакто тръгна.

— Благодаря, мамо — повтори Грония, когато Катлийн сложи порция яхния пред нея.

— Хайде, похапни колкото можеш. Празният корем не помага на болното сърце.

— О, мамо...

— Яж сега, Грония, недей да говориш.

Грония изсипваше храната в устата си, дъвчеше и гълташе механично.

— Не мога повече, мамо, наистина. — Тя избута паницата.

— Е, поне малко цвят се върна в бузите ти. — Катлийн взе съда и го сложи в мивката. — Грония, няма да те насилвам да говориш с мен, но знаеш, че ще те изслушам, ако искаш да споделиш.

— Аз... не знам... откъде да започна.

— Сигурна съм, че е така. Докато спеше, понавързах нещата. Оная нощ, когато Аврора изчезна и Александър дойде у нас, цветът му беше... е, още тогава се досетих, че нещо не му е наред. Мен ако питаш, от доста време е знаел колко сериозна е болестта му.

— Да, така е. Но докато докторите открият какво му има, вече нямало как да го оперират заради размера на тумора и разположението му в мозъка. Оставало му само да се надява, че химиотерапията ще даде резултат. Но за жалост не даде.

— Лошо.

— Преди няколко седмици, когато състоянието му започнало да се влошава, осъзнал, че е време да се примири с неизбежното. И тогава се заел да урежда бъдещето на Аврора. После...

— Не бързай, миличка. — Катлийн седна до нея на масата и сложи ръка върху нейната. — Дай си време.

Макар и с трудност в началото, Грония заразказва историята си. Катлийн слушаше търпеливо, попивайки всяка дума на дъщеря си. И

хулейки се вътрешно, задето я бе упрекнала в лекомислие заради спонтанния ѝ брак с Александър.

— Ханс, адвокатът му, ще дойде тук до две седмици. Ще носи праха на Александър, тъй като желанието му беше да я разпръснем върху гроба на Лили. — Грония се умълча и от гърлото ѝ се изтръгна дълга, дълбока въздишка. — О, мамо, беше ужасно да го гледам как си отива. Ужасно — повтори тя.

— Като слушам, миличка, май поне се е спасил от мъките.

— Да. Толкова страдаше. — Тя вдигна рязко поглед към майка си и ѝ се усмихна вяло. — Знаеш ли, мамо, предчувствието ти, че трябва да ми разкажеш историята на Лили, преди да замина за Швейцария, се оказа правилно. Успях да разкрия на Александър какво се е случило с Лили, когато е била момиче, точно преди да умре. Каза ми, че му помогнало, и наистина мисля, че е така. Много я обичаше.

— Е, да се надяваме, че вече са заедно някъде горе и болката е свършила и за двамата им — каза печално Катлийн. — И че погледнат ли надолу, ще са спокойни, че безценната им дъщеричка е в безопасност при нас.

— О, боже, мамо — Грония поклати мрачно главо. — Как да ѝ кажа?

— Грония, нямам отговор на тоя въпрос. И ми се струва несправедливо, че баща ѝ е оставил тая тежка задача на теб.

— Така е — съгласи се Грония, — но да го беше видяла само... приличаше на призрак. И макар да умираше от желание да види Аврора за последен път, беше убеден, че това само би влошило нещата. Той иска — искаше — Аврора да го запомни какъвто е бил преди. Всички знаем колко лабилна е станала Аврора след смъртта на майка си. Мисля, че Александър постъпи правилно.

— Имаш ли представа какво ще ѝ кажеш? — попита Катлийн.

— Не можах да мисля за нищо друго през изминалите няколко дни — отвърна тъжно Грония. — Имаш ли някакви предложения, мамо?

— Мисля, че е най-добре да не прибъгваш до лъжи, ако е възможно. На твое място бих ѝ казала истината по възможно най-деликатния начин.

— Да — съгласи се Грония, — но не искам да разбира, че баща ѝ е страдал толкова много.

— Е, оставил ти е жестоко бреме, но мога да кажа единствено, че всички ние ще сме до нея, след като ѝ съобщиш, и ще даваме и на двете ви всичката си любов и подкрепа. Нали знаеш, Грония, че каквото и да решиш да правиш с живота си, Аврора винаги ще е добре дошла у нас?

— Да, мамо, благодаря ти. Именно за това се тревожеше Александър; не искаше осиновяването на Аврора да попречи на плановете ми за бъдещето.

— И майка ти ще направи всичко по силите си да не стане така — заяви категорично Катлийн.

— Е — въздъхна Грония, — едва ли ще тръгна нанякъде в скоро време. Нямам къде да отида — сви рамене тя. После се прозя и стана от масата. — О, мамо, толкова съм уморена. Ако утре предстои да разкрия истината на Аврора, май ще трябва да се наспя добре.

— Да. — Катлийн отиде да прегърне дъщеря си. — Спокойни сънища, миличка. И искам да знаеш, че много се гордея с теб — прошепна тя.

— Благодаря, мамо. Лека нощ — отвърна Грония и излезе от кухнята.

Джон и Шейн се прибраха половин час по-късно. Катлийн им предаде потресаващия разказ на Грония.

— Горкичкото детенце — каза Джон, избърсвайки скришом сълзата от едното си око. — Е, поне си има нас.

— Вярно е — добави Шейн. — Всички я обичаме като наша плът и кръв.

— И ще трябва да ѝ покажем, че е така — подчерта Катлийн. — На Грония също. Преживяла е ужасно нещо, без да има и капка вина.

— Е, май излиза, че шестото ти чувство отново е било вярно, скъпа — отбеляза Джон. — Още от самото начало заяви, че имаш лошо предчувствие.

— Вещица си ти, мамо, и това си е — съгласи се Шейн, потупвайки обичливо ръката на майка си. После стана. — Отивам да си лягам, мамо, но ти кажи на Грония и малката, че ги обичам и двете.

По-късно, когато двамата родители си легнаха, Джон попита Катлийн:

— Кога смята Грония да съобщи скръбната вест на Аврора?

— Сигурно като се върне от училище утре. Тъкмо Грония ще има още един ден да се съвземе.

— Ела тук, скъпа моя. — Джон протегна силните си ръце и прегърна жена си. — Не се безпокой. Да погледнем на нещата от ведрата страна и да кажем, че макар на Аврора да ѝ предстои ужасен шок, поне бъдещето ѝ е подсигурено. Ще знае, че си има дом до края на живота си. И колкото и да изстрада нашата Грония, възхищавам се на Александър, че е имал благоразумието да не я остави без никого.

— Да. Лека нощ, скъпи.

— Лека нощ.

Чак тогава, като затвори очи, Катлийн си спомни за телефонния разговор с Мат.

На сутринта Грония се събуди поне физически отпочинала. Полежа в леглото, мъчейки се да си обясни какво бе преживяла, не само през последните две седмици, но и през последните четири месеца. Аврора бе влетяла като вихрушка в живота ѝ и го беше променила необратимо — до такава степен, че вече официално беше госпожа Девъншър, мащеха на дете, което скоро щеше да се превърне в нейна законна дъщеря. Освен това беше вдовица...

Също като Мери преди нея.

Грония опита да нареди в главата си думите, с които щеше да каже на Аврора за баща ѝ, но реши, че е безсмислено. Не можеше да си прави планове, понеже нямаше представа как ще реагира Аврора. Щеше да се наложи да импровизира. И колкото по-скоро приключеше всичко, толкова по-добре.

Прониза я внезапен порив да напусне къщата и да вкара малко свеж въздух в дробовете си. Двуседмичното заточение в задушната болница бе същинско изпитание за нея. Тя нахлузи долнището на анцуга си, суичър и гуменки и слезе на долния етаж. Катлийн я нямаше, затова направо потегли тичешком по алеята и нагоре по скалната пътека към имението Дънуърли. Денят беше прекрасен и морето беше кротко като воденичен вир.

Задъхана, Грония седна на обраслия в треви камък, откъдето за пръв път бе видяла малкото момиченце, застанало само на ръба на скалата. Погледна към къщата над себе си — къща, която беше

завещана на Аврора под попечителство и в която, стига да искаше, можеше да заживее, навършеше ли пълнолетие.

Ханс беше съобщил на Грония каква сума ѝ бе оставил Александър в завещанието си — достатъчно солидна, че ако пожелаеше, да не работи до края на живота си. Вече беше заможна жена.

— О, Мат — пророни внезапно името му тя. Майка ѝ ѝ помагаше много, но точно в този момент Грония изпитваше отчайваща нужда от топлината, приятелството и любовта на мъжа, който винаги бе смятала за свой другар по душа. Болката от загубата му беше направо физическа. Осезаем беше и фактът, че всичко помежду им бе приключило и никога вече нямаше да усети уюта на прегръдката му.

Грония стана и продължи нагоре по хълма към имението Дънуърли. Не биваше да се увлича в мисли за миналото... животът ѝ бе поел в една посока и връщане назад нямаше. Тя отвори портата и прекоси градината. В завещанието си Александър бе посочил, че къщата ще се превърне в собственост на Аврора, след като навърши двайсет и една години. На който етап можеше или да заживее в нея, или да я продаде. Беше предвидил и голяма сума за ремонта ѝ, но Грония щеше да обсъди този въпрос с Ханс, когато пристигнеше в Дънуърли.

Тя влезе в задния двор и извади ключа за ателието си изпод големия камък. Като влезе вътре, заоглежда скулптурите върху работния си тезгях. И за пръв път от две седмици насам изпита мъничък прилив на щастие. Бяха толкова хубави, колкото си спомняше, но можеха да станат и още по-хубави.

— Божичко, Грония! Къде се дяна? — възкликна Катлийн, когато дъщеря ѝ влезе в кухнята.

— Извинявай, мамо, отидох до ателието ми и явно съм загубила представа за времето. Има ли нещо за хапване? Умирам от глад.

— Ще ти направя един сандвич набързо. — Катлийн погледна тревожно към часовника. — Нали знаеш, че Аврора ще се прибере след половин час.

— Да. — Стомахът ѝ се преобърна само при мисълта. — Като се върне, ще я изведе на разходка.

— Грония! — Аврора се изстреля в ръцете на Грония и я прегърна силно. Майка и дъщеря се спогледаха печално над главата на момичето.

— Много се радвам да те видя, миличка — отвърна Грония. — Как се чувстваш?

— Много добре, благодаря — каза Аврора. — Каза ли ти Шейн, че Мейси, овчарката, ще си има кутрета? Каза и че ще мога да присъствам на раждането, дори да е посред нощ — добави тя, надничайки тайничко към Катлийн. — Да знаеш, че казвам на всичките ми приятели в училище, че вече си ми истинска майка. — Аврора пусна Грония и започна да се върти в пируети из кухнята. — Толкова съм щастлива! — После внезапно спря на място и попита: — Къде е тате?

— Аврора, какво ще кажеш да вземеш Лили и да я изведем на разходка по скалната пътека? — предложи Грония.

— Добре — съгласи се тя. — Ей сега се връщам.

— Ще те изчакам отвън — провикна се Грония към отдалечаващия се гръб на Аврора.

Катлийн отиде до дъщеря си и докосна утешително ръката ѝ.

— Успех, Грония. Знай, че сме с вас.

Грония кимна безмълвно и излезе от кухнята.

Аврора беше много приказлива, докато се изкачваха по хълма, а кученцето гонеше мухи и ту хукваше нанякъде, ту се връщаше до краката на младата си стопанка.

— Знаеш ли, онзи ден си мислех — подхвана Аврора с чудатия си, нетипичен за дете тон, — колко по-хубав е животът ми сега. Бях толкова самотна, преди да срещна вас с Катлийн и Джон, и Шейн. Прекрасно е във фермата. А тъй като вече си жена на татко, те са ми истинско семейство, нали?

— Ще поседна за малко, Аврора — каза Грония, когато достигнаха обраслия в трева камък с изглед към морето. — Ще дойдеш ли да седнеш при мен?

— Да. — С едно грациозно движение Аврора се настани на земята, а Лили дойде да се сгуши в скута ѝ. После вдигна поглед към

сериозното изражение на Грония. — Какво ти е? Имаш да ми казваш нещо, нали?

— Да, Аврора, имам. — Грония се пресегна да хване ръката на детето.

— Нещо за тате ли е? — попита загрижено Аврора.

— Да. За него е. Как разбра?

— Не знам, просто... досетих се.

— Аврора, скъпа, нямам представа кой е най-добрият начин да ти го съобщя, затова ще го кажа много бързо...

— Тате си е отишъл, нали?

— Аврора... да, отиде си.

— На небето?

— Да. Разболя се тежко, малко след като се оженихме и... почина. Толкова много съжалявам.

— Разбирам. — Очите на Аврора се съсредоточиха дълбоко върху кученцето в скута ѝ.

— Но искам да ти кажа, скъпа моя, безценна моя Аврора, че всички ние — новото ти семейство — ще се грижим за теб. И — подчерта Грония — вече не съм ти само доведена майка, защото с татко ти подписахме нужните документи, за да мога да те осиновя официално възможно най-скоро. Ще ми станеш законна дъщеря и никой никога няма да те отдели от мен.

До момента Аврора не показваше никакви видими белези на скръб. Очите на Грония обаче бяха замъглени от сълзи.

— Знаеш, че те обичам като свое собствено дете. Още от самото начало... незнайно как — продължи Грония. Искаше ѝ се и тя да прояви сила като тази на малкото момиченце пред нея. — Аврора, разбираш ли какво ти казвам?

Аврора вдигна очи от кученцето и отправи поглед към морето отвъд ръба на скалата.

— Да, разбирам. Знаех, че рано или късно ще си отиде. Просто не знаех кога точно.

— Аврора, откъде си знаела?

— Мама... някогашната ми майка — поправи се тя — ми каза.

— Така ли?

— Да. Каза, че ангелите идвали да го отведат в рая при нея. — Аврора обърна лице към Грония. — Казах ти, че е самотна там.

— Така е.

Аврора се умълча за дълго време.

— Ще ми липсва. Много. Иска ми се поне да се бяхме сбогували.

— Тя прехапа долната си устна и Грония видя в очите ѝ да проблясват първите сълзи.

— Скъпа, знам, че не мога да заместя майка ти и татко ти, но ти обещавам, че много ще се старая.

Аврора отново бе насочила погледа си към морето.

— Разбирам, че мама го е искала до нея, но защо всички хора, които обичам, ме напускат.

Тогава се разплака и мощни вопли заразтърсваха тялото ѝ. Грония я придърпа в обятията си и я сложи да седне върху коленете ѝ, люлеейки я като бебе.

— Аз няма да те изоставя, скъпа, обещавам — шепнесе ѝ отново и отново. — Татко ти също не искаше да те оставя, повярвай ми. Обичаше те повече от всичко. Толкова много, че уреди да заживееш с мен и семейството ми. Затова се оженихме.

Аврора вдигна поглед към нея.

— Мисля, че освен това те обичаше поне мъничко. — Тя избърса сълзите си с ръка и попита: — Тъжно ли ти е, Грония? Че вече го няма?

— О, да — отвърна Грония. — Безкрайно тъжно ми е.

— Обичаше ли моя татко? — попита тя.

— Да, мисля, че го обичах. Просто съжалявам, че не прекарах повече време с него.

Аврора се пресегна към ръката на Грония и стисна силно пръстите ѝ.

— Значи и двете сме го обичали. И ще липсва и на двете ни, нали така?

— Да.

— Тогава ще можем да се развеселяваме една друга, когато ни стане тъжно, нали?

Смелостта и силата на Аврора надделяха над сълзите ѝ.

— Да — потвърди Грония, притискайки Аврора към себе си, — ще можем.

— Къде е Аврора? — попита Катлийн, когато Грония се върна в кухнята.

— Отиде да занесе Лили при майка ѝ, а после ще придружи Шейн до овчарника.

— Сериозно? — вдигна вежди Катлийн. — И си ѝ казала истината?

— Да.

— Как я прие?

— Мамо — Грония поклати изумено глава, — каза, че вече знаела.

АВРОРА

Да. Знаех.

Макар че е почти невъзможно да обясня „как“. Ако заявя, че съм чувала гласове, почти несъмнено — и напълно основателно — ще помислите, че съм също толкова лабилна психически, колкото горката ми майка, Лили. Да кажем, че просто съм имала „предчувствие“. Случва се на много хора, нали?

Въпреки това шокът беше покъртителен, най-вече защото всичко вървеше прекрасно. Грония току-що се бе омъжила за баща ми — нещо, за което си бях мечтала, и да, което умишлено бях подпомогнала.

Скокът от радост към тъга беше мигновен. Нямах време да се поотпусна, да се насладя на щастието си поне за няколко месеца, седмици дори.

Татко ми бе направил всичко по силите си да ми подсигури бъдеще, омъжвайки се за Грония и улеснявайки по този начин осиновяването ми. Демонстрирал ми беше любовта си практически, както често правят мъжете. Но наистина ми се ще да се бяхме сбогували лично, колкото и зле да беше изглеждал.

Щях да го понеса, защото през цялото време знаех, че е тежко болен. А и ако обичаш някого, не те е грижа как изглежда... по-важното е да почувстваш „същността“ му за последен път.

Като се замисля, едва ли на Грония ѝ е било по-лесно. Животът ѝ бе попаднал във водовъртежа на семейната ни буря, бе оформен от отчаяния стремеж на един баща да защити обичната си рожба.

Наскоро прочетох една книга, чийто автор обясняваше как душите пътували на „групи“ през времето. Променяли ролите си, но невидимата връзка помежду им неминуемо ги съединявала.

Може би това обяснява защо Катлийн беше уверена, че историята се повтаря с Грония и мен. Все пак тя беше добродушна жена, нуждаеща се от дете, в което да влее любовта си, когато ме срещна, а аз бях „сирачето“, което взе под крилото си. Искрено се

надявам, читателю, да не съм постъпвала толкова коравосърдечно с нея, колкото баба ми Ана с Мери. Будистите вярват, че се връщаме на земята, докато не научим урока си, и ми се ще да кажа, че винаги съм се отнасяла към Грония с благодарност и любов. Понеже, ако трябва да съм откровена, ми се иска да премина към следващото ниво. Идеята за нирвана ми звучи много примамливо. Може и да има още какво да се желае, но винаги съм се старала да бъда добър човек. А определено вече се нуждая от ново, по-силно тяло...

Сега ще се върна към Ню Йорк и бъркотията, в която Мат превръща живота си.

На този етап най-категорично мога да заявя, че нещата хич не вървят на добре. Въпросът е способен ли е Мат да ги нареди...

Чарли се беше пренесла в стаята на Мат още в нощта, в която бяха решили да дадат шанс на връзката си. Въпреки това беше забранила всякакъв физически контакт помежду им заради бременността. Която отсрочка Мат бе посрещнал с облекчение. Тъй като заради пияното си състояние не си спомняше последния път, в който бяха правили любов, можеше единствено да се върне към времето, когато бяха имали връзка. Тогава половият акт му се беше струвал невдъхновяващ и — поне за него — механичен. За разлика от приказните му изживявания с Грония, по време на които буквално бе имал чувството, че душите им се сливат в едно...

Мат прекъсна нишката на мисълта си, стана от леглото и влезе в банята, за да си вземе душ, отбелязвайки още един — доста дразнещ — ефект от новото положение на Чарли. Огромният ѝ арсенал от козметики например — лосиони и кремове, които можеха да заредят цял козметичен щанд в „Сакс“, отрупваха мивката и рафтовете. Скромният разкрасителен режим на Грония — кремът за лице я устройваше напълно — и най-вече фактът, че сега дрехите му бяха натъпкани в една осма от гардероба заради внушителния брой дизайнерски тоалети на Чарли подчертаваха очебийно разликата между двете жени.

Докато издирваше самообръсначката си, съумявайки да бутне несесер с гримове в мивката, Мат впрегна цялата си воля да укроти нервите си. Все пак идеята да дадат шанс на връзката си беше негова. Чарли нито го беше притиснала, нито му беше втълпила чувство на вина. Не биваше да обвинява нея.

Но тя вече беше повдигнала въпроса да се изнесат от апартамента му, предлагайки да си купят къща в Гринуич близо до родителите ѝ. Идеята ѝ не беше допаднала особено на Мат. Въпреки това фактът, че двамата с Грония — поставени пред подобен въпрос едва преди няколко месеца — не бяха се замислили да напуснат града, не правеше желанието на Чарли детето ѝ да диша чист въздух

противоестествено. Когато Мат бе споменал, че по никакъв начин не може да събере парите, необходими за купуването на такъв дом, Чарли бе отхвърлила опасенията му с небрежно махване на ръка.

— Мама и татко ще ни помогнат, Мати. Бъди спокоен.

Мат разбра как се бе чувствала Грония, когато собствените му родители бяха предложили да им помогнат финансово. Не искаше подаяния от семейството на Чарли. Освен това миналата вечер го беше попитала дали наистина е чак толкова против да влезе в бизнеса на баща ѝ.

— Ще ми се наложи да спра работа, когато малкото човече се появи на бял свят, макар и само за няколко месеца. Пък кой знае — беше свила рамене Чарли, — може би и завинаги. Не ми е приятно да ти го кажа, Мати, но с твоята заплата ще можем да си позволим само услугите на някоя филипинска прислужничка, която да идва три пъти седмично, а на мен ще ми е нужна постоянна помощ.

Мат се облече набързо, доволен, че Чарли бе отскочила до апартамента си, за да даде последния чек на интериорния дизайнер. Миналата седмица бяха отишли да видят новото ѝ жилище и Мат бе опулил очи при вида на шикозния интериор. Минималистичната атмосфера, постигната с много стъкло, хром и бели мебели, беше също толкова уютна, колкото операционна зала. Мат се чудеше как Чарли понасяше да живее в бохемския му апартамент. Направи си кафе и изрови един стар геврек от хладилника. Чарли не си падаше по готвенето — през последните две седмици всеки ден си бяха поръчвали храна от ресторанти — и Мат усети как му потичат лигите при мисълта за вкусната шунка с колканон, която редовно му бе готвила Грония.

— Мамка му! — възпря се Мат. Не биваше да сравнява двете жени. Просто бяха различни, и толкова. Същинският проблем беше там, че в неговите очи Чарли беше по-ниско във всяко едно отношение. Мат седна пред бюрото и включи лаптопа си. В момента работеше по статия, която трябваше да е завършил още преди три седмици, но заради всички събития в живота му напоследък концентрацията му куцаше. Хвърли един поглед на написаното дотук и веднага разбра, че не е на нужното равнище. Облегна се назад в стола си и въздъхна. Съвсем ясно си личеше накъде е тръгнал животът му. След като толкова години бе избягвал съществуване като това на родителите си,

сега се бе устремил именно към него. Искаше му се да поговори с някого... беше отчаян. А единственият човек за когото се сещаше, при положение че Грония я нямаше, беше майка му.

Затова грабна мобилния си телефон и набра домашния ѝ номер.

— Мамо? Мат се обажда.

— Мат, радвам се да те чуя. Как се чувстваш?

— Знаеш ли, мамо, мислех си, че няколко часа извън града ще ми се отразят добре. Натоварен ли ще е уикендът ти?

— Утре сме поканили разни приятели на барбекю, но днес баща ти играе голф и аз съм сама вкъщи. Как ти звучи да наминеш за обяд?

— Дадено, мамо. Тръгвам още сега.

Движението по магистрала „Уест Сайд“ беше спокойно и Мат пристигна в жилищния комплекс Бел Хейвън, дома на родителите му, само за четирийсет и пет минути.

— Здравей, миличък. — Илейн го посрещна на прага с топла прегръдка. — Каква хубава изненада. Вече рядко ми се удава шанс да се порадвам на момчето ми. Влизай.

Мат последва майка си през просторното антре, откъдето влязоха в огромната кухня, оборудвана с всички възможни уреди. Баща му Боб обичаше електрическите джаджи. Подаряваше такива на жена си за всеки нейн рожден ден и всяка Коледа. Илейн ги отваряше със смирена усмивка, благодареше му, а после ги прибираще при другите в някой от големите кухненски шкафове.

— Мога ли да ти предложа питие, скъпи?

— Една бира ще ми се отрази добре. — Мат стоеше неловко по средата на кухнята; сега, когато вече беше тук, нямаше представа какво точно да каже. Майка му знаеше, че Грония си беше тръгнала, но нищо друго.

— Е, как върви животът в града?

— Ами... по дяволите, мамо! — поклати глава Мат. — Няма да те лъжа, добре съм оплел конците.

— Щом е така — Илейн остави бирата пред сина си, гледайки го с майчинска загриженост, — защо не споделиш с майка си?

Мат така и направи, стараяйки се да е колкото може по-откровен за ситуацията, макар че ѝ спести факта, че не помнеше нищо от съдбовната нощ. Не искаше да подлага крехката ѝ чувствителност на изпитание.

— Така — заключи Илейн, — да проверим дали съм те разбрала правилно. Грония изчезва веднага щом се връща от болницата. Заминава за Ирландия и отказва да ти каже къде си сбъркал. Двамата не си говорите месеци наред. А накрая разбираш, че се е омъжила за друг?

— Да, това е общо взето — потвърди с въздишка той.

— През това време Чарли се нанася в твоя апартамент, за да ти прави компания, докато нейният е в ремонт. Двамата се сближават и започват връзка. — Илейн се почеса по главата. — И сега казваш, че не си сигурен дали изпитваш чувства към нея?

— Да — потвърди отново Мат. — Може ли още една бира?

Илейн отиде да му донесе.

— Значи мислиш, че си се впуснал във връзка с Чарли от мъка по Грония?

— Аха. И — Мат си пое дълбока глътка въздух, — има още нещо.

— Най-добре си излей душата, скъпи.

— Чарли е бременна.

Илейн му хвърли странен поглед, преди да каже:

— Наистина ли? Сигурен ли си?

— Разбира се, че съм сигурен, мамо. Записала си е час за видеозон след няколко седмици. Ще ходя с нея.

— Ясно — проточи Илейн. — Направих салатата за обяд. Предлагам да излезем на терасата.

Мат ѝ помогна да пренесат салатата, чинии и прибори навън. Чак като седнаха на масата, му направи впечатление колко разтърсена е майка му.

— Много съжалявам, мамо.

— Недей, Мат. Голямо момиче съм, ще го преглътна. Просто... — тя свъси вежди — ... нещо не ми се връзва. Но да не мислим за това. Въпросът е обичаш ли Чарли?

— Да, обичам я като приятелка, може би и като партньорка... още не знам, мамо, наистина. Да, израснахме заедно, имаме общи приятели... вие сте близки с нейните родители... звучи идеално. Лесно — въздъхна той.

— Винаги е най-лесно да се обвържеш с човек от собствения си свят. Няма спор, Мат. И аз така направих. — Илейн се усмихна,

сипвайки от салатата. — Удобно е, а и сродството понякога ражда любов. Но не е — Илейн потърси подходящата дума — вълнуващо. По-скоро е недраматичният вариант.

Мат бе изненадан от съпричастността на майка си.

— Добре го каза, мамо.

— Не мисли, че не те разбирам, Мат, защото ще сбъркаш. Връзката ти с Грония беше истинско приключение и ти се възхищавах за смелостта. Тя ти беше страст. Вливаше енергия в света около теб.

— Да, така си беше. — Мат преглътна тежко. Усещаше, че е на ръба на сълзите. — И чак когато я загубих, започнах да осъзнавам колко много съм я обичал... колко много я обичам.

— И аз някога обичах един човек... преди баща ти. Родителите ми не го приемаха, защото беше музикант. Затова прекъснах отношенията ни, отблъснах го...

— Не знаех. — Мат беше смаян от признанието на майка си. — Съжаляваш ли за решението си?

— Какъв е смисълът? — попита горчиво Илейн. — Постъпих както сметнах за нужно, за да са доволни всички. Но нито ден не минава, без да се замисля за него, да се зачудя къде ли е сега... — Гласът ѝ заглъхна и тя се осъзна. — Извинявай, Мат, това не е за твоите уши. Двамата с баща ти винаги сме се разбирали. Пък и нали си имам теб. Така че, не, не съжалявам за решението си.

— Разликата в моя случай е, че не аз отпратих Грония.

— Да. А сега е омъжена за друг — отбеляза Илейн.

— Така ми каза майка ѝ, когато звъннах у тях.

— Е, много съм изненадана да го чуя. Знам, че не се чувстваше в свои води с нас, Мат, вероятно си е мислила, че не я одобряваме. Но аз уважавам безкрайно нея и таланта ѝ. Освен това — подчерта Илейн — знам, че обичаше момчето ми. А за това съм склонна да ѝ простя всичко.

— Е, мамо, Грония я няма вече. И не очаквам да се върне. Трябва да продължа с живота си. Въпросът е да дам ли шанс на Чарли?

— Трудно решение. Чарли е красива, интелигентна и част от твоя свят. Пък и положението се усложнява от бременността ѝ. Сигурен ли си, че е бременна? — попита отново Илейн.

— Да, мамо!

— Е — въздъхна тя, — в такъв случай май всичко е ясно. А и знам колко страда по загубата на детето ви с Грония. Макар че...

— Какво, мамо?

— Нищо, нищо — отвърна бързо Илейн. — Ако всичко е такава, каквото ми го описваш, не мисля, че имаш голям избор.

— Да — съгласи се мрачно Мат, — като че ли нямам. И ще трябва да подготвя джоба си за нов начин на живот. Тя вече спомена, че може да вляза в бизнеса на баща ѝ. Лъскаво момиче като Чарли няма да се задоволи с приходите на преподавател по психология.

— Знаеш, че баща ти си мечтае да наследиш семейния бизнес. Но Мат, ако не това искаш...

— Мамо, в момента нищо не е такава, каквото „искам“ да бъде. — Мат остави ножа и вилицата си и хвърли един поглед към часовника си. — Ще трябва да се връщам. Чарли сигурно се чуди къде съм — каза той и вдигна вежди.

— Искан ми се да можеш да ти кажа нещо друго, но щом Грония се е омъжила...

— Някак, незнайно как, успях да оплета конците.

— Разбирам те, миличък. Но ще обикнеш Чарли. И на мен ми трябваше малко време да заобичам баща ти — вметна Илейн с иронична усмивка.

— Сигурен съм, че си права — съгласи се той с въздишка. — Както и да е, благодаря ти за обяда и вниманието. Довиждане, мамо.

Илейн погледа как синът ѝ изкарва колата си от входната алея. После затвори вратата и се върна на терасата. Нарушавайки утвърдения си навик, не разчисти веднага чиниите от масата. Вместо това седна и се замисли върху думите на сина си.

Половин час по-късно Илейн вече бе стигнала до заключението, че е изправена пред избор: можеше да постъпи както повеляваше възпитанието ѝ и да си замълчи за онова, което знаеше. Което щеше не само да запази статуквото, но и да удовлетвори собственото ѝ егоистично желание синът и бъдещото ѝ внуче да останат близо до нея. Изобщо не се съмняваше, че Чарли щеше да довлече Мат в Гринуич след раждането на бебето. Другият ѝ вариант беше да обърне внимание на подозренията си и да проучи нещата...

Илейн чу джипа на съпруга си по входната алея.

И реши да си даде малко време за размисъл.

Всички във фермата бяха нащрек за следи от емоционална травма у Аврора. Определено беше по-мълчалива от обичайното и типичната ѝ жизнерадост беше осезаемо притъпена.

— Е, нормално е — коментира Джон една вечер.

Катлийн я беше попитала дали не иска няколко почивни дни, но Аврора бе настояла да не спира училището.

— Тате винаги ме караше да залягам над учебниците, пък и Емили може да си намери нова най-добра приятелка, ако мен ме няма — беше отвърнала тя.

— Свалям му шапка на това мъниче — каза една вечер Катлийн на влизане в кухнята, след като беше сложила Аврора в леглото. — Само се надявам изненадващото ѝ спокойствие да не се окаже затишие пред буря.

— Да — съгласи се Грония, която току-що се беше върнала от ателието си. — До момента не съм я видяла да скърби; сякаш е била подготвена.

— Така си е. — Катлийн вдигна поглед към дъщеря си. — Но и преди съм ти казвала, че е преживяла много в миналото. Носи стара душа в себе си. Разбира неща, които за нас са непонятни. Оставила съм ти наденички в печката.

— Благодаря, мамо, загубих представа за времето.

— С какво се занимаваш в онова твоё ателие? — попита Катлийн.

— С обичайното — отвърна Грония с тон, който сякаш слагаше точка по темата. Не обичаше да обсъжда творбите си, преди да са завършени. А този проект беше толкова близо до сърцето ѝ и с такава страст изливаше душата си в глината, че още не беше готова да се раздели с него. — Ханс пристига утре.

— Така ли? — Катлийн извади наденичките с картофено пюре от фурната и сложи чинията пред Грония.

— Ще пренощува в имението. Одеве му подготвих една от спалните.

— Ясно. — Катлийн седна до Грония и я загледа как чопли храната си. — А ти как се чувстваш, съкровище?

— Добре съм. Малко уморена, но напоследък имам доста работа. — Грония поклати глава. — Май съм оставила вечерята за твърде късно. — Тя остави ножа и вилицата си в чинията.

— Не е типично за теб да не си дояждаш храната.

Грония стана и остави чинията си в мивката.

— Ще си лягам, мамо.

— Спокойни сънища.

— Благодаря, мамо.

— А аз да си мисля, че Аврора ще е най-засегната от тая трагедия. Като че ли на нея ѝ понася по-добре, отколкото на дъщеря ни — коментира Катлийн.

— Какво да ти кажа. — Джон се пресегна към ключа на нощната лампа, докато жена му се настаняваше в леглото до него. — Аврора загуби баща, но намери нов живот, а Грония загуби своя живот.

Катлийн вдигна вежди в тъмното, смаяна от проникновението на съпруга си.

— Тревожа се за нея, Джон. Сега ѝ е моментът да живее. Сега е в разцвета си. А е попаднала в задънена улица, Джон.

— Дай ѝ малко време, скъпа. Преживя много, и то не по своя вина, бих казал.

— Какво ти казах? Това е проклятието на Лайлови. Когато...

— Достатъчно, Катлийн. Не бива да обвиняваш другите. Грония е постъпила както тя е сметнала за редно. Лека нощ, скъпа.

Катлийн не каза нито дума повече — знаеше, че няма смисъл да продължава разговор, в който съпругът ѝ не желаше да участва. Вместо това впери безсънен поглед в мрака, разтревожена за скъпоценната си дъщеря.

Грония изпита неочаквано облекчение, като видя едрата фигура на Ханс Шнайдер, който паркираше колата си във вътрешния двор на

имението Дънуърли. Тя избърса оцапаните си с глина ръце в престилката си, отвори вратата на ателието и излезе да го поздрави.

— Как си, Грония? — Той я целуна по двете бузи.

Тъгата, която бяха споделили на смъртния одър на Александър, ги беше сближила, отменяйки нуждата от официалност между адвокат и клиент.

— Добре съм, благодаря ти, Ханс. Как пътува?

— Нормално. — Ханс се обърна да огледа къщата. — Май ѝ трябва нов покрив.

— Вероятно си прав. Ще влезем ли вътре?

Един час по-късно двамата обядваха с пресните стриди, които Грония бе купила от кея в Ринг по-рано сутринта. Освен това беше претършувала избата, консултирайки се с Ханс коя бутилка вино да отвори.

— Е, как е Аврора? — поинтересува се адвокатът.

— Невероятно добре — отвърна Грония. — Дори прекалено добре, но ще видим как ще е по-натам. За жалост — въздъхна тя — загубата на любим човек не е новост за нея. А животът ѝ е толкова натоварен; хубавото е, че покрай училището, балетните уроци и заниманията във фермата, не ѝ остава много време за меланхолия.

— Ами ти? — попита Ханс.

— Откровено казано, все още се мъча да прогоня онези последни дни в болницата от главата си.

— Да. Знам какво имаш предвид. Беше... тежко. Нося праха, между другото.

— Добре — отвърна горчиво Грония. — Още една стрида?

Храниха се мълчаливо известно време, докато Грония не наруши тишината:

— Да попитам ли Аврора дали иска заедно да разпилеем праха му върху гроба на Лили?

— Смяташ ли, че би я разстроило?

— Не знам, но ѝ беше много тъжно, че не е могла да се сбогува лично с татко си. Може би ще ѝ помогне. В същото време, не знам дали е разумно да ѝ показваме, че от него е останала само пепел.

— Е, от чутото дотук ми става ясно, че се си справила добре. Може би трябва и този път да се довериш на инстинкта си.

— Благодаря ти, Ханс. Но всъщност Аврора се справи сама. Родителите ми и брат ми също помогнаха много. Обичат я безкрайно.

— От една страна, макар и да е истинска трагедия, че Александър и Лили си отидоха, като че ли животът, който Аврора води сега, стабилността на нормалното семейство, са добри неща за едно малко момиченце — замисли се Ханс. — Детството ѝ беше много трудно.

— Да. А като слушам историите за семейство Лайл, ми се струва, че и майка ѝ не е имала по-добро. Може би всичко идва от тази къща. — Грония изтръпна неочаквано. — Има много странна атмосфера.

— Сигурен съм, че това ще се промени след ремонта. Каза ли ти е Аврора дали иска да живее тук? — попита Ханс. — Или предпочита да е във фермата с теб и родителите ти?

— За момента нищо не може да я отдели от безценните ѝ животни — усмихна се Грония. — Но с времето може да размисли.

— През седмицата си тук възнамерявам да намеря експерт, който да ми обясни какви конструктивни промени са необходими — каза Ханс. — Вероятно ще може да ми препоръча и надеждна строителна фирма, която да се заеме с ремонтната дейност. Ще те помоля само да ми послужиш с творческото си око, когато дойде време за избора на цветове за стените — усмихна се Ханс.

— Разбира се — съгласи се Грония.

— Дори ако след години Аврора реши, че не иска да задържи къщата, поне ще е в добро състояние за продажба — обясни Ханс. — Освен това ще отида до Корк, за да говоря с тукашния ми колега и да проверя докъде е стигнал процесът по осиновяването. Но никой от двамата ни не очаква усложнения. Приживе Александър беше изключително организиран, но ето че е помислил и за времето след смъртта си. Бил е наясно колко важно е това предвид обстоятелствата. Сестра му вече се свърза с мен, за да проучи какво ѝ е завещал. — Ханс се усмихна мрачно. — Както ти казах, отиде ли си някой от тоя свят, лешоядите веднага се спускат. Ами ти, Грония? — Той я погледна в очите. — Остана ли ти време да помислиш за собственото си бъдеще?

— Не — отвърна лаконично тя. — Цялото ми внимание е насочено към Аврора и работата ми. Това ми помага.

— И при мен работата е балсам за душата. Много бих се радвал да видя някои от скулптурите ти, Грония. Александър ми каза, че си изключително талантлива.

— Много мило от негова страна... — изчерви се Грония. — Имам чувството, че единственото нещо, което ми остана след изминалите няколко месеца, е работата ми. Ще ти покажа някои от творбите си по-късно. Хрумна ми да доведе и Аврора. Утре е събота, така че не е на училище.

— Много ще се радвам. Не съм я виждал от няколко години.

Грония почисти чиниите и ги сложи в мивката.

— Ще се справиш ли самичък в къщата?

— Разбира се — усмихна се Ханс. — Защо питаш?

— Без причина. Ако имаш нужда от нещо, просто ми се обади. В хладилника има мляко, бекон и яйца за закуска.

— Благодаря ти, Грония. Нямам търпение да се видим и с теб, и с Аврора утре.

— Довиждане, Ханс — каза Грония на излизане от къщата.

— Довиждане — отвърна Ханс, после си сипа още чаша вино и се замисли колко тъжно беше, че Александър не бе успял да се полюбува по-дълго на прекрасната жена, която беше взел за своя съпруга.

На следващата сутрин Грония откара Аврора до имението Дънуърли.

— Чичо Ханс! — възкликна малката, хвърляйки се в прегръдките му. — Не съм те виждала от години! Къде беше?

— Където винаги съм бил, Аврора — усмихна се широко Ханс. — Работех усърдно в Швейцария.

— Защо работят толкова мъжете? — попита Аврора. — Нищо чудно, че се разболяват.

— Мисля — подхвана Ханс, поглеждайки многозначително Грония над главата на Аврора, — че имаш право, *liebchen*.

— Дано можеш да си починеш днес, чичо Ханс, за да ти покажа животните ми. Новите кутрета на Мейси са само на два дни. Още не са прогледнали.

— Чудесна идея — обади се Грония. — Аврора, защо не заведеш Ханс във фермата, докато аз поработя? Върнете се за обяд и ще си направим пикник на плажа.

— Грония — нацупи се Аврора, — сега пък *ти* ще работиш! Добре тогава, ще се погрижа за чичо Ханс, а по-късно ще дойдем да те вземем.

След като двамата тръгнаха надолу по хълма към фермата, Грония се затвори в ателието си. Погледа през прозореца как Аврора върви с танцова стъпка до Ханс. После обърна очи към скулптурата на работния тезгях с надеждата, че е успяла да улови неземната, естествена грациозност на Аврора.

Сутринта отлетя неусетно и на вратата се почука.

— Може ли да влезем? Показах всичко на чичо Ханс и вече умирам от глад! — Аврора влетя в ателието, прегърна Грония и я целуна по бузата, преди да седне на пейката. Очите ѝ попаднаха върху скулптурата на тезгяха пред Грония. Задържаха се за дълго там.

— Това аз ли съм?

Грония бе възнамерявала да не показва на Аврора творбите си, докато не ги завършеше.

— Да.

— Чичо Ханс, ела да видиш! Грония ме е превърнала в статуя!

Ханс тръгна към тях, вперил поглед в скулптурите.

— *Mein Gott!* — Той се приведе, за да ги огледа по-отблизо. — Грония, направо са... — спря, за да намери подходящата дума — невероятни! Само ми се ще... — Ханс погледна към Грония с ново уважение в очите си и тя моментално разбра какво иска да каже. — Александър много щеше да ги хареса. Уловила си енергията на Аврора с глината.

— Благодаря ти — каза Грония. — Работата по тях ми подейства пречистващо.

— Да. И именно така си сътворила нещо изящно.

— Ще спрете ли да обсъждате статуите ми, за да отидем на обяд? — подкани ги умолително Аврора.

Тримата прекараха приятен следобед на плажа на Инчидони. Докато Аврора лудуваше на плиткото, Грония и Ханс седяха на една дюна и се любуваха на топлото слънце.

— Права си, че наглед не е особено засегната от трагедията — коментира Ханс. — Струва ми се... щастлива. Може би е защото досега не е получавала такова голямо внимание.

— А обича да има публика. — Грония се усмихна, наблюдавайки свободното изящество на танца ѝ. — Учителката ѝ по балет смята, че има изключителен потенциал — добави тя. — Пък и нали баба ѝ е била прочута балерина.

— В такъв случай, стига да има желание, трябва да продължи с танците. Същото важи и за теб и скулптурата — каза Ханс. — Къде излагаш произведенията си?

— В една нюйоркска галерия, но в последно време все по-често работех по частни поръчки. Не това беше мечтата ми, но поне си изкарвах прехраната — отвърна прямо Грония.

— Е, значи поне едно хубаво нещо ти се е случило в този тежък момент, Грония. А и знаеш, че вече си богата жена.

— А ти знаеш, Ханс, че нямам желание да взимам парите. — Тонът ѝ моментално се промени, когато Ханс подхвана темата.

Той я погледна в очите.

— Грония, не се засягай, но ми се струва, че понякога гордостта надделява над здравия ти разум.

— Аз... — Грония остана смаяна от преценката му. — Какво имаш предвид?

— Какво лошо виждаш в това да приемеш подарък от човек, който ти го е направил с желание?

— Не е лошо, Ханс. Просто...

— Какво, Грония? Каж ми — подкани я той.

— Ами...

Внезапно Грония се замисли за всички подобни разговори, проведени с Мат. Как упорито бе отказвала да приеме помощ от родителите му и — още по-лошото — да се омъжи за него. Тези ѝ решения бяха подтикнати само и единствено от гордост. Не от липса на желание. А и в някои случаи се бяха оказали неправилни. Все пак, ако се беше омъжила за Мат, нямаше да се стигне дотук. Пък и несъмнено помощта на родителите му, които, както Ханс се беше изказал, просто искаха да им направят подарък, щеше да улесни живота им.

— Може би си прав — съгласи се накрая Грония, смутена от внезапното си прозрение. — Но не мога да се променя, винаги съм си била такава.

Ханс я погледа безмълвно, после каза:

— Може да ти е вродено, но и — което е по-вероятното — може да е резултат от чувство за несигурност. Трябва да се запиташ защо не искаш хората да ти помагат. Може би не вярваш, че заслужаваш помощта им.

— Ами... не знам — отвърна искрено Грония. — Но си прав, гордостта доста ме е спъвала в живота ми. Както и да е, стига толкова за мен. Но ти благодаря, Ханс, за откровеността. Наистина ми помогна.

На следващата сутрин, когато семейството ѝ се отправи към обичайната неделна служба, Грония остана да гледа Аврора.

— Искаш ли по-късно да се разходим до църквата на Дънуърли? Чичо ти Ханс носи от Швейцария урна, съдържаща... — Грония подбра внимателно следващите си думи — е, нека го наречем магическия пращец на татко ти.

— Искаш да кажеш праха му? — попита Аврора, отхапвайки от препечената си филийка.

— Да. Чудех се дали ще искаш да я разпръснем заедно.

— Разбира се — съгласи се Аврора. — Може ли аз да избира къде?

— Да, макар че татко ти е изявил желание да разпръснем праха му върху гроба на майка ти.

— Не — Аврора глътна хапката си и поклати глава. — Аз не искам там.

— Разбирам.

— В гроба са просто старите кости на мама. Тя не живее там.

— Добре, Аврора, тогава ти ще ми покажеш къде.

На свечеряване Аврора изяви желание двете с Грония да разпръснат праха на баща ѝ.

Грония сложи урната в торбичка и последва Аврора нагоре по скалната пътека към имението Дънуърли. Като стигнаха до обраслия в

трева камък, Аврора спря.

— А сега, Грония, ти седни тук, на обичайното си място. — Аврора отвори торбичката и извади урната. Свали капака и погледна вътре с изумление.

— Като едър пясък е, нали?

— Да.

Аврора се обърна и тръгна към ръба на скалата, спирайки едва на сантиметри от него. Внезапно се обърна назад с притеснено изражение.

— Грония, ще дойдеш ли да ми помогнеш?

— Разбира се. — Грония направи няколко крачки и застана до Аврора.

— От този ръб падна мама. Понякога я виждам тук. Мамо! — изкрещя тя. — Изпращам ти тате. — Надникна отново в урната с насълзени очи. — Чао, тате, върви при мама, защото си ѝ нужен. — Аврора изсипа праха от ръба на скалата, а вятърът го грабна и го понесе към морето. — Обичам те, тате. И теб, мамо. Скоро ще се видим в рая.

Наблюдавайки храбростта на момиченцето, Грония усети горчивината на сълзи в гърлото си. Накрая се върна при камъка си и остави Аврора самичка, а тя коленичи на земята, навярно в молитва. Лека-полека нощта започна да се спуска край тях.

След известно време Аврора се изправи бавно, обръщайки се към Грония.

— Вече съм готова да се прибираме. Искат да си ходят.

— Така ли?

— Да.

Аврора протегна ръчичка и Грония я хвана. После тръгнаха бавно към фермата.

Ненадейно Аврора се обърна.

— Погледни, погледни! — посочи с пръст Аврора. — Виждаш ли ги?

— Кого?

— *Виж...*

Грония обърна глава и отправи поглед към залива, накъдето сочеше Аврора.

— Летят — каза възхитено малката. — Мама дойде да го вземе и сега отлитат заедно към рая.

Грония плъзна очи по хоризонта, но не видя нищо, освен облаците, които морският бриз тласкаше по небето. Подръпна нежно ръката на Аврора и я поведе надолу по хълма към новия ѝ живот.

Мат примига срещу тъмния, подвижен образ. Там, на екрана, беше живото доказателство за нощта, която не си спомняше.

— Искате ли да го видите триизмерно? — попита докторката.

— Да — съгласи се Чарли и жената плъзна накрайника на ехографа по корема ѝ.

— Ето я главата, и едната ръка... ако спре да шава, образът ще е по-добър...

— Еха — пророни Мат, наблюдавайки екрана. Пълноцветна картина, поглед от всички страни, всякакви екстри — това получаваше човек в първокласна частна клиника. Да сравнява образа, който двамата с Грония бяха видели на тяхното бебе в една болница близо до апартамента им, беше като да сравнява черно-бял филм от четирийсетте години с някоя от епичните ленти на Джеймс Камерън.

След прегледа, стиснала снимките в едната си ръка, Чарли протегна другата към тази на Мат.

— Искаш ли да отидем някъде на обяд? Май огладнях изведнъж — изкиска се тя.

— Разбира се, както кажеш.

На обяд Чарли бърбори и за двама им. Мат я разбираше. Както и да се чувстваше той самият, това беше първото дете на Чарли, затова имаше право да се вълнува. На следващия ден родителите ѝ организираха барбекю в къщата си, за да обявят връзката на дъщеря им с него. И новината, че е бременна. Той въздъхна. Дори датата за ехографа се вписваше идеално в графика им. А той най-сетне трябваше да се примири с факта, че това беше неговият живот. Този, който сам си беше създал, по своя воля, или не. Така трябваше да живее.

Докато Чарли говореше разпалено за утрешното събитие и за това как щеше да съобщи новината на приятелите им — общите им приятели — Мат просто се предаде. Погледна към Чарли през масата. Несъмнено беше най-красивата жена в ресторанта. Добър „улов“.

Сигурно щеше да обикне нея и съвместния им живот, както беше го уверила майка му. Да обикне детето, което бяха създали заедно.

Грония я нямаше...

Мат извика келнера и прошепна нещо в ухото му.

Пет минути по-късно на масата им се появи бутилка шампанско.

Чарли вдигна една вежда.

— Това пък за какво е?

— Реших, че трябва да отбележим повода.

— Така ли?

— Да.

— За бебето ли говориш?

— И за него, и за... — Келнерът наля от шампанското в две чаши. Мат вдигна своята. — Нас.

— Наистина ли?

— Да. И преди утрешното събитие, бих искал да те попитам, Чарли, дали ще ми окажеш честта да станеш моя съпруга?

— Сериозно? Сериозно? — повтори Чарли. — Това предложение за брак ли е?

— Точно това е.

— Сигурен ли си? — сбърчи вежди тя.

— Сигурен съм, скъпа. Е, какво ще кажеш? Искаш ли бебето ни да носи моята фамилия? Да узаконим връзката си? Да обявим и годежа си утре на барбекюто?

— О, Мати... нямаш представа колко... — Чарли разклати глава и очите й плувнаха в сълзи. — Ох, не ми обръщай внимание. От хормоните е. Просто искам да се уверя, че си воден от правилните подбуди. Че го правиш заради „нас“, а не заради бебето. Защото ако не е така, сам знаеш, че няма да се получи.

— Явно... — Мат почеса главата си — ... ни е писано да бъдем заедно.

— Винаги така съм вярвала, но не се осмелявах да ти го кажа — отвърна тихо тя.

— Е? — Мат вдигна чашата си. — Ще кажеш ли „да“?

— О, Мати, разбира се. Да!

— В такъв случай е най-добре да обиколим магазините още сега и да ти изберем годежен пръстен, който да демонстрираш утре.

Прибраха се в апартамента след три часа. Мат се чувстваше смазан от умора. Беше я водил в „Картие“, „Тифани“ и обратно в „Картие“, където беше пробвала всеки един пръстен в проклетия магазин. Струваше му се, че единствената разлика между онзи, който първоначално беше харесала, и онзи, на който се беше спряла накрая, беше още по-бомбастичната цена. Крайният резултат му беше коствал почти колкото шестмесечна заплата — беше платил с кредитна карта, — но поне Чарли беше доволна.

Ще я обикнеш...

Когато отпусна глава върху възглавницата същата нощ, думите на майка му бяха единствената утеха, която можа да намери.

Обстановката, атмосферата и гостите на барбекюто в чест на добрите новини бяха точно такива, каквито Мат беше виждал многократно. Изпи прекалено много алкохол — така или иначе щяха да прекарат нощта у неговите родители, — а когато обяви новината за годеща и предстоящата им сватба, очите му се изпълниха със сълзи. След този изблик на емоции нито един от присъстващите не се усъмни в любовта му към жената, за която щеше да се ожени. Чарли изглеждаше неотразимо в новата си рокля от „Шанел“, купена специално за случая. Мат започваше да го боли гърбът от всичкото поздравително шляпане. По-късно, след като гостите се разотиваха и останаха само неговите и нейните родители, бащата на Чарли произнесе кратка реч.

— Не мога да опиша с думи колко съм щастлив в момента. Знам, че и твоите родители, Мат — скъпите ни приятели Боб и Илейн, изпитват същото. Четиримата заедно решихме да ви направим един сватбен подарък. Недалеч оттук, в Оукуд, има една къща, която би била идеална за вас; просторна е и има чудесна градина, в която да играе детето... Мат, с баща ти още утре ще говорим с един брокер на недвижими имоти. И ще ви я купим.

— О, боже, Мати! — Чарли се обърна към Мат с безумна радост в очите и стисна ръката му. — Не е ли прекрасно? И двата чифта баби и дядовци ще са ни наблизко и ще можем редовно да им оставяме бебето!

Всички избухнаха в смях, с изключение на Мат, който си наля още шампанско.

По-късно същата вечер, след десетминутното пътуване с кола до къщата на неговите родители, майка му го намери сам на терасата.

— Щастлив ли си, миличък?

— Да, мамо — каза Мат, долови горчивата нотка в гласа си и побърза да я потисне. — Разбира се, че съм щастлив, как да не съм?

— Просто питам. — Тя сложи ръка на рамото му. — Искам момчето ми да е щастливо.

Илейн прекоси терасата и се обърна да погледне сина си. Езикът на тялото му видимо противоречеше на думите му. Тя въздъхна. Такъв е животът, помисли си. По-късно, докато лежеше будна в леглото до съпруга си, размишляваше върху изминалите трийсет и девет години от собствения си живот, който, поне наглед, беше свършен. Сърцето ѝ обаче пееше друга песен, тъй като бракът ѝ беше просто банална измама.

А синът ѝ беше тръгнал по същия трънлив път.

Лятото минаваше меко край залива Дънуърли; в достатъчно топлите дни Грония водеше Аврора на плажа, за да поплуват в морето, а когато валеше, дъждът се сипеше като ситна роса по хората, вместо да ги облива. Аврора като че ли беше доволна от живота си: придружаваше Джон и Шейн по задачите им из фермата, ходеше по магазините в Корк с Катлийн, а Грония я водеше на екскурзии до природните забележителности по крайбрежието. Когато не беше с Аврора, Грония се уединяваше в ателието си и работеше по шестте скулптури, изобразяващи музата ѝ в различни изящни пози.

Един августовски ден Грония се протегна и стана от работния си тезгях. Вече нямаше какво да усъвършенства в тях, без да им навреди. Бяха готови. С кратък изблик на вълнение опакова всяка от скулптурите поотделно, за да ги откара в Корк за бронзиране. След това седна пред работния тезгях с чувство на празнота в душата си. Проектът ѝ беше дал цел в живота, избавяйки я от странната вцепененост, която отново започваше да се прокрадва в нея. Отново я обземаше чувството, че е отцепена от околния свят, че го наблюдава иззад було, притъпяващо обичайната ѝ бурна емоционалност. Сега

Грония се чувстваше като черно-бяло копие на някогашната си пъстроцветна личност.

Разбира се, знанието, че скоро Аврора щеше да ѝ стане законна дъщеря — ирландските власти вече ѝ бяха провели нужното интервю — беше прекрасна, положителна прибавка към живота ѝ. Грония опитваше да се съсредоточи именно върху този, а не върху другите, по-тежки аспекти на настоящето си. Защото колкото и да обичаше родителите си, нямаше желание да остане завинаги под техния покрив. В имението Дънуърли кипеше сериозен ремонт, но Грония не беше сигурна дали би искала да живее там дори след това. Пък и Аврора прекарваше всеки ден във фермата в блажено щастие и едва ли идеята да се преместят щеше да ѝ допадне. А и тъй като още се приспособяваше към загубата на баща си, вероятно щеше да ѝ се отрази зле.

Следователно поне за момента Грония нямаше друг избор, освен да остане в Дънуърли.

През септември Ханс се върна в Ирландия и тримата отидоха в семейния съд в Корк, за да довършат официалния процес по осиновяването.

— Е, Аврора — каза Ханс, докато обядваха след това, — вече официално си имаш нова майка. Какво е чувството?

— Прекрасно! — Аврора прегърна силно Грония, после добави: — Освен това си имам нова баба и нов дядо, и нов... — тя се почеса по носа. — Шейн май ми се пада чичо. Така ли е?

— Да, точно така — усмихна се Грония.

— Дали ще имат нещо против да ги наричам баба и дядо... и чичо Шейн? — изхихика се доволно Аврора.

— Едва ли — отвърна Грония.

— Ами на теб, Грония — продължи с неочаквана свенливост Аврора, — може ли да ти викам мамо?

— Миличката ми Аврора — трогна се Грония, — за мен ще е чест да ми викаш мамо, ако така искаш.

— Сега вече се чувствам пренебрегнат — нацупи се на шега Ханс. — Май само аз не съм ти законен роднина, Аврора!

— Не ставай глупав, чичо Ханс! Та ти си ми кръстник! А и винаги можеш да си ми почетен чичо.

— Благодаря ти, Аврора — Ханс отпрати поглед към Грония, — оценявам го.

Ханс присъства на тържествената вечеря, която Катлийн подготви в чест на официалното присъединяване на Аврора към семейството им. След като се нахраниха, той стана и обяви, че трябва да потегля към хотелската си стая в Корк, която беше наел, тъй като рано сутринта трябваше да хване самолета за Швейцария. Целуна Аврора за довиждане, благодари на Катлийн и Джон и тръгна към колата си в компанията на Грония.

— Радвам се да видя Аврора толкова щастлива. Голяма щастливка е, че стана част от толкова сплотено, любвеобилно семейство.

— Е, както казва майка ми, Аврора вля нов живот във всички им.

— Ами ти, Грония? — спря пред вратата на колата си Ханс. — Какви са плановете ти?

— Още нямам никакви — сви рамене тя.

— Моля те, не забравяй желанието на Александър присъствието на Аврора в живота ти да не възпрепятства собственото ти бъдеще — напомни ѝ Ханс. — Сам виждам колко щастлива е Аврора тук. Едва ли ще страда, ако някога решиш да се върнеш към другия си живот.

— Благодаря ти, Ханс, но вече нямам друг живот. Това е животът ми.

— Тогава трябва да си намериш такъв. Защо не си направиш една екскурзия до Ню Йорк? Грония — Ханс сложи ръка на рамото ѝ, — твърде млада и даровита си, за да се погребваш на това място. И не използвай Аврора като оправдание да се предадеш. Сами градим съдбите си.

— Знам, Ханс — съгласи се Грония.

— Извинявай, че ти чета лекции. Но мисля, че страдаш. И че последните няколко месеца са оставили по-голям отпечатък върху теб, отколкото смяташ. Тревожа се, че си тръгнала по коловоз, от който трябва да излезеш. А за целта трябва да преглътнеш гордостта си, макар и да знам, че за теб това е особено трудно, Грония. — Той ѝ се

усмихна и я целуна по двете бузи, после влезе в колата си. — Пази се и не забравяй, че ако имаш нужда от мен, само трябва да ми звънеш. Ако ти потрябва помощ, лична или професионална, насреща съм.

— Благодаря ти. — Грония му махна за довиждане, натъжена от раздялата им. През изминалите няколко месеца двамата се бяха сблизили и тя уважаваше мнението му. Ханс беше мъдър човек и имаше безпогрешната дарба да долавя и изрича на глас най-съкровени мисли и страхове на Грония.

Може би наистина беше време да се върне в Ню Йорк...

Грония се прозя. Както беше казала Скарлет О'Хара, утре щеше да му мисли. Дълъг ден беше преживяла.

Когато студените атлантически ветрове отново започнаха да брулят крайбрежието на Западен Корк и по домовете на жителите му пак започнаха да бумтят камини, Грония подхвана нова серия скулптури. Този път използва бабата на Аврора, Ана, като свой модел; свали картината на „Умиращия лебед“ от стената в трапезарията на имението Дънуърли и се зае да ѝ придава триизмерна форма. Спомни си, че първата ѝ скулптура на лебед бе пресекла пътищата им с Мат. Затова и долови горчивата ирония в заглавието на настоящия си проект. Но ако не друго, то злополучията поне ѝ бяха помогнали да открие музата си. Елегантността и грацията на танцьорите я вдъхновяваха и подхождаха на скулпторските ѝ похвати.

Деветият рожден ден на Аврора беше в края на ноември и когато Грония разбра, че Английският национален балет ще изнесе представление в Дъблин, тайно купи билети. Както и бе очаквала, дъщеря ѝ обезумя от вълнение.

— Грония! Това е най-хубавият подарък, който някога съм получавала! И ще изпълнят „Спящата красавица“ — моят балет!

Грония им беше резервирала стая в дъблинския хотел „Джърис Ин“, тъй като ѝ беше хрумнало, че може да си спретнат една разходка по магазините, докато бяха в столицата. Заплененото изражение на Аврора, докато гледаше представлението, носеше повече удоволствие на Грония от самия балет.

— О, Грония — пророни замечтано Аврора на излизане от театъра, — вече взех решение: колкото и да обичам животните във

фермата, мисля, че трябва да стана балерина. Искам един ден да изиграя ролята на принцеса Аврора.

— И съм сигурна, че ще го постигнеш, миличка.

Като се върнаха в хотелската си стая, Грония целуна Аврора за лека нощ и легна до нея в спалнята. Изключвайки нощната лампа, чу глас от тъмнината.

— Грония?

— Да?

— Знам, че Лили винаги е мразила балета, но щом е така, защо ме е кръстила на принцесата от „Спящата красавица“?

— Интересен въпрос, Аврора. Може би всъщност не го е мразила.

— Може би...

Момиченцето се умълча за момент. После отново се обади.

— Грония?

— Да, Аврора?

— Щастлива ли си?

— Да. Защо питаш?

— Защото... понякога ми се струваш много тъжна.

— Така ли? — изуми се Грония. — Разбира се, че съм щастлива, миличка. Нали си имам теб и работата ми, и семейството ни.

Последва още една пауза.

— Да, знам. Но си нямаш съпруг.

— Така е, нямам си.

— А трябва да си имаш. Едва ли тате би се зарадвал, ако научи, че си нямаш никого. И си самотна — поучи я Аврора.

— Много мило, че мислиш за мен, скъпа. Но съм добре, наистина.

— Грония?

— Да, Аврора? — въздъхна уморено Грония.

— Обичала ли си някого преди тате?

— Да, обичах един човек.

— А какво се случи помежду ви?

— Дълга история, но ако трябва да съм откровена... не знам.

— О. Ами тогава не е ли редно да разбереш?

— Аврора, време е да заспиваш — опита да сложи край на разговора Грония. Натъжаваше я прекалено много. — Късно е.

- Извинявай. Само още два въпроса. Къде живееше той?
- В Ню Йорк.
- И как се казваше?
- Мат, казваше се Мат.
- О.
- Лека нощ, Аврора.
- Лека нощ, мамо.

Чарли вече беше в шестия месец на бременността си. Пращеше от здраве, а гардеробът ѝ от дизайнерски дрехи за бременни беше не по-скромен от обичайния. Покупката на къщата, разположена на три потънали в зеленина пресечки от домовете и на неговите, и на нейните родители, беше уредена. Чарли се беше впуснала да я преобразява, макар и на Мат да му се струваше идеална и без ремонти. Вече си беше взела отпуска по майчинство и прекарваше по-голямата част от времето си в жилището на родителите си, за да следи отблизо префасонирането на новия им дом. Мат беше благодарен — така разполагаше с пространство и време да се съсредоточи върху работата си. Двата бяха водили разпалени дискусии относно отказа на Мат да се присъедини към инвестиционния бизнес на баща си, но той имаше нужда да спаси поне късче от някогашния Мат — идентичността, която си беше изградил с толкова усърдие, се разпадаше с всеки изминал ден.

Усещаше как губи себе си...

Беше започнал да сортира вещите си в подготовка за предстоящото преместване в новата къща. Притежанията на Грония още си бяха в апартамента. Мат не знаеше какво да ги прави. Може би трябваше просто да ги сложи в кашони, да ги даде някъде на съхранение и да пусне едно писмо до адреса на родителите ѝ, за да я уведоми къде са. Но щом досега не ѝ бяха потрябвали, едва ли щеше да дойде такъв момент. Освен това, помисли си студено Мат, новият ѝ съпруг несъмнено я беше уредил с всичко необходимо.

Силно се надяваше любовта по нея и болката от липсата ѝ да се превърнат в гняв един ден. От време на време се случваше да ѝ се вбеси, но тези моменти не продължаваха дълго.

Мат реши да излезе и да закуси някъде. Седна в едно малко кафене и си поръча кафе с мляко и геврек.

— Здравсти, Мат, как сме? — Мат вдигна поглед и видя Роджър, приятеля на Грония, да стои до него.

— Добре, добре — кимна той с колкото ентузиазъм можа да свика. — В квартала ли живееш вече, Роджър?

— Да, страхотен е. Как е момичето ти? — поинтересува се той.

— За Чарли ли говориш?

— Да, за Чарли.

— Добре е. Ние — Мат усети, че се изчервява, — ще се женим.

— Сериозно? Поздравления.

— След като Чарли роди. — Мат реши, че може направо да си изпее всичко. Нямахме смисъл от лъжи.

— Прекрасна новина! — усмихна се Роджър. — Честно да си кажа, предполагам, че правите опити. След като видях Чарли в апартамента ти онази вечер, си спомних къде я бях виждал преди. Работя в една клиника за изкуствено оплождане и именно там я срещнах. Предай й, че много се радвам за нея. Въпреки напредъка на медицината, само малък процент жени успяват за заченат, колкото и съвременни техники да използваме.

Мат поклати объркано глава.

— Видял си Чарли в клиника за изкуствено оплождане?

— Да, нямам съмнение, че беше тя; помогнах й да си облече престилката. Но знам, че много двойки не искат да се разчува. Както и да е, желая ти успех.

— Благодаря.

— Доскоро, Мат.

— Да, доскоро.

Роджър се обърна да излезе от кафенето.

— Роджър? Случайно да си спомняш кога се е случило това?

Роджър се почеса по главата.

— Някъде в средата на май, бих казал.

— Сигурен ли си?

— Да, определено... да не би да има проблем? — погледна го объркано Роджър.

— Не, просто... е, няма значение.

Мат се върна в апартамента с мисълта, че Роджър навярно бъркаше. Защо й бе на Чарли да ходи в такава клиника в средата на май? Освен ако...

Мобилният му телефон иззвъня и Мат вдигна механично.

— Здравсти, Мат, мама е. Как е бъдещият татко?

— Ъм...

— Добре ли си, синко?

— Знаеш ли, мамо? Точно в момента не съм сигурен. Току-що чух нещо...

— Какво има, какво е станало, Мат?

— Божичко, мамо, аз... май не мога да ти кажа.

— Мати, знаеш, че можеш да ми кажеш всичко.

— Добре, мамо, но трябва да те предупредя, че не мога да го подкрепя с доказателства. Току-що срещнах един познат, стажант в клиника за изкуствено оплождане, който ми каза, че Чарли ходила на процедура там. Познал я като намина през апартамента ми, за да върне една книга. Твърди, че било около май — точно по времето, когато... по дяволите, мамо! Сигурно греша, но... чувствам се много объркан. Беше доста убеден, че е била тя. Мислиш ли, че...?

Мина известно време, преди Илейн да отговори. Накрая въздъхна и каза:

— Не, не „мисля“. Чуй какво, Мат, скрих едно нещо от теб. Ще дойдеш ли до нас?

— Тръгвам веднага.

— Чарли имаше проблеми, като навлезе в пубертета и започна... цикълът ѝ. — Думата накара Илейн да се изчерви. — Всеки месец я мъчеше страшна болка, толкова страшна, че ѝ се наложи да пропусне голяма част от гимназията. В крайна сметка майка ѝ я заведе на доктор, който установи, че има заболяване, наречено ендометриоза — или кисти по яйчниците. Освен това ѝ каза, че вероятно никога няма да забременее по естествен път, а може би и по какъвто и да било друг. Знаем, защото майка ѝ дойде да ми се оплаче. Беше притеснена, че дъщеря ѝ може никога да няма деца. Не разкриха пред никой друг — все пак такава нещо не се разгласява в кьнтри клуба, особено ако се надяваш дъщеря ти да си намери достоен съпруг. Предписаха на Чарли противозачатъчни хапчета, които овладяваха болката. Оттогава майка ѝ не е споменала и дума по въпроса.

Мат изсвирука.

— Ясно.

— Моля те, разбери, скъпи, че в момента издавам поверена ми тайна и вероятно губя приятели. Ще бъдеш ли така добър, когато говориш с Чарли по темата, да не споменаваш името ми? — примоли му се Илейн. — Защото е твърде вероятно приятелят ти от клиниката да казва истината. И въпреки че рискувам да вгорча живота си, ако майката на Чарли разбере, че съм издала тайната ѝ, няма да позволя някой да мами момчето ми за толкова важно нещо.

Невиждан гняв бе изплувал в очите на Илейн. Мат потупа ръката ѝ.

— Не се безпокой, мамо, няма да те издам. Но трябва да помисля как е най-добре да постъпя. Ако Чарли наистина... ако е... боже, мамо! Просто не разбирам. Трябва ми малко време за размисъл, преди да се е върнала вкъщи. — Мат стана и прегърна майка си. — Много съм ти благодарен, че ми каза. Ще ти се обадя през идните няколко дни.

Мат се върна в града с размътен от недоумение мозък. Не знаеше какво да мисли, как да се чувства... В най-добрия случай е било просто злочесто съвпадение, че Чарли е решила да има бебе, а той се е напил точно онази нощ. Да му се не види, та той дори не си спомняше дали наистина беше преспал с нея... Дали Чарли не беше подготвила тялото си по някакъв начин, за да увеличи шансовете си да забременее? Или пък беше инсценирала всичко и той се оказваше невинната жертва на желанието ѝ да си роди дете?

Вариантите бяха безкрайно много и безкрайно смущаващи. Отваряйки вратата на апартамента си, Мат осъзна, че един-единствен човек можеше да отговори на всичките му въпроси. Но дори в този случай нямаше как да е сигурен, че ще разбере истината.

Чарли се прибра по-късно вечерта, преливаща от вълнение, понеже двамата с интериорния дизайнер, който беше наела, бяха измислили няколко страхотни идеи за новия им дом.

Мат дори не можеше да говори с нея. Трябваше да подреди мислите си някак, преди да подхване неотложния разговор. Съзнаваше, че с гняв нямаше да стигне до никъде. Чарли просто щеше да заеме отбранителна позиция и едва ли щеше да е откровена с него. А макар Мат да разполагаше с изобличаващи факти, тя беше невинна до доказване на противното.

Мат успя да се съдържи цяла вечер, кимайки и усмихвайки се, когато беше нужно. Когато си легнаха, Чарли се приближи да го

целуне.

— Лека нощ, скъпи. Толкова съм развълнувана за бъдещето ни.
— Тя се обърна да изгаси нощната лампа.

В този момент волята на Мат го предаде. Той светна лампата.

— Чарли, трябва да поговорим.

— О, добре, скъпи. — Тя седна в леглото и хвана ръката му. — Притеснен си, че ти предстои да станеш татко ли? Не се безпокой, Мати, докторът каза, че било съвсем нормално да се чувстваш така. Каза и че...

— Чарли, трябва да те попитам нещо. И искам да ми кажеш истината. — Мат впи поглед в очите ѝ. — Трябва да си откровена с мен, независимо от последствията, разбираш ли?

— Да, скъпи, знаеш, че не бих те излъгала.

— Добре... — Мат си пое дълбока глътка въздух. — Посети ли през май специализирана клиника, в която ти помогнаха да заченеш?

Мат не отмести поглед от лицето ѝ. Знаеше, че през първите няколко секунди, преди мозъкът да се е впуснал в съчиняването на лъжа, истината щеше да изплува в очите ѝ.

— Аз... божичко, скъпи! — усмихна му се нервно тя.

И в този момент Мат разбра, че го е измамила.

— По дяволите, Чарли! Не знам как и защо, но си ходила на процедура, нали? Държа да си пряма с мен, защото трябва да узная истината. — Мат продължаваше да държи погледа ѝ със своя. Чарли се поколеба за няколко секунди, преди да избухне в сълзи.

— О, Мати... как разбра?

— Вчера срещнах Роджър в едно кафене. Поздрави ни за успешния изход от начинанието ни. Но не е важно как съм разбрал, важно е...

— Добре! Да, ходих на процедура, но не защото исках да те подхлъзна или хвана в капан. Още от самото начало бях готова да отгледам бебето си сама. Нали помниш? — подкани го с отчаян тон тя. — Помниш, че го обсъждахме, нали? Още тогава ти казах, че възнамерявам да задържа бебето, каквото и да е твоето решение. Беше същинско чудо, Мати, след всички тези години, в които живеех с мисълта, че никога няма да имам дете. А изведнъж се оказвах бременна... О, Мати, можеш ли да ми простиш? Моля те, обичам те!

— Погледни ме, Чарли. — Мат взе ръцете ѝ в своите. — Съвпадение ли беше, че забременя след нощта, която прекарахме заедно? Или всичко беше нагласено.

— О, знам, че постъпих нередно, но...

— Трябва да те попитам веднага — Мат съзнаваше, че не ѝ дава шанс да обясни, но го глождеше един ключов въпрос, чийто отговор трябваше да научи моментално — мое ли е бебето? — Отново впи очи в нея, но тя извърна поглед. — Двамата с теб...? — подкани я той. — Онази нощ...? По дяволите, Чарли! Дай ми откровен отговор. Аз ли съм бащата на детето ти?

Чарли спря да плаче и впери безмълвно поглед в стената. Мат стана от леглото и закрачи нервно из стаята.

— Трябва да разбере сега, просто трябва. — Отново се обърна към нея. — И искам да знам, че ми казваш истината.

Като че ли всичката енергия се беше изцедила от Чарли. Тя поклати мудно глава.

— Не, Мат, не си бащата на детето ми.

— Мамка му! — Точно в онзи момент му беше нужна огромна воля да не я удари. Пое няколко дълбоки глътки въздух, за да се успокои. — Щом не съм аз, кой е?

— Не знам името му — сви рамене тя. — Но не е каквото си мислиш, Мати.

— Проклятие! Как може да не е каквото си мисля, Чарли? Чукала си някой друг и си решила да изкараш това бебе мое?

— Не! Не е вярно — зарида окаяно Чарли. — Не знам името му, защото спермата, която ми инжектираха, имаше единствено ДНК профил. И нищо повече.

— Моля? — Мат поклати глава. — Дявол да ме вземе, наречи ме наивен, но нямам представа за какво ми говориш.

— Добре — кимна Чарли, видимо опитвайки да си възвърне самообладанието. — Бащата на бебето е двацет и осем годишен студент от Калифорния. С тъмна кожа и кафяви очи. Висок е един метър и седемдесет и осем сантиметра. Никога не се е разболявал сериозно и има по-висок от средностатистическия коефициент на интелигентност. Това е генетичният му профил и това е всичко, което знам.

— Тоест — Мат седна на леглото, започвайки да проумява — искаш да ми кажеш, че си отишла в банка за сперма и си избрала анонимен ДНК профил, чийто собственик да стане баща на детето ти? След което са те оплодили със спермата му?

— Да.

— Ясно.

Двамата поседяха мълчаливо известно време, докато Мат се мъчеше да преглътне чувото.

— А аз къде съм в цялата картинка? Още от началото ли бях част от плана?

— Мати — Чарли го погледна с пресъхнали сълзи и бледо лице, — държа да ти кажа, че бях взела това решение отдавна. Преди месеци, преди да се нанесе при теб.

— Да изясним едно нещо, значи: аз съм бил просто удобна плячка, кретенът, който си решила да представяш като таткото? — прекъсна я язвително Мат.

— Не! Обичах те преди, Мати, и все още те обичам! — Чарли кършеше ръце тревожно. — А онази нощ, един ден след като се бях подложила на процедурата... да, може да се каже, че беше съвпадение. Ти беше пиан и нежен, и ми каза някои наистина мили неща. И аз си помислих, че...

— Чарли, правихме ли наистина любов онази нощ, защото определено не си спомням нищо? А колкото и да съм се напивал преди, такова нещо не ми се е случвало.

— Не. Не и по начин, който би довел до забременяването ми — призна си Чарли. — Поцелувахме се и така нататък, но ти не беше в състояние да...

— Да те чукам?

— Да, да ме чукаш — потвърди горчиво тя.

— Божичко! Защо тогава ме излъга? И защо си игра така със съвестта ми? По дяволите, Чарли! Това беше жестоко.

— Престани, Мат! — Очите на Чарли пламнаха от внезапен гняв. — Готова съм да понеса известна доза мъмрене, но онова, което ти казах за случилото се онази нощ, не беше пълна лъжа. Държеше се мило, приятелски... целуна ме, докосна ме... каза ми, че съм красива, че ме обичаш... — Тя се задави внезапно, спря, после подхвана отново. — Макар че не можа... да го вдигнеш, очаквах поне да ми се

обадиш или да ми изпратиш съобщение. Помислих си, че може би — може би — и ти изпитваш същите чувства към мен. Само че от теб нямаше и следа. Почувствах се като някоя евтина проститутка, която просто беше използвал еднократно.

— Права си — съгласи се смутено Мат. — Държах се като пълен гадняр, Чарли. За което ти се извинявам. Но наистина ли смяташ, че поведението ми ти дава оправдание да ме излъжеш за — Мат посочи с пръст корема ѝ — *това*?!

— Кълна ти се, не знаех, че съм бременна, че оплождането инвитро е подействало, до малко преди да се върнеш от лекторската си командировка и да ме изведеш на вечеря. Може и да беше от хормоните, или от шока, но най-вероятно го предизвика комбинацията от новината, че ще ставам майка и прозрението, че онази нощ не съм била за теб нищо повече от най-обикновена уличница. Че никога не си ме обичал както аз теб. И никога няма да ме обикнеш така. И... май просто исках да те накажа.

Мат, поуспокоен от факта, че вече знаеше истината, слушаше мълчаливо.

— Тогава, осъзнавайки, че винаги ще обичаш Грония, а не мен, започнах да мисля за себе си. Реших да родя бебето независимо от всичко, както ти казах на срещата ни след седмица. Бях се примирила с факта, че ще го отглеждам сама, каквото беше и първоначалното ми намерение. Ти обаче предложи да опитаме. Не само с бебето, но и с нас двамата. Божичко, Мат, не бях на себе си от щастие. Сякаш всичките ми мечти се сбъдваха наведнъж. Внезапно бъдещето ми изглеждаше розово. След всички тези години, в които въздишах по теб... Тогава ми предложи брак и наистина започнах да вярвам, че връзката ни ще се получи. — Тя се хвърли ненадейно към него и го прегърна силно. — И още нищо не е загубено, нали, Мати? Моля те, знам, че те излъгах, но...

Мат се изтръгна от прегръдката ѝ.

— Имам нужда да поизляза, да подишам малко свеж въздух.

— Моля те, Мати — продължи тя, докато Мат се обличаше, — няма да ме изоставиш в това положение, нали? Казахме на всички, купиха ни къща и бебето...

Мат затръшна вратата след себе си и слезе по стълбите до приземния етаж. Като излезе навън, затича по тротоара и не спря,

докато не достигна парка „Батъри“. Облегна се на един парапет и загледа светлинките на града, отразени във водите на река Хъдсън. Тъмните фигури на пияници, любовници и буйни младежи се рояха край него — нощни птици, търсеци прикритието на мрака. Той забави дишането си и опита да нареди в главата си низа от събития, които го бяха довели дотук.

Не всичко опираше до постъпката на Чарли, но до мотивите зад нея. Още от самото начало ли бе целяла да го оплете в мрежите си? Наистина ли решението ѝ да се подложи на инвитро нямаше нищо общо с него? Бе живяла под покрива му по време на процедурата... беше си признала, че го обича... как да ѝ повярва, че всичко е било просто съвпадение?

Дори да беше такава, не оневиняваше Чарли, задето го беше погледнала в очите и му беше казала, че бебето е негово. Беше го излъгала най-безсрамно. И не само това, но го беше обвинила в действие, което дори не беше извършил.

Психологът в Мат разбираше, че всеки, постъпил грешно, е готов на всичко да смекчи вината си. Винаги се намираше някое правдоподобно обяснение, причина, в която извършителят вярваше и която оправдаваше поведението му. Но откъдето и да погледнеш постъпката на Чарли, Мат не намираше смекчаващи вината обстоятелства. А най-много го отвращаваше фактът, че бе готова да живее в лъжа до края на съвместния им живот. Мат можеше и никога да не научи, че детето, което несъмнено би обикнал като свое собствено, всъщност не е.

Прилоша му при мисълта и реши да се поразходи край реката, мъчейки се да преглътне фактите.

Осъзна, че е редно да отбележи и своята роля в случващото се; болката от новината, че Грония се бе омъжила беше довела до спонтанната му реакция онази нощ в ресторанта. Внезапната му готовност да се сближи с Чарли бе усложнила ситуацията и отчасти го беше довела до настоящото положение.

Все пак Чарли му беше казала, че няма против да отгледа детето сама. Той беше отхвърлил този вариант и предложил да дадат шанс на връзката им. А и чак сега осъзнаваше, че не бе имал представа какви чувства е изпитвала към него Чарли. Когато беше срещнал Грония,

заслепен от страстта си по нея, не се беше замислил за Чарли, слагайки край на връзката им.

Мат потрепери при мисълта за кашата, която двамата бяха забъркали. Но нима причините и обясненията имаха някаква давност в случая? Сега трябваше да реши какво ги чака отгук нататък.

Той обмисли вариантите.

Можеха да оставят всичко както си беше — както Чарли беше изтъкнала, той вече знаеше истината. Не я обичаше — никога не я бе обичал, — а в този смисъл и той самият живееше в лъжа. Ситуацията обаче се изменяше от факта, че бебето не беше негово.

Мат въздъхна, като си спомни колко се беше грижил за Грония в първите месеци от бременността ѝ; всеки път, помислеше ли си за рожбата им и приближаващата ѝ поява на бял свят, стомахът му се беше преобръщал от тревога. С всяка частица от себе си се беше стремил да защитава Грония в това ѝ така уязвимо състояние. Подобни чувства не се бяха зародили у него дори в нищожна степен нито към Чарли, нито към бебето в утробата ѝ. Изпитваше единствено примирение. Дали някога щеше да обикне детето, което трябваше да отгледа като свое собствено? Мат прехапа долната си устна. Или пък щеше да го презира вътрешно? Редовно изнасяше лекции за това как бащите прехвърляха собствените си грехове върху отрочетата си. Познаваше ефекта от това и определено не желаше да тръгва по този път.

След доста време, когато слънцето започваше да изплува мудно над хоризонта на Ню Джърси, Мат се върна с бавна крачка у дома. Не беше взел никакво решение и нямаше представа какво да каже на Чарли. Но поне бурята беше отшумяла.

Апартаментът беше празен. На бюрото му беше подпрян хартиен плик с неговото име отгоре.

Мат,

Тръгвам си. Много съжалявам, че те лъгах, но и ти изигра своята роля в тази бъркотия. Ще улесня нещата и за нас двамата, и за бебето. Всички заслужаваме повече.

До нови срещи,

Чарли

Мат въздъхна облекчено. Чарли бе взела решение вместо него. Поне за това ѝ беше благодарен.

Дойде зима. През прозореца на ателието си Грония наблюдаваше как плаващите по небето облаци обагрят суровата палитра на залива Дънуърли в различни нюанси на синьото и сивото. Тя се трудеше неуморно, понякога до късно вечерта, и колекцията ѝ от скулптури непрекъснато нарастваше.

— Какво ще ги правиш всичките тези скулптури, Грония? — попита я Катлийн един следобед, когато двете с Аврора бяха отишли да я видят в ателието. — Не съм познавач на изкуството, скъпа, но дори аз бих казала, че са невероятни. — Катлийн се обърна към дъщеря си с възхищение и гордост в очите. — Най-добрите ти творби досега.

— Красиви са, мамо. — Аврора плъзна пръсти по извивките на глинените си копия. — Но баба е права. Не е честно да си стоят тук и само ние да им се любуваме. Трябва да ги изложиш в някоя галерия, откъдето хората да ги купуват. Искам и други да ме видят! — изкиска се тя.

Грония, погълната в извайването на нова скулптура, кимна отнесено.

— Да, може.

— Ще дойдеш ли за чай, Грония? — попита я Катлийн.

— След малко, мамо, искам само да довърша тази ръка.

— Е, хубаво, но не се бави — смъмри я Катлийн. — Започваш да ни липсваш на масата, нали така, Аврора?

— Да, така е — потвърди Аврора. — Изглеждаш бледа, мамо. Нали, бабо?

— Вярно си е.

— Казах, че ще дойда след малко — скастри ги Грония. — Божичко! Сякаш не ми е достатъчно, че майка ми ми бае на главата, ами сега и дъщеря ми започва.

— До после — кимна Катлийн и изведе Аврора от ателието.

Студен вятър брулеше хълма, докато Аврора и Катлийн слизаха надолу по скалната пътека.

— Бабо?

— Да, Аврора?

— Тревожа се за мама.

— Аз също, миличка.

— Какво ѝ има според теб?

— Виж сега. — Катлийн се беше научила, че е безсмислено да говори с Аврора като с дете и да захаросва истината. — Мен ако питаш, трябва ѝ мъж. Не е хубаво за жена на нейната възраст да стои сама.

— Знаеш ли какво се е случило между двама им с мъжа, който е обичала преди тате? Мат, така се е казвал. Защо Грония го е оставила в Ню Йорк и е дошла в Ирландия?

— Ех, Аврора, ако знаех, щях да съм много доволна. Но науми ли си нещо дъщеря ми, никой не може да я разубеди. А и дума не обелва по въпроса.

— Добър човек ли е Мат?

— Истински джентълмен — отвърна умислено Катлийн. — И обичаше Грония до полуда.

— А дали още е така?

— Когато щерка ми избяга от Ню Йорк, счупи телефона ни да я търси, така че да, обичаше я. Сега обаче — Катлийн въздъхна, — кой знае? Жалко е, че по онова време Грония отказа да говори с него за случилото се помежду им, каквото и да беше то. Много проблеми се разрешават с една хубава приказка на чаша чай.

— Но Грония е прекалено горда, нали?

— Такава си е, скъпа. А сега да побързаме. — Катлийн потрепери на засилващия се вятър. — Такова време не е за разходки.

Няколко дни по-късно Ханс се обади на Грония, за да провери как е и да се осведоми върви ли нормално ремонтът на имението.

— Освен това се питах дали би могла да дойдеш в Лондон следващата седмица. Един мой приятел е търговец на произведения на изкуството и ръководи галерия на Корк стрийт. Разказах му за теб и новите ти скулптури и той изяви голямо желание да се запознаете. А пък и — добави Ханс — ще ти се отрази добре да се откъснеш от дома

за няколко дни. А и така ще ти покажа лондонския имот, който Аврора ще наследи от майка си.

— Много мило от твоя страна, Ханс, но...

— Но какво, Грония? Няма да ми се оправдаеш с натоварения си график, надявам се?

— Изнудваш ли ме, Ханс? — Грония си позволи шеговитата усмивка.

— Само мъничко. Но и аз като всеки уважаващ себе си адвокат просто следвам инструкциите, посочени в завещанието на клиента ми. Ще ти резервирам билет за Лондон за идната сряда, както и хотелска стая, и ще ти изпратя информацията по електронната поща.

— Щом така си решил, Ханс — въздъхна Грония, предавайки се.

— Точно така. Довиждане, Грония, и доскоро.

Няколко дни по-късно Грония влезе в къщата, за да провери на домашния компютър електронната си поща и подробностите около полета до Лондон, който Ханс ѝ беше уредил.

Аврора се появи зад гърба ѝ и я прегърна през раменете.

— Къде ще ходиш, Грония?

— В Лондон, за да се видя с Ханс.

— Добре ще ти се отрази, крайно време беше да си дадеш малко почивка. — Аврора впери поглед в компютърния екран, докато Грония въвеждаше номера на паспорта си, за да получи достъп до виртуалните данни.

— Може ли аз?

— Знаеш ли как?

— Разбира се, че знам. Постоянно помагах на тате.

Грония отстъпи мястото си на Аврора, която се присмя на паспортната ѝ снимка, докато въвеждаше чевръсто данните.

— Много си смешна!

— Прощавай — усмихна ѝ се Грония, — но и твоята не е похубава.

— Моят паспорт е у теб?

— Да, държа го в портфейла си при моя.

— Готово. Да натисна ли „принтиране“? — попита Аврора.

— Да, ако обичаш. — Грония върна паспорта си в портфейла при този на Аврора и го пъкна в чекмеджето на бюрото. — Време е за лягане, млада госпожице.

Аврора тръгна нагоре по стълбите без особено желание, изми си зъбите и легна в леглото.

— Не говорех сериозно за паспортната ти снимка — отбеляза тя. — Мисля, че си много красива, мамо.

— Благодаря ти, миличка. И аз мисля, че ти си красива.

— Но се тревожа, че ако скоро не си намериш приятел, ще остарееш и мъжете няма да те харесват вече. Ау! — Грония я загъделичка и Аврора се изкиска.

— Много си галантна, няма що! Проблемът е там, Аврора, че не искам никого.

— Ами Мат? Мъжът от Америка, за когото ми разказа? Обичала си го, нали?

— Да, обичах го.

— Мисля, че още го обичаш.

— Може би — въздъхна Грония. — Но станалото — станало, нали така? — Тя целуна Аврора. — Лека нощ, скъпа, сладки сънища.

— Лека нощ, мамо.

В сряда сутринта Грония стигна с колата до летището на Корк, откъдето хвана самолета за Лондон. Ханс я посрещна в салона за пристигащите пътници и двамата взеха такси до хотел „Клариджис“.

— Боже мой — възкликна Грония, влизайки в красивия апартамент, който Ханс ѝ беше наел, — сигурно е струвал цяло състояние! Глезиш ме.

— Заслужила си си малко лукс, пък и вече си заможна жена с много богата дъщеря, чиито финанси ми печелят надницата. А сега ще те оставя да се приготвиш за вечеря и ще те чакам в бара на долния етаж в осем. Робърт, собственикът на галерията, ще дойде в и петнайсет.

Грония се наслади на дълга вана, загърна се в мекия халат и пийна чаша приветствено шампанско в разкошната всекидневна. Не след дълго осъзна, че макар да презираше прекомерния лукс, обстановката ѝ беше приятна. Облече късата черна коктейлна рокля, която си беше купила от един бутик в Корк миналата седмица — между дрехите ѝ от Ню Йорк нямаше нищо елегантно, — а после си сложи малко спирала за очи и червило. Накрая взе скулптурата на

Аврора, която беше избрала да покаже на собственика на галерията, и слезе в бара при Ханс.

Вечерта мина приятно. Робърт Сампсън, собственикът на галерията, беше словоохотлив и ентусиазиран относно работата на Грония. Тя беше донесла и снимки на останалите серии скулптури, които беше завършила наскоро.

— Смятам, Грония — подхвана Робърт, докато пиеха кафе и арманяк, — че ако направиш още шест скулптури през следващите няколко месеца, ще разполагаме с достатъчно творби за изложба. В момента името ти не е известно в Лондон и бих искал да ти дам един голям начален тласък. Ще изпратим покани на добрите богати колекционери от работния ми списък и ще те представим като Следващата звезда. Вълнуващото е, че си открила амплото си. Плавността, която наблюдавам в творбите ти, е удивителна. И голяма рядкост — добави той.

— Наистина ли вярваш, че произведенията ми заслужават такова внимание? — попита Грония, поласкана от оживлението му.

— Да, наистина. Естествено бих желал да дойда в Корк, за да видя скулптурите с очите си, но и видяното дотук ми дава достатъчно основание да те взема под крилото си.

— А и вероятно може да се счита за преимущество, че Грония е млада и сравнително фотогенична — смигна ѝ Ханс.

— Разбира се — потвърди Робърт, — стига да нямаш нищо против да излезеш пред публичното око.

— Не, ако ще е от помощ — съгласи се Грония.

— Отлично — Робърт стана и целуна Грония по двете бузи. — За мен беше удоволствие да се запознаем, Грония. Обмисли предложението ми и ако проявяваш интерес, само ми изпрати един имейл и веднага ще хвана самолета за Корк, за да дообсъдим нещата.

— Благодаря ти, Робърт.

Когато Робърт си тръгна, Ханс каза:

— Е, май вечерта мина успешно.

— Да, благодаря ти, че ме запозна с него — отвърна Грония, питайки се защо ли не беше подobaващо развълнувана. Робърт Сампсън беше голямо име в света на изкуството. Одобрението му беше огромен комплимент за работата ѝ.

Ханс забеляза веднага.

— Какво има?

— Нищо, просто... е, май съзнанието ми още не е затворило вратата към Ню Йорк и тамошната ми кариера.

— Е — Ханс потупа ръката ѝ, докато двамата се отправяха към асансьора, — може би е време да продължиш напред.

— Да.

— Така, съветвам те утре сутринта да си спретнеш едно леко пазаруване. Бонд стрийт, която е претъпкана с бутици, се намира на един хвърлей отгук. След това може да се срещнем за обяд, по време на който да се занимаем с малко досадна документация. А следобед ще те водя да видиш тукашната къща на Аврора. Лека нощ, Грония. — Ханс я целуна нежно по бузата.

— Лека нощ, Ханс, и още веднъж благодаря.

На сутринта Грония разглеждаше отнесено изисканите дрехи по щендерите в „Шанел“, размишлявайки върху невероятния факт, че можеше да има всичко, което си харесаше, когато мобилният ѝ телефон иззвъня.

— Здравей, мамо — каза разсеяно тя, — всичко наред ли?

— Не, Грония, не е.

Грония долавяше паниката в гласа на майка си.

— Какво е станало?

— Аврора пак е изчезнала.

— О, не, мамо! — Сърцето ѝ се сви на топка. Тя погледна часовника си. Беше единайсет и половина. — Откога липсва?

— Не сме сигурни. Нали знаеш, че снощи искаше да остане в къщата на Емили?

— Разбира се! Все пак вчера сутринта я закарах на училище с багажа ѝ.

— Е, очевидно не е пренощувала там. От училището ми се обадиха преди двацетина минути, за да питат дали случайно не е болна, понеже не се появила за час. Веднага се обадох на майката на Емили и тя ме увери, че нямали никакви планове Аврора да нощува у тях.

— О, боже, мамо! Кой я е виждал последно?

— Емили каза, че вчера си тръгнала от училище по нормалното време, като казала, че ще се прибира пеша, понеже ти си в Лондон.

— И оттогава никой не я е виждал?

— Не. Не се знае къде е била цяла нощ. О, Грония — гласът на Катлийн пресекна, — накъде е хукнала този път?

— Слушай, мамо — Грония излезе от „Шанел“ и тръгна бързо по улицата, — не те чувам заради трафика. Връщам се в хотела, ще помисля и ще ти звънна след десет минути. Аз съм виновна; не биваше да я оставям. Виж какво се случи последния път. Ще се чуем след малко.

Два часа по-късно Грония кръстосваше нервно из апартамента си, докато Ханс неуспешно се мъчеше да я успокои. Джон, Шейн и Катлийн бяха претърсили околността и всички места, за които Грония се беше сетила, но не бяха открили малката.

— Татко ще звъгне в полицията — каза Грония с барабаниящо в гърдите й сърце. — О, боже, Ханс, защо е избягала? Струваше ми се безкрайно щастлива във фермата с мама и татко. Не биваше да я оставям... не биваше да я оставям...

Грония се свлече на дивана и Ханс я прегърна.

— Моля те, скъпа, не се самообвинявай.

— Как, при положение че очевидно съм подценила ефекта от смъртта на Александър върху дъщеря му.

— Е, аз лично не мога да си го обясня — въздъхна Ханс. — Изглеждаше толкова щастлива.

— Проблемът е там, Ханс, че Аврора е като затворена книга. Толкова е сдържана, толкова зряла... но може би крие голяма част от болката си. Ами ако... ами ако е решила, че съм я изоставила и си е наумила да отиде при родителите си? Казах й, че никога няма да я напусна, Ханс, обещах й... аз... — Грония заплака на рамото му.

— Грония, моля те, трябва да запазиш спокойствие. Никога не би ми хрумнало, че Аврора е способна на самоубийство. Пък и нали именно тя те подканяше да дойдеш в Лондон? — добави Ханс.

— Да — съгласи се Грония, издихвайки носа си. — Така е.

— Пък и имам силното чувство, че всичко това няма нищо общо с лабилната й психика — отбеляза той.

— Е, ако не е това, какво тогава? — Внезапно Грония покри устата си с ръка. — О, боже мой, Ханс! Ами ако са я отвлекли?

— Боя се, че ми мина през ума. Както знаеш, Аврора е изключително заможно дете. Ако до един час не я открият, ще говоря с моя човек от Интерпол и ще го помоля да разследва случая.

— А аз трябва веднага да се кача на самолета за вкъщи.

— Разбира се.

— Ако нещо се е случило с детето, Ханс — закърши ръце Грония, — никога няма да си го простя. — Телефонът ѝ иззвъня и тя отговори моментално. — Някакви новини, мамо.

— Да. Благодаря на небесата! Аврора е добре.

— О, мамо, слава богу... слава богу! Къде я намерихте?

— А, тук идва интересната част. В Ню Йорк е.

— Ню Йорк?! Но как... защо... къде?

— С Мат е.

Бяха ѝ нужни няколко секунди да проумее думите на майка си.

— С *Мат*? *Моят* Мат? — учуди се Грония.

— Да, Грония, твоят Мат. Позвъня ни преди десетина минути. Каза, че му се обадили от летището да го питат защо не е дошъл да вземе дете на име Аврора Девъншър, което го очаквало.

— *Моля*? — възкликна Грония. — Но как, за бога, е успяла да...?

— Грония, не ми задавай повече въпроси. Нямам отговори за теб. Мат ще ми звънне пак след малко, но исках веднага да те успокоя, че Аврора е невредима. Съвсем скоро ще разберем какво си е наумила.

— Да, мамо, права си. — От гърдите ѝ се изтръгна въздишка на облекчение и почуда. — Поне е в безопасност.

На Мат наистина му се бяха обадили от авиолинии „Еър Лингус“ в десет часа сутринта. Служителката го беше попитала защо не се е явил на летище „Джей Еф Кей“ да вземе момиче на име Аврора Девъншър, която пътувала без придружител от Дъблин, Ирландия.

Първоначално Мат беше изпаднал в недоумение, питайки се дали някой не си прави шега с него. От авиолинията очевидно се бяха сдобили с името, телефонния номер и адреса му, но Мат нямаше представа кое е детето. След като беше отрекъл всякаква възможност за подобна уговорка, гласът на служителката беше придобил тревожно звучене.

— Твърдите, че не познавате това дете, така ли да разбирам, сър? — беше го попитала тя.

— Аз... — Името му говореше нещо, но не можеше да се сети какво.

— Извинете за момент, сър. — Беше чул приглушен глас от отсрещната страна на линията, а после служителката се беше върнала на телефона. — Според госпожица Девъншър госпожица Грония Райън била разговаряла с вас.

— Така ли? — попитал беше смаяно Мат.

— Така твърди момиченцето, сър. Ако нямате възможност да вземете госпожица Девъншър, възниква сериозно усложнение.

— Не... ще успея. Чакайте ме до четирийсет минути.

Пътувайки към летището, Мат се чудеше какво, по дяволите, се случваше. Но поне името „Грония“ му беше познато, затова трябваше да предположи, че всичко това има някаква връзка с нея, макар и смътна. А и най-малкото беше длъжен да проучи ситуацията.

Като пристигна на „Джей Еф Кей“, Мат се яви на уговореното място, където откри малко, красиво момиченце с огненочервени къдрици и кутия сладолед „Бен енд Джери“ в ръце. От едната ѝ страна стоеше служителка на летището, а от другата — човек от охраната.

— Здравейте, аз съм Мат Конъли — обяви колебливо той.

Момиченцето моментално остави кутията сладолед и се хвърли в ръцете му.

— Чичо Мат! Как можа да забравиш, че ще идвам? Грония ми обеща, че ще ме чакаш тук. Какво да ви кажа — обърна се тя към служителката и охранителя, — чичо Мат е страшно разсеян. Но пък е професор по психология.

Охранителят и служителката се усмихнаха ласкаво, пленени от чара на детето. Аврора отново се обърна към него и той забеляза тайния знак в очите ѝ.

— Ще тръгваме ли към апартамента ти, чичо Мат? Нямам търпение да видя скулптурите на Грония. Но — Аврора се прозя, — съм много уморена.

В очите ѝ отново изникна погледът, който сякаш казваше: „Влез в роля и ме изведи от тук“.

— Добре... Аврора — съгласи се Мат. — Съжалявам, че ви причиних неудобство. Както малката ви спомена, понякога съм голям забраван. Къде е багажът ти, скъпа? — попита я той.

— Нося само това. — Тя посочи към малката си раничка. — Знаеш, че никога не пътувам с много багаж, чичо Мат. Обичам да ме водиш по магазините. — Аврора пъкна малката си ръчичка в неговата и му се усмихна лъчезарно. — Тръгваме ли?

— Разбира се. Довиждане и извинявайте за закъснението. Благодаря, че се погрижихте за нея.

— Чао, Аврора — помаха ѝ охранителят, докато Мат я водеше към изхода. — Всичко хубаво.

— И на вас.

Щом се отдалечиха достатъчно, Аврора каза:

— Извинявай за това, Мат. Ще ти обясня всичко, като стигнем до вас.

Като отидоха до колата, Мат се обърна към Аврора.

— Извинявай, миличка, но никъде няма да ходим, докато не ми обясниш коя си и каква работа имаш тук. Трябва да се уверя, че това не е някакъв сложен заговор с цел да ме обвинят в отвличане на дете. Най-добре започвай да говориш.

— Добре, разбирам, Мат, но историята е дълга.

— Ще се задоволя и с основите. — Мат скръсти ръце и впери поглед в нея. — Слушам.

— Ами, виж сега — подхвана Аврора, — ето как стоят нещата. Срегнах Грония на скалите пред къщата ми в Дънуърли, а после, понеже тате трябваше да отпътува, я помоли да се грижи за мен в отсъствието му. След това научил, че умира, и помолил Грония да се омъжи за него, за да ми стане доведена майка и по-лесно да ме осинови. И така двамата се оженили, а той умрял и сега Грония е новата ми майка, и...

— Задръж за малко, Аврора! — прекъсна я Мат, съвършено объркан от разказа ѝ. — Правилно ли разбрах: Грония Райън те е осиновила?

— Да. Имам и доказателство, ако не ми вярваш. — Аврора свали раницата от раменете си, зарови ръка в нея и извади снимка на двете им с Грония. — Ето. — Подаде я на Мат, който я огледа внимателно.

— Благодаря. Така, втори въпрос: какво правиш в Ню Йорк?

— Ами, Мат, спомняш ли си, че когато се обади в къщата на баба и дядо, за да говориш с Грония, аз вдигнах телефона?

Ето защо името ѝ му звучеше познато.

— Да, спомням си — потвърди Мат.

— Тогава ти казах, че Грония е отишла на меден месец с моя татко. Разбира се, по онова време още не знаех, че татко е толкова болен. И че Грония се е омъжила за него, за да може да ме осинови и да заживее с нея във фермата.

Мат кимна, изумен от зрелия изказ на момиченцето.

— Да, дотук схващам.

— Грония изглеждаше толкова тъжна след смъртта на тате, а и до момента е така. Не искам да е самотна. Затова я попитах дали си има любим. И тя отговори, че това си бил ти. Тогава осъзнах, че ти бях казала за сватбата и медения им месец с татко. И че може да си помислиш, че вече не те обича. Което, разбира се, не е вярно — добави Аврора. — Затова реших да дойда дотук и лично да ти съобщя, че вече не е омъжена и че още те обича.

— Разбирам — въздъхна Мат. — Така, трети въпрос: знае ли Грония, че си тук?

— Ммм... не, не знае. Бях сигурна, че няма да ме пусне, затова си съставих таен план.

— Аврора, знае ли изобщо някой къде се намираш в момента?

— Не! — поклати глава Аврора.

— Божичко! Сигурно са се побъркали от тревога. — Мат извади мобилен телефон от джоба на самото си. — Още сега ще се обадя на Грония. А после и ти ще говориш с нея, за да се уверя, че ми казваш истината.

— Грония е в Лондон — каза Аврора, леко посмутена. — Защо не звънеш на Катлийн? Тя винаги си е вкъщи.

— Добре. — Мат ѝ се обади и веднага усети облекчението в гласа ѝ. После ѝ даде Аврора.

— Здравей, бабо... да, нищо ми няма. Какво? О, много лесно стигнах дотук. И преди съм пътувала сама. Тате често ме качваше на самолети без придружител. Бабо, понеже така и така съм тук, може ли да отида с Мат до апартамента му, преди да се прибера у дома? Много съм уморена, да си призная.

Решиха Мат да я отведе в дома си. След като малката се наспеше, щяха да измислят как да я върнат в Ирландия. На път към Ню Йорк Аврора оглеждаше с интерес гигантските сгради.

— Никога не съм идвала в Ню Йорк, но Грония ми е разказвала много за него.

— Чуй сега, скъпа — каза Мат, шофирайки, — ще се върнеш ли, ако обичаш, към началото, когато с Грония сте се запознали на скалите?

Аврора разказа историята си отново, но този път Мат ѝ задаваше въпроси, сякаш не разбираше нещо.

— А Грония е толкова добра и красива и толкова се натъжих, че може да съм ви попречила да се съберете отново — обясняваше Аврора, докато чакаха асансьора, който щеше да ги отведе до апартамента на Мат. — Толкова е мила с мен и не искам да прекара остатъка от живота си сама. Нито пък да остане стара мома заради мен. Разбираш ли ме, Мат?

— Да. — Пъхвайки ключа в ключалката, Мат гледаше с изумление необикновеното дете пред себе си. — Мисля, че схванах положението, скъпа.

— О, Мат — възкликна Аврора, оглеждайки просторната всекидневна, — тук е прекрасно и точно каквото си го представях.

— Благодаря, миличка. И на мен ми харесва. Искаш ли нещо за пиене? Чаша мляко например?

— Да, моля. — Аврора седна, а Мат отиде да ѝ налее мляко. Тя го изпи, после облегна малките се лакти върху коленете си, приведе се напред и го погледна в очите. — А сега трябва да те попитам нещо много важно, Мат. Обичаш ли още Грония? Защото ако не е така — по лицето ѝ внезапно се изписа тревога, — не знам какво ще правя.

— Аврора, винаги съм обичал Грония, още от първия момент, в който я видях. Не забравяй, че тя ме изостави, а не аз нея. — Мат въздъхна. — Понякога животът на възрастните е много объркан.

— Но щом се обичате един друг, не виждам какъв е проблемът — изказа се логично Аврора.

— Нали... нито пък аз — въздъхна Мат. Вече не говореше с Аврора като с дете, а като с възрастен. — Ако успееш да убедиш новата си майчица да ми обясни къде сбърках преди толкова много месеци и защо избяга в Ирландия, може и да постигнем нещо.

— Ще опитам — съгласи се Аврора, после се прозя. — О, Мат, много съм уморена. Пътешествието от Ирландия до Ню Йорк е доста дълго.

— Няма спор, малката. Хайде да те сложим в леглото.

— Добре. — Аврора стана.

— Но още не мога да си обясня как си успяла да пропътуваш толкова километри сама.

— Като стана, ще ти разкажа — отвърна Аврора, докато Мат я водеше към спалнята и я завиваше в леглото.

— Добре, миличка. — Мат дръпна пердетата. — Поспи добре, а после ще си поговорим.

— Добре — отвърна сънено Аврора. — Мат?

— Да?

— Разбирам защо те обича мама. Много си мил.

— Очевидно Аврора е взела данните на кредитната ти карта и е съумяла да си купи по електронен път самолетен билет до Дъблин и оттам до Ню Йорк — повтори Ханс всичко, което Катлийн му беше разказала по телефона току-що. — Взела е автобуса до Клонакилти, а оттам си е хванала такси до летището в Корк. Представяла се е като дете без придружител, което, по нейни думи, била правила често по заръка на Александър, а в Дъблин се прекачила на самолета за Ню

Йорк. Като пристигнала на летището, убедила някак твоя Мат да я вземе.

— Разбирам.

Ханс беше принудил Грония да полегне, за да си отпочине след сутрешните тревоги. Тя не беше успяла да мигне дори, мъчейки се да преглътне мисълта за това къде беше Аврора в момента и с кого.

— Трябва да ѝ го признаеш — продължи Ханс, — определено е находчиво хлапе. Въпросът е защо е решила да пътува дотам? — Той погледна Грония с очакване.

Тя обаче не склоняваше.

— Един бог знае — отвърна вместо отговор.

— Очевидно Аврора е смятала, че има основателна причина. Предполагам Мат е бил мъжът, с когото си живяла в Ню Йорк?

— Да. — В този момент на Грония ѝ идеше да удуши Аврора с голи ръце.

— Защо приключихте връзката си? — настоя Ханс.

— Извинявай, но предпочитам да не ме подлагаш на Великата инквизиция — отвърна отбранително Грония. — Искам просто да измисля най-добрия начин да прибера Аврора вкъщи. И да реша дали да хвана самолета за Ню Йорк, за да я взема.

— Е, мисля, че самата Аврора ще има отношение по въпроса. Струва ми се, че е на безопасно място. Според майка ти на Мат може да се разчита. А щом тя го казва, няма как да не ѝ повярвам — усмихна се Ханс в опит да разведри атмосферата.

— Да, наистина може — потвърди с неохота Грония.

— Сигурен съм, че Аврора ще иска да говори с теб, така че защо не ѝ се обадиш, за да провериш как е?

— Да, но... така ще трябва да говоря с Мат. Ще изчакам тя да ми се обади. Може и да спи.

— Добре, Грония, ще те оставя на мира. — Ханс знаеше кога е време да се предаде. — Но по-непросветен не съм бил никога. Имам малко работа. Свържи се с моята стая, ако искаш да вечеряме заедно.

— Добре.

Ханс потупа Грония по рамото и излезе от апартамента ѝ. Тя моментално скочи на крака и закръстосва из стаята. Сега, когато шокът се беше уталожил, Грония се чувстваше бясна... да, бясна, задето Аврора си бе позволила да се бърка така в живота ѝ. Това не беше

вълшебна приказка, нито детска игра, в която всички намираха своя принц и заживяваха щастливо. Това беше *реалността*. И някои рани никога не зарастаха, колкото и да ѝ се щеше на Аврора. Грония искаше единствено да я измъкне от ръцете на Мат и да я прибере у дома час по-скоро. Мисълта, че сега двамата бяха заедно и я обсъждаха, беше непоносима. Точно сега, когато полагаше толкова големи усилия — *нечовешки* — да продължи напред, както Ханс я беше посъветвал, отново я въвличаха в миналото. Контактът с Мат беше неизбежен. Мат, който навярно още споделяше апартамента с нея...

Грония простена отчаяно. Знаеше, че трябва да говори с Аврора възможно най-скоро, да се увери, че е добре, за да си откъдне. Вдигна слушалката и набра номера, но прекъсна връзката, още преди да чуе сигнал свободно. Не. Не беше готова за този разговор. Затова набра номера на майка си.

— Вярвай ми, на всички тук камък ни падна от сърцето! — заяви въодушевено Катлийн. — Представяш ли си как нашата буболечка се е добрала чак до Ню Йорк!?

— Да, много е хитра — отвърна безизразно Грония. — Мамо, ще те помоля да се обадиш на Мат и да се уговорите да я качи на самолета за къщи възможно най-скоро. Би ли ми направила тази услуга?

— Щом така желаш, Грония. Като се чух с Аврора оде, тя каза, че искала да прекара още няколко дни с Мат. Щом така и така е стигнала до там, нека поне разгледа нийоркските забележителности. Мат звучи очарован от нея.

— Е, ако имам някаква дума по въпроса, бих искала да се прибере колкото може по-скоро. Изпуска от училищните занятия, мамо.

— И какво от това? — попита Катлийн. — Бих казала, че престоят в такъв легендарен град ще ѝ е много по-полезен от който и да било урок. Пък и си има местен екскурзовод.

— Добре тогава, ти уреждай нещата — отвърна остро Грония. — Ще ти изпратя данните на кредитната ми карта по електронната поща, за да ѝ купиш билет за на връщане.

— Добре — съгласи се Катлийн. — Но ще накарам Шейн да го купи. Не се разбирам с компютрите. Грония?

— Да?

— Добре ли си?

— Да, разбира се, мамо — отвърна троснато тя. — До скоро чуване.

Грония тресна слушалката във вилката и се върна в спалнята. Метна се на леглото и покри лицето си с възглавницата, за да заглуши вика си на безсилие и болка.

Аврора и Мат прекараха следващите четирийсет и осем часа в разглеждане на всички забележителности из Ню Йорк. Мат се чувстваше запленил от момиченцето. Тя съчетаваше в себе си наивност и интелект, невинност и зрялост... напълно разбираше защо Грония се беше влюбила в нея.

Последната вечер по нейно желание Мат я заведе на вечеря с хамбургер. На следващата сутрин трябваше да я качи на самолета. До момента и двамата умишлено бяха избягвали разговорите за Грония.

— Мат, мислил ли си как ще си върнеш любовта на Грония? — попита Аврора, отхапвайки от хамбургера си.

— Не — сви рамене той. — Вече ми е дала да разбере, че не иска да говори с мен. С майка ѝ се уговаряхме как ще те върнем в Ирландия.

— Грония е много упорита — отбеляза Аврора. — Поне баба така разправя.

— Знам, че е упорита, миличка. — Мат се усмихна при мисълта, че получаваше напътствия от деветгодишно момиченце.

— И горда — добави тя.

— Да, няма спор.

— Но и двамата знаем, че още те обича.

— Така ли? — вдигна вежда Мат. — Знаеш ли какво, Аврора? Вече не съм сигурен в това.

— Е, аз пък съм. — Аврора пресегна ръка през масата и потуша неговата съзаклятнически. — И имам план...

Грония бе прекарала последните два дни в хотелския си апартамент в „Клериджес“. Тъй като вече знаеше, че Аврора е в безопасност, беше решила да не се прибира вкъщи, понеже нямаше да

понесе натиска на майка си да се свърже директно с малката бегълка. И да слуша колко хубаво си прекарвали двамцата с Мат. И Чарли може би...

След като Аврора хванеше самолета на следващия ден, и тя щеше да потегли към дома.

Двамата с Ханс вечеряха заедно последната ѝ вечер в Лондон. Той пък се отправяше към Швейцария на следващия ден.

— Дано при следващото ти идване в Лондон да успея да ти покажа тукашната къща на Аврора — отбеляза той. — Много е красива.

— Следващият път, да — съгласи се разсеяно Грония.

— Грония — погледна я в очите Ханс, — защо си толкова ядосана?

— Ядосана? Не съм ядосана. Е, може би малко на Аврора, задето ни изплаши така. И задето се бърка в живота ми — добави прямо тя.

— Разбирам те — утеши я Ханс, — но и преди сме обсъждали неспособността ти да приемаш помощта на близките си хора. Не съзнаваш ли, че Аврора се опитва да ти помогне по свой си начин?

— Да, но тя не проумява...

— Грония, нямам право да се месея в живота ти — прекъсна я Ханс, — и най-вече в любовните ти отношения. Но гневът ти издава колко силни емоции събужда у теб този мъж. Най-просто казано, или го обичаш, или го мразиш. Само ти можеш да решиш кое от двете е.

Грония въздъхна.

— Обичам го — призна си тъжно тя. — Но всичко се обърка още преди месеци. И вече е с друга.

— Сигурна ли си?

— Да — кимна Грония.

— Но може би не я обича?

— Ханс, много си мил, но не искам да говорим повече за това. Срамувам се, че любовният ми живот предизвика толкова вълнения.

— Е, може би Аврора е целяла да ти върне поне малко от любовта и грижите, с които ти я обсипваш. Моля те, Грония, не я укорявай, като се срещнете.

— Няма. Повярвай ми, Ханс — прошепна искрено Грония, — искам просто да забравя за всичко това.

Като пристигна в Дънуърли по обяд на следващия ден, Грония отиде директно в ателието си, понеже знаеше, че Аврора ще се прибере чак след няколко часа, а не искаше да търпи разпитите на майка си. Седна пред работния тезгях и се зае да скицира новата си скулптура. Следобед се качи в колата и слезе до фермата.

— Мамо! — Малка мълнийка се изстреля от къщата и се хвърли в ръцете ѝ. — Толкова ми липсваше.

— И ти на мен — усмихна се Грония, прегръщайки я силно.

— В Ню Йорк е прекрасно! Купих ти много подаръци. Но се радвам, че вече съм си у дома при теб — каза Аврора, теглейки я към вратата. — И няма да познаеш кой реши да дойде с мен.

— Здравей, Грония.

Грония спря на кухненския праг, като видя кой седи на масата. Сърцето заблъска в гърдите ѝ. Най-накрая намери гласа си.

— Какво правиш тук?

— Дойдох да те видя, скъпа.

Грония обърна поглед към майка си, която сякаш беше замръзнала на място с чайник в ръка, взирайки се в дъщеря си в очакване на реакцията ѝ.

— Искаше да те види — сви рамене Аврора. Гласът ѝ проехтя в тишината. — Нямах нищо против, нали, мамо?

Грония беше твърде шокирана, за да отговори. Видя как Аврора отива до Мат и го прегръща.

— Не се тревожи, Мат, казах ти, че ще е изненадана, но съм сигурна, че всъщност е щастлива. Нали, мамо?

Аврора, Катлийн и Мат впериха очакващи погледи в нея. Грония се чувстваше като пленено животно. И я споходи обичайният ѝ инстинкт да побегне.

— Е — подхвана Катлийн, мъчейки се да разсее напрежението, — сигурна съм, че Грония е смаяна да види... стария си приятел на кухненската ни маса — каза тя на Аврора.

— Мамо, моля те не се сърди — примоли ѝ се Аврора. — Трябваше да отида в Ню Йорк при Мат, наистина трябваше. Докато с татко бяхте на меден месец, той се обади тук. И аз му казах, че си омъжена. Но вече не си, нали, Грония? А не исках Мат да си мисли, че си, при положение че не си, ако ме разбираш правилно. Казах на Мат, че вътрешно имаш голямо желание да го видиш, затова...

— Аврора, моля те! — Грония не можеше да понесе повече.

— Грония е уморена като всички нас, скъпа — намеси се внимателно Мат. — И съм сигурен, че имаме много неща за обсъждане, нали така, Грония?

— Хайде към ваната, госпожичке. Сваляме мръсотията от всичкото това пътуване и веднага в леглото.

Катлийн хвана ръката на Аврора и я извлачи от кухнята, затваряйки плътно вратата след тях. Грония въздъхна дълбоко и пристъпи напред в кухнята.

— Е, какво правиш тук? — попита студено Грония.

— Идеята беше на Аврора — призна си Мат, — но тя е права, Грония. Трябваше да те видя лично, за да поговорим и да разбера защо ме напусна.

Като на забавен каданс Грония взе една чаша от бюфета и си наля чай от чайника. Мат я гледаше очакващо.

— Е?

— Е какво? — попита тя, отпивайки глътка хладък чай.

— Може ли да поговорим?

— Мат, нямам какво да ти казвам.

— Добре. — Мат знаеше колко непреклонна можеше да е Грония, наумеше ли си нещо. Трябваше да подходи внимателно. — Е, при положение че току-що прекосих половината свят, за да те видя, защо не ми дадеш шанс аз да кажа нещо.

— Давай — сви рамене Грония, оставяйки чая си и скръствайки опърничаво ръце. — Цялата съм в слух.

— Какво ще кажеш да се поразходим? Имам чувството, че в тази къща ти не си единствената в слух.

Грония кимна бегло, после се обърна и излезе през кухненската врата. Мат я последва навън и я настигна.

— Нека те предупредя, че ако очакваш големи разкрития, ще останеш разочарована — подхвана той. — До ден-днешен не знам с

какво те ядосах толкова, че ме напусна. И няма да узная, освен ако не ми подскажеш поне. — Мат погледна безизразното ѝ лице. — Ясно — въздъхна той, — в такъв случай ще ти разкажа как стоят нещата от моя гледна точка. Позволяваш ли?

Тя му отвърна с мълчание, затова Мат започна.

— Първоначално изпаднах в същински шок, когато просто си тръгна. Сметнах, че вероятно причината се крие в спонтанния аборт. Че хормоните ти са в пълен безпорядък. Че може би постъпката ти нямаше общо с мен, а със загубата на бебето ни, че просто ти трябваше време. Разбиха го. А като ти се обадох и ти се държа така студено с мен, започнах да осъзнавам, че явно ми се сърдиш за нещо. Но колкото и пъти да те питах за какво, ти не отговаряше. А накрая напълно спря да говориш с мен. — Мат въздъхна. — Божичко, не знаех какво да си мисля. Минават седмици, а от теб няма и следа. Затова се оплетох в размисли около евентуалното си провинение. Заедно с това осъзнах колко много те обичам всъщност. И колко ми липсваш. По дяволите, Грония! Животът ми е същински хаос, откакто си тръгна. Пълна катастрофа, скъпа.

— Моят също — обади се неохотно Грония.

— Когато Аврора ми предложи да дойда, реших, че има право — продължи Мат. — Че щом планината не отива при Мохамед, аз трябва да се кача на самолета и да дойда при теб. Ако не за друго, поне за обяснение, за да спра да се измъчвам и да си върна съня.

Мат се умълча, следвайки Грония нагоре по скалната пътека. Нямаше какво друго да каже. Накрая достигнаха билото и Грония седна на любимия си камък. Отпусна лакти върху коленете си и отпрати поглед към морето.

— Съкровище, моля те, трябва да знам. — Мат клекна до нея и обърна с пръсти лицето ѝ към своето. — Умолявам те — каза нежно, — избави ме от мъките.

Тя впери каменен поглед в него.

— Гледаш ме в очите и ми казваш, че не знаеш?

— Винаги си ми казвала, че не ставам за актьор, скъпа, а едва ли щях да се справя с такова изпълнение, дори да ставах.

— Добре тогава. — Грония си пое дълбока глътка въздух. — Защо не ми сподели, че си имал връзка с Чарли преди да се срещнем?

Че си бил с нея, когато се срещнахме? И колко време е продължавало всичко дори след срещата ни? И какво се случва сега?

— Грония, скъпа, аз... — Мат се взираше изумено в нея. — Заради това ли е било всичко? Защото съм излизал с Чарли, когато се запознахме и не съм ти казал?

— Не го омаловажавай, Мат, мразя лъжците. Мразя лъжците повече от всичко друго.

— Но аз не съм те лъгал, Грония. Просто... — Мат сви рамене.

— Си забравил да го споменеш? — довърши изречението му Грония. — Изключил си го от биографията си, въпреки че все още е било факт?

— Но Грония, не разбираш ли? — Мат беше крайно смаян да научи, че явно това е била причината Грония да напусне живота му. — Дори не го смятах за важно. Не беше любов, а просто несериозна връзка, която...

— Е продължила осемнайсет месеца, доколкото знам от родителите ти.

Мат я погледна учудено.

— Чула си го от родителите ми? Кога? Къде?

— Когато ми дойдоха на свиждане в болницата след аборта. Бях в банята, когато пристигнаха и не знаеха, че съм там. Майка ти каза колко тъжно било, че съм загубила бебето, а баща ти коментира колко по-лесно щяло да ти бъде, ако просто си бил останал с Чарли и не си я бил заразял заради мен. — Очите на Грония лъцяха от сълзи. — Явно са на мнение, че гените ми, произлизащи от ирландските мочурища, не са достойни за аристократ като теб.

— Напуснала си ме заради думите на баща ми? — Мат седна на тревата и зарови лице в ръцете си. — Да му се не види, Грония, разбирам, че не е бивало да говорят така, но не смяташ ли, че си реагирала твърде крайно? Знаеш какъв е баща ми: сърдечен и тактичен като хладилник.

— Знам — отвърна свирепо Грония, — а що се отнася до „крайната“ ми реакция, може би нямаше да е такава, ако бях имала дори най-бледа представа, че с Чарли сте имали връзка. Да, но аз не знаех за нея. Както и да е — сви рамене Грония, — вече не стоя на пътя ти, така че си свободен да преследваш синьокръвната си принцеса — добави язвително тя.

— Дявол да го вземе, Грония! Не знам какво си сътворила в тази твоя глава, но мога да ти се закълна, че не проявявам никакъв интерес към Чарли. И важното е, че никога не съм проявявал!

— Тогава защо тя вдигна домашния ни телефон, когато ти се обадох няколко седмици след като си бях тръгнала? — изплю гневно Грония.

— О, боже, скъпа... — въздъхна тежко той. — Дълга история. — Този път Мат се умълча и отправи поглед към морето. След известно време каза: — Мога да те уверя единствено, че Чарли е въвн от живота ми завинаги.

— Значи си признаваш, че наскоро е имало нещо?

— Грония — Мат поклати горчиво глава, — както аз се изненадах да чуя, че си се омъжила, така и ти би се изненадала от усложненията, които настъпиха в моя живот. Да, мога да ти разкажа историята, но е толкова странна, че едва ли ще ми повярваш.

— Е, май поне това ни свързва — каза тихо Грония. — Съмнявам се да си преживял по-големи усложнения от тези в годината, която прекарах тук.

— Вероятно си права. — Мат вдигна поглед към нея. — Ами бащата на Аврора? Вие... бяхте ли...?

— О, Мат — въздъхна Грония, — толкова вода изтече, откакто напуснах Ню Йорк.

— Е, ако беше вярвала повече в любовта ми към теб и в това, че ако изобщо исках „синьокръвната принцеса“, както ти я нарече, щях да я имам, може би нищо подобно нямаше да се случи.

— Но се случи, Мат — каза Грония. — И да, признавам си, че когато чух думите на баща ти, постъпих твърде емоционално. Безразсъдно. Загубата на бебето извади наяве всичката ми несигурност. Толкова страдах, че реших просто да побягна. Ханс твърди — тя прехапа долната си устна, — че гордостта ме кара да правя глупости. И вероятно е прав — призна си Грония.

— Ей, не знам кой е този Ханс, но определено искам да се запознаем — коментира закачливо Мат.

— Не разбираш ли? Когато в крайна сметка, няколко седмици, след като си тръгнах, се успокоих и осъзнах, че навярно съм реагирала твърде бурно, звъннах у дома, за да поговорим. Чарли вдигна телефона и аз откачих. Това беше потвърждението на най-лошите ми страхове.

— Да, представям си ситуацията. — Мат се пресегна плахо към Грония. — Е, мила, определено имам какво да ти разказвам. Но съм на път да получа хипотермия. Има ли някое място, където да поговорим и да похапнем може би? Умирам от глад.

Грония заведе Мат в кръчма в близкия град Ринг, където сервираха съвсем прясна морска храна. Седна срещу него със странно чувство на неловкост. Нямахте го вече несъзнателния допир на ръцете, непринудената близост, родена от годините на любов. Чувстваше Мат и познат, и чужд.

— И така — подхвана той от срещния край на масата, — кой ще разкаже историята си пръв?

— Е, вече съм започнала, така че може направо да довърша. — Грония го погледна в очите. — Искам да сме откровени един с друг. Все пак нямаме нищо за губене и може би поне това си дължим.

— Съгласен — отвърна Мат. — Голяма част от историята ми няма да ти хареса, но се кълна, че можеш да ми имаш вяра.

— И ти на мен — каза тихо Грония. — Добре. Е, Аврора очевидно ти е разказала как се запознахме. Интересуват те отношенията ми с Александър?

— Да. — Мат събра сили и заслуша.

Докато Грония му разказваше за драматичните събития в живота ѝ от последните няколко месеца, Мат забеляза, че е различна, някак по-зряла, смирена. И дори докато му споделяше за близостта, която си бяха изградили с Александър, Мат осъзнаваше, че я обича повече и от преди. Заради добротата, великодушието и силата, които беше проявила при такива ужасяващи обстоятелства.

— ... ами, това е в общи линии — сви рамене Грония.

— Леле, каква история само — въздъхна Мат. — Благодаря ти, мила, че беше толкова открита с мен. Но виж какво — добави после с видима трудност, решен да си изясни един въпрос, за да не се тормози по-късно. — Моля те, разбери, че съм просто мъж и наистина ми се иска да вярвам, че физическите ви отношения с него не са стигнали до по-далеч. Но ако е така, моля те, кажи ми.

— Мат, целунахме се, и толкова. Кълна се. Беше толкова болен — каза Грония, изчервявайки се. — Но не мога да заявя с ръка на сърцето, че не би се случило, ако той беше добре. Харесвах го.

— Ясно. — Мат изтръпна при мисълта, но знаеше, че трябва да го понесе. — Добре, значи... името ти вече е Грония Девъншър, вдовица, с деветгодишно дете. И богаташка. Боже, това си е сериозна промяна за няколко месеца! — отбеляза той с гримаса.

— Да, знам, но се кълна, че ти казах цялата истина. Аврора и родителите ми могат да потвърдят почти всяка дума от нея. А сега, Мат, мисля, че ни трябва по още едно питие. След това бих искала да ми разкажеш за Чарли.

Мат отиде до бара с натезало сърце, съзнавайки, че всяка дума, която предстоеше да се отрони от устата му, щеше да подчертае предубежденията и страховете на Грония.

Тя го наблюдаваше как стои на бара, разговаряйки по типично свободния си начин с барманката. Изглеждаше състарен. Може би стресът от изминалите няколко месеца беше запечатал контурите на зрялостта по някога момчешкото му лице. Каквато и да беше причината, помисли си тя с въздишка, така изглеждаше още по-привлекателен.

Той остави напитките на масата.

— Реших да опитам местната бира — усмихна ѝ се, отпивайки от бутилката „Мърфис“. — Така, вече те предупредих, че няма да е приятно, но ето я истината...

Мат разказа историята си колкото може по-реалистично и откровено. Не ѝ спести нищо, защото знаеше, че ако двамата с тази жена — любимата му — имаха някакво бъдеще заедно, трябваше да е свършено прям с нея. Поглеждаше я в очите от време на време, опитвайки се да разгадае мислите и чувствата ѝ, но лицето ѝ беше празно платно.

— Е, това е — въздъхна Мат, осезаемо облекчен от разкритието си. — Съжалявам, скъпа, предупредих те, че няма да ти хареса.

— Не — поклати бавно глава Грония, — не ми хареса. Къде е Чарли сега?

— От майка ми знам, че живее в къщата ни в Гринуич. И излиза със стария ми приятел Ал, който направо се е нанесъл там. Винаги си е падал по нея. — Мат се усмихна мрачно. — Бебето ще се роди до няколко седмици. Вече съм персона нон грата в кънтри клуба, но кой го е грижа?

— Ами родителите ти? Всичко това несъмнено им се е отразило?

— Е — усмихна се вяло Мат, — като че ли случилото се с мен подтикна мама да вземе и своя живот в ръце. И от другата седмица ще си имам нова съквартирантка.

— Как така? — свъси вежди Грония.

— Излиза, че мама не е била щастлива с баща ми. Предполагам се досещаш, че баща ми не прие радушно раздялата ми с Чарли; каза, че трябвало да остана с нея в името на „благоприличието“. И това се оказа последната капка за мама. Напуска го. — Мат поклати глава. — Доста иронично, но твърди, че ѝ писнало да играе по свирката му. Исква ѝ се да си поживее, докато може. Знаеш ли, Грония, каквото и впечатление да имаш ти самата за нея, тя много те харесва. Дори ми каза, че я вдъхновяваш.

— Сериозно? — изненада се искрено Грония. — Но сигурно ти е тежко, Мат. Женени са от толкова много време.

— Е, имам предчувствието, че в крайна сметка ще се върне при него, но нека татко постои без нея известно време. Може би така ще започне да я цени повече и ще извади бастуна от задника си, за да има шанс за нормална връзка с нея. И със сина си. — Мат вдигна вежда. — Както и да е, не сме дошли да обсъждаме брака на родителите ми. Ние с теб сме важни. Как се чувстваш, скъпа? — попита тихо той.

— Не знам как да ти отговоря, Мат. — Грония впери поглед в далечината, после добави: — Тази вечер ми се струпа доста.

— Но не е ли хубаво, че успяхме да поговорим? Трябваше да го направим още преди месеци, Грония — каза прочувствено Мат.

— Знам — отвърна тихо тя.

— А малката ти дъщеричка направи всичко по силите си да ни даде тази възможност — добави Мат. — Постъпи като истинска вълшебна кръстница.

— Така е — съгласи се Грония, — но...

— Но какво?

— Това не може да заличи лошото. Нито да изтрие миналото.

— За какво „лошо“ говориш? — впери поглед в нея Мат. — За разлика от теб аз виждам само хубави неща във връзката ни.

— Уморена съм, Мат — въздъхна Грония. — Може ли да се прибираме?

— Разбира се.

Качиха се в колата и стигнаха до фермата в мълчание. Грония се взираше в черната нощ през прозореца. Влязоха в кухнята и Мат попита:

— Къде ще спя?

— Боя се, че на дивана. Ще ти донеса възглавница и одеяла.

— Грония... моля те, мила, поне ме прегърни. Обичам те... аз...

Пресегна се за ръката ѝ, докато минаваше покрай него, но тя не му обърна внимание, а тръгна нагоре по стълбите, за да му донесе необходимото.

— Заповядай. — Грония стовари купчината върху кухненската маса. — Съжалявам, че не можем да ти подсигурирам по-голямо удобство.

— Всичко е наред — каза той с внезапно изстинал тон. — И не се безпокой, още утре ще те оставя на мира. В сряда започвам лекторско турне.

— Добре. Лека нощ, Мат.

Мат я изпрати с поглед. Разбираше, че ѝ е било трудно да чуе разказа му, но и нейната история не му беше допаднала особено. Въпреки това беше готов да закърпи отношенията им, да приеме миналото и да го остави зад гърба си. Просто защото нуждата да бъде с жената, която обичаше, надделяваше над всичко останало.

Тя обаче беше студена като лед и отказваше да му даде шанс. Насърчен от Аврора, Мат беше направил опит, беше дошъл на другия край на света, за да я види, да се помъчи да спаси връзката им. Хвърли се безутешно на дивана и въздъхна тежко. Може би просто беше уморен от дългото пътуване, но точно тази вечер беше загубил всякаква надежда за бъдещето.

Грония лежеше безсънно в стаята си на горния етаж. Макар и да беше повярвала на Мат, смущаващата част от историята му не спираше да се върти в главата ѝ. Нямаше значение дали е бил пиян или трезвен, а че Чарли се беше озовала в леглото му. И се беше задържала там цели пет месеца. Дрехите ѝ бяха висели в нейния гардероб, а и двамата имаха обща къща и бяха обявили годеща си. По-ужасен сценарий не можеше да си представи. Изтръпна при мисълта за самодоволното

изражение на бащата на Мат, научавайки за връзката му с по-достойна жена.

В същото време съзнаваше, че много двойки успяваха да помирят различното си минало. А и повечето жени като че ли умираха от желание да бъдат отнесени от принца си. Грония въздъхна. Защо и тя не беше като тях? Пък и Мат далеч не беше принц. Не можеше да го обвинява за това, че баща му беше надменен, арогантен, тесногръд задник, който винаги бе подривал самочувствието ѝ — а явно и това на съпругата си. Мисълта, че Илейн бе напуснала съпруга си беше единствено нещо, което успя да извика усмивка на лицето ѝ.

А фактът, че Мат беше пропътувал толкова път, за да я види, говореше, че още не се беше отказал от нея. Че още я обичаше...

Докато безкрайните нощни часове се нижеха бавно, а Грония седеше в леглото си с опрени в брадичката колене, в съзнанието ѝ започна да се оформя едно прозрение. Като се замислеше, Мат бе избрал нея, независимо от възгледите на баща си. Всъщност именно той беше настоявал да се съберат още от самото начало. Нито го беше увещавала, нито го беше насилвала да заживеят заедно. Той сам го беше избрал. Той беше направил всичко по силите си да смекчи опасенията ѝ. Беше приел категоричния ѝ отказ да вземат подаянията на родителите му дори когато мизерстваха, беше разбрал неодобрението ѝ към приятелите си и им беше обърнал гръб, и се беше съгласил просто да живеят заедно, вместо да се женят.

— О, боже...

Грония започваше да проумява, че проблемът не беше в Мат, а в нея.

В глупавата ѝ, неумолима, абсурдна, унищожителна гордост. И в несигурността, заслепила я за любовта му. А тази „сляпа точка“ в комбинация с разговора, който беше чула в болницата, я бяха извадили извън релси. Чувстваше се провалена: като жена, като партньор, като човешко същество.

Грония въздъхна, замисляйки се за Ханс и неговото мнение за нея. Беше научила много за себе си през изминалите няколко месеца: осъзнаваше, че нещата, които някога погрешно бе възприемала като свои силни страни, бяха и най-големите ѝ слабости. И какво от това, че Мат бе имал връзка с Чарли, преди да се запознае с нея? Не го беше

споменал просто защото не го беше сметнал за важно. А не защото таеше дълбока любов към нея.

Всъщност, проумяваше Грония сега, Мат не беше направил абсолютно нищо лошо.

Докато зората се разпукваше мудро, тя се унесе в сън. Не след дълго я събуди тихо почукване по вратата.

— Влез — каза сънено тя.

Аврора, облечена в училищната си униформа, надникна срамежливо в стаята.

— Аз съм.

Грония се надигна с усмивка.

— Знам, че си ти.

Аврора доближи с плахи стъпки леглото на Грония и седна до нея.

— Просто исках да ти се извиня.

— За какво?

— Снощи баба ми каза, че хич не било редно да се меся в живота на другите хора. Мислех, че правя нещо добро за теб, Грония, но май съм се лъгала.

— О, миличка, ела да ме гушнеш.

Аврора влезе в отворените обятия на Грония и заридна на рамото ѝ.

— Изглеждаше ми толкова самотна и тъжна. А исках да си щастлива, както ти направи мен щастлива... исках да ти помогна някак.

— Скъпа, постъпката ти беше прекрасна. И смела, и малко опасна — добави Грония.

— Сърдита си ми, нали? — Аврора я погледна през сълзи.

— Не, изобщо не съм ти сърдита, просто... — Грония въздъхна.

— Понякога дори вълшебните кръстници не могат да подредят нещата.

— О — каза Аврора, — мислех, че се обичате един друг.

— Знам, скъпа.

— А Мат е толкова добър и много хубав, макар и не колкото тате — побърза да добави тя. — Снощи добре си поговорихте, нали?

— Да.

— Е — Аврора се откъсна от прегръдката на Грония и стана, — трябва да вървя на училище. Обещавам да не продумам и дума повече.

Както казва баба, решението си е твое.

— Да, така е, съкровище, но ти благодаря, че опита да ми помогнеш.

Аврора спря пред вратата.

— Но наистина мисля, че много си подходите. Довиждане.

Грония се отпусна уморено върху възглавницата, решена да посъбере мислите си, преди да слезе на долния етаж.

Дори двамата с Мат да успееш да се примирят с всичко случило се, как щяха да съчетаят вече коренно променените си животи? Този на Мат се намираше отвъд Атлантическия океан, а тя самата беше вкоренена тук с Аврора. Беше станала майка — по ирония на съдбата, предвид обстоятелствата. Нямаше представа дали той би искал или би бил способен да го приеме.

Грония си взе душ, облече се и слезе на долния етаж. Аврора и Катлийн вече бяха потеглили към училището. Мат седеше на кухненската маса и ядеше от обилната закуска, която му беше приготвила Катлийн.

— Майка ти определено знае как да глези хората — коментира Мат, привършвайки с порцията. — И твоето готвене ми липсва, скъпа.

— Е, сигурна съм, че Чарли редовно е поръчвала храна от „Дийн и Делука“ — коментира Грония и веднага съжали. Думите бяха паднали от устата ѝ, преди да успее да ги спре.

— Грония — въздъхна Мат, — не подхващай темата, моля те.

В кухнята се спусна напрегнато мълчание, тъй като никой от двамата им не знаеше как да продължи разговора. Тя си направи чаша чай, докато Мат допиваше кафето си. Накрая той стана и се запъти към задната врата, спирайки с ръка на дръжката.

— Виж, скъпа, опитам, но очевидно не си готова да оставиш миналото зад гърба си, където му е мястото. А може би изобщо не искаш да започнем отново. — Мат сви рамене. — Откровено казано, се уморих да се боря сам. А тази сутрин именно така чувствам връзката ни — като битка.

— Мат...

— Няма нищо, скъпа, не е нужно да обясняваш. Може би всички онези приказки за различния ни произход и Чарли, и нежеланието ти да се омъжиш за мен говорят сами по себе си; може би, Грония, никога не си ме обичала достатъчно, че да дадеш на връзката ни втори шанс.

Знаеш ли, всички си имат грижи. Това скрепява отношенията между хората. Това и компромисите. А ти никога не си била готова на компромиси, всичко ставаше по твоя начин. И накрая, още при първата трудност, се обръщаш и побягваш. Вече нямам сили. — Той погледна часовника си. — Трябва да вървя. До нови срещи.

Мат излезе от кухнята, трясвайки вратата след себе си. Грония чу как колата му под наем се отдалечава по пътя и в очите ѝ запариха сълзи. Защо я беше нападнал така? Да, от устата ѝ неволно се беше изплъзнал хаплив коментар, но какво искаше да каже с това, че не го обичала достатъчно, за да даде втори шанс на връзката им?

А сега си беше тръгнал.

И всичко беше приключило. Беше ѝ дал да разбере, че е достигнал предела си.

Грония излезе със свит стомах от къщата и тръгна с колата към ателието си. Дори пред работния тезгях сълзи замъгляваха зрението ѝ. Не беше свикнала Мат да ѝ говори така. Беше толкова галантен, спокоен и разумен човек. Опърничавото, избухливо поведение беше по-присъщо на нея самата. След всичките ѝ положителни мисли и намерения от нощта, едно-единствено изречение се беше изплъзнало от устата ѝ, съсипвайки всичко.

— Каква инатлива глупачка си, Грония! Обичаш го — простена тя, докато сълзите ѝ капеха по новата скулптура, просмуквайки се в глината. — Мат се бори толкова много, за да си те върне, а сега вече го няма! *Ти* го отблъсна! — Тя стана, избърса сълзите с гърба на ръката си и закръстосва нервно из ателието.

Как да постъпи?

Една част от нея, някогашната горда Грония, ѝ диктуваше да го остави.

Но новата част, която Ханс и събитията от последните няколко месеца ѝ бяха помогнали да открие, я съветваше да преглътне гордостта си и да тръгне след него. И да го помоли за още един шанс.

В противен случай щеше да загуби толкова много. Естествено, че ги чакаха някои сериозни решения: къде да живеят например и дали Мат щеше да приеме Аврора като своя дъщеря. Но както той самият беше казал, обичаш ли някого достатъчно, си струва да опиташ.

„Но аз мислех, че се обичате един друг...“.

Тъжното лице на Аврора изплува в съзнанието на Грония. Можеше ли да пречупи дълбоко вкоренения си навик, да преглътне гордостта си и да тръгне след мъжа, когото обичаше?

„Върви... върви... върви...“

Може би това беше гласът на бушуващия около ателието вятър, или пък на Лили, чието безтелесно присъствие я приканваше да повярва в любовта си.

Грония взе ключовете за колата и полетя към летището на Корк.

По пътя многократно набра номера на мобилния телефон на Мат, но той беше изключен. Колкото и бързо да караше, като пристигна в салона за заминаващи, пътниците вече се качваха на самолета за Дъблин. Тя изтича до информационното гише на „Еър Лингус“ и се нареди нетърпеливо на опашката.

— Моят... ъм... приятел сигурно вече се качва в самолета за Дъблин. Но имам да му казвам нещо. Има ли как да се свържа с него? — попита тя отчаяно младото момиче.

— Пробвахте ли да му звъннете на мобилния? — отвърна с напълно логичен въпрос момичето.

— Разбира се, че пробвах! Изключил го е, вероятно защото предстои да влезе в самолета. Възможно ли е да му пуснете съобщение по високоговорителя?

— Зависи дали е спешно — отвърна бавно момичето.

— Естествено, че е спешно! — избухна Грония. — Изключително спешно. Бихте ли пуснала съобщение до Мат Конъли. Кажете му, че Грония Райън... го очаква до информационното гише. И по възможност да ѝ се обади, преди да се качи в самолета.

„И че го обича и има нужда от него, и толкова много съжалява“, помисли си Грония, но не го каза на глас, тъй като момичето отиде да говори с ръководителя си и се забави цяла вечност, оставяйки я със сълзи на безсилие в очите.

Накрая съобщението прокънтя съвсем ясно из малкото летище. Грония зачака в болезнено напрежение, приковала поглед в телефона си. Той лежеше неотзивчиво в дланта ѝ като мълчаливо доказателство за ужасната грешка, която знаеше, че е допуснала.

— Госпожице, самолетът току-що излетя — обяви момичето иззад гишето. — Не мисля, че вече има възможност да ви се обади — добави ненужно.

Грония се обърна и погледна през прозореца. Скалъпи едно вяло „благодаря“ и закрачи отчаяно към колата си.

Кара бавно на път за вкъщи, съзнавайки, че беше пожънала заслуженото си бъдеще. Мат вече не искаше да има нищо общо с нея и това не я учудваше. Имаше чувството, че до този момент беше живяла затворена в капсула от безразличие със стени, облепени с дебел слой несигурност и гордост. Сега всичко беше рухнало и Грония виждаше единствено какво беше загубила. И защо.

Паркира пред фермата и тръгна нещастно към кухненската врата, възнамерявайки директно да се качи в спалнята си.

— Къде, за бога, се дяна, Грония Райън? Обезумяхме от тревога! — Катлийн скочи от масата, където останалите членове на семейството държаха в ръцете си чаши чай с еднакви изражения на облекчение по лицата.

— Така е, мамо — потвърди Аврора. — Чак сега разбирам как си се чувствала, когато аз изчезнах.

— Ела да седнеш, скъпа, и изпий един чай — покани я Джон, потупвайки стола до неговия.

Грония го послуша, пренебрегвайки първоначалното си нежелание да общува с когото и да било заради искрената топлина на семейството ѝ, което очевидно я обичаше, независимо от всичките ѝ недостатъци.

— Благодаря, татко — пророни тя, когато Джон ѝ наля чаша чай и я остави пред нея. Тя отпи глътка, докато всички останали продължаваха да я наблюдават мълчаливо, преценявайки психическото ѝ състояние.

— Цената на телешкото се е покачила с десет процента — обяви ненадейно Джон в опит да разсее напрежението. — Днес на пазара в Корк колегите се оплакваха, че стадата им щели да се смалят догодина, ако цените продължават да растат.

Вратата към стълбището се отвори зад гърба на Грония, но тя не се обърна.

— Поосвежи ли се? — вдигна поглед Джон. — Говедарските пазари могат да те умиришат за дни напред.

— Да, благодаря — отвърна гласът зад Грония. — Благодаря ти, че ме взе със себе си, Джон. Беше ми много интересно да погледам как се провеждат търговете.

Нечия ръка докосна рамото на Грония.

— Здравей, скъпа, върнала си се. С вашите се бяхме притеснили за теб.

Тя се обърна и впери поглед в очите на Мат.

— Мислех... мислех, че си заминал.

— Татко ти предложи да ме води на говедарския търг в Корк — отвърна той, издърпвайки стола до този на Грония, за да седне. — Реших, че е редно да видя малко от ирландския пейзаж, преди да си тръгна, и добре се понагледах — засмя се Мат.

— Но... полетът ти... мислех, че си тръгваш днес. Снощи така каза.

— Татко ти предложи да ме води на пазара тази сутрин на закуска, затова отложих полета. — Мат бръкна под масата и стисна ръката ѝ. — Пък и с вашите сметнахме, че предвид обстоятелствата е добре да поостана още малко. Решихме, че ти трябва време за размисъл, затова не ти се пречках днес. Имаш ли нещо против, че останах, Грония?

Погледите на цялото семейство отново се преместиха върху нея. В гърлото ѝ беше заседнала огромна топка от емоции. С помощта на всички около масата Мат бе намерил в сърцето си достатъчно любов да ѝ даде още един шанс.

— О, мамо, моля те, кажи, че нямаш нищо против! — въртна очи Аврора. — Всички знаем, че обичаш Мат до полуда, а е време да затворим кравите, защото се смрачава.

Грония обърна насълзени очи към Мат и му се усмихна.

— Не, Мат. Нямам абсолютно нищо против.

АВРОРА

Читателю, бях успяла!

Да, знам, че изчезването ми бе предизвикало много грижи и тревога, най-вече за Грония, но на доста места в тази книга си личи колко отчаяно желание имах да пренапиша сюжета и да му създам различен завършек. Е, това беше подходящият момент да се намеся, да изпълня ролята на вълшебната кръстница и да се появя сред облаци от дим, за да поправя нещата.

Пък и вълшебните кръстници винаги летят, също както аз летях чак до Америка.

Изобщо не ме беше страх.

Хората често ме питат как така нищо не ме плаши. Очевидно именно страхът възпира много от нас да направят живота си по-щастлив. Е, нямам отговор на този въпрос, но може би ако човек не се бои от духове или дори от самата смърт — най-лошото нещо, което може да сполети едно човешко същество, — не остават особено много поводи за страх.

С изключение на болката...

Колкото и голяма част от детството си да съм прекарала сред възрастни, винаги ме е изненадвал фактът, че все избягвах да разкриват мислите си. Че общуването не им се получаваше, макар и страданието им, любовта им към отсрещния да бяха повече от явни. Че гордостта, гневът и съмненията така лесно убиваха шансовете им за щастие.

Да, всичко можеше да се обърка, но понякога човек трябва да се довери на инстинкта си и да повярва, че може пък да се получи. В най-лошия случай поне щях да знам, че съм опитала, а това май стои в основата на живота. Защото всеки човек, останал с нищожно време на земята, като самата мен, ще ви каже колко е кратък и колко е хубаво да нямате много поводи за съжаление.

Грония, разбира се, ми помогна. По-горе в книгата говорих за житейските уроци, а тя откри и прие недостатъците си точно

навреме. Всичко висеше на косъм, но да се надяваме, че след като взе решението си, животът ѝ не само ще се улесни, но и ще може да се върне като нещо прекрасно в следващия. Аз лично доста бих искала да съм птица — чайка може би. Ще ми се да знам какво е чувството да литнеш, да се зарееш над скалите и да покръжиш високо над океана.

А Мат е идеалът ми за съпруг. И знаех, че би станал отличен заместник на таткото, който бях загубила. В наши дни много жени не биха се съгласили, че в живота им е необходимо мъжко присъствие, но Читателю, нима човеците не сме създадени да търсим спътник? Нима до края на дните си не преследваме магията на любовта?

Тъй като напоследък доста често гледам филми, откривам, че всичките се въртят около три основни теми: война, пари и любов. И обикновено любовта намира начин да се промъкне в първите две.

В моята история присъстват и трите.

Краят приближава, и в единия, и в другия смисъл.

Най-добре да побързам...

Лондон, една година по-късно

Грония и Аврора стояха с вдигнати погледи пред красивата бяла къща.

— Прекрасна е — въздъхна Аврора. После се обърна към Ханс.

— Наистина ли е моя?

— Само твоя, Аврора. Наследи нея и имението Дънуърли от майка си — усмихна се Ханс. — Искаш ли да погледнем вътре?

— Да, моля — отвърна Аврора.

Грония спря на прага и хвана Ханс за ръката.

— Кой е адресът на къщата?

Ханс погледна в папката си.

— Кадоган Плейс.

— О, боже! — Грония покри устата си с длан. — Прабаба ми Мери е била прислужничка тук. Лоурънс Лайл довел в нея Ана Лангдън, бабата на Аврора, когато била още бебе.

— Колко интересно. Един ден може да разкажеш на Аврора каквото знаеш за историята на семейството й. — Влязоха в притъмнения вестибюл и Ханс подуши въздуха. — Влага — предположи той.

— Къщата е необитаема от много години.

— Знам, че Лили е живяла тук с майка си след усложненията в Ирландия — отбеляза Грония, мъчейки се да подреди парчетата на пъзела. — Когато Лоурънс Лайл починал, Себастиан, баща й, наследил къщата от брат си.

— Е, Александър, Лили и Аврора не са живели тук по време на престоя си в Лондон. Александър имаше много уютна къща малко по-нагоре, в Кенсингтън. Не толкова мащабна — обясни Ханс, — но определено по-приветлива.

— Като замък е! — възкликна Аврора, влизайки в елегантната гостна.

— Така е, млада госпожице — съгласи се Ханс и отвори кепенците, за да пусне слънчевата светлина. — Но ми се струва, че и в тази къща като в имението Дънуърли ще трябва да се влеят малко средства, за да се възвърне към някогашния си блясък.

Вървейки след Ханс и Аврора из множеството стаи на първия етаж, а после и на втория, Грония имаше чувството, че къщата е била потопена в желатин и запазена като реликва от една отминала епоха. Аврора се позабавлява доста с шнуровите на звънчетата за викане на прислугата, слушайки тихото им дрънчене в кухнята под краката им.

— Прабаба ми Мери е била една от прислужничките, отзовавали се, когато някой дръпнел шнура на звънчето — коментира Грония, докато слизаха по стълбите.

Като се върнаха във вестибюла, Ханс потрепери.

— Е, Аврора, по мое мнение е най-добре да считаме къщата на баща ти за твой лондонски дом — каза той, навярно подтикнат от швейцарската си склонност към реда и чистотата. — И може би да продадем тази?

— О, не, чичо Ханс, тук много ми харесва! — Тя се върна в гостната с танцова стъпка и посочи към предмета, разположен върху едно бюро. — Какво е това?

— Това, скъпа ми Аврора, е много стар грамофон. — Ханс и Грония се спогледаха усмихнато. — На такъв ние, реликвите от миналото, слушахме музика някога.

Аврора надникна към прашната плоча върху грамофона.

— „Лебедово езеро“! Виж, Грония, това е „Лебедово езеро“! Може би баба ми Ана го е слушала последно. Тя беше известна балерина, чичо Ханс.

— Не е изключено. Така, струва ми се, че видяхме всичко, каквото имаше за виждане — каза Ханс, отправяйки се към входната врата. — Сигурен съм, че реставраторите ще се избият за тази къща. Най-спокойно може да се преустрои в три или четири отделни апартамента. Мястото е доста централно. Пазарната ѝ цена ще е милиони долари.

— Но чичо Ханс, ако реша да живеем тук, докато уча в балетното училище, много пари ли ще са нужни, за да я поосвежим?

— Да, скъпа ми Аврора, много — потвърди той.

Аврора скръсти ръце и го погледна.

— А разполагам ли с достатъчно, за да превърна това място в уютен дом?

— Да — отвърна Ханс, — но не те съветвам. Особено при положение че имаш прекрасно жилище на няколко километра от тук, в Кенсингтън.

— Не. Вече реших. Тук искам да живея. — Като излязоха на стълбището, тя се обърна към Грония, докато Ханс заключваше зад тях. — А ти какво ще кажеш, мамо? Все пак и ти ще живееш тук.

— Това е прекрасна стара къща, Аврора, и разбира се, че бих се радвала да живея тук с теб. Но както каза чичо ти Ханс, може би е по-разумно да я продадем.

— Не — отвърна категорично Аврора. — Тук искам да прекарам живота си.

Тримата си тръгнаха от къщата Кадоган и се върнаха с такси до „Клериджес“. Докато пийваха чай и хапваха кейк, Аврора нареди властнически на Ханс да се заеме с подготовката на процеса по реновирането на къщата.

— Можем да живеем в къщата на тате в Кенсингтън, докато ремонтират Кадоган. Нали, Грония?

— Ако си сигурна, че това искаш, Аврора, да. — Мобилният телефон на Грония иззвъня. — Прощавайте. — Тя излезе от салона и отиде във фойето, за да проведе разговора насаме.

— Здравей, миличка, как е? Видяхте ли къщата?

— Да. Много е красива и невероятно голяма и има нужда от основен ремонт, за да стане обитаема. Но Аврора реши, че в нея иска да живее.

— А как мина вчерашното прослушване в Кралското балетно училище?

— Според Аврора добре, но ще знаем със сигурност до около седмица.

— А ти как си, скъпа?

— Добре съм, Мат. Липсваш ми. — На Грония още й беше трудно да му говори любовно, но й ставаше все по-лесно с всеки изминал ден.

— И ти на мен, съкровище. Но само след няколко дни идвам при вас.

— Сигурен ли си, че го искаш, Мат?

— Никога не съм бил по-сигурен. Всъщност нямам търпение да се изнеса от Ню Йорк и да започна новия си живот с двете ми момичета. И като стана въпрос, да прегърнеш другото ми момиче от мен.

— Добре.

— И Грония?

— Да?

— Няма да се откажеш от уговорката ни в последния момент, нали? Така де, не ми се иска да изоставям всичко тук, а след три месеца, когато великобританската ми виза изтече, да се окаже, че си размислила и не искаш да се женим.

— Няма да размисля, Мат — обеща му Грония. — Така или иначе няма да имам избор. Може да те изгонят от страната.

— Именно. Никакво измъкване този път. Обичам те, миличка, и съвсем скоро ще съм при вас.

— И аз те обичам, Мат. — Грония върна телефона в чантата си с усмивка и се върна в салона. Беше им отнело цяла година на кръстосване между Ню Йорк и Ирландия, за да стигнат до най-добрия вариант да съчетаят трите си живота и да изградят съвместно бъдеще. Решението беше взето, когато Аврора бе обявила, че иска да кандидатства в Кралското балетно училище, разположено в живописния парк „Ричмънд“, който се намираше в покрайнините на Лондон.

Изложбата на Грония от преди три месеца беше пожънала голям успех и тя прекарваше все повече и повече време в Лондон. В крайна сметка беше останало само Мат да си намери работа като лектор по психология, което беше постигнал преди три седмици, подсигуриявайки си място в Кралския колеж в Кеймбридж. Планът им беше през дългите ваканции на Мат и Аврора от университета и балетното училище да се връщат в Дънуърли и да си почиват в красивото реновирано имение. Така Грония щеше да има възможност да работи в ателието си, а Аврора да прекарва известно време с ирландското си осиновително семейство и любимите си животни.

Грония съзнаваше каква жертва правеше Мат, напускайки Ню Йорк, но както той самият беше казал, може би Лондон беше идеалният компромисен вариант; така и двамата щяха да са на

неутрална територия — тъй като не бяха лондончани — и щяха да си изградят съвършено ново бъдеще заедно.

— Току-що казвах на чичо Ханс, че ми се струва най-добре да продадем къщата на тате в Кенсингтън, когато Кадоган стане готова. Така ще си помогнем с разходите — заяви Аврора.

— Дъщеря на баща си — вдигна вежди Ханс. — Демонстрира финансова находчивост още на десетгодишна възраст. Е, Аврора, тъй като си ми клиентка, следователно и моя шефка, трябва да се придържам към желанията ти. И като твой опекун смятам, че са разумни.

— Ще отида да си напудря носа, както се изразява баба — каза Аврора.

Когато тя се отдалечи, Ханс попита Грония:

— Как е Мат?

— Благодаря, Ханс, добре е. Подготвя се да напусне апартамента си и стария си живот в Голямата ябълка.

— Голяма промяна му предстои. Всъщност и на двама ви. Но вярвам, че е за добро. Новото начало може да е много благотворно.

— Да — съгласи се Грония. — Май така и не ти благодарих, задето се оказа, че ме познаваш по-добре, отколкото аз самата познавам себе си. Помогна ми да видя грешките си.

— Пфф! Нищо не съм направил — отрече скромно Ханс. — Въпросът е не само да разпознаеш слабостите си, но и да се постарая да ги премахнеш. А ти именно това направи, Грония.

— Е, старая се, но тази моя гордост е много упорито нещо — въздъхна тя.

— Имаш до себе си мъж, който те разбира, може би много по-добре и от преди. Мат е прекрасен човек, Грония. Грижи се за него.

— Знаем, Ханс, ще се грижа за него, обещавам.

— За какво си говорите вие двамцата? — любопитства Аврора, връщайки се на масата. — Може ли да се връщаме в стаята? Искам да звънна на баба и да ѝ разкажа за новата ми къща.

— Аврора ми сподели, че била решила да живее в Кадоган — каза Катлийн, когато внучка ѝ приключи с тирадата и предаде телефона на Грония.

— Да.

— Нали знаеш, че там Мери, прабаба ти...

— Да, знам.

— Е, просто се чудех дали си запомнила, че когато Лоурънс Лайл довел бебето в дома си, наредил да съхраняват един куфар в таванската стая, докато майката не дойде да си го вземе? Според теб дали...?

— Има само един начин да разберем — каза Грония. — Следващия път ще проверя.

Седмица по-късно, когато Мат пристигна в Лондон, Грония ги заведе двамата с Аврора в къщата Кадоган. След като малката разведе Мат из бъдещия им дом, той слезе в кухнята и прегърна Грония.

— Ей, миличка, радвам се, че не съм на твое място — изсвирука той. — Тази къща би впечатлила дори моя баща. Направо е удивителна! И ще живея в нея, без да плащам наем — усмихна се той. — Дали ще се справя?

— Е, само дето не е моя, Мат. На Аврора е.

— Само те дразня, скъпа — каза Мат и я притисна в обятията си.

— Сигурен ли си, че нямаш нищо против, Мат? — вдигна поглед към него Грония. — Ще се чувстваш ли удобно тук?

— Мадам — той вдигна ръце, — удава ми се възможността да живея с вас и да се занимавам с работата, която обожавам. А ако съпругата ми и дъщеря ми не са способни да ми подсиgurяват определени удобства, ще го преживея.

— Хубаво. А сега би ли ме придружил до таванската стая? Нося фенерче. Искам да потърся нещо.

Аврора се беше затворила в гостната и слушаше „Лебедово езеро“ на древния грамофон, затова Мат и Грония тръгнаха сами по стълбището към най-горния етаж на къщата.

— Ето — Грония посочи към квадратната врата, изрязана в тавана, — това трябва да е.

Мат вдигна поглед.

— Ще трябва да се кача на нещо, за да я достигна.

Намериха дървен стол от една от спалните на етажа. Мат стъпи предпазливо на него, пресегна се нагоре и хвана ръждивото резе. Дръпна го и вратата се отвори с облак от прахоляк и паяжини.

— Боже, май никой не е стъпвал тук от десетилетия — каза Мат, надничайки през дупката. — Подай ми фенерчето. — Грония му го

даде и той обиколи с лъча му таванското помещение. — Дано не си въобразяваш, че ще ти хареса тук горе, скъпа. Защо не ми кажеш какво търсиш, а аз ще опитам да го намеря?

— Ако съдя по описанието на майка ми, търсим малък и много стар куфар.

— Ясно. — Мат се набра на ръце и седна на ръба на отвора, провисвайки крака надолу. Моментално се чу ситно, забързано топуркане.

— Мишки, или по-лошо, плъхове — обяви Мат. — Добре ще е да кажем на отговорника за ремонтите, като намине.

— В такъв случай може по-нататък да помолим някой друг да свали всичко оттам — предложи Грония, изтръпвайки от ужас.

— В никакъв случай. Поне с това мога да помогна — усмихна ѝ се Мат. — Ти стой там, а аз ще поогледам. — Той вдигна краката си над ръба и стана предпазливо. — Май някои от дъските са изгнили, скъпа. Леле, това място е тъпкано с разни вехтории.

Грония стоеше отдолу, заслушана в стъпките на Мат над главата си.

— Така, намерих няколко сандъка... но са много тежки.

— Не — провикна се нагоре Грония, — трябва да е малко куфарче.

— Какво толкова важно има в него? — попита той. — Божичко, тези паяжини са като от филм на ужасите! Дори аз започвам да се плаша.

Грония чуваше глухо тупане от местене на тежки предмети. Докато накрая...

— Мисля, че го намерих... поне каквото е останало от него. Ще ти го подам.

Ръцете на Мат се показаха от дупката, хванали малко куфарче с неопределим цвят заради пластове прах по него.

— Добре, стига ми толкова. Махам се от тук. — Мат се появи с посивяла от паяжини коса. — Майчице! — възкликна той, стъпвайки на стола. — На такова нещо бих се подложил само от любов.

— Благодаря ти, скъпи — каза Грония, обръщайки вниманието си към куфара. Като избърса прахоляка от износения кожен капак, разпозна нечий бледи инициали отгоре. Мат коленичи до нея. — Това май са „Л“ и „К“ — каза тя.

— Чие е това куфарче?

— Ако е правилното — на прабабата на Аврора. Лоурънс Лайл се върнал у дома с бебе — обясни Грония, — обяснявайки на персонала си, че майката ще дойде да си вземе и Ана, и куфарчето. Така и не се появила обаче, затова Ана никога не разбрала коя е истинската ѝ майка.

— Е, добре, но тези ръждясали закопчалки несъмнено ще ми създадат работа. Нека опитам.

В крайна сметка занесоха куфарчето в кухнята, за да намерят подходящ инструмент за отварянето му. Грония извади нож от едно чекмедже и Мат успя да се пребори със закопчалките.

— Е, готова ли си да погледнеш вътре? — попита Мат.

— Мисля, че Аврора трябва да е първа. Все пак това е нейно наследство. — Грония отиде да вземе Аврора от гостната и я доведе в кухнята на долния етаж.

— Какво е това? — попита Аврора, вперила гнуслив поглед в мръсния кожен куфар.

— Мислим, че е на прабаба ти, която така и не дошла да си го вземе. Стои тук от почти сто години — обясни Грония. — Искаш ли да го отвориш?

— Не, ти го отвори, вътре може да има паяци — сбърчи нос Аврора.

Грония го гледаше със същото нежелание.

— Разбрах, дами, явно това си е мъжка работа. — Мат повдигна внимателно капака, който се отвори със скърцане на вехта кожа, разкривайки съдържанието на куфарчето.

Тримата надникнаха вътре.

— Уф! Мирише на старо — каза Аврора. — И май няма кой знае какво.

— Май не — отвърна разочаровано Грония. В куфарчето имаше копринено вързопче — и нищо друго.

Усещайки нежеланието на момичетата си, Мат извади вързопчето и го сложи на масата.

— Искате ли да го развия?

Момичетата кимнаха.

Мат разгърна внимателно избелялата коприна.

Аврора и Грония впериха погледи в съдържанието ѝ.

— Туфли — прошепна удивено Аврора. Взе една от обувчиците, за да я огледа. В този момент плесенясал хартиен плик политна към пода.

Грония се наведе да го вземе.

— Писмо, адресирано до... — Тя опита да разчете името, написано с избледняло мастило.

— Прилича ми на „Анастасия“ — каза Мат, надничайки над рамото на Грония.

— Ана... баба ми се казваше Ана! — каза развълнувано Аврора.

— Да. Може би Лоурънс Лайл го е съкратил — досети се Грония.

— Това е руско име, нали? — попита Аврора.

— Да. А Мери, която е отгледала Ана, още от самото начало подозирала, че Лоурънс я е довел от Русия.

— Да отворя ли писмото? — попита Аврора.

— Да, много внимателно, изглежда на път да се разпадне — предупреди я Мат.

Малките пръстчета на Аврора отвориха плика. Тя погледна думите върху листа и свъси вежди.

— Не разбирам какво пише.

— Защото е написано на руски — каза Мат иззад гърбовете им. — Учил съм го три години в гимназията, но това беше отдавна, така че съм го позабравил. Но предполагам с помощта на речник ще успее да го разчета.

— Пълен си със скрити таланти, скъпи. — Грония се обърна към него и го целуна по бузата. — Какво ще кажете да минем през някоя книжарница на път за вкъщи?

Като пристигнаха в спретнатата къща на Александър в Кенсингтън, където щяха да живеят, докато тази в Кадоган беше в ремонт, на изтривалката ги чакаше друго писмо, адресирано до Аврора.

— От Кралското балетно училище е! — Аврора го взе и погледна към Грония с надежда и страх в очите. — Ето — подаде ѝ писмото тя. — Би ли го отворила, мамо? Твърде притеснена съм.

— Разбира се. Да видим. — Грония разкъса плика, отвори листа и зачете.

— Какво пише, мамо? — Ръцете на Аврора бяха свити на юмруци под брадичката ѝ от напрежение.

— Пише... — Грония погледна Аврора с усмивка. — Пише, че трябва да си стягаш багажа възможно най-скоро, защото са те приели в училището и започваш през септември.

— О, *мамо!* — Аврора се хвърли в ръцете на Грония. — Толкова съм щастлива!

— Браво, миличка — поздрави я Мат, присъединявайки се към прегръдката им.

След като се поуспокоиха, Мат се качи в спалнята на горния етаж с речника, за да опита да преведе писмото.

Аврора седеше на кухненската маса с вехтите туфли в ръце и говореше разпалено за бъдещето си, докато Грония приготвяше вечеря за трима им.

— Ще ми се Мат да слезе по-бързо. Нямам търпение да разбера коя е била прабаба ми. Особено днес, когато вече съм сигурна, че ще тръгна по нейните стъпки — добави тя.

— Е, много неща не знаеш за историята на семейството си, Аврора. Един ден ще ти разкажа всичко. А най-странното е, че в продължение на почти сто години съдбите на твоето и моето семейство са били преплетени. Мери, прабаба ми, осиновила Ана, твоята баба.

— Боже мой! — ококори очи Аврора. — Какво съвпадение, нали? Защото и ти направи същото с мен, *мамо*.

— Да, така е.

Грония целуна нежно главата на Аврора.

Два часа по-късно Мат слезе при тях и обяви, че е успял да преведе по-голямата част от писмото. Подаде на Аврора лист с напечатан текст.

— Заповядай, мила моя. Преводът не е идеален, но направих всичко по силите си.

— Благодаря ти, Мат. Да го прочета ли на глас? — предложи Аврора.

— Ако искаш — отвърна Грония.

— Добре. — Аврора се прокашля. — И така.

Париж,
17 септември 1918 г.
Безценна моя Анастасия,

Ако четеш това, значи вече не съм на този свят. Помолих моя скъп приятел Лоурънс да ти даде това писмо, ако не се върна да го взема и когато си достатъчно голяма, за да го разбереш. Не знам какво ти е казал за майка ти, но най-важното е, че те обичам повече от всеки друг. Затова, тъй като свидната ни Русия е в хаос, исках да подсигурия безопасността ти. Скъпа моя, щеше да е най-лесно да придружа Лоурънс в Англия, да избягам от опасността, както сториха много от съотечествениците ми. Но имам причина да се върна от Париж в родината ни. Баща ти е изложен на голям риск. Дори не знам дали още е сред живите. Затова трябва да се върна при него. Знаем, че има опасност незабавно да ме арестуват или дори да ме накажат със смърт, но се моля когато ти, моя Анастасия, пораснеш, да изпиташ удоволствието и болката от това да обичаш истински един мъж.

Баща ти произлиза от най-великото семейство в Русия, но трябваше да пазим любовта си в тайна. Със срам в сърцето ти разкривам, че беше женен, когато се запознахме.

Ти си плодът на силната ни любов.

Сигурно виждайки обувките, с които придружавам това писмо, си се досетила, че съм балерина. Някога танкувах в трупата на „Киров“ и съм известна в родната ни страна. Така се запознах с баща ти. Запленен от изпълнението ми в „Умиращия лебед“, той се влюби в мен.

Сега съм в Париж, защото знаех, че връзката ми с Императорското семейство е изложила и двете ни на голяма опасност. Затова подписах договор с трупата „Бале Рус“ на Дягилев, за да получа шанса да напусна Русия и да те отведа на безопасно място.

Приятелят ми Лоурънс, един истински английски джентълмен (струва ми се, че и той е малко влюбен в мен!), се прояви като мой спасител и обеща да те отведе в Лондон, където да се погрижи за теб.

Скъпоценно мое дете, искрено се надявам лудостта в страната ни да стихне скоро. Тогава ще мога да дойда в

Лондон, да те върна в обичаната ни родина и да те запозная с баща ти. Но знам, че докато там цари такъв ужас, трябва да пожертвам собствените си чувства и да те изпратя надалеч.

Бог да е с теб, съкровище мое. След няколко часа Лоурънс Лайл ще дойде да те отведе на сигурно място. Само съдбата може да реши дали някога ще се видим отново, затова ти казвам сбогом, моя Анастасия, и дано познаеш щастие.

Никога не забравяй, че си рожба на истинска любов.
Твоя любяща майка,

Леонора

В кухнята се спусна тишина.

Мат се прокашля и тайничко избърса една сълза от окото си.

— Ех — пророни той, не знаейки какво друго да каже.

Грония прегърна Аврора с мокро от сълзи лице.

— Не е ли... красиво, Грония? — прошепна Аврора.

— Да, красиво е — съгласи се тя.

— Леонора е загинала, като се е върнала в Русия, нали?

— Да, така мисля. Щом е била известна, може да разузнаем какво ѝ се е случило. И кой е бил бащата на Анастасия — потопи се в размисли Грония.

— Ако бащата на Анастасия е бил член на руското императорско семейство, знам, че всички са били разстреляни скоро след като Леонора е написала това писмо — обясни Мат.

— Леонора е можела да оцелее, да избяга с бебето и Лоурънс в Англия — каза Аврора. — Но не го е направила, защото много е обичала таткото на Анастасия — поклати глава тя. — Била е изправена пред ужасяващ избор и е дала рожбата си на непознат.

— Да — каза Грония, — но си мисля, скъпа, че едва ли е очаквала да умре. Всички взимаме решенията си с вярата, че ще живеем вечно. Направила е всичко по силите си, за да подсигури безопасността на Анастасия.

— Не знам дали аз бих постъпила така смело — въздъхна Аврора.

— Е — обади се Мат, прегръщайки силно Грония и целувайки главата на Аврора, — така е, защото още не си научила какво сме готови да жертваме ние, хората, в името на любовта. Прав ли съм, Грония?

— Да — усмихна му се тя, — прав си.

АВРОРА

Не ви ли звучи това като съвършения финал?

Същинско „и заживели щастливо“. Любимият ми вид завършеци.

Грония и Мат отново са заедно и започват нов съвместен живот, подсигурени финансово до края на дните си. А и аз съм с тях, тръгнала по пътя да изпълня мечтата си за бляскава балетна кариера с подкрепата на любящото семейство, за което винаги съм бленувала.

Нима има с какво да се допълни тази приказна картинка?

Сетих се! С бебе за тях и братче или сестриче за мен може би?

И наистина една година по-късно, това също се случи.

Сега се замислям дали да не приключа разказа си тук, да не го съсипвам с „поживели щастливо, но после...“.

Така обаче няма да научите истинския край на моята история.

А да си призная, може и да съм ви подвела.

Всъщност не съм „стара“, макар че тялото ми говори именно това.

Чувствам го поне стогодишно.

Но за разлика от Аврора, героинята от вълшебната приказка, аз ще заспя стогодишния си сън — вечния си сън, всъщност, — но няма да ме събуди целувката на красив принц...

Не и на този свят.

Скъпи Читателю, не искам да те натъжавам. Шестнайсет години добър живот са по-добре от никакъв живот.

Но дано ми простиш, ако в хода на разказа ми ти се е сторило, че гледам на персонажите си с прекалено романтично и наивно око. Все пак съм на шестнайсет. Твърде млада съм, за да ме е опорочила черната страна на любовта.

Е, вървя към онзи свят. Преди да съм била опорочена. Затова още вярвам в магията на любовта. Вярвам, че в живота ни, също като във вълшебните приказки — историите, написани от нас,

хората, през призмата на житейския ни опит, — винаги има главен герой и главна героиня, вълшебна кръстница и зла вещица.

И че любовта и добротата, и вярата, и надеждата винаги печелят.

Естествено се замислих и върху това, че злата вещица е „героиня“ в собствената си история, но това е съвсем друг въпрос.

Замислих се и върху това, че всяко нещо си има положителна страна, стига да поискаш да я видиш. Моята болест ми позволи да документирам историята на семейството ми. Творческият процес ми беше добър приятел и спътник в някои много тежки, болезнени моменти. Освен това ми помогна да опозная живота. Получих един вид ускорен курс, тъй като не се задържах дълго тук.

На Грония и Мат — майка ми и баща ми — им е по-трудно да приемат неизбежното. Аз пък съм спокойна, защото знам, че ще имам щастието да не съм сама, когато прекося прага; отвъд него ще ме чакат два любими образа.

Духове... Призраци... Ангели... както и да ги наречеш — Читателю, те съществуват. Цял живот ги виждам, но се научих да си премълчавам.

А на скептиците ще кажа само едно: помнете, че няма доказателство нито за съществуването им, нито за несъществуването им.

Затова аз избирам да вярвам в тях. По мое мнение това е по-добрият вариант.

Както казах още в началото, не пиша този текст, за да бъде публикуван. Родителите ми ме виждаха с тетрадката и химикала, питаха ме какво творя, но аз не им отговарях. Това писание е лично мое... поне до края (или началото), който, струва ми се, наближава.

И така, скъпи Читателю, историята ми привършва.

Не се тревожи за мен, нито пък тъгувай. Просто навлизам в следващия етап от пътешествието си и потеглям с радост. Кой знае каква магия ще открия от другата страна на небесните порти.

Моля те, отдели едно малко кътче от съзнанието си за историята на семейството ми. Тя е и твоя, защото касае човечеството като цяло.

И най-вече, никога не губи вяра в красотата и добрината на човешката природа.

Винаги ги има; просто понякога трябва да погледнеш по-надълбоко.

Е, време е да се сбогуваме.

ЕПИЛОГ

Заливът Дънуърли, Западен Корк, Ирландия, януари

Грония стоеше на скалите и вятърът бучеше край ушите ѝ, също като в деня, когато за пръв път беше видяла Аврора, преди осем години.

Раменете ѝ се тресяха от безмълвни вопли, докато си спомняше за малкото момиченце, което беше изникнало най-внезапно зад гърба ѝ, като същинска горска феичка, и бе променило живота ѝ коренно. Преди осем години Грония бе скърбяла по загубата на нероденото си бебе. Сега се давеше в печал заради друго дете.

— Не разбирам! — изкрещя на гневните вълни, разбиващи се под краката ѝ. — *Не разбирам.* — Падна на колене, останала без сила, и отпусна глава в ръцете си.

Спомени за Аврора връхлетяха сетивата ѝ — от всеки струеше безкрайната ѝ живост. Как танцува, как се върти, как подскача по скалите, по плажа... енергията ѝ, позитивността ѝ, неугасващата ѝ страст по живота бяха качествата, на които се градеше същността ѝ. През осемте години, прекарани с нея, Грония почти не я беше виждала зле настроена или тъжна. Дори през последните няколко месеца от живота ѝ, когато физическата ѝ сила бе започнала да я напуска, Аврора ѝ се бе усмихвала ведро от болничното легло, изпълнена с надежда и смях, дори в най-тежките моменти на болестта си.

Грония вдигна глава, спомняйки си колко смело се беше държала Аврора на същото това място, когато беше научила за смъртта на баща си. Дори тогава Аврора бе приела съдбата си и макар през тъга бе открила положителни неща в нея.

Грония знаеше, че и тя трябва да намери такава вътрешна сила, за да стъпи на крака. Аврора не беше търсила причини, не беше страдала заради несправедливостта на житейския си жребий. Може би защото бе притежавала увереност, искрена вяра, че краят на земния живот не бележеше края на живота въобще.

Аврора ѝ беше оставила писмо, но през последните горчиви дни след смъртта ѝ, Грония не беше успяла да го отвори.

Тя стана, върна се на обраслия в трева камък, на който често седеше, и извади писмото от джоба на якето си. Отвори плика с посинели от студ пръсти.

Мамо,

Обзалагам се, че знам къде си, докато четеш това. Седиш на любимия си камък на скалите в Дънуърли и гледаш към морето. И страдаш по мен, и се чудиш защо съм си отишла. Мамо, знам, че ще тъгуваш. Загубата на скъп човек винаги е болезнена, но тази на дете вероятно е най-тежка, защото противоречи на естествения ред в природата. Но все пак ние, хората, сме измислили начините за отчитане на времето. Мисля, че римляните бяха създали първия календар, запознавайки ни с понятието за дни, месеци и години. Но честно казано, мамо, имам чувството, че съм живяла цяла вечност.

И може би е така.

И бездруго никога не съм се чувствала като част от тази земя. Не забравяй, мила мамо, че един ден всички ще дойдат при мен и че само кожата и костите ни, физическото ни същество, ни правят видими един за друг. Духът ни обаче е безсмъртен. Само защото не ме виждаш, не значи, че сега например, докато си седиш на този камък, не танцувам край теб със същата любов в сърцето.

Мамо, не допускаяй раздялата с мен да пречи на любовта и грижите ти към татко и Флориан. Благодаря ти, че кръсти малкото ми братче на принца от „Спящата красавица“ — надявам се един ден да намери своята принцеса и да я събуди с целувка. Моля те, прегърни силно баба и дядо. Предай на Шейн, че ще следя дали се грижи добре за моята Лили. Вече остарява и ѝ трябва повече внимание.

Мамо, опитай да повярваш, че нищо няма край, особено любовта.

Сигурно вече си говорила с чичо Ханс и знаеш, че съм ти завещала и двете си къщи. Струва ми се редно точно ти да ги притежаваш. Все пак са част от съвместната история на семействата ни и ми се иска да вярвам, че линията ни от силни жени ще продължи да съществува между стените им. Остатъкът от парите ми... е, чичо Ханс знае какво искам да направя с тях и съм сигурна, че ще се погрижи за благотворителния ми фонд с обичайното си старание!

Оставям ти и още един подарък. Намира се в онова специално чекмедже в кабинета на татко, което той винаги държеше заключено — знаеш за кое говоря. Написах онова, което ще откриеш там, за нас и за двете ни семейства, като доказателство за връзката, съществувала помежду ни повече от сто години.

Мамо, знам нещо, неизвестно за теб — ако бях на твое място, бих проверила следващия месец, но младата душица вече е там, сгушена дълбоко в теб. И ще е момиченце.

Мамо, благодаря ти за всичко, което ми даде.

До скоро виждане,

Твоя Аврора

Грония вдигна поглед бавно със замъглени от сълзи очи. И видя дребна бяла чайка да я наблюдава от ръба на скалата, килнала главата си на една страна.

— Грония?

Тя се обърна бавно в посока на гласа. Мат стоеше на известно разстояние от нея.

— Добре ли си, мила? — попита той.

Грония не можеше да отговори. Затова просто кимна безмълвно.

— Притесних се, бурята приближава и... може ли да те прегърна?

Тя протегна ръка към съпруга си. Той се приведе и я обви със силните си ръце, притискайки я към себе си. Като погледна надолу, видя какво държи Грония в ръцете си.

— Това писмото от нея ли е?

— Да.

— Какво пише?

— О, толкова много неща. — Грония издуха носа си в стара кърпичка, останала в джоба ѝ. — Тя беше — е — необикновено момиче. Толкова мъдра, толкова силна... как е могла да го постигне толкова млада?

— Може би майка ти е права като казва, че е стара душа в младо тяло — пророни Мат.

— Или пък ангел... — Грония се отпусна уморено върху рамото на Мат. — Написала ми е нещо и го е оставила в бюрото на баща си.

— Искаш ли да го потърсим? Ръцете ти са посинели от студ, скъпа.

— Да.

Мат ѝ помогна да стане от камъка и праметна ръка през кръста ѝ, повеждайки я нагоре по хълма.

— Аврора ми казва и нещо друго в писмото си.

— И какво е то? — попита Мат.

— Казва, че...

Внезапен порив на вятъра грабна с лекота писмото от премръзналите ръце на Грония и го понесе към ръба на скалата.

— О, мила — каза безпомощно Мат, знаейки, че няма как да го спаси. — Съжалявам.

Грония се обърна и погледа как писмото танцува и се върти в пируети с вятъра, а чайката, подплашена, литва заедно с него към морето.

В душата ѝ внезапно се разля покой.

— Вече разбирам.

— Какво разбираш, скъпа?

— Тя винаги ще е с мен — прошепна Грония.

БЛАГОДАРНОСТИ

Това е страницата, която пиша с най-голямо удоволствие. Стигна ли до нея, знам, че книгата е готова и на път да бъде издадена, благодарение на безрезервната подкрепа на всички хора, споменати по-долу.

Нека първо благодаря на Мари Еванс, неповторимата ми редакторка в „Пенгуин“, за безценните ѝ „поправчици“. Също така на целия екип от „Пенгуин“, който подкрепи книгата ми с такова желание, особено на Розан Бантинк, Ана Деркац и всички, които ми помогнаха да споделя разказите си с читатели от целия свят. Карън Уитлок, коректорката ми, Пат Пит, машинописецът ми, и всички хора от „зад кулисите“, които допринесоха с толкова много.

Джонатан Лойд, великолепият ми агент и приятел, чието търпение (и щедрост по отношение на разноските ми) най-сетне бе възнаградено. Сюзън Мое и Джаклин Хеслоп — единствените хора, на които се доверих да прочетат ръкописа ми, преди да го изпратя, и които ме окуражаваха през цялото време, докато получа професионалната присъда. Хелен Рамптън, Катлийн Маккензи, Трейси Блекуел, Дженифър Дъфтън, Розалинд Хъдсън, Адриана Хънтър, Сюзън Грикс, Катлийн Дунън, Сам Гърни, Джо Блекмор, Софи Хикс и Ейми Финеган... момичета, какво щях да правя без вас?! Дани Шайнман, чиито спокойни напътствия бяха безценни за мен, Ричард Мейдли и Джуди Финиган, чийто „Читателски клуб на Ричард и Джуди“ ми подсигури идеална платформа за популяризиране на новите ми романи. Дейвид Макинсън от книжарница „Дъ Холт“, Ричард, Антъни и Фелисити Джемет, Морено Делис, Патрик Грийн и специални благодарности на Изабел Латър, гениален остеопат и скъпа приятелка, и Рита Калагейт, която ме поддържаше физически по време на безкрайните преработки.

На семейството ми, които търпяха мен и смахнатите ми писателски навици всеки божи ден, без (много) да се оплакват. На отзивчивата ми майка, Джанет, сестра ми Джорджия и на Оливия,

чиито редакторски умения, подкрепени с чашка „водчица“, винаги са били неповторими. И на чудесните ми деца, Хари, Изабела, Леонора и Кит (който заслужава специално „благодаря“ заради разрешението му да открадна първото изречение от неговия прекрасен разказ), чиито имена са написани по ред на възрастта, а не на важността им за мен. Обичам всички ви и знайте, че всеки от вас ми поднесе по свой собствен начин толкова много любов, смях и живот. За мен е чест, че имах привилегията да ви доведа на света.

И на съпруга ми Стивън; за промяната, която не мога да опиша с думи. Едно огромно благодаря. За всичко. Тази книга е за теб.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.